

HAVUZLU YAZLIK

DÜNYA EDEBİYATI / ROMAN

HERMAN KOCH

Çeviren: Semin Suvarierol Hoen

PK

**DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN
DİĞER KİTABI**

Akşam Yemeği

HAVUZLU YAZLIK

Yazan: Herman Koch

© 2011, Herman Koch

İlk olarak Ambo|Anthos Uitvegers, Amsterdam tarafından yayımlanmıştır.

Orijinal adı: Zomerhuis met zwembad

Flamanca aslından çeviren: Semin Suvarierol Hoen

Türkçe yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

1. baskı / Şubat 2017 / ISBN 978-605-09-4042-8

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.

B.O.S.B. Mermerciler Sanayi Site 10. Cad. No: 15

Beylikdüzü-İstanbul

Tel: (0212) 422 79 29

Sertifika no: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Havuzlu Yazlık

Herman Koch

Çeviren: Semin Suvarierol Hoen

Ben aile hekimiyim. Sabah sekiz buçuktan öğlen bire kadar hastalarla görüşürüm. Hastalarım bol zaman ayırırım. Her hasta için yirmi dakika. Bu yirmi dakika beni diğer doktorlardan ayıran özelliğim. “Hangi aile hekimi bu devirde size yirmi dakika ayırıyor?” der insanlar ve başkalarına bunu anlatırlar. “Çok fazla hastaya bakmıyor” derler. “Her hastaya ayrı ayrı zaman ayırıyor.” Muayenehanemin hasta listesine dahil olabilmek için sıraya girmek gerek. Bir hasta öldüğü veya taşındığı zaman, bir telefon ettiğimde yerine beş yeni hasta bulabiliyorum.

Hastalar zaman ile ilgiyi birbirine karıştırırlar. Zannederler ki ben onlara diğer aile hekimlerinden daha fazla ilgi gösteriyorum. Halbuki ben onlara sadece daha fazla zaman ayırırım. Bilmem gerekeni bir dakika içinde görürüm. Diğer on dokuz dakikayı ise ilgiyle doldururum. Daha doğrusu ilgi yanılsamasıyla demem gerek. Sıradan sorular sorarım. Oğlunuz/kızınız nasıl? Son zamanlarda daha iyi uyuyor musunuz? Biraz fazla/biraz az yiyor musunuz? Stetoskobu göğüslerine dayarım, sonra da sırtlarına. “Derin derin nefes alın” derim. “Yavaş yavaş nefes verin.” Gerçek anlamda dinlemem. Daha doğrusu dinlememeye çalışırım. Bütün insan vücutları içeriden aynı sesleri verir. İlk olarak tabii ki kalp sesi gelir. Kalp hiçbir şey bilmez. Kalp atar. Kalp makine dairesidir. Makine dairesi gemiyi sadece hareket ettirir,

ona yön vermez. Sonra iç organların sesleri gelir. Fazla çalışan karaciğerin sesi, sağlıklı karaciğerin sesinden farklıdır. Fazla çalışan karaciğer inler. İnler ve yalvarır. Bir güncük izin için yalvarır. En fena pislikleri temizleyebileceği bir gün için. Halbuki sürekli bir adım geridedir. Fazla çalışan karaciğer hiç kapanmayan bir restoranın mutfağı gibidir. Bulaşıklar hep birikir. Bulaşık makineleri son hız çalışır. Fakat kirli tabak ve dibi tutmuş tencere yığınları gittikçe büyür. Fazla çalışan karaciğer, o hiç gelmek bilmeyen izin gününü ümitle bekler. Her gün akşamüstü dört buçuk-beş sıralarında (hatta bazen daha erken) bu ümit boşa çıkar. Karaciğer şanslıysa, ilk başta sadece bira gelir. Söz konusu bira olunca işin büyük kısmını böbreklere bırakabilirsiniz. Ama hep birayla yetinmeyenler vardır. Üstüne başka bir şey alırlar – cin, votka, viski. Bir kerede dikip bitirebilecekleri bir şeyler... Fazla çalışan karaciğer dayanır, dayanır, fakat sonunda yırtılır. İlk önce sertleşir, fazla şişmiş bir lastik gibi. Sonra da yoldaki en küçük yüzey bozukluğu bile patlamasına yeter.

Stetoskobumla dinlerim. Parmağımla derinin tam altındaki sert bölgeye dokunurum. Burası hassas mı? Eğer biraz daha sert dokunursam karaciğer muayenehanemde yırtılabilir. Bunu göze alamam. Bir sürü dert. Kan büyük bir akıntıyla yukarı fırlar. Hiçbir aile hekimi muayenehanesinde ölüm vakası yaşamak istemez. Evde her şey olabilir. Gecenin ortasında, kendi evlerinde, kendi yataklarında... Karaciğer yırtılması durumunda telefonlarına bile ulaşamazlar. Ambulans bile yetişemez.

Hastalarım yirmi dakikalık aralıklarla bekleme odasında yerlerini alırlar. Muayenem zemin kattadır. Kimi koltuk değnekleriyle, kimi tekerlekli sandalyeleriyle gelir. Bazıları çok şişman, bazıları tıknefestir. Her halükârda artık merdiven çıkamayacak durumdadırlar. Merdiven kesin ölüm

demektir. Bazıları bunu sadece kafalarında kurarlar. Daha ilk basamağı çıkarken sonlarının geleceğini zannederler. Bu tür hastalar çoğunluktadır. Çoğu insanın hiçbir şeyi yoktur. İnleyip sızlanırlar. Öyle sesler çıkarırlar ki sanki ölüm her an onları beklemektedir. İç çekerek karşımdaki sandalyeye çökerler, ama hiçbir şeyleri yoktur. Şikâyetlerini dinlerim. “Buram ağrıyor ve buram, hatta bazen ağrı aşağıya doğru yayılıyor...” İlgili bir yüz ifadesi takınırım. Bu arada bir kâğıda bir şeyler karalarım. Ayağa kalkıp benimle muayene odasına geçmelerini rica ederim. Arada sırada birinden kabinde soyunmasını rica ederim, ama bu çok nadirdir. İnsan vücudunu giyinik olarak da yeterince kötü bulurum. Vücutlarının hiç güneş görmemiş yerlerini göresim yoktur. Derilerinin hep çok sıcak olan ve bakterilerin kol gezdiği kıvrımları, ayak parmaklarının arasındaki ve tırnaklarının altındaki mantar ve iltihaplar, bir yerlerini kaşıyan parmaklar, bir yerlerini kanayana kadar kanırtan tırnaklar... “İşte doktor, işte en çok kaşınan yer burası...” Hayır, görmek istemiyorum. Bakıyormuş gibi yaparım ama bu arada başka şeyleri düşünürüm. Mesela lunaparktaki raylı treni... Baş vagonuna bir yeşil ejderha kafası oturtulmuş, insanlar kollarını havaya kaldırmış, avazları çıktığı kadar bağıryorlar. Gözü-mün ucuyla bir tutam ıslak kasık kılı ya da bir daha hiç kıl çıkmayacak iltihaplanmış bölgeler görürüm ve havada patlayan bir uçağı düşünürüm, yolcuları koltuklara bağlı kilometrelerce sürecektir ebedi bir takla atmaya başlamıştır. Hava soğuk, hava temiz, ileride okyanusun derinlikleri onları bekliyor. “İdrarımı yaparken yanıyor, doktor. Sanki iğne batıyormuş gibi...” Bir tren istasyona yaklaşmadan az önce bir bomba patlatıldığını düşünürüm, uzay mekiği Columbia’nın patlayıp milyonlarca parçaya bölündüğünü, ikinci uçağın Dünya Ticaret Merkezi’nin Güney Kulesi’ne daldığını. “Burası yanıyor, doktor. Burası...”

“Tekrar giyinin” derim onlara. “Yeterince baktım. Size bir reçete yazacağım.” Bazı hastalar hayal kırıklıklarını gizleyemezler. “Reçete mi?” Birkaç saniye daha, şaşkın şaşkın iç çamaşırları dizlerine inmiş kalakalırlar. İşlerinden yarım gün izin almış, paralarının karşılığını bekliyorlardır, bu para sigorta tarafından karşılanıyor olsa da. Doktorun en azından onları fizik muayene etmelerini isterler, muayene eldivenlerini takıp bir yerlerini –vücutlarındaki bir organı– uzman parmaklarıyla hissetmesini isterler. Bir parmağını bir yerlere sokmasını isterler. *Muayene edilmek* isterler. Doktorun onca yıllık tecrübesiyle, onun bir bakışta birinin neden rahatsız olduğunu kaydeden doktor gözüyle yetinmezler. Oysa tecrübesi ona yüz bin birinci kerede, birdenbire muayene eldivenlerini takmasına gerek olmadığını söyler.

Bazen ise kaçınılmazdır. Bazen içlerine girmeniz gerekir, çoğunlukla bir veya iki parmağınızla, nadiren de bütün elinizle. Muayene eldivenlerimi giyerim. “Biraz yan yatabilirseniz...” Bu, hasta için dönüm noktasıdır. Sonunda ciddiye alınıyordur, fizik muayene edilecektir. Fakat artık bakışları gözlerimin üzerinde değildir. Artık sadece ellerime bakıyordur, muayene eldivenleri giyen ellerime. Kendi kendine işlerin nasıl bu noktaya geldiğini sorar. Acaba gerçekten istediği bu mudur? Eldivenlerimi giymeden önce ellerimi yıkamışımıdır. Lavabo muayene masasının karşısında olduğu için ellerimi yıkarken arkam hastaya dönüktür. Acele etmem. Kollarımı sıvarım. Bilirim ki hastanın gözleri bana dikilmiştir. Musluktan akan suyu bileklerimin üzerinden akıtırım. Özenle ilk önce ellerimi yıkarım, sonra bileklerimden dirseklerime doğru çıkarım. Akan suyun sesinden duyamasam da bilirim ki dirseklere ulaştığımda hastanın nefes alış hızlanır. Nefes hızlanır, hatta birkaç saniye boyunca tamamen durur. Fizik muayene edilecektir, bilinçli veya bilinçsiz, hasta kendisi bunu ısrarla istemiştir. Bu kez sadece bir reçeteyle eve

gönderilmeyi istememiştir. Ama bu arada içindeki şüphe büyür: Doktor niye ellerini ve kollarını *dirseklerine kadar* yıkıyor ve dezenfekte ediyor? Hastanın vücudunda bir yerler gerilir, tam da olabildiğince rahatlamaları gereken zamanda. Rahatlama, kolay bir fizik muayene için elzemdir.

Bu arada arkama dönmüşümdür ve ellerimi, kollarımın alt kısımlarını ve *dirseklerimi* kurulumuşumdur. Çekmecedan plastik torbanın içindeki bir çift eldivenin paketini açarken hâlâ hastaya bakmıyorumdur. Torbayı yırtarım, ayağımı çöp kutusunun pedalına koyarım ve torbayı atarım. Ancak eldivenleri giyerken hastaya tekrar bakarım. Bakışı, nasıl anlatsam, ellerimi yıkamak için arkamı döndüğümünden *farklıdır*. “Siz uzanın yavaş yavaş” derim fizik muayene konusundaki şüphelerini dile getirme fırsatı bulmadan. Yüzünüz duvara doğru dönük olsun. Çıplak bir vücut, pantolonu ve külotu bileklere düşmüş vücuttan daha az aşağılayıcıdır, daha az çaresiz. Çorapları ve ayakkabıları halen ayağında olan ve fakat bileklerinden pantolon ve külotla bağlanmış iki bacak. Prangalı mahkûmlar gibi. Bileklerinde pantolonu olan biri hiçbir yere gidemez. Böyle birini fizik muayene edebilirsiniz ya da yüzünün ortasına yumrukla bir darbe indirebilirsiniz. Hatta tavana doğru bir tabanca boşalana kadar ateş edebilirsiniz. Lanet olsun, artık bütün bu yalanları yeterince dinledim! Üç kadar sayıyorum... Bir... İki... “Rahatlamaya çalışın” derim tekrar. “Yavaşça yana dönün.” Muayene eldivenlerini parmaklarımın uçlarından gererek bileklerime doğru çekerim. Gerilen lastiğin çıkardığı ses bana hep partilerdeki balonları hatırlatır. Doğum günleri için sürpriz olsun diye geceden şişirilen balonları... “Bu muhtemelen rahatsız edici bir his” derim. “Sakin sakın nefes almaya devam etmelisiniz.” Hasta benim yarı çıplak vücudunun tam arkasında olduğumun son derece farkındadır, ama beni bu noktada göremez. İşte bu an, bu vücudu, en azından çıplak olan kısmını, biraz daha yakından inceleme zamanımdır.

Şu ana kadar söz konusu hastanın bir erkek olduğunu var saydım. Bahsettiğim örnekte bir adam pantolon ve külotu aşağıya inik muayene masasında yatar. Kadınlar ayrı bir hikâye. Kadınlara birazdan geleceğim. Söz konusu adam başını kısmen bana doğru döndürür, fakat artık beni pek iyi göremeyecek durumdadır. “Başınızı lütfen aşağı indirin” derim. “Her şeyden önce rahatlamaya çalışın.” Bu arada hasta görmeden bakışlarımı çıplak bel kısmına yöneltirim. “Size daha önce biraz rahatsızlık verici bir his olabileceğini söylemiştim.” Bu söz ile rahatsızlık hissi arasında boşluk yoktur. Bu bir sessizlik anıdır. Muayenenin en sessiz anı. Saniyeler sessizce akıp gidiyor, adeta sesi kısılmış bir metronom gibi. Sessiz bir filmde piyanonun üzerinde duran bir metronom gibi. Henüz fiziksel temas olmamıştır. Çıplak belde külotun izleri görünür. Lastiğin tende bırakmış olduğu kırmızı çizgiler. Bazen sivilceler ve doğum lekeleri. Bu bölgedeki ten çoğunlukla açık beyazdır. Nadiren güneş gören bölgelerden biridir. Fakat çoğunlukla kıllıdır. Daha aşağıya indikçe kıllar sadece çoğalır. Ben solağım. Sağ elimi hastanın omzuna koyarım. Muayene eldivenine rağmen vücudunun gerildiğini hissedirim. Tüm vücut gerilir ve büzülür. Vücut rahatlamak ister fakat içgüdü daha güçlüdür: Hazırlanır ve dışarıdan gelmekte olan saldırıya karşı koyar.

Ve derken sol elim olması gereken yerdedir bile. Hastanın ağzı açılır, dudaklar birbirinden uzaklaşır, ortaparmağım içeri girerken dişlerin arasından bir iç çekme yükselir. İç çekme ile inleme arası bir şey. “Sakin olun” derim. “Neredeyse bitmek üzere.” Hiçbir şey düşünmemeye çalışırım, fakat bu hep zoruma gider. Bu yüzden bir gece bir futbol sahasının çamurunda bisikletimin anahtarını kaybettiğim zamanı düşünürüm. Bir metrekaleden küçük bir çamur parçasıydı ve ben anahtarın orada olduğundan emindim. “Burası hassas mı?” diye sorarım. Sonra işaretparmağım da ortaparmağıma yapışır, birlikte bisikletin anahtarını daha çabuk bulabiliriz. Bi-

raz... “Nerede? Burada? Yoksa burada mı?” Futbol sahasında yağmur yağıyordu, sadece birkaç lamba yanıyordu, fakat iyi görebilmek için yeterli ışık yoktu. Çoğu zaman prostattır. Kanseri ya da sadece büyüme. İlk muayenede söylenecek fazla bir şey yoktur. Yürüyerek eve gidebilirdim ve bir sonraki gün geri gelerek gün ışığında arayabilirdim. Ama parmaklarım çamura batmıştı, çamur tırnaklarımın dibine kadar girmişti, bu durumda en iyisi devam etmektir. Ah! Orası doktor!” Lanet olsun! Affedersiniz... Of, kahretsin! Ve o anda tarifsiz bir şey oldu: Parmaklarım ıslak çamurun arasında sert bir şey hissetti. Dikkat, cam kırığı da olabilir... Işığa tuttum, sahanın yanındaki sokak lambasının cılız ışığına, ama aslında zaten biliyordum. Parıldıyordu; ışıldıyordu. Yürümek zorunda kalmayacaktım. Ellerime bakmadan eldivenleri çıkarttım ve çöpe atarım. “Buyurun, oturun. Üstünüzü giyinin. Henüz bir sonuca varmak için çok erken” derim.

Ralph Meier’ı birdenbire bekleme odamda otururken bulmamın üzerinden bir buçuk sene geçti bile. Tabii ki onu hemen tanıdım. “Acaba bir aralık... Ufak bir şey için” dedi. Muayene odama girdiğinde hemen sadede geldi. Doğru muydu, o ve bunun ona anlattıkları, benim şey verme konusunda yardımcı olduğum... Bu noktada ürkek ürkek etrafına bakındı, adeta dinleniyor olabileceğimizden korkuyormuş gibi. “O ve bu” da benim devamlı hastalarımınmış. Herkes her şeyi birbirine anlatıyormuş ve Ralph Meier da böylelikle bana gelmiş. “Biraz duruma bağlı” dedim. “Genel sağlık durumunuz hakkında size birkaç soru sormam gerek ki sonra sürprizlerle karşılaşmayalım.” “Peki, sonra?” diye ısrar etti. “Eğer her şey yolundaysa, o zaman gerçekten yardımcı olmaya hazır mı...” Başımınla onayladım. “Evet” dedim. “Ayarlayabiliriz.”

Şimdi aradan bir buçuk sene geçti bile ve Ralph Meier öldü. Ve yarın Tıbbi Disiplin Kurulu’na çıkıyorum. Ona yardım-

cı olduğum konuda değil, fakat yarım sene sonra olan başka bir şey için, “tıbbi hata” denilebilecek bir şey. Tıbbi Disiplin Kurulu konusunda çok fazla endişelenmiyorum. Tıp çevrelerinde hepimiz birbirimizi tanırız, çoğunlukla birlikte okumuşuzdur. Amerika Birleşik Devletleri’ndeki gibi bir avukatın bir doktoru yanlış tanı yüzünden mahvetmesi söz konusu değil. Bizim ülkede ancak çok büyük bir hata yaparsan kötü olur. O durumda bile bir uyarı, birkaç ay uzaklaştırma alırsınız. Daha fazlası olmaz.

Benim elimden geleni yapmam gereken husus, sadece kurul üyelerinin olayı bir tıbbi hata olarak görmeye devam etmelerini sağlamak. Dikkatli olmalıyım. Kendim de tıbbi hata olduğuna yüzde yüz inanmaya devam etmeliyim.

Cenaze töreni birkaç gün önce yapıldı. Güzel bir kırsal mezarlıkta, nehrin tam kıvrıldığı yerde. Rüzgâr, ulu, yaşlı ağaçlar, dalların arasından esip yaprakları mırıldatıyordu. Kuşlar ötüşüyordu. Mümkün olduğu kadar arkalarda durdum, bu bana daha akıl kârı geldi. Yine de beni bundan sonra olacıklara hiçbir şey hazırlayamazmış.

“Nasıl cesaret edersin buraya gelmeye!”

Kısa süren bir tam sessizlik anı oldu. Adeta rüzgâr bile birden durmuş gibi geldi. Kuşlar da birdenbire susmuşlardı.

“Pis herif! Nasıl cesaret edersin? Nasıl *cesaret edersin*?”

Judith Meier’in eğitimli şarkıcı gibi bir sesi vardı, bir konser salonunda en arkadaki dinleyicilere kadar ulaşabilecek bir ses. Bütün kafalar bana doğru döndü. Cenazecilerin, kocasının cenazesinin bulunduğu tabutu omuzlarına aldığı, cenaze arabasının açık bagaj kapağının yanında duruyordu.

O anda bana doğru ilerleyip kendine yol açtı. Yüzlerce ziyaretçi kenara çekilip ona yol verdi. Giriş yolunun çakılına değen yüksek topukları yarım dakika süren nefessiz sessizlikteki tek sestti.

Tam önümde durdu. Aslında elinin tersiyle yüzüme çarp-

masını bekledim. Ya da yumruklarıyla ceketimin yakasına vurmasını. Yani kısacası bir olay yaratmasını bekledim; bu hep en iyi yaptığı şeylerden biriydi.

Ama bunu yapmadı.

Bana baktı. Gözünün akı kıpkırmızı olmuştu.

“Pislik” dedi bir kere daha, bu sefer daha usulca.

Sonra da yüzüme tükürdü.

Bir aile hekiminin görev tanımı açıktır. Kimseyi iyileştirmek zorunda değildir. Sadece hastaların büyük ölçüde uzman doktorlara ve hastanelere sevkini önlemektir. Onun muayenehanesi adeta bir sınır kapısıdır. Ne kadar insan bu kapıda durdurulursa, o kadar iyidir aile hekimi mesleğinde. Bu çok basit bir hesaplama değildir. Eğer biz aile hekimleri her öksürük, leke veya tıksırık için uzman doktora veya hastaneye sevk etseydik, bütün sağlık sistemi tamamen çökerdi. Tamamen. Zamanında bu hesaplama bir kez yapılmıştır. Varılan sonuç, çöküşün çok hızlı başlayacağı tahminidir. Eğer her aile hekimi, hastalarının üçte birinden fazlasını uzmanlar tarafından incelenmek üzere yönlendirseydi, sistemin temelleri sadece iki gün sonunda çatlardı. Bir hafta sonra ise tamamen çökerdi. Aile hekimi sınır kapısının muhafızıdır. “Normal bir üşütme” der. “Bir hafta dinlenin ve bir hafta sonunda hâlâ geçmediyse çekinmeden tekrar gelin.” Üç gün sonra, hasta gece kendi sümüğünde boğulur. “Olabilir” dersiniz. “Çok nadir birkaç etmenin bir araya gelmesi, on binde bir hastanın başına gelen bir durumdur.”

Hastalar kendilerinin sayısal üstünlüğünü pek kullanmazlar. Teker teker muayenehaneye alınmayı beklerler. Muayenehanemde hasta başına yirmi dakikayı, onları hiçbir şeyleri olmadığına ikna etmek için kullanırım. Muayene saatlerim sekiz buçuktan bire kadardır. Saatte üç hasta, günde

on iki-on üç hasta görürüm. Sistem için ideal bir aile hekimiyim. Bunun yarısı kadar zamanda hastalara bakabileceğini düşünen aile hekimleri günde yirmi dört hastaya bakabilirler. Fakat yirmi dördün içinde birkaç hastanın sevk olma ihtimali, on ikiye göre daha fazladır. Bu biraz da psikolojik bir durumdur. Kendisine sadece on dakika ayrılan bir hastanın kendini baştan savılmış hissetme olasılığı, aynı hikâyeyi yirmi dakikaya yayılmış olarak duymuş bir hastadan daha yüksektir. Daha uzun zaman verilen hasta, şikâyetlerinin ciddiye alındığı hissine kapılır. Böyle bir hastanın daha fazla tahlil isteme olasılığı daha azdır.

Doğal olarak hatalar olur. Hata olmadan bu sistemin yürümesi mümkün değildir. Böyle bir sistem adeta hatalara muhtaçtır. Çünkü yanlış bir teşhis de istenilen bir sonuca sebep olabilir. Fakat çoğu zaman yanlış bir teşhis bile gerekli değildir. Aile hekimlerinin ellerindeki en büyük silah hastanelerdeki sıralardır. Çoğu zaman sıra olduğunu hatırlatmak bile yeterlidir. “Bu muayene için altı ila sekiz ay beklersiniz” derim. “Bu müdahaleyle durumunuzda hafif bir iyileşme olur, fakat sıra var...” Hastaların yarısı, sıra olduğunu duyar duymaz hemen vazgeçerler. Yüzlerindeki rahatlamayı gözlemleirim. “Erteleyince iyileşirim” diye düşünürler. Hiç kimse gırtlaklarına hortum kalınlığında bir boru dayanmasını istemez. “Pek hoş bir muayene değil” derim. “Beklemeyi veya dinlenme ve ilaç tedavisiyle iyileşmeyi de tercih edebilirsiniz. Altı ay sonra durumunuzu tekrar değerlendiririz.”

Nasıl olur da bizim gibi zengin bir ülkede sıra olabileceğini merak edebilirsiniz. Mesela doğal gaz rezervlerimizi düşünüyorum. Meslektaşlarla yaptığımız gayriresmi toplantılarda bu fikri ortaya atmışlığım vardır. “Bir hafta içinde kalça operasyonu olmak amacıyla sırayı boşaltmak için haftada kaç metreküp doğal gaz satmak gerek?” diye sormuştum bir keresinde. “Bu şekilde hesap yapamazsın” demişlerdi mes-

lektaşlarım. “Gaz rezervlerini, ertelenmiş kalça operasyonlarıyla aynı kefeye koyamazsın.”

Gaz rezervleri devasa. En kötü senaryoya göre bile, önümüzdeki altmış seneye yetecek kadar bir rezerv olduğu öngörülüyor. Altmış yıl! Bu Basra Körfezi’ndeki petrol rezervlerinden de fazla. Biz zengin bir ülkeyiz. Bir Suudi Arabistan, bir Kuveyt, bir Katar kadar zenginiz. Buna rağmen ülkemizde hâlâ insanlar yeni bir böbrek için çok uzun süre beklemek zorunda kaldıklarından ölüyorlar. Bebekler, onları acilen hastaneye götürmesi gereken ambulans trafikte tıkanıp kaldığı için ölüyor. Biz aile hekimleri, anneleri evde doğum yapmanın güvenli olduğuna ikna ettiğimiz için annelerin hayatı ciddi tehlikeye maruz kalıyor. Oysa onlara aslında bunun sadece *daha ucuz* olduğunu söylememiz gerek. Burada da aynı şey geçerlidir. Eğer her anne hastanede doğum yapma hakkını kullanmak isteseydi, sistem bir hafta içinde sarsılmaya başlardı. Şu anki durumda ise evde yapılan doğumlarda oksijen verilemediği için bebeklerin ölme riski ve beyinlerinin zarar görmesi riski resmen hesaba katılıyor. Nadiren tıbbi bir dergide bir makale çıkıyor, bazen bu makaleden alıntılar gazetede haber oluyor. Bu alıntılardan bile anladığımız şu ki Hollanda’daki bebek ölüm oranları, Avrupa’daki ve Batı dünyasındaki en yüksek değerler. Fakat bu rakamlar hiçbir zaman bir sonuca bağlanmıyor.

Bir aile hekiminin bu konularda hiçbir söz hakkı yoktur. O sadece insanları rahatlatabilir. Her halükârda bir hastanın ilk etapta uzman yardımı talep etmesini engelleyebilir. Bir kadını evde doğum yapmanın riskli olmadığına inandırabilir, bunun çok daha “doğal” olduğuna. Oysa bu sadece ölmek de doğal olduğu için doğaldır. Bir merhem verebiliriz ya da bir uyku ilacı. Doğum lekelerini asitle yakabiliriz. Batık tırnakları çıkartabiliriz. Pis işlerdir çoğu zaman. Mutfağı toparlayıp, yanmış yemek artıklarını ocakların arasından süngerle kazımak misali.

Bazen geceleri uyuyamam. O zaman gaz rezervlerini düşünürüm. Bazen en çok baloncuk makinesinin yaptığı balonlara benzerler. Toprak kabuğunun hemen altındadırlar. Bir delik açmak yeter, hemen akar veya patlarlar. Bazen ise gaz çok daha büyük bir alana yayılmıştır. Gevşek toprak parçalarının arasındadır. Gaz molekülleri görülmeyecek şekilde toprak taneleriyle birleşir. Kokusuzca. Yanında ateş yakarsınız ve patlama olur. Alev ateş olup, birkaç dakika içinde yüzlerce metre karelik bir yüzeye yayılır. Yeraltından. En üst katman gevşer ve artık köprü ve binaları taşıyamaz hale gelir. İnsanlar ve hayvanlar için yeterince sağlam değildir zemin. Koca şehirler yanan katmanın içine batar. Gözlerim açık karanlıkta yatarım. Bazen ülkemizin batışı bir belgesele benzer. *National Geographic*'te bir belgesel, grafikli ve bilgisayar animasyonlu, en iyi oldukları tarzda bir belgesel –taşan barajlar ve tsunamileri, şehirleri ve köyleri yok eden çığlar ve toprak kaymalarını, bir adadan kopan koca bir volkanik dağ parçasını anlatan. Kopan volkan denizde batar ve dev bir dalga oluşturur, dalga sekiz saat sonra binlerce kilometre uzaklıkta bin iki yüz metre yüksekliğe varır. *Bir Ülkenin Yok Oluşu*, yarın akşam 21.30'da, bu kanalda. Bizim ülkemiz. Kendi gaz rezervleri tarafından yutulan ülkemiz.

Geceleri uyanık olduğumda ara sıra Ralph Meier'ı düşünürüm. Örneğin İmparator Augustus rolünü oynadığı, aynı isimli diziyi. Bu rol adeta onun için yaratılmıştı. Herkes bu konuda hemfikirdi. Öncelikle tabii boyu posu, yıllar yılı irileşmiş gövdesi dolayısıyla. Böyle bir gövdeye insan ancak bir veya daha fazla Michelin yıldızlı restoranda yediği düzenli ziyafetlerle ulaşabilir. Evinin bahçesinde düzenlenlediği abartılı mangal partileriyle –Almanya'dan sosisler, Bulgaristan'dan salamlar, Texel'dan kuzu çevirmeler. O mangal partilerini dün gibi hatırlarım; dumanlar çıkan ateşin ar-

kasındaki devasa vücudunu, hamburgerleri ve tavuk butlarını döndüren ellerini de. Tıraşsız kızarmış yüzünü. Bir elinde mangal çatalı, diğer elinde Jupiler birası. Her zamanki gibi çimli bahçede gürleyen sesini. Sis düdüğü gibi bir ses. Uzak denizlere ve yabancı limanlara yanaşan tankerleri ve konteyner gemilerini yönlendiren bir ses. En son mangal partisi çok uzun süre önce değildi, yaklaşık beş ay önceydi sanırım. O zaman da hastaydı. Halen etleri çeviren oydu, fakat bir plastik bahçe sandalyesi almıştı, oturma ihtiyacı hissetmişti. Bir hastalığın –onunki gibi bir hastalığın– bir insan vücuduna nasıl saldırdığını görmek hep etkileyicidir. Hastalığın vücudu nasıl yavaş yavaş yıktığını. Bu bir savaştır. Kötü hücreler iyi hücrelere saldırır. Önce vücuda kenarlardan saldırırlar, yan cephelerden. Küçük çaplı bir saldırıdır bu. Meydan okumadır. Ana gücün dikkatini dağıtmaya yöneliktir. Zannedersin ki yendin, çünkü ilk saldırıyı geri püskürttün. Oysa ki ana güç henüz saklanmaktadır, vücudun daha derinlerinde, röntgen ışınlarının, ultrasonların ve tomografilerin bulamayacağı karanlık bir yerde. Ana düşman sabırlıdır. Tam gücünü bulana kadar bekler. Zafer kazanacağından emin olana kadar.

Dün akşam üçüncü bölüm yayınlandı. İmparator gücünü pekiştirir. İsmi Gaius Octavianus'tan Augustus'a değiştirir ve senatoyu etkisiz hale getirir. Bundan sonra daha on bölüm var. Başrol oyuncusunun ölmesi dolayısıyla *Augustus*'un yayınlanmasının iptal edilmesi veya ertelenmesi gibi bir durum hiç söz konusu olmadı. Ralph Meier bu rolü çok iyi oynuyordu. Dizideki tek Hollandalı oyuncu o. Onun yanı sıra İtalyanlar, Amerikalılar ve İngilizler var. Ama o bütün ilgiyi üstünde topluyor.

Sanırım dün akşam diziye çoğu izleyicilerden farklı bakan tek bendim. Daha doğrusu başka gözlerle bakan... Bir doktorun gözleriyle...

“Gidebilir miyim yani?” diye sormuştu o zaman. “İki ay boyunca çekim olacak. İş yarıda bırakmam gerekirse, bu herkes için felaket olur.”

“Tabii ki” dedim. “Hiç endişelenme. Çoğu zaman hiçbir şey yoktur. Tahlillerin sonucunu bekleriz. Ondan sonra yeterince zaman olur.”

Senatoya seslenen İmparator Augustus’a baktım. Bu İtalyan-Amerikan ortak yapımında ne masraftan, ne efordan kaçınılmıştı. Binlerce Romalı asker, Roma’nın etrafındaki tepelerde duran coşkun insan orduları, havaya kalkan on binlerce kılıç, kalkan ve mızrak, İskenderiye Limanı önünde duran yüzlerce gemiden oluşan filolar, araba yarışları, gladyatör dövüşleri, kükreyen aslanlar ve gruplara ayrılmış Hristiyanlar. Ralph Meier’inki hastalığın en agresif şekliydi. Anında müdahale edilmesi gerekiyordu, yoksa çok geç kalınacaktı. Kökten bir müdahale gerekiyordu. Bir ilk darbe, kötü huylu hücreleri bir kerede nakavt edecek bir yaygı bombardımanı.

“Senatörler!” dedi. “Bugünden sonra sizin imparatorunuz. İmparator... Augustus...”

Sesi her zamanki gibi gürdü – o zaman hâlâ öyleydi. Eğer bir rahatsızlığı varsa bile yansıtmıyordu. Ralph Meier mesleğinde iyiydi. Gerektiğinde her şeyi ve herkesi devre dışı bırakabilirdi. Ölümcül bir hastalığı da...

Yıllar boyu muayenehaneme gelen normal insanlar teker teker azaldı. Bundan kastım, dokuzdan beşe işi olan insanlar. Birkaç avukat ve bir fitness merkezi sahibi var hastalarım arasında, fakat çoğu yaratıcı meslekler denilen alanlarda çalışıyor. Dul kadınları saymıyorum bu arada. Onlardan bayağı var. Hatta dul kadın fazlalığı da diyebilirsiniz buna. Yazarlardan, aktörlerden ve ressamlardan dul kalanlar... Kadınlar erkeklerden daha uzun süre dayanıyorlar, onlar daha farklı, daha *sağlam* yapıldılar. İnsan arka planda var olarak çok uzun yıllar yaşayabilir. Atölyedeki deha için hayat boyu kahve yaparak ve şarap toptancısına giderek. Çalışma odasına parmak uçlarında girdiği yazar için taze Norveç somonu alarak. Kulağa ağır bir iş gibi geliyor, fakat aslında çok büyük bir çaba gerektirmez. Dul kadınlar yaşlanırlar. Çok yaşlanırlar. Genellikle kocaları öldükten sonra biraz canlanırlar. Muayenehanemde görürüm onları. Üzgündürler, gözlerinin üzerine bir mendil bastırırlar, fakat aynı zamanda da rahatlamışlardır. Rahatlık kolay saklanamayan bir duygudur. Ben bir doktorun gözüyle bakarım. Gözyaşlarının ötesine bakmayı öğrenmişimdir. Uzun süre yatan hasta hiç eğlenceli değildir. Karaciğer sirozu uzun ve sancılı bir durumdur. Hasta çoğu zaman geç kalır, yatağının yanındaki kova ya uzanır, fakat kan yukarı fışkırmaktadır bile. Günde üç ke re yatak takımlarını, kusmuk ve boktan ağırlaşan çarşaf ile

örtüleri değiştirmek. Bu, vücuttan kahve yapmak ve evde yeterince içki olmasını sağlamaktan daha fazla çaba gerektirir. “Bu daha ne kadar sürecek?” diye merak eder geleceğin dudu. “Cenazeye kadar dayanabilecek miyim acaba?”

Fakat o gün sonunda gelir. Hava güzeldir, gökyüzü mavi, bulutlar beyaz, kuşlar dallarda şarkı söyler, etraf taze çiçek kokuyordur. Hayatında ilk kez dikkatler dul kadının üzerindedir. Güneş gözlüğü takıyordur, ki gözyaşlarını kimse görmesin diye düşünür herkes. Oysa ki aslında koyu gözlükler onun rahatladığını gizlemeye yarar. Tabut en iyi dostlar tarafından mezara taşınır. Konuşmalar yapılır. Ve içki vardır. Çok içki. Bir sanatçının cenazesinde kötü kahve olmaz. Beyaz şarap, votka ve eski cin olur. Çayın yanında kek dilimleri ve acıbadem olmaz. İstiridye, füme uskumru ve etli atıştırmalıklar olur. Ondan sonra bütün grup birlikte yakınlardaki bara gider. “Yolun açık olsun velet, neredeyse! Piç! Pis herif!” Kadeh kaldırılır, etrafa votka dökülür. Dul kadın güneş gözlüğünü çıkarır. Gülüyordur. Işık saçıyordur. Kusmuklu çarşafklar daha kirli sepetindedir, fakat yarın artık gerçekten son kez çamaşır makinesine gireceklerdir. Zanneder ki dul, hayatı bundan sonra hep böyle olacaktır. Arkadaşlar daha aylarca (hatta yıllarca!) kadeh kaldırmaya devam edecektir. Onun için. Yeni ilgi merkezleri için. O anda bilmiyordur ki birkaç nezaket ziyaretinden sonra her şey bitecektir. Bu sessizlik, arka planda yaşanmış bir yaşamın hep getirmiş olduğu sessizliğin aynısıdır.

Genelde durum böyledir. Ama istisnalar da vardır. Öfke dul kadınları çirkinleştirir. Bu sabah muayenehanemin kapısında aniden bir hengâme yaşandı. Henüz erkendi, daha ilk hastamı içeri almıştım. Asistanımın, “Doktor!” diyen sesi ni duydum. “Doktor!” Şiddetle yere atılan bir sandalye gürültüsüne benzer bir ses geldi ve arkasından başka bir ses duydum. “Neredesin pis herif?” diye çığırıyordu ses. “Cesaretin varsa suratını göster!”

Hastama sııttım. “Bir dakikanız var mı?” dedim ve ayağı kalktım. Muayenehanemin giriş kapısından odama giden bir koridor vardır. Koridorda yürürken önce asistanımın oturduğu masaya ulaşırsınız, sonra da bekleme odasına. Bekleme odasından çok, bir bekleme alanıdır bu aslında. Bu alanı koridordan ayıran bir kapı yoktur.

O yana hızlıca bir göz attım. Dediğim gibi daha erkendi. Yine de şimdiden üç hasta eski *Marie Claire* ve *National Geographic* dergilerini karıştırıyorlardı. Fakat o an sayfaları çevirmeyi bırakmışlardı. Dergileri kucaklarına koymuş, Judith Meier’a bakıyorlardı. Kibarca söylemek gerekirse Judith kocasının ölümünden sonra güzelleşmemiştir. Yüzünde kızarıklıklar vardı, ama her yerinde değil. Bu yüzden yüzünün tamamının lekeli bir görüntüsü vardı. Judith’in arkasında duran asistanım, elleriyle hiçbir şey yapamadığını anlatıyordu. Daha geride, kapının yakınında bir sandalye yan yatmış duruyordu.

“Judith!” dedim ve onu gördüğüme sevinmiş gibi kollarımı açtım. “Senin için ne yapabilirim?”

Selamlama şeklim yüzünden birkaç saniye boyunca duruladı. Fakat bu sadece birkaç saniye sürdü.

“Katil!” diye bağırdı.

Bir an yana doğru baktım, bekleme alanındaki hastalarıma. Üçünü de yüzlerinden tanıdım. Hemoroidi olan bir film yönetmeni, iktidarsızlık şikâyeti olan bir galeri sahibi ve ilk çocuğunu bekleyen, artık pek de genç sayılmayacak ve çocuğu, yedi ay önce Toskana’da bir şatoda, bütün masrafları özel bir televizyon kanalındaki sosyete programı tarafından, tören ve daveti tamamen yayınlama koşuluyla karşılanan bir düğünle evlendiği, sarışın, iriyarı ve her daim tıraşsız aktörden olmayan bir aktris. Omuzlarımı silktim ve göz kırptım. “Acil bir durum” demek istedim omuz silkerek ve göz kırparak. Tipik bir akut histeri vakası. İçki veya uyuşturucu – ya da ikisi de. Asistanımın gördüğünden emin olmak için tekrar göz kırptım.

“Judith” dedim mümkün olduğu kadar sakince. “Neden benimle birlikte gelmiyorsun? Gel ki senin için ne yapabileceğime bakayım.”

Cevap vermesine fırsat kalmadan arkamı döndüm ve iri adımlarla odama doğru yürüdüm. Odama vardığımda ellerimi hastamın omzuna koydum. “Acaba çok kısa süreliğine bekleme alanına geçmeniz mümkün mü? Asistanım bu arada sizin reçetenizi hazırlayacak.”

Masamın diğer tarafında oturan Judith Meier'ın yüzüne baktım. Lekeler hâlâ duruyordu. Kırmızı lekeleri olan beyaz bir yüz mü, yoksa beyaz lekeleri olan kırmızı bir yüz mü olduğu anlaşılmıyordu.

“Senin işin bitti” dedi ikinci kez. Ondan sonra, “Bu sosyete mekânını kapatabilirsin” dedi. Bu son sözcükleri söylerken kafasını arkaya doğru attı, arkada hastalarımın bulunduğu bekleme alanını işaret ederek.

Dirseklerimi masama dayamıştım. Parmaklarımı kavuşturarak, biraz öne doğru eğildim. “Judith” dedim, ama bir an için nasıl devam edeceğimi bilemedim. “Judith” diye devam ettim. “Böyle ciddi sonuçlara varmak için çok erken değil mi? Belki ilk başta Ralph’a yanlış teşhis koydum. Bunu kabul ettim. Bu yarın Tıbbi Disiplin Kurulu’nda gündeme gelecektir. Ama asla bilinçli olarak...”

“Bakalım Disiplin Kurulu ben onlara şahsen bütün hikâyeyi anlatınca ne diyecek?”

Gözlerimi ona diktim. Gülümsemeye çalıştım, ama ağzım bisikletten düşüp altçenemi kırdığım seferki gibi hissediyordu. Yolda bir çukur. Kazı çalışmaları. Çukura yaklaşan bisikletlileri uyarmak için bir çit koymuşlardı, fakat dalgacı Mahmutlar çiti kaldırmıştı. İlkyardımda üst ve alt çenelerim dikilerek birleştirilmişti. Altı hafta boyunca konuşmam yasaktı ve sadece kamışla yemek yiyebiliyordum.

“Sen şahsen mi gideceksin?” diye sordum mümkün olduğu kadar sakince. “Bu pek rastlanılan bir durum...”

“Hayır, bunu bana da söylediler. Fakat bu vakayı istisna yapacak kadar vahim buldular.”

İşte şimdi gülümsüyordum. En azından dudaklarımı gülümsemeye benzeyecek şekilde kıvrırmayı başardım. Ama adeta günlerce konuşmadıktan sonra ilk defa ağzımı açmış gibi hissediyordum.

“Bir asistanıma gidiyorum” dedim ve sandalyemden kalktım. “Bütün tahlil sonuçlarını ve raporları alacağım.”

O an Judith de kalkmak üzere hareketlendi. “Hiç zahmet etme. Burada işim bitti. Seninle yarın Disiplin Kurulu’nda görüşürüz.”

“Bir dakika. Hemen geliyorum. Senin ilginı çekecek bir şey var. Bilmediğin bir şey.”

Sandalyesinden yarı kalkmıştı. Bana baktı. Normal nefes almaya çalıştım. Tekrar oturdu.

“Bir saniye” dedim.

Bu kez bekleyen hastalarımı bir bakış bile atmayarak asistanımın masasına doğru yürüdüm. Telefondaydı.

Ahizeye, “Sadece merhem mi, yoksa krem de mi?” diyordu.

“Liesbeth” dedim, “Lütfen bir dakika...”

“Bir dakikanız var mı?” dedi ve eliyle ahizeyi örttü.

“Bütün hastaları yollar mısınız?” dedim. “Ve randevuları da iptal eder misin? Bir şeyler uydur, ne olduğu önemli değil. Sonra sen de git. Günün geri kalanında serbestsin. Ben Judith’le biraz... Onunla biraz daha uzun ilgilensem iyi...”

“Size nasıl hitap ettiğini duydunuz mu? Bunu kabul edemez...”

“Kulaklarım duyuyor Liesbeth” diye sözünü kestim. “Judith’in çok morali bozuk. Ne dediğini bilmiyor. Belki de Ralph’ın hastalığının ciddiyetini küçümsedim. Bu yeterince kötü. Ben öncelikle... Onunla bir şeyler yapacağım. Dışarı çı-

kacağım. Dışarıda bir yerlerde bir kahve falan içeceğim. Onun fazladan ilgiye ihtiyacı var. Anlaşılır bir durum. Ama hastalarımın benim onunla dışarı çıktığımı görmelerini istemiyorum. O yüzden onları mümkün olduğu kadar çabuk yolla.”

Odama döndüğümde Judith Meier hâlâ sandalyede oturuyordu.

Başını bana doğru döndürdü. Boş ellerime baktı ve sonra da sorgulayan bakışlarla yüzüme.

“Sanırım dosya buralarda bir yerde” dedim.

Benimki gibi bir aile hekimi muayenehanesinin kötü yönleri vardır. Mesela sizi her yere davet ederler. Ortamlara biraz ait olduğunuzu düşünürler; burada vurgu “biraz”dadır. Özel sergiler, kitap tanıtımları, film ve tiyatro galaları. Posta kutusuna bir davetiye gelmediği gün yoktur. Gitmemek olmaz. Kitap söz konusu olunca daha yarısında olduğunuz yalanını uydurabilirsiniz, kitabı tamamen bitirmeden önce yorum yapmak istemediğinizi. Oysa tiyatro galaları, tiyatro galalarıdır. Oyun bitince hakkında bir şey söylemeniz gerekir. Sizden bir şey söylemeniz beklenir. Asla nasıl bulduğunuzu söylemeyin. *Asla*. Nasıl bulduğunuzu zekice kendinize saklayın. Bir süre lafı çeviren yorumları denedim. Örneğin “Güzel yanları vardı” veya “Siz nasıl buldunuz?” gibi. Fakat bu laf çevirmelerle tatmin olmazlar. Oyunu harika bulduğunuz, bu tarihi galaya katılabildiğiniz için minnettar olduğunuzu söylemeniz gerekir. Film galaları çoğunlukla pazartesi akşamlarıdır. Ama buna rağmen hemen kalkamazsınız. Suratinizi görmeleri gerekir. Eve çok geç gitmek istemezsiniz, fakat yalnızsınızdır – bir sonraki sabah normal bir saatte çalışması gereken tek kişi. Filmin başrol oyuncusunun ya da yapımcısının karşısında durursunuz ve filmi muhteşem bulduğunuzu söylersiniz. İkinci iyi bir seçenek ise “dokunaklı” bulduğunuzu söylemenizdir. Bunu filmin sonu hakkında söylersiniz. Elinizde bir şampanya kadehi vardır ve filmin başrol oyuncu-

su veya yapımcısının gözlerinin içine bakarsınız. Filmin sonunu unutmuşsunuzdur bile, doğrusunu söylemek gerekirse, filmin sonunu belleğinizden silmeyi başarmışsınızdır. Ciddi bir yüz ifadesi takınırsınız. “Filmin sonunu dokunaklı buldum” dersiniz. Bundan sonra eve gidebilirsiniz.

Neyi daha kötü bulduğumu hiç bilmiyorum – filmin kendisini mi, tiyatro sahnesindeki performansı mı, yoksa bittikten sonra etrafta oyalanmayı mı? Deneyimlerimden biliyorum ki bir film sırasında başka şeyleri düşünmek, bir tiyatro oyununa göre daha kolaydır. Tiyatroda varlığınızın daha çok farkındasınızdır. Varlığınızın ve zamanın geçişinin. Saatinizin. Tiyatro galaları için özel olarak akreple yelkovana karanlıkta parlayan bir saat aldım. Tiyatro oyunları sırasında zamana bir şeyler olur. Hâlâ tam olarak anlayamadığım bir şeyler. Durmaz zaman, hayır; donar. Aktör ve aktislerin hareketlerine bakarsınız; ağızlarından çıkan cümleleri dinlersiniz ve adeta hızla kalınlaşan bir bulamacı kaşıkla çeviriyormuş hissine kapılırsınız. Bir noktada kaşık artık durur. Bulamacın içinde dikilip kalır. Daha fazla karıştırmak imkânsızdır. İlk olarak saatiye bakarım. Elbette mümkün olduğu kadar çaktırmadan. Hiç kimse bir tiyatro oyunu sırasında saatine bakarken yakalanmak istenmez. Dikkatlice ceketimin kolunu azıcık sıvarım. Bileğim sanki kaşınıyormuş gibi yaparım. Sonra parlayan akreple yelkovana hızlıca göz atarım. Görünen saat her defasında gerçek zaman ile tiyatro zamanının farklı birimler olduğunun canlı kanıtıdır. Ya da daha doğrusunu söylemek gerekirse, birbirinin yanı sıra ilerleyen, farklı boyutlarda akan zamanlar. Düşünürsünüz (umarsınız, dua edersiniz) ki yarım saat geçmiştir, fakat saatinizin akreple yelkovana, salonun ışıkları kapalı topu topu on iki dakika geçtiğini söyler. Tiyatro sırasında inleyemezsiniz veya iç çekemezsiniz. İnleyerek veya iç çekerek üzerinize gereksiz yere dikkat çekersiniz. Çok sesli in-

leyen veya iç çekenler oyuncuların konsantrasyonunu bozar. Oysa inlememek veya iç çekmemek elde değildir. Bu da sine-mayla tiyatronun en büyük farkıdır: Çekip gidemezsiniz. Bir film sırasında karanlıkta fark edilmeden tüyebilirsiniz. Film galası olsa bile. “Kesin tuvalete gitmesi gerekiyordur” diye düşünür insanlar, sonra da unuturlar sizi. Dikkatlerini bi-le çekmez geri dönmemeniz. Olabilir. Mümkündür. Bunu bir kereden fazla yaptım bir film galası sırasında. İlk seferler-de gerçekten tuvalete gittim. Filmin son saatinde tuvaletin üstünde oturdum – kafam ellerimin arasında, inleyerek, sız-layarak, küfrederek. Fakat aynı zamanda mutluydum. Mut-lu ve rahatlamış. Her şey filmin kendisinden iyidir. Sonrala-rı fark edilmeden yok olma konusunda ustalaştım. Gevşek gevşek, ellerim cebimde, çıkışa doğru yürüyordum. “Bir ha-va alayım” diyordum yolda biriyle karşılaşırsam. Bir dakika sonra dışarı çıkmış oluyordum. Sokak, tramvaylar, motorlar, insanlar. Normal yüzleri, normal sesleri olan insanlar. Bir-birlerine normal şeyler söyleyen insanlar. “Lanet olsun, ba-bamızın mirasının yanlış ellere düşmesini önlemeliyiz Mart-ha” gibi bir cümle yerine, “Bir şeyler daha içelim mi? Yoksa eve mi gitmek istersin?” İnsan bir buçuk saat süresince kaç tane bu tip cümle duymaya dayanabilir? “Benim kızım oros-pu gibi yürüyemez! Yürürse benim kızım değildir!” Filmler-de film müziği olur. Sesleri her sene daha yüksektir. Kimse fark etmeden inleyip iç çekebilirsiniz. Fakat bu aynı acı çek-mek gibidir. Gittikçe daha hızlı ve derin nefes alırsınız. Acı çeken bir köpek, dili ağzından dışarı sarkarak solur. Oksi-jen. Acının olduğu yere doğru mümkün olduğu kadar oksijen yönlendirme meselesi. Oksijen en iyi acı dindiricidir. Sokak-ta dururum. İnsanları görürüm. Dışarının havasını içime çe-kerim. Bir tiyatro oyunu sırasında bunların hiçbiri mümkün değildir. Kaçış imkânı yoktur. Tiyatro başlamadan biraz dı-şarı çıkmalısınız. Tehlikeli olsa da bu gereklidir. Sokağa çık-

tınız mı yoldan çıkarıcı düşünceler sizi sarar. Bu düşüncelerin en çekicisi oyuna gitmemektir. Eve gitmek, ayakkabıları çıkarmak, ayakları koltuğun üzerine uzatmak, televizyonda daha önce beş kere görmüş olduğun ikinci sınıf bir filmi tekrar izlemek. Her şey tiyatrodan iyidir.

Bu benim mesleğimle de ilgilidir. Mesleğimde gerçekten dinlenmek elzendir. Bütün gün bir şeyler görürüm ve duyurım. Akşamları kafandan atabilmen gereken şeyler. Mantarlar. Kanayan siğiller. Aralarındaki sıcaklık fazla yükselmiş olan deri kıvrımları. Hiç uğramamayı umduğun bir yerlerini muayene etmen gereken yüz elli kiloluk bir kadın. Bütün bunlar bir tiyatro oyunu sırasında düşünülemez. Salonun ışıkları sönmemiştir bile ve bu düşünceler fırsatlarını kaçırmazlar. "Etraf karanlık" diye düşünürler. "Onu yakalayalım!" O an tek ışık sahnedeki ışıktır. Ve saatinin akreple yelkovanının parlak ışıkları. Bitmeyen zaman başlar. Feci dönüş. Herhangi bir işgününde programsız bir akşamı iple çekerim. Yemek. Bir bira veya bir kadeh şarap... Televizyonda haberler. İkinci sınıf bir film veya futbol maçı. Böyle bir işgünü baştan iyi başlar. Umut vericidir. Daha doğrusu önü açık demeliyim. Sıra sıra tepeler ve sonunda parlayan bir deniz manzarası gibi. Oysa sonunda tiyatro olan bir gün, kör duvara bakan otel odasına benzer. Böyle bir gün nefes almaz. Çok az hava alır, ama pencere sıkışmıştır ve açılmaz. İnlemeleirim sabah sekiz buçukta başlar, bunu ilk aklıma getirdiğimde. Normalde hastalarımı yarı dinlerim, fakat tiyatroyla sonlanan bir işgününde hiç dinlemem. Onlarca kaçma yolu düşünürüm. Hasta. Grip. Gıda zehirlenmesi. Trenin önüne atlayan bir aile ferdi. *Misery* filminden bir sahneyi düşünürüm; Kathy Bates'in James Caan'ın ayak bileğini bir madenci çekiciyle parçaladığı sahneyi. Mesela kendime bir şey yapabiliyim. Stalingrad saldırısı sırasında iki taraftan askerler kendilerini ellerinden veya ayaklarından vurmuşlar ki cepheye

yollanmasınlar. Yakalananlar kurşunlanmışlar. Hastam be-
lindeki hafif ağrıdan bahsedip duruyor, ama ben sadece kur-
şun yaralanmalarını düşünebiliyorum. Meksika'daki uyuş-
turucu çetelerinin ölüm mangaları, kurşunlara çentik atar-
mış ki daha yavaş dönsünler. Yavaş dönen bir kurşun vücu-
dun içinde daha fazla zarara neden olur. Veyahut diğer taraf-
tan dışarı hiç çıkmaz. Etkili önlemler düşünürüm. Yarım ya-
malak önlemler değil. Kırık bir serçeparmağı ile kolunuz as-
kıda tiyatro galasına gidebilirsiniz. Otuz dokuz derece ateş
ucuz bir bahane olarak görülür. Hayır, başka şeyler düşünü-
rüm. Fırlayarak avucunuzu yaran bir istiridye bıçağı. Bıça-
ğın ucu eli delip arkasından çıkar. Kanama ancak bıçağı çı-
kartınca başlar.

“Doğaçlamalara dayanarak” ortaya çıkmış tiyatro eserle-
ri en kötüsüdür. Çok mırıldamalar olur. “Gerçeklerden alın-
tılanan”, birbiriyle ilgisi olmayan metin parçaları ve diyalog-
lar vardır. Aktör ve aktrisler kendi diktikleri giysileri giyer-
ler. Doğaçlama oyunlar yazılmış metni olan oyunlardan ge-
nellikle daha kısa sürer, fakat bu hissedilen hava sıcaklığı-
na benzer. Hava termometrede okunan sıcaklıktan çok daha
soğuk veya sıcak hissedilebilir. Kendi diktikleri giysilere ba-
karsın. Hissedilen zamana göre çoktan yarım saat geçmiştir,
ama saatinin akreple yelkovanı yalan söylemez. Saatini ku-
lağına dayarsın. Belki de durmuştur. Oysaki saatinin pili bir
buçuk sene dayanan lityum pillerdendir. Zaman sessizce ge-
çer. Altmışa kadar sayıp tekrar bakmalıdır.

Istiridye bıçağıyla her zaman için kan zehirlenmesi tehli-
kesi vardır. Normalde en iyisi hemen acile gitmektir. Fakat
bende her şeyin ilacı bulunur. Tetanos. Sarıhumma. Hepatit
A. Elimde bir damlası yarım gün bilinç kaybettirmeye yete-
cek ilaçlar vardır. Bir damla daha alırsanız bir daha kendini-
ze gelemesiniz. Köpeklere ve kedilere iğne yapılır, fakat in-
sanlar kendi elleriyle zehir içerler. Ufak bir kadeh. Likör ka-

dehi. Yüzde doksanı su ve tatlandırıcı. Sayesinde insan yakınlarına ve sevdiklerine doğru dürüst veda edebilir. Hatta son bir şaka bile yapabilir. Oldukça sık şahit oldum. Ölmek üzere olanların çoğu bir şaka yapmak için bu son şanslarını kaçırmazlar. Hayatları boyunca bir kez bile şaka yaptıklarına rastlamış olmasanız bile. Çoğunun bunun üzerinde uzun zaman düşündüğünü hissedersiniz. Adeta böyle hatırlanmak istiyorlardır. Son sözler. *Neşeli* son sözler. Ölümün yakınlaşınca belli bir hafiflik istediğini düşünürler. Fakat ölüm hiçbir şey istemez. Ölüm sizi almaya gelir. Ölüm sizin onunla gelmenizi ister, tercihen çok fazla karşı koymadan. “Siz de bir tane alın” derler ve kadehi havaya dikerler. Bir dakika sonra gözlerini kapatırlar, bir sonraki dakikada ise ölmüşlerdir. Bu son kadehte nadiren gözyaşı dökülür. Şimdiye kadar karısına, “Hep en çok seni sevdim. Seni özleyeceğim. Ve belki sen de beni” diyene rastlamadım. Asla. Hafiflik. Bir nükte. Aynı cenazelerdeki gibi... Cenazeler de her şeyden önce *eğlenmeli* olmalıdır. Gülünmeli, içilmeli ve küfredilmelidir. Yoksa avam olur. Avam cenazesi bir sanatçı için en büyük kâbustur. “Henk tam olarak böyle olmasını isterdi” derler ve viski şişelerini tabutun üstüne fırlatıp kırarlar. “Neşeli bir olay olmalı. Gözyaşı seli değil, kahretsin!” Sanırım yaklaşık on beş sene önce başladı bu moda – neşeli cenaze. Pembe tabutlar, beyaz ahşap tabutlar, ejderha ve balina resimli tabutlar, Ikea’dan tabutlar, plastik veya çöp torbalarıyla kaplanmış tabutlar. Bence en kötüsü de çocuklaradır. Çocuklar söz konusuysa durum zaten kötüdür, fakat ölü sanatçının cenazesinde çocuklar da özellikle zorla neşeli davranmalıdır. Babanın tabutuna çıkartmalar ve şiirler yapıştırmalı. En sevdiği, üzerinde FUCK YOU! yazan kahve kupasını tabuta koymalı. Biraz sonrası için. Orası için. Uzun yolculuğunun sonu için. Orada da en sevdiği, üzerinde FUCK YOU! yazan kahve kupasından kahve içebilmesi için. Çocuklar kesinlikle ağlama-

malıdır. Yüzlerine resimler yapılır ve onlara balonlar, düdüklere, parti şapkaları verilir. Çünkü bu, babanın en büyük arzusudur – çocuklarının cenazesinde eğlenmeleri. Mezar taşları arasında saklambaç oynamaları. Cenazeden sonra limonata ile pasta olması ve bir büyük tas şekerleme ile Snickers ya da Mars.

Hepsi aynı mezarlıkta gömülmek ister. Nehrin kıvrıldığı yerdeki mezarlıkta. Orada gömülmek için sıra vardır. Dokuzdan beşe işte çalışan insanlar, o sıraya giremez bile. Mezarlık nehrin kıvrıldığı yerde olduğu için yılda dört kere kadar cenaze tekneyle getirilir. Tekneyle gelince bir sonraki günkü gazetede resim çıkma şansı artar. Tekne merkezden yola çıkar ve köprülerin altından geçer, bu resimlerde güzel çıkar. Tekne de hep parti teknesi gibi süslenir: çiçekler, çelenkler, üzerlerinde resim çizilmiş kıyafetler ve başlarında kukuleta şeklinde parti şapkaları olan adam ve kadınlar. Sırtlarında kelebek kanatları olan kadınlar, suratları yeşil ve kırmızı boyanmış bıyıklı adamlar. Ön güvertede Hoş Trompet Grubu'ndan palyaço kostümlü dört çalgıcı neşeli bir parça çalar. Bu teknedeki ve arkadan gelen teknelerdeki herkes şimdiden sarhoştur. Normal insanlar kenardan geçen bu grubu izler, ama sarhoş cenaze grubu bu normal insanlara bir bakmaya bile tenezzül etmez.

Ralph Meier'ın ya da belki daha doğrusu Judith'in hakkını vermeliyim; onun cenazesi bir nebze normaldi. Tekne değil, sıradan bir cenaze arabasıydı. En azından bin kişi gelmişti. Birden fazla televizyon kanalından kamera ekibi vardı. Araba tabutla mıcırlı giriş yoluna girdiğinde, yakın aile bireyleri tarafından fark edilmemem için sadece birkaç adım arkaya çekilmem yetti. Judith büyük bir güneş gözlüğü ve beyaz puantiyeli, siyah bir başörtüsü takmıştı. Muhtemelen bu başörtüsü yüzünden o gün, diğer günlerden daha çok, bana Jacqueline Kennedy'yi hatırlattı – Jacqueline Kennedy'nin bin ki-

şilik bir kalabalığın önünde, cenazede istenmeyen bir misafirin yüzüne tüküreceğine inanmasam da.

Kapalı salona bin kişi sığmayacağı için konuşmalar açık alanda yapıldı. Belediye başkanının bir konuşması oldu, bir de kültür bakanının. Aktör ve yapımcı meslektaşları anılar ve ilginç hikâyeler anlattı. Ara sıra gülme sesleri geliyordu. Ben en arkada, mıcır yolun birkaç metre ilerisinde, kısmen çalılarının arasına gizlenmiş halde ayakta duruyordum. Bir komedyen başrolde kendisinin olduğu bir konuşma yaptı. Konuşmadan çok, bir sonraki şovunun provası gibiydi. Gülündü, fakat rahatsız bir gülüştü bu; sanki orada bulunanlar bunu komikten ziyade acı buluyormuş gibi. Ralph Meier'in sadece bir hafta önce, hastanedeki son bakışlarını düşündüm. Ölümcül kokteylin bulunduğu likör kadehi, yatağının yanındaki tekerlekli masaya konmuştu. Masada bunun dışında yarısı yenmiş, kaşığı hâlâ içinde duran bir kâse meyveli yoğurt, o günün gazetesi ve son haftalarda okuduğu William Shakespeare'in biyografisi duruyordu. Kitabın arasından kitap ayracı gözüküyordu, daha yarısını bile geçmemişti. Judith ve iki oğlundan bir süre odadan çıkmalarını rica etmişti.

Gittiklerinde beni göz kırparak yanına çağırdı.

"Marc" dedi; elimi tuttu, örtüsünü üzerine doğru çekti ve diğer elini de üzerine koydu.

"Sana üzgün olduğumu söylemek istiyorum" dedi.

Yüzüne baktım. Oldukça sağlıklı bir yüzdü, biraz zayıf olmasına rağmen. Sadece yüzünün birkaç ay öncesine kadar yuvarlak ve dolgun olduğunu görmüşsen, bunun hastalıktan dolayı olduğunu bilirdin. Gözleri parlaktı.

Hep dikkatimi çekerti. Daha önce de yaşamıştım. İnsanlar ölmek için belli bir günü seçerlerdi, fakat o gün birden canlanırlardı. Normalden daha fazla konuşur ve gülerlerdi, adeta birinin onları engellemesini umuyormuş gibi. Birinin onlara

hayatlarını böylece sonlandırmalarının saçma olduğunu söylemesini.

“Ben yapmamalıydım... Ben asla...” dedi Ralph Meier. “Özür dilerim. Bunu söylemek istedim sana.”

Hiçbir şey söylemedim. Doğru ilaç ve birkaç son derece tatsız tedaviyle ömrünü belki bir ay daha uzatabilirdi. Ama o, likör kadehini seçti. Onurlu bir vedayı. Likör kadehiyle yakınlarınızı zor silinecek hatıralardan korurdunuz.

Fakat yine de gariptir. Kendi seçtiğin ölüm. Kendi seçtiğin gün. Havlu atılan ring. Neden yarın değil? Neden bir hafta sonra değil? Neden dün değil?

“Şimdi nasıl... O?” diye sordu. Durakladığını gördüm, tam zamanında onun adını yuttuğunu. Bilmiyorum ne yapardım Ralph Meier onun adını açıkça telaffuz etseydi.

Omuzlarımı silktim. Yaklaşık bir sene önceki tatili düşündüm. Yazlıktaki.

“Marc” dedi. Elinin elimin üzerindeki baskısını hissediyordum. Daha sıkıca tutmak istiyordu, ama o an artık hakikaten ne kadar az gücü kaldığını hissettim. “Ona söyler misin... Benim adıma... Ona benim sana demin söylediklerimi söyler misin?”

Bakışlarımı kaçırdım; hiç zorlanmadan ellerimi ellerinin arasından çektim – zamanında başka insanları istemediği şeyleri yapmaya zorlayan elleri. İstekleri dışında.

“Hayır” dedim.

Bundan yarım saat sonra gerçekleşti. Koridorda duruyordum. İki oğlunun da karnı acıkmıştı ve kantine gitmişlerdi. Judith Meier tuvaletten geri dñnmüřtü. Dudaklarına ruj sürmüş, göz makyajını tazelemişti.

“Yanımızda olduğun için memnunum” dedi.

Başımı salladım. “Güzel gitti” dedim. Bu tip şeyler söylersiniz böyle anlarda. Kendinize rağmen. Tıpkı tiyatro oyununu muhteşem ya da filmin sonunu dokunaklı bulduğunuzu söylediğiniz gibi.

Bir adam bize doğru yaklaştı, beyaz doktor önlüklü bir adam. Yanımıza gelince durdu ve Judith’e elini uzattı. “Bayan Meier?”

“Evet?” Uzanan eli sıktı.

“Maasland. *Doktor* Maasland. Bir dakikanız var mı?”

Kolunun altında kahverengi bir dosya vardı. Sağ üst köşesinde bir etiket vardı, üzerinde keçeli kalemle “Bay R. Meier”, onun altında da küçük harflerle hastanenin adı yazılıydı.

“Ya siz?” diye sordu Maasland. “Yakını mısınız?”

“Ben kendisinin aile hekimiyim” dedim ve elimi uzattım. “Marc Schlosser.”

Maasland uzattığım eli yok saydı.

“Doktor Schlosser” dedi. “Bu... Bu ne tesadüf... Birkaç husus var...” Dosyayı açtı ve sayfaları çevirmeye başladı. “Nere-deydi? Burada.”

Maasland’ın vücut dilinde bir şey bana dikkatli olmam gerektiğini söylüyordu. Her uzman doktor gibi aile doktorlarına

duyduğu küçümseme hissini saklamak için çaba göstermedi bile. Cerrah veya jinekolog, dahiliyeci veya psikiyatr – hepsi size aynı gözle bakar. “O zamanlar okumaya devam etmek istemedin mi?” der o bakış. “Dört sene daha devam edemeyecek kadar tembel miydin? Yoksa ciddi işlerden mi korktun? Biz insanları değeriz, biz organlara ineriz; kan dolaşımına, beyne, insan vücudunun kontrol merkezine. Biz insan vücudunu, bir araba tarmacısının araba motorunu tanıdığı gibi tanırız. Aile hekimi sadece motor kaputunu açabilir ve sonra da böyle bir teknoloji harikası gördüğü için şaşkınlık ve hayranlıkla kafasını sallar.”

“Dün Bay Meier ile bütün hastalık geçmişinin üzerinden geçtik” dedi. “Bu, ötenazide alışılmış bir prosedürdür. Siz Bay Meier’ı son noktada bize sevk eden kişi değilsiniz, doğru mu Doktor Schlosser?”

Sanki düşünüyormuş gibi yaptım. “Evet, doğru” dedim.

Maasland parmağıyla dosyanın içindeki kâğıt parçasının üzerinden geçti. “Size soruyorum, çünkü burada yazıyor ki... Evet, burada.” Parmak bir noktada durdu. “Dün Bay Meier bize geçen sene ekim ayında size muayeneye geldiğini bildirdi.”

“Olabilir. Bu gayet mümkündür. Bana sadece ara sıra gelirdi. Eğer bir konuda şüpheleniyorsa. Ya da ikinci bir görüş almak için. Ben aile dostuydum... Dostuyum.”

“Peki, niye ekimde size geldi, Doktor Schlosser?”

“Bunu aklımdan şu an kesin olarak söyleyemem. Tekrar bakıp kontrol etmem gerekir.”

Maasland hızlıca yanındaki Judith’e, sonra da tekrar bana baktı. “Bay Meier’a göre siz geçen sene ekimde ona endişelenecek hiçbir şey olmadığını söylemişsiniz. Hastalığı ilk işaretlerini göstermesine rağmen.”

“Bunu şu an hemen söyleyemem. O zaman bana bir şey sormuş olabilir. Belki bir şeyler hissetmiştir ve sadece rahatlatılmak istemiştir.”

“Peki, siz ekimdeki o ziyaret sırasında Bay Meier’dan doku

aldınız mı Doktor Schlosser? Ve bunu takiben dokuyu inceleme için bize yolladınız mı?”

“Bunu hatırlıyor olmam gerekir diye düşünüyorum.”

“Bana da öyle geliyor. Özellikle de doku almanın riskli bir durum olduğunu göz önüne alırsak. En kötü durumda, bu hastalığın ilerlemesine bile sebep olabilir. Umuyorum bunun farkındasınızdır Doktor Schlosser?”

Motor kaputu. Motor kaputunu açabilirdim, fakat tellere ve kablolara dokunamazdım.

“Burada dikkat çekici olan husus, Bay Meier’ın bütün bunları çok iyi hatırlamasıydı” diye devam etti Maasland. “Dokuyu biyopsi için yollayacağınızı. Ve onun sizi sonra sonuçlar için arayacağını.”

Ralph Meier ölmüştü. Bu esnada muhtemelen oldukça soğumuş olan vücudu bizim birkaç metre ötemizde yatıyordu, üzerinde SESSİZ OLUNUZ işareti asılı yeşil kapının arkasında. İçeri girip ona tarihler konusunda yanılmış olabilme ihtimalini soramazdık.

“Şu anda hatırlayamıyorum” dedim. “Özür dilerim.”

“Her halükârda o doku buraya hiç ulaşmadı.”

“Bak, görmüyor musun?” demek istedim. “Ralph Meier’ın hayatının ölmeden önceki son gününde işleri kafasında iyice karıştırdığını görmüyor musun? İlaçlar yüzünden. Durumu kötüleştiği için.” Ama hiçbir şey söylemedim.

O anda Judith Meier söze girdi.

“Ekim” dedi.

Maasland ve ben ona baktık, fakat Judith o anda sadece bana bakıyordu.

“Ralph endişeleniyordu” dedi. “Neredeyse iki ay boyunca İtalya’da çekime gidecekti. Birkaç gün sonra yola çıkacaktı. Senin bir sorun olmadığını düşündüğünü, fakat emin olmak için hastaneye bir şey yolladığını anlatmıştı. Onu rahatlatmak için.”

“Bizim elimize hiçbir şey geçmedi” dedi Maasland.

“Bu gerçekten çok garip” dedim. “Bunu gerçekten unutmamış olamam diye düşünüyorum.”

“Bu yüzden size gelmişim zaten Bayan Meier” dedi Maasland. “Bu durumu, peşini bırakmak için fazla vahim buluyoruz. Bu konuyu daha derin incelemeye almak istiyoruz. Sizden otopsi için izin almak istiyorum.”

“Ah hayır!” dedi Judith. “Otopsi mi? Bu gerçekten gerekli mi?”

“Bu bize ve size de Bayan Meier, tam olarak ne olduğu konusunda açıklık getirecektir. Otopsiyle çok şey görebiliriz. Mesela doku alınıp alınmadığını görebiliriz ve alındıysa ne zaman alındığını. Kullanılan metotlar son senelerde çok gelişti. Eğer doku alınmışsa, bunun ilk olarak ne zaman yapıldığını kesinkes tespit edebiliyoruz. Sadece ekimde veya daha sonra olduğunu değil, neredeyse hangi gün olduğunu bile.”

Bir buçuk sene önce Ralph Meier aniden muayenehaneme geldikten yaklaşık üç hafta sonra posta kutusuna *II. Richard*'ın galasının davetiyesi geldi. Zarfı açarken, her davetiyeyle birlikte vücudumda oluşan belirtileri hissettim. Kuruyan bir ağız, yavaşlayan bir kalp atışı, yapışan parmak uçları, gözlerin arkasında baskı ve kötü bir rüyadaki gibi bir his – yeni inşa edilmiş bir mahallede bir siteye girip sola saptığın, sağa saptığın, fakat yolu bulamadığın ve günlerce dönüp durmaya devam ettiğin bir kâbus.

“Ralph Meier?” dedi Caroline. “Ciddi misin? Senin hastan olduğunu hiç bilmiyordum.”

Caroline benim karım. O hiçbir zaman benimle birlikte galalara gelmez. Kitap tanıtımlarına, galeri açılışlarına ve film festivallerine de. Benden daha da çok sıkılır. Onu nadiren zorlarım. Birkaç kez dizlerimin üstüne çöküp benimle gelmesi için yalvarırım. O zaman bunun ciddi olduğunu bilir ve karşı çıkmadan gelir. Nitekim bunu kötüye kullanmam. Diz çöküp yalvarışlarımı acil durumlara saklarım.

“*II. Richard*” dedi davetiyeyi açarken. “Shakespeare... Ah, neden olmasın? Ben de gelirim.”

Mutfakta kahvaltı masasında oturuyorduk. İki kızımız da okula gitmişti. Küçük kızımız Lisa yakındaki ilkokula, Julia bisikletle liseye. On dakika sonra ilk hastam gelecekti.

“Shakespeare. En azından üç saat sürer” dedim.

“Ama Ralph Meier’lı. Onu gerçek hayatta hiç görmedim.”

Aktörün adını söylerken, karımın bakışları hayallere dalmış gibiydi.

“Neye bakıyorsun?” diye sordu Caroline. “Bilmenin mahsuru yok. Bir kadın için Ralph Meier bakılası, hoş bir adam. O yüzden üç saat hiç fazla değil.”

Ve böylelikle iki hafta sonra Şehir Tiyatrosu’ndaki *II. Richard* galasına gittik. Bir Shakespeare oyununa ilk gidişim değildi. En az on kere gitmişliğim vardı. Erkek rollerinin kadınlarca oynandığı *Hırçın Kız*; aktörlerin bebek bezleri, aktрисlerin üstlerinde çöp torbaları ve başlarında market torbalarıyla oynadığı *Venedik Taciri*; mongolların, rüzgâr yapma makinelerinin ve sahnede kafası kesilen bir kazın olduğu *Hamlet*; Zimbabveli eski uyuşturucu bağımlıları ve öksüz çocukların olduğu *Kral Lear*; yapımı tamamlanmamış bir metro tüneline oynanan ve duvarlarından akan lağım suyuna toplama kampı diaları yansıtılan *Romeo ve Juliet*; tüm kadın rollerini çıplak erkeklerin oynadığı *Macbeth* – tek giydikleri şey popolarının arasında bir ip; göğüs uçlarında kelepçe ve ağırlıklar; banttan dinletilen bombalama, Radiohead şarkıları ve Radovan Karadžić şiirleri. Kelepçe ve ağırlıkların göğüs uçlarına nasıl tutturulduklarına bakmaya cesaret edememen dışında, yine sadece zaman öldürme söz konusuydu. Havaalanlarında yarım gün veya daha fazla süren, sonu gelmez gecikmelerin bile bu gösterilerden on kere daha çabuk geçtiğini anımsıyorum.

Oysa *II. Richard*’da aktörler o döneme ait kostümler giymişlerdi. Dekor mümkün olduğu kadar aslına uygun yapılmış bir şatonun salonuydu. Ralph Meier’ın sahneye çıkışıyla bir şeyler oldu. Seyirciler önceden sadece sessizdi, şimdi ise çıt çıkmıyordu. Richard ilk kelimelerini söyleyene kadar herkes nefesini tuttu. Bir an için yanımdaki Caroline’e bak-

tım, fakat onun dikkati sadece sahnede olanlara yönelmişti. İki yanağı pembe pembe olmuştu. Üç saat sonra elimizde birer kadeh şampanyayla fuayede duruyorduk. Çevremize mavi blazerli adamlar ve elbiseleri yerleri süpüren kadınlar dolmuştu. Çok takı vardı – bilezikler, kolyeler ve yüzükler. Fuayenin bir köşesinde, ufak bir yaylı çalgılar orkestrası çalıyordu.

“Birazdan gitsek?” Saatime baktım. O akşam ilk kez baktığımı fark ettim.

“Aman, Isis biraz daha bekleyebilir” dedi Caroline. “Hadi bir içki daha alalım.”

Isis o zamanki bakıcımızdı. On altı yaşındaydı ve ebeveynleri eve çok geç dönmesine izin vermiyordu. Julia o zamanlar on üç yaşındaydı, Lisa on bir. Bir iki sene sonra küçük kızımızı büyük kızımızla yalnız bırakmaya cesaret edebilirdik. Ama o an henüz edemiyorduk.

İki şampanyayla bardan geri döndüğümde, on metre öte-mizde Ralph Meier’ın başının diğer başlar arasından yükseldiğini gördüm. Soluna ve sağına başıyla selam veriyordu. Sırı-tıyordu. Tebrikleri kabul etmeye alışık bir yüz gibi sırtıyordu.

“İşte orada” dedim. “Seni tanıştırayım.”

“Nerede?” Karım benden bir boy küçük olduğundan, başı görmemişti. Hemen hızlıca saçının topuzunu düzeltti ve bluzundaki olmayan kırıntı ve saçları silkeledi.

“Marc.” Elimi sıktı. Sağlam bir tokalaşmaydı, tüm gücünün sadece yüzde onunu kullandığını hissettiren birinin tokalaşması.

Caroline’e yöneldi. “Ve bu da senin karın mı? Hakikaten abartmamışsın onu anlatırken.” Onun elini tuttu, öne eğildi ve eline bir öpücük kondurdu. Sonra yarı döndü ve elini bir kadının omzuna koydu. Kadının varlığını fark etmemiştik, çünkü Ralph Meier’ın gövdesi tarafından tamamen saklanmıştı. O anda resmen onun gölgesinden çıkıp elini uzatmıştı.

“Judith” dedi, önce Caroline’in, sonra benim elimi sıktı.

Ancak daha sonra onu ilk olarak kendi başına gördüğümde, Judith Meier'ın o kadar da ufak tefek olmadığını anladım. Sadece kocasının yanında ufaktı, dağın eteklerindeki bir köy gibi. Fakat o gece Şehir Tiyatrosu'nun fuayesinde önce Ralph'a, sonra Judith'e ve sonra tekrar Judith'e ve Ralph'a baktığımda, çiftleri ilk kez beraber gördüğümde sıkça düşündüğüm şeyleri düşündüm.

"Nasıl, keyif aldınız mı?" diye sordu Judith Meier, benden çok Caroline'e.

"Bana göre harikaydı" dedi Caroline. "Harika bir deneyim."

"Belki de bir süreliğine gitmeliyim" dedi Ralph. "O zaman gerçekten nasıl bulduğunu rahat rahat söyleyebilirsin." O sesli kahkahasından attı ve birkaç insan kafalarını çevirip güldüler.

Daha önce de söylediğim gibi bazen hastalarımın soyunmalarını rica ederim. Diğer tüm seçenekler tükenmişse. Birkaç istisna dışında muayeneme gelenlerin çoğu çiftlerdir. Çıplak vücutlarına bakarım. Görüntüleri üst üste koyarım. Bir vücudun diğerine nasıl yaklaştığını gözümün önüne getiririm. Bir ağız görürüm; diğer dudaklara dokunan dudaklar, eller, elleyen parmaklar, çıplak vücudun üzerinde tırnaklar. Bazen etraf karanlıktır, çoğu zaman da değil. Utanmadan ışıkları açık bırakan insanlar vardır. Onların vücutlarını görmüşümdür. Çoğunda ışıkların kapalı kalmasının daha iyi olacağını bilirim. Ayaklarına bakarım; bileklerine, dizlerine, üst bacaklarına ve sonra yukarıya, göbek bölgelerine, göğüs veya göğüslerine, boyunlarına. Cinsel organları çoğunlukla geçerim. Bakarım, ama asfaltın üzerinde yatan hayvan leşine baktığım gibi. Gözlerim en fazla bir takılıp kalır; kopmak üzere olan bir tırnağın bir giysinin üzerindeki ipliğe takıldığı kadar, daha fazla değil. Arka tarafları anlatmadım bile. Vücutların arka tarafları tamamen başka bir hikâyedir. Popolar şekil veya şekilsizliklerine göre şefkat veya derin bir

öfke hissi uyandırır. Popo arasından, belin alt kısmına doğru giden, ismi olmayan bölge. Omurga. Kürekkemikleri. Boyunda saçın başladığı sınır. İnsan vücudunun arkasında, önüne nazaran çok daha fazla terk edilmiş bölge vardır. Ay'ın arka yüzünde, uzay istasyonu ve Ay'a inen astronot ile operasyon merkezi arasındaki telsiz bağlantısı kopar. İlgili yüzümü takınırım. Işıklar açık ya da kapalıyken birbirlerinin arka taraflarını elleyen çiftleri düşünürken, "Yana yatınca da o ağrıyı hissediyor musunuz?" diye sorarım. Aslında o an muayenenin bir an önce bitmesini isterim. Bir an önce tekrar giyinmelerini isterim. Tekrar sadece konuşan yüzlerine bakma durumunda olmayı. Fakat bu vücutları hiç unutmam. Bir yüzü diğeriyle birleştiririm. Vücutları birleştiririm. Vücutları birbirine geçiririm. Bir yüz diğeriye derin nefes alarak yaklaşır. Diller ağızlara sokulur ve aranarak dolanır. Büyük şehirlerde güneşin hiç gelmediği veya çok az geldiği yüksek binalı caddeler olur. Kaldırım taşlarının arasından yosunlar veya solmuş otlar çıkar. Soğuk ve rutubetlidir. Ya da sıcak ve nemli. Her tarafta küçük sinekler uçuşur. Ya da sivrisinek sürüleri. "Tekrar giyinebilirsiniz. Yeterince baktım. Eşiniz iyi mi?"

Ralph'a baktım, sonra da Judith'e. Dediğim gibi, kendisi ufak değildi. Fakat *onun* için ufaktı. Böyle şeyler düşündüm. İnsanların birbiriyle karanlıkta yaptığı şeyleri. Ralph'ın şampanya kadehini tutan eline baktım. Aslına bakılırsa kadehin kırılmaması bir mucizeydi.

Ve sonra birden o an yaşandı. Sonradan sık sık aklıma gelen, beni uyarmış olması gereken o an.

Judith, Caroline'i biriyle tanıştırmak üzere dirseğinden tutmuştu. Yüzünü gözümün bir yerlerden ısırdığı bir kadın, kuşkusuz *II. Richard*'da oynayan aktrislerden biriydi. Bu yüzden Caroline bize arkasını yarı dönmüş, sırtı Ralph ve bana dönük duruyordu.

“Bir dakika bile sıkılmadım” dedim Ralph’a. “Böyle bir tecrübeyi yaşamak sıradışıydı.”

Ralph Meier’ın beni artık dinlemediğini fark etmem bir veya iki saniye sürdü. Bana bakmıyordu bile. Bakışlarının yönünü takip etmeden bile nereye baktığını adım gibi biliyordum.

O anda bakışına bir şey oldu. Gözlerine. Caroline’in vücudunun arka tarafına baştan aşağı baktığı sırada, gözlerinin önüne adeta bir perde indi. Bunu bazen doğa filmlerindeki yırtıcı kuşlarda görürsünüz. Yükseklerde uçarken veya bir ağaç dalının üzerindeyken, uzaklarda bir fare veya lezzetli başka bir yem keşfeden yırtıcı kuşlarda. Ralph Meier karımın vücuduna işte böyle bakıyordu – ağzını sulandıran bir yiyecek gibi. O anda ağzı da hareketlendi. Dudakları açıldı, çeneleri birbirine değdi. Hatta bir an dişlerinin gıcırdadığını duyduğumu zannettim ve bir iç çekiverdi. Ralph Meier lezzetli bir şey görmüştü ve ağzı şimdiden o güzel yemeği iple çekiyordu. Fırsat olsa onu birkaç lokmada mideye indirirdi.

Belki de en çok dikkat çekici olan, onun bunu hiç utanmadan yapmasıydı. Sanki hiç orada değilmişim gibi. Adeta feruarını açıp üzerime işeyebilecek gibiydi. Bunun, özünde bu yaptığından hiç farkı olmazdı.

O anda birden geri geldi. Sanki biri filmi koparmıştı; hipnozcu onu hipnozundan uyandırmıştı.

“Marc” dedi. Bana sanki beni ilk kez görüyormuş gibi baktı. Sonra da elindeki boş kadehe baktı. “Ne dersin? Bir içki daha alalım mı?”

O akşam daha sonra yatakta Caroline’e anlattım. Caroline saçındaki lastiği yeni çıkarmış, saçlarını sallıyordu. Şaşırmaktan ziyade eğleniyormuş gibi bakıyordu. “A gerçekten mi?” dedi. “Nasıl bakıyordu tam olarak? Bir daha anlatsana...”

“Lezzetli bir yemek gibi” dedim.

“Evet? Yani? Öyleyim ama, değil mi? Yoksa böyle düşünüyor musun?”

“Caroline, lütfen! Nasıl daha açıkça söyleyebileceğimi bilmiyorum... Bence... Bence çok *pisti*.”

“Ah, benim canım sevgilim. Ama erkeklerin kadınlara bakması pis değildir ki. Ya da tam tersi, kadınların erkeklere... Demek istediğim, Ralph Meier gerçekten kadınlara düşkün bir adam, bu her halinden belli. Bu belki onun karısı için iyi değil, fakat o da bunu seçmiş. Bir kadın onun ne tip bir erkek olduğunu hemen anlar.”

“Tam yanında duruyordum. Bu onun için hiç önemli değildi.”

O anda Caroline bana doğru döndü, bana değerek yatacak şekilde yaklaştı ve bir elini göğsüme koydu.

“Yoksa kıskandın mı? Öyle konuşuyorsun, kıskanç bir koca gibi.”

“Kıskanç değilim! Elbet bilirim erkekler kadınlara nasıl bakar. Ama bu normal değildi. Bu... Bu *pisti*. Başka bir söz bulamıyorum bunun için.”

“Benim sevgili, kıskanç kocacığım” dedi Caroline.

Benimki gibi bir muayenehanede tıbbi normlara harfi harfine uymamak esastır. Saf tıbbi gözle bakınca sağduyulu sayılacak normlara. Serbest mesleklerde aşırılıklar, istisna değil kaidedir. Benim hastalarım hep beraber, haftada toplam on cam atık toplama kumbarasını doldurur. Onlara gerçeği söyleyebilirim. Gerçek günde iki üç kadehten ibarettir. Kadınlar için iki kadeh, erkekler için üç kadeh. Kimse bu gerçeği duymak istemez. Parmak uçlarımla karaciğere bastırırım. Sertliğini kontrol ederim. “Gerçekten günde kaç kadeh içiyorsunuz?” diye sorarım. Beni kandıramazlar. Alkol kendini ciltten dışarı atar. “Yemekten önce bir bira ve sonra da en fazla yarım şişe şarap” derler. Alkol gözeneklere girer ve cilt yüzeyinin tam üzerinde buharlaşır. Benim burnum iyidir. Bir önceki akşam içilen şeyin kokusunu alırım. Ressamlar ve heykeltıraşlar Hollanda cini kokarlar. Erkek yazarlar ve aktörler bira ve votka. Kadın yazarlar ve aktrisler nefes verdiklerinde buzlu, ucuz chardonnay kokusu yayarlar. Elleriyile ağızlarını örtsele de geçirmelerini önleyemezler. Tabii ki buna laf edebilirim. Gerçekleri gün yüzüne çıkarmaya çalışabilirim. “Bir bira ve yarım şişe şarap... Beni güldürmeyin!” Hastalar o zaman kaçar. Bir önceki aile hekimlerinden kaçtıkları gibi. Benim gibi parmak uçlarıyla karaciğerlerine bastırıp benim hissettiğimi hissetmiş, fakat sonra onlara gerçeği söylemiş bir aile hekimi. Böyle devam ederseniz karaciğere-

riniz bir yıl içinde yırtılabilir. Bunun sonu müthiş acı verir. Karaciğer artık pisliği ayıklayamaz; bütün vücuda yayılır. Pislik bileklerde, kalbin karıncıklarında, göz aklarında birikir. Göz akı önce sararır, sonra grileşir. Karaciğerin bazı kısımları ölür. Esas yırtılma, en son evredir. Hastalar kaçar ve bana gelir. Birisi –yakın bir arkadaşları ya da meslektaşları– onlara günde kaç kadeh alkol indirebilecekleri konusunda katı davranmayan bir aile hekiminden bahsetmiştir. “Eh, günde kaç kadeh içilebileceği konusu görecelidir” derim. “Bir kere hayata geliyorsunuz. Sağlıklı yaşam, en büyük stres faktörlerinden biridir. Etrafınıza bakın. Kaç sanatçı, hep havarda bir hayat sürmesine rağmen seksen yıl veya daha fazla yaşamıştır.” Yeni hastamın hemen rahatlamaya başladığını görürüm. Yüzünde bir gülümseme belirir. Onlara duymak istediklerini anlatırım. Bir isim söylerim. “Pablo Picasso” derim. “O da tiryakiydi.” Bu ismi telaffuz etmem çift işlev görür. Hastalarımı dünyaca ünlü bir sanatçıyı aynı cümle içinde kullanınca, onlar da bir an için kendilerini Pablo Picasso gibi hissederler. Aynı cümleyi farklı olarak da ifade edebilirim. “Pablo Picasso’dan çok daha büyük bir ayyaşsınız” diyebilirim. “Yalnız onun yeteneğinin onda birine bile sahip değilsiniz. Aslına bakarsanız bu sadece israftır.” Alkol israfı, yanlış anlaşılmasın. Fakat bunu yapmam. Başka isimlerden bahsetmem. Kendilerini öldürene kadar içen dehaların isimlerinden. Dylan Thomas ömrünün son gününde, akşamüstü New York’taki Chelsea Oteli’ne dönmüş. Karısına demiş ki: “On sekiz tane sek viski içtim. Sanırım bu bir rekor.” Sonra da bilincini kaybetmiş. Otopside karaciğerinin sağlıklı olarak kabul edilenden dört kat büyük olduğu ortaya çıkmış. Charles Bukowski’dan, Paul Gauguin’dan, Janis Japlin’den bahsetmem. “Hayatı nasıl yaşadığınız önemlidir” derim. Hayattan zevk alanlar, sadece bitki ve organik yoğurt yiyen kötümser tiplerden daha çok dayanır. Onlara ölümcül bağırsak has-

talıklarından ölen vejetaryenlerden, hiç içmeyip otuzundan önce kalp yetmezliğinden ölenlerden, akciğer kanseri olduğu çok geç fark edilen fanatik sigara karşıtlarından bahsederim. “Akdeniz kıyılarındaki ülkelere bakın” derim. “Oralarda asırlardır şarap içilir, fakat insanlar genelde bizim enlemlerdeki-lerden daha sağlıklıdır.” Bilinçli olarak değinmediğim ülkeler ve halklar vardır. Votka tiryakisi Rusların ortalama yaşam süresinden bahsetmem. “Yaşamayan biri uzun yaşamaz” derim. “İskoçların neden hiç grip olmadığını bilir misiniz? Hayır mı? Bakın size anlatayım...” Bu noktaya geldiğimde yeni hastayı neredeyse kazanmışımdır. Aklımdaki viski markalarını sayarım –Glenfiddich, Glencairn, Glencadam– ve böylece ilk görüşmenin ana kısmına gelirim; benim de arada sırada bir kadeh içmekten hoşlandığımı göstermiş olurum. Tıpkı onlar gibi olduğumu. Onlardan biri. Tam olarak değil tabii. Yerimi bilirim. Sanatçı değilim. Sadece basit bir aile hekimiyim. Fakat yaşam kalitesine, yüzde yüz sağlıklı bir yaşamdan daha çok önem veren bir aile hekimi.

Muayeneme kayıtlı yüz elli kiloluk eskiden devlet bakanı olan bir kadın var. Kendisiyle yemek tarifleri paylaştığım bir eski kültür bakanı. Halbuki hiçbir şey paylaşmamam gerekir. “Bazen nefes alamıyorum doktor” der, nefes nefese karşımdaki sandalyeye çöktükten sonra. Bluzunun düğmesini açmasını, sadece sırtının üst kısmını sıyrmasını rica ederim ve steteskobumu elime alırım. Çok yağlı bir vücudun içindeki sesler, içinde bütün organlara yeterince yer olan bir vücuttan farklıdır. Her şey daha fazla çalışmak zorundadır. Bu, bir yer bulma savaşıdır. Başlamadan kaybedilen bir savaş. Yağlar her yeredir. Organların çevreleri her taraftan sarılmıştır. Steteskobumla dinlerim. Her nefeste yağları kenara itmek zorunda olan akciğerleri duyarım. “Yavaşça nefes verin” derim. Ve yağların nasıl tekrar yerlerini aldıklarını duyarım. Kalp atmaz, çarpar. Kalp fazla mesai yapar. Kan zamanın-

da vücudun bütün uçlarına pompalanmalıdır. Hatta damarlar da yağlarla çevrilidir. “Şimdi yavaşça nefes alın” derim. Yağlar hazırlığa geçer. Akciğerler kendilerini havayla doldurmaya çalışırken birlikte hareket ederler, fakat yağlar kazanılan yere fırsat tanımaz. Milimetrenin yüzde biri üzerine yapılan bir savaştır. Yağlar çıplak gözle görülmeyecek şekilde nihai saldırıya hazırlanır. Stetoskobumu vücudun ön tarafına taşıyım. Eski devlet bakanının göğüsleri arasından ince bir ter damlası akar, uzaklarda yüksek bir dağın tepesinden bir yerlerden akan bir şelale gibi. Göğüslere bakmaktan kaçınmaya çalışırım. Her zamanki gibi yanlış düşüncelere kapılırım. Engelleyemem. Eski devlet bakanının kocasını düşünürüm, yılın büyük bölümünde işsiz olan “drama yazarı”. Kimin üstte veya altta yattığını. Önce adam üsttedir. Fakat tutunacak yer bulamaz. Yarı dolu bir su yatağının veya iyi şişmemiş bir zıpzıpın üzerindeymiş gibi vücuttan aşağı kayar. Ya da tam tersi fazla derine çöker. Elleriyle etleri kavrar. Aslında halat ve kancalara ihtiyacı vardır. “Bu böyle olmuyor” der nefes nefese olan karısı ve kocasını üzerinden iter. Şimdi adam alttadır. Yüzünün üzerindeki göğüsleri düşünürüm, nasıl yavaş yavaş aşağı çöktüklerini. Önce bir bütün güneş tutulması olur. Işık kapanır. Sonra nefes alacak yer bile kalmaz. “Drama yazarı” son bir bağıırır, fakat sesi göğüsler tarafından bastırılır. Artık göğüsler bütün yüzünü kaplıyordur. Çok sıcaktırlar ve artık tam olarak kuru da değildirler. Bir tatlı tabağı büyüklüğündeki mor memeleri ağzını ve burun deliklerini kapatır. Sonra kuru bir patlamayla ilk kaburgası yüz elli kiloluk karısının ağırlığı altında kırılır. Kadın olanların farkında değildir. Adamın aletine uzanır ve eliyle içine sokar. O bölgede de her şey fazla yağlı olduğu için, aletin aslında içinde olduğunu anlaması zaman alır. Bu arada birkaç kaburga daha kırılır. On katlı bir bina gibidir. Müteahhit çizimleri yarım yamalak incelemiştir. İnşaat işçileri zemin kat-

tan binanın duvarlarını yıkmaya başlarlar. Önce sadece çatlaklar oluşur, sonra bütün yapı sallanmaya başlar. En sonunda da bina çöker. Kadın, diliyle adamın kulağını yalamaktadır. Bu adamın en son hissettiği şeydir. Ve duyduğu. Kulak kepçesini tamamen kaplayan bir Saint Bernard köpeğinin dili. “Bir kez daha nefes verin” derim. “Kocanız nasıl? Yeni projesi var mı?” Ona artık bu şekilde devam edemeyeceğini söyleyebilirim. Yerleri çok dar olan sadece organlar değildir. Eklemeler de çok ağır yük altındadır. Her şey bozulur. Dizkapakları, ayak bilekleri, kalçalar. Tıpkı fazla yüklenmiş treyler gibi. Rampadan inerken frenler fazla ısınır, treyler makas yapar ve sonunda bariyerleri yarıp uçuşuruma yuvarlanır. Çalışma masamın çekmecesini açarım ve bir yemek tarifi çıkarırım. Domuz sırtlı, erikli ve şaraplı bir güveç. Bir dergiden kestiğim bir tarif. Eski devlet bakanı yemek yapmayı sever. Aşçılık tek hobisidir; bunun dışında hiçbir şey onu ilgilendirmez. Er ya da geç ölümüne yemek pişirecektir. Yüzü bir tencereye gömülmüş olarak ölecektir.

Ralph Meier da çok şişmandı, başka bir şekilde olsa da. Daha “doğal” bir şekilde diyebiliriz. İlkten vücudunun iriliği sizi yanıltırdı. Kilo fazlalığı bütün vücuduna yayılmıştı, bol gelen bir ceket gibi. Ama muayenehaneme ilk gelişinde onu dinlediğimde, onda da sağlıklı insanlarda nadiren duyacağınız sesler duymuştum. Stetoskobumu çıplak sırtına dayamıştım. İlk duyduğum nefes alışığıydı. Sesi ağır ve zor geliyordu, sanki zaten az olan havayı çok çok derin bir kuyudan bir kovayla yukarı çekiyormuşsunuz gibi. Kalp atışında bir yankı duyuluyordu. Çan çalınırken duyulan bir yankı gibi. Ve daha aşığalarda, bağırsaklarında, midesinin altında, ortalık kabarıyor ve kaynıyordu. Kabuklu deniz hayvanlarını ve av kuşlarını tercih ediyordu, sonraları kendi gözlerimle göreceğim gibi. Küçük kuşların –bıldırcın, keklik gibi– kemiklerini kırıp ağzına atıyordu. Boyun omurlarını son etine kadar sıyrıyor,

omurgalarını son damla suyunu sıkana kadar dişlerinin arasında kemiriyordu. “Her akşam oynamalıyım” dedi. “Her akşamüstü de yeni bir oyun için provam var. Artık dayanamıyorum.” Benim ismimi bir meslektaşından aldığını söyledi. Yıllardır hastam olan bir meslektaşından. Ona o ilaçlardan bahsetmişti. O ilaçlar için kolay reçete verdiğimden –amfetamin, metamfetamin– doktor olarak ona neyin iyi geleceğini düşünüyorsam. Stetoskopla dinledim. Ciddi ciddi bu ilaçların bu vücuda ne yapacaklarını kendi kendime sorguladım. Amfetamin, metamfetamin; bunlar aslında aynı şeye verilen farklı isimlerdir. Kalp atışı hızlanır, gözbebekleri büyür, damarlar genişler. Birkaç saat boyunca üzerimize biraz daha fazla yük alabiliriz.

Beni gerçekten bazı ilaçlara reçete verme konusunda “rahat” olarak tanımlayabilirsiniz. Evet, rahatım. Bir insan bir miligram lorazepamla bile deliksiz uyumak varken, niye gecenin yarısını uykusuz geçirsin? Bunlar yaşam kalitesini artıran ilaçlar. Bağımlılık yaratmaları konusunda hastalarını uyaran meslektaşlar var. Birine diazepam reçetesi verip eve yollarlar, ama bir sonraki gelişinde tekrar reçete isteginde yüzlerini buruştururlar. Ben bu konuda farklı düşünüyorum. Kimi insanın kıcına tekme yemeye ihtiyacı vardır, bir başkasının ise birkaç saatliğine daha az düşünen bir zihne. Bu ilaçların güzelliği basitliklerindedir. Beş miligram diazepam ile gerçekten oldukça sakinleşirsiniz. Bir insanı sabahın beşinde sokakta zıplatmak için ise üç miligramdan az amfetamine ihtiyaç vardır. Bir başkası ise mağazalara girmeye cesaret edemez, kızlarla konuşmaktan korkar. Adam iki hafta Seroxat kullandıktan sonra Hugo Boss’tan on iki gömlek, Alan Setcoe tasarımı bir masa lambası ve G-Star RAW toptan mağazasından beş yeni pantolonla eve döner. Üç hafta sonra diskodaki bütün kızlarla konuşur. Bir, iki değil, hayır, *bütün* kızlarla. Artık aptal gülüşmelerin ve düpedüz retlerin

cesaretini kırmasına izin vermez. Gülüşmelere ve retlere ayıracak vakti yoktur. “Daha gece yeni başladı” lafı kaybedenler içindir, yedi saat ellerinde biralarla takılıp, eve tek başlarına dönen sivilceli tipler için. Gecenin yeni başlamadığını artık bilir Seroxat sayesinde. Gece anında başlar. Ne kadar erken başlarsa, o kadar uzun sürer. Mükemmel bir giriş cümlesi vardır. Daha doğrusu artık giriş cümleleri hakkında düşünmek zorunda değildir. Bütün giriş cümleleri iyidir. Otuz saniye sonra unutilanlar özellikle iyidir. Sade oldukları için harikadırlar. “Çok güzelsin” der güzel kıza. “Bir *Bay* Mulder da var mı?” diye sorar kendini Esther Mulder olarak tanıtan kadına. “Eskiden böyle cümleler ağızımdan çıkmazdı” der Seroxat kullanıcısı. “Benim evime mi gideriz, yoksa senin evine mi? Gözlerin gülünce bir başka güzel. Şimdi birlikte gidersek, akşamı iyi değerlendirebiliriz. Sana dokunabilir miyim yoksa o zaman bana pis herif mı dersin? Seninle beş dakika geçirdikten sonra, sanki seni senelerce tanıyormuşum gibi hissettim.” Bu cümleleri dile getirebilmek –adam bunu ifade edecek başka kelime bulamıyor– özgürleştirici. Sadelik, bütün olay bu. Sadelik güzel bir kadına güzel olduğunu söylemektir. Asla “Ne kadar güzel olduğunu biliyor musun?” demezsin. Güzel bir kadın bunu zaten bilir. “Ne kadar güzel olduğunu biliyor musun?”u kural olarak sadece çirkin bir kadına dersin. Bunu daha önce duymamış bir kadına. Bu söz kendisine daha önce söylenmemiş bir kadına. Minnettarlığının sınırı olmayacaktır. Akşamın ilerleyen saatlerinde her şeyi kabul edecektir – suratının ortasında pis, yıkanmamış bir penisi. Aylarca biriktirilmiş meniye üzerine boşaltan, yıkanmamış bir penis. Göbeğinin, dudaklarının, gözkapaklarının üzerine. Sarı meni. Sararmış bir kitabın sayfaları gibi sarı; hiç kimsenin okumak istemediği ve bu yüzden şezlongun yanında güneşte kalakalmış bir kitap gibi. Yarısı içildikten sonra buzdolabının arkasında unutulmuş bir şişe Yakult gi-

bi kokan pis, beş para etmez meni. Fakat diğer yandan bazen öyle olabiliyor ki, ya da başka türlü ifade etmem gerekirse, iddia ediyorum ki bazen güzel bir kadın nadiren ne kadar güzel olduğunu duyuyor. Bir partiye katılan erkeklerden hiçbiri bunu söylemeye cesaret edemiyor. Güzel kadınlar aralarında bundan şikâyetçidirler – güzelliklerine sanki çok normal bir şeymiş gibi yaklaşılmışından. Mona Lisa, Akropolis veya Grandview noktasından Grand Canyon manzarası gibi normal. Güzel kadınlar için artık kelimelerimiz yok. Suskunuz. Ne diyeceğimizi bilemiyoruz. Güzel kadınların etrafındaki güzelliklerden bahsediyoruz. “Son zamanlarda güzel bir restoranda yemek yedin mi?” diye sorar dil. Tatil planların var mı? Güzel kadın sıradan cevaplar verir. İlk başta kendisine bu kadar *sıradan* hitap edilmesinden mutlu ve rahattır. Onunla böyle güncel bir sohbete girilmesinden. Bu kadar sıradan. Bu kadar normal. Sanki hiç güzel değilmiş de, herhangi bir insanmış gibi. Fakat zaman geçtikçe içi içini kemirmeye başlar. Her şekilde gariptir. Güzel kadın, güzelliğini başına kondurulmuş tüy gibi hep taşır. Herkes normal konuşmaya devam edip başındaki tüy hakkında hiçbir şey söylemediği sürece gariplik devam eder.

“Güzel bir karın var” dedi Ralph Meier mesela, hemen ilk fırsatını bulduğunda. Karşımda oturuyordu ve düşüncesini saklamadı. Bu, beni ikinci ziyareti sırasında; *II. Richard*’ın galasından yaklaşık bir hafta sonra. Yine haber vermeden, randevusuz muayenehaneme gelmişti. “Bir ara girebilirim” demişti asistanım Liesbeth’e, “bir dakikada biter işim.”

Önce yeni reçete almak için geldiğini sandım, fakat ilaçların bahsi hiç açılmadı bu ikinci ziyarette. “Yakınlardan geçiyordum” dedi. “Düşündüm de, şahsen soruvereyim dedim.”

“Evet?” Ona mümkün olduğu kadar renk vermemeye çalışıyordum, fakat engel olamıyordum. Aklımda sadece bir hafta önce karıma baştan aşağı süzerek bakması vardı.

“Önümüzdeki cumartesi bir davet veriyoruz” dedi. “Bizim evde. Hava güzel olursa bahçede. Seni ve karını da davet etmek istedim.”

Kendi düşüncelerime dalmış ona bakıyordum. “Acaba Caroline’le değil başka bir kadınla evli olsaydım bizi davet eder miydi?” diye düşündüm. “Daha az lezzetli bir kadın?”

“Bir davet mi?” dedim.

“Judith ve ben. Önümüzdeki cumartesi birlikteliğimizin tamı tamına yirminci yılı.” Başını iki yana doğru salladı. “İnanılmaz. Yirmi yıl! Zaman nasıl çabuk geçiyor.”

“Hiç fırsatı kaçırmıyor” dedim. “Doğrudan hedefine yöneliyor.”

Mutfak masamızda oturuyorduk. Bulaşık makinesi çalışıyordu. Lisa yatmıştı, Julia odasında ödevini yapıyordu. Caroline şarabın sonunu kadehlerimize paylaştırdı.

“Marc, lütfen!” dedi. “Senden hoşlanıyor. Her şeyde bir art niyet aramamalısın.”

“Hoşlanıyor mu? Benden hiç hoşlanmıyor. *Senden* hoşlanıyor. Bunu resmen söyledi bana: ‘Ne kadar *hoş* bir karın var Marc!’ Sana öyle baktı tiyatrodaki. Bir adamın *hoş* bir kadına baktığı gibi. Beni güldürme!”

Caroline şarabından bir yudum aldı, kafasını yana eğdi ve bana baktı. Gözlerinde şunu gördüm: Ona göre bu eğlenceliydi, ünlü aktör Ralph Meier’ın ona olan beklenmedik ilgisi. Ve ona kızamıyordum. Dürüst olmak gerekirse, bence de bu gayet eğlenceliydi. “Her halükârda ünlü aktörlerin, yanındaki duran karını hiç fark etmemelerinden daha eğlenceli” diye düşündüm kendi kendime. Ama sonra yine o pis bakış geldi aklıma. Yırtıcı kuş bakışını. Hayır, bu kesinlikle yalnızca eğlenceli değildi.

“Diyorsun ki o bizi partisine, benim peşimde olduğu için davet ediyor” dedi Caroline. “Ama bu doğru değil. Galasına da bizi davet etmedi mi? O zaman beni daha hiç görmemişti.”

Kabul etmeliydim ki bu konuda haklıydı. Fakat galaya da-

vet ile birinin evindeki partiye davet farklıydı.

“Hadi tersini düşünelim” dedim. “Bir ay sonra doğum günün var. Ralph Meier’ı doğum gününe davet eder miydin?”

“Yani...” Caroline bana en imalı bakışıyla baktı. “Hayır, yani” dedi sonra. “Zannetmiyorum, hayır. Bu açıdan haklısın. Ben sadece bu kadar çabuk bir art niyet aramamalıydın diyorum. Belki de bizden gerçekten hoşlanıyor. İkimizden de diyorum yani. Böyle de olamaz mı? Galada karısıyla konuştum. Bilmiyorum, bazen olur ya, hemen uyuşursun. Judith’le böyle oldu. Kim bilir? Belki de o Ralph’a bizi davet etmesini söylemiştir.”

Judith. Yine onun ismini unutmuştum. İlk olarak tiyatronun fuayesinde bana elini uzatmasının üzerinden bir saniye bile geçmemişti ki unuttum. İkinci olarak da bu sabah Ralph Meier davetten bahsetmeye başlayınca.

Judith, diye tekrarlardım kafamda. *Judith*.

Dürüst olacağım. Bana elini uzatıp ismini söylediğinde, her erkeğin yeni bir kadın ilk kez görüş alanına girdiğinde baktığı gibi baktım ona.

“Onunla yapar mıydın?” diye sordum kendime gözlerinin içine bakarken. “*Evet*”ti cevap.

Ve Judith de bana baktı. Saniyenin binde biri kadardır bu, birbirinin bakışlarına biraz uzunca takılı kalmak. İşte Judith ve ben birbirimize böyle baktık. Katı görgü kurallarına göre normalden biraz uzunca. Ve ben onun ismini unuttuğum sırada o bana güldü. Ağzı değildi gülen, daha çok gözleriydi.

“*Evet*” dedi o gözler de. “*Ben de seninle.*”

Görgü kuralı doğru tabir değil aslında. Görgü kuralları ağızdan çıkmamasını dilediğin cümlelere aittir. “Asgari görgü kuralına dikkat etmemizi beklerdim” gibi cümleler. Kadınlara böyle bakarım, çünkü kadınlara başka türlü nasıl bakılması gerektiğini bilmem. Belki “iyi”, “oldukça iyi” kadınlara yazık oluyordur ama önlem olarak onlara asla çok uzun bak-

mam. Kaba değilim; gerekirse onlarla ilginç bir sohbeta girerim, ama vücut dilim yanlış anlamalara yer vermez. “*Seninle yapmam, hayır*’ der vücut dilim alnımda büyük harflerle. “*Düşünmek bile istemem. Üstüne para versen bile.*” İyi kadınlar fiziksel çekicilik alanındaki eksikliklerini muhtemelen zamanla öğrenmiş oldukları farklı alanlardaki becerileriyle kapatırlar. Mesela yüz kişiden kalabalık davetlerde sandviçlerin hepsini onlar hazırlar. Ya da herkes için parti kukulemaları veya maskeleri kiralamışlardır. Veya ateşe atmak için gereğinden fazla odunu bisikletlerine yüklenmiş gelirler. “Ne kadar iyi bir insan! Kim böyle bir şey yapar? Kim böyle bir şeyi akıl eder?” Wilma herkesin gözünde bariz fazlaca ak pak, fazlaca zayıf veya fazlaca çirkin olsa da, o kadar çok karşılık beklemeden iyilik yapar ki bu konuda bir şey söylemek ayıp olur. En sonunda yüz kişiden kalabalık davetlerin birinde, bir adam Wilma’ya takılıp kalır. Genel olarak kelimenin tam anlamıyla. Bu, bütün akşam dans pistinin kenarında duran adamın ta kendisidir. Dans edenlere tempo tutmuş, fakat kendisi piste hiç çıkmamıştır. Elindeki bira şişesini müziğin ritmine uygun sallamıştır. Ama bu ritimli hareket eden tek şeydir. “Hatırlıyor musun o adamı?” der insanlar sonra. “Partideki o adam mı? O şimdi Wilma’yla birlikte.” O günden sonra o adamdır, fırından iki yüz ekmek alıp ateş için odunları kıracak olan. Wilma yıllardır oynadığı iyi insan rolüne biraz ara verir. Ona hak vermemek mümkün mü? Sonra da çocuklar gelir. Çirkin çocuklardır genelde. Üstün zekâlı ve asosyal çocuklar. Okulu çok seven çocuklar. Birkaç sınıf atlayan fakat hep dalga geçilen çocuklar. Eğer büyüdüklerinde topu topu organik sütçünün yardımcısı olarak iş bulurlarsa, bu genelde toplumun suçudur. Bu arada Wilma’nın arkadaşları bu zor hareket eden adamda ne bulduğunu merak ederler. Ama onu *anlarlar*. Anladıklarını ise asla Wilma’ya açıkça söylemezler. Birbirlerine söylerler. “En azından *biri* ile bir-

likte olması güzel bir şey” derler. “Biraz garip ama bir şekilde birbirlerine uyuyorlar işte.”

Onunla yapar mıydın? Okurken sorardık bunu birbirimize otopsi dersinde. Taze bir ceset ameliyat masasına konulduğunda. Bazen cesedini bilimin hizmetine sunmuş bir deri bir kemik bir yaşlı, bazen cebinde organ bağışı kartı bulunmuş bir trafik kazası kurbanı. Gerginliği kırmak için sorardık. Bir insan vücudunu kesmeden önceki gerginliği. “Onunla yapar mıydın?” diye fısıldardık birbirimize hocanın duymayacağı bir mesafede. Miktarlar söyledik. “Yüz bine? Bir milyona? Beş milyona?”

O zamanlar bile cesetleri sınıflara ayırırdık. “İyi” çirkin demekti; “çekici” güzel veya tatlı bir suratı olup alt kısmında şampanya şişesi kırabileceğin biriydi; “güzel” ise fotomodeli aratmayacak birinin ameliyat masasında yattığı anlamına geliyordu, bu kadar soğuk ve artık hareketsiz olması çok yazık olan bir vücut.

Caroline bana baktı. “Neye gülüyorsun? Yine kendi kendine eğleniyorsun herhalde.”

Kafamı salladım.

“Hayır, Judith’i düşündüm” dedim. “Ve Ralph’ı. Sana nasıl baktığını. Judith’in yirmi yıllık evliliklerini, sen partiye gelince nasıl tehlikeye attığının belki de hiç farkında olmadığını.”

“Marc! Benim evlilik yıldönümlerini mahvetmeye hiç niyetim yok.”

“Hayır, biliyorum tabii öyle bir niyetin olmadığını. Ama bana söz ver, bir dakika bile benim yanımdan ayrılmayacaksın.”

Bu sefer kafasını yana eğip imalı bakma sırası bendeydi.

“Ne giyeceksin?” diye sordum.

Her baba aslında kızıdan çok, erkek evlat ister. Hatta her anne de. Biz medikal biyoloji dersini Profesör Herzl'den aldık. Herzl daha ilk seneden içgüdü konusunu işlemişti. "İçgüdü ortadan kaldırılamaz" derdi. "İki bin yıllık medeniyet, içgüdüyü ortadan kaldıramaz. Kültür ve hukuk bizi içgüdülerimizi bastırmaya zorlar. Fakat içgüdü asla uzakta değildir. Vurmak için birinin dikkatinin bir an dağılmasını bekler."

Profesör Aaron Herzl. İsmi kulağına tanıdık gelenler için açıklayayım: Suçluların beyinleriyle ilgili araştırması yüzünden sonradan üniversiteden uzaklaştırılan Aaron Herzl'in ta kendisi. Günümüzde Herzl'in araştırma sonuçları sıradanlaşmış durumda, fakat o senelerde –benim okuduğum yıllarda– bu tür fikirler sadece fısıltıyla dile getirilebilirdi. Bunlar daha insanın içindeki iyiliğe inanılan yıllardı. Her insanının içindeki iyiliğe. Kötü bir insan iyileştirilebilirdi. Böyle iddia ediyordu hâkim olan moda. Her kötü insan.

"'Göze göz, dişe diş' düsturu aslında insan doğasına, herkesin içinde itiraf ettiğimizden çok daha yakındır" diye öğrettirdi Herzl. "Erkek kardeşinin katilini öldürürsün; karının tecavüzcüsünü kasap bıçağıyla hadım edersin; evine giren hırsızın iki elini birden kesersin. Hukuk genelde sadece sonsuz gecikmeye neden olur. Fakat sonunda varılan karar aynıdır. Ölüm. Yok olma. Katilleri ve tecavüzcüleri bir daha asla sokaklarımızda yürürken görmek istemeyiz. Baba ölün-

ce, oğul meşaleyi devralır. Hırsızları evden kovalar ve annesi ile kız kardeşlerinin ırzlarına geçmeye çalışan barbarları öldürür. Doğumda sadece baba değil anne de derin bir iç çeker, ilk doğan çocuklarının erkek olduğu belli olunca. Bunlar iki bin yıllık medeniyetin birden silip atabileceği gerçekler değil. Ne diyorum? İki bin yıl? Daha evvelki gün böyleydi. Yirmi, otuz sene önce. Nereden geldiğimizi asla unutamayız. Sevecen, iyi, *yumuşak huylu* erkekler, tamam. Fakat bu bir lükstür. Bir toplama kampında sevecen, iyi bir adam işe yaramaz.”

Bu konuda yanlış anlaşılmak istemiyorum. Kızlarımı seviyorum. Bu dünyadaki her şeyden ve herkesten de çok. Sadece dürüst olmaya çalışıyorum. Bir erkek evlat istedim. O kadar içten istedim ki neredeyse acı veriyordu. Bir erkek evlat. Bir oğlan. Göbek bağıni keserken içgüdüleri düşündüm. Julia. Doğduğu andan itibaren benim için ondan değerli hiçbir şey yoktu. Benim kızım. İlk görüşte aşk. Öyle bir aşk ki insanın gözlerini yaşla dolduruyor. Fakat içgüdü daha güçlüydü. “Bir dahaki sefere” diye fısıldadı. Önümüzdeki iki sene içinde tekrar şansını deneyebilirsin. Lisa doğduğunda ise her şey bitti. Bir ara üçüncü çocuğu konuştuk. Ama bendeki üçüncü kız çocuğu merakı çok azdı. İş olacağına varır. Üçüncü bir kız çocuğu olasılığı, bir erkek çocuğu olasılığının yüz katıydı. Üç veya daha fazla kızı olan adama gülerler. Gerçekleri kabullenmemin, bununla yaşamayı öğrenmemin zamanı gelmişti. Avantajları ve dezavantajları karşılaştırmaya başladım, kırsal bölgede ve büyük şehirde yaşamı karşılaştırır gibi. Kırsalda daha çok yıldız görürsün, daha sessizdir, hava daha temizdir. Şehirde hayat elinin altındadır. Daha gürültülüdür, ama bir gazete almak için yedi kilometre uzağa gitmen gerekmez. Sinemalar ve restoranlar vardır. Kırsalda daha çok böcek vardır, şehirde daha çok tramvay ve taksi. Karşılaştırmamda kırsalın kız, şehrin erkek olduğunu sanırım açıkla-

mama gerek yok. Kırsal bölgelerde yaşayan insanlar, dezavantajları bile avantaj olarak göstermek için kendilerini paralarlar. “Sadece bir saat araba kullanmam yeterli şehirde olmak için” der kırsal bölge insanı. “Film seyretmeye ve dışarıda yemek yemeye giderim, ama sonra sessizlik ve doğaya dönebildiğime sevinirim.”

Bir saat gidiş ve bir saat dönüş – kız evlat sahibi olmakla erkek evlat sahibi olmanın arasındaki fark bundan daha iyi anlatılamaz. Lisa’nın doğumundan sonra kırsalda yaşamayı kabullendim. Dezavantajları kabul etmeyi ve özellikle dezavantajların keyfine varmayı öğrendim. Kızlar daha az hareketlidir. Kızlar daha sevecendir. Kız odası erkek odasından daha güzel kokar. Kızları erkeklerden daha çok merak edersin, bütün hayatın boyunca. Okuldaki partiden sonra eve kaçta geldikleri, erkeklerinkinden tamamen farklı bir konudur. Okul ile ev arasında birçok karanlık bisiklet yolu vardır. Öte yandan bütün kızlar babalarına âşık olur. Yaşam alanı için ebedi mücadeleleri anneleriyledir. Caroline bazen zorlanır. “Bu neydi şimdi böyle?” diye bağırır umutsuzca Julia odasının kapısını yine yüzüne kapatınca. “Peki, sen niye gülüyorsun?” diye sorar bana sonra, Lisa gözlerini yuvarlayıp bana göz kırpınca. “Sen asla hata yapmazsın. Ben neyi yanlış yapıyorum? Sen benim yapmadığım neyi yapıyorsun?”

“Ben onların babasıyım” diye cevaplarım.

“Peki, hangi oyunda oynuyor tam olarak baba?” diye sordu Lisa, arabamızı Ralph Meier’ın evinin birkaç sokak ötesine park ederken. İlkten evlerini kaçırmıştık, şehrimizin sakin ve pahalı semtlerinden birindeki bahçelerinin, önce çitlerinin, sonra da çalılıklarının önünden geçip gitmiştik. Çalılıkların arasından misafirlerin bardak ve yemek tabaklarıyla çimenlerin üzerinde durduklarını görebiliyordunuz. Etrafta duman vardı, muhtemelen mangaldan. Araba camlarımız

açıktı ve ızgara et kokusu burun deliklerimizden içeri girdi.

“Özellikle tiyatrodâ ünlü bir aktör” dedim. “O kadar sık televizyona çıkmıyor.”

Lisa için ünlü bir aktör bir *film* aktörüydü ya da en azından her gün oynayan dizilerden birinin aktörü. Muhtemelen genç bir aktördü de, her halükârda Brad Pitt’ten yaşlı olmayan. Ralph Meier’ın yaşında, aynı kadınla yirmi yıldır evli olduğu için davet veren bir aktör değil.

“Tiyatrodâ da ünlenebilir mi insan?” diye sordu sonra şaşırmış olarak.

“Lisa! Bu kadar aptal olma lütfen! Tabii ki olabilir.” Julia’nın kulaklarında iPod’unun kulaklıkları vardı, fakat anlaşılan bu, bizim konuşmamızı takip etmesine engel olmamıştı.

“Ee, bunu soramaz mıyım ki?” dedi Lisa. “Olabilir mi baba? Tiyatrodâ ünlenebilir mi insan?”

İki kızımızı da Ralph Meier’ın davetine götürmek, önceden yaptığımız bir plan değildi. Parti cumartesi akşamüstü olduğu için teklif ettik. İlk başta pek istekli karşılamadılar. Fakat yola çıkmadan yarım saat önce geleceklerini belirterek bizi şaşırttılar. “Neden? Gerçekten gelmek zorunda değilsiniz” dedim. “Anneniz ve ben birkaç saat sonra geri geleceğiz.”

“Julia belki ünlü insanlar olacağını söylüyor” dedi Lisa.

Julia’ya baktım.

“Ee, niye bakıyorsun?” dedi. “Olamaz mı?”

Ve şimdi, arabayı kilitleyip çalılıklar ile çitlerin yanından geçip evin ön kapısına doğru yürürken, kafamda küçük kızımın sorusunu cevaplamaya çalışıyordum. “Evet” diye düşündüm, “tiyatrodâ hâlâ ünlenebilirdin, fakat elli yıl öncesine göre farklı bir ünlenmeydi bu.” Birçok kez Ralph Meier’ın yeteneğini kameralar önünde de göstermenin yolları aranmıştı ve çok farklı sonuçlar vermişti. Sekiz bölümden sonra yayından kaldırılan polisiye dizi geldi aklıma, Ralph Meier’ın “Bunu gel de polis bürosunda anlat adam!” cümlesini söyleyi-

şindeki ciddiyet –sadece gülme kaslarını harekete geçiren bir ciddiyet. Bütün zamanların en pahalı uzun metrajlı Hollanda yapımı film *Rijn Üzerindeki Köprü*'deki direniş lideri rolü de başarılı olmamıştı. O filmde aklımda Arnhem'deki nüfus idaresinin basılma sahnesi ve “Lanet olsun o Alman âşığı orospuyu kafasından vurmaliyiz!” cümlesi kalmıştı. Ralph Meier bu cümleyi söylerken ölçülü bakmaya çalışmıştı, fakat yüzünden en çok şaşkınlık okunuyordu. Yüz kilodan ağır bir direniş lideri inandırıcı olmayacağından diyet yapmıştı. Bayağı kilo kaybettiği belli oluyordu, ama kilo kaybı vücudunu inceltmemiş, sadece biraz boşaltmıştı. Ve filmin bitişine yarım saat kala idam mangasının önünde dururken adeta rahatlamış gözüküyordu. Belki de film bittiği ve sonunda hizmet otobüsünden bir sandviç alabileceği için mutluydu.

“Hâlâ tiyatroya giden bir sürü insan var” dedim. “O insanların gözünde Ralph Meier ünlü.”

Ve Lisa yüzünü bana çevirip en sevimli gülüşünü verdi. “Evet, tabii baba.”

Bazen hayatını geri sararsın, hangi noktada daha farklı bir yöne sapabileceğine bakmak için. “*O anda!*” dersin. “*İşte o anda...*” O anda söylemiştim tatilde bizim de o taraflara gideceğimizi ve (“Hakikaten. Evet. Neden olmasın? Kim bilir?”) belki de bir uğramanın iyi bir fikir olacağını. Veda esnasında, akşamın sonunda, hava artık çoktan kararmışken. Hem Ralph hem de Judith ilk kez yazlıklarından söz etmişlerdi.

Görüntüyü dondurursun ve kare kare geriye gidersin. Judith Caroline’e sarılır ve onu iki yanağından öper. “Temmuzun ortasından ağustosun ortasına kadar oradayız” der. “Eğer yolunuz oralardan geçerse...” Biraz daha geride Ralph Meier’ı görürsün, anlaşılmayan ve senin de artık hatırlamadığın bir şakaya gülerken. Sonra “Bu yaz bir ev tuttuk” der. “Havuzlu bir ev, denizden de uzak değil. Eğer isterseniz uğrayın çekinmeden. Yerimiz bol.” Omzuna vurur. “Bu Alex’in de hoşuna gider diye tahmin ediyorum.” Bana göz kırpar ve büyük kızına bakar. Julia’ya. Fakat Julia bize yarı arkasını döner ve duymamış gibi yapar.

Alex onların büyük oğluydu. Alex ile Julia birbirleriyle tanıştırdıklarında yanlarında duruyordum. Daha koridordaydı, ilk başta, içeri girer girmez. O kadar sık rastlamazsınız ve o kadar sık rastlamadığınız için de hemen bilirsiniz gerçek olduğunu. Elektrik. Resmen ondan ona sıçrayan elektrik.

“Hoşunuza gider mi?” diye sordu Caroline eve dönerken iki kızımıza da. “Tatilde onlara uğramak?”

Arka koltuktan cevap gelmedi. Dikiz aynamdan Julia’nın hülyalı hülyalı dışarıya baktığını gördüm. Lisa mp3 çalarının kulaklıklarını takmıştı.

“Julia? Lisa?” dedi Caroline ve arkaya dönüp kolunu koltuğunun arkasına dayadı. “Size bir şey sordum.”

“Efendim?” dedi Julia. “Ne sordun?”

Karım içini çekti. “Size tatilde onlara uğrama fikrini nasıl bulduğunuzu sordum.”

“Fark etmez” dedi Julia.

“Düşündüm de o çocuktan bayağı hoşlandın. Seni bütün akşamüstü bir daha görmedik.”

“Anne...”

“Aa, pardon ya. Sadece düşündüm de belki onu bir kez daha görmek hoşuna gider. Tatilde.”

“Fark etmez.”

“Ya sen Lisa?” diye sordu karım. Lisa’nın kulaklıklarını çıkarması için adeta bağırması gerekti. “Sen ne düşünürsün tatilde o insanlara uğrama konusunda? Denize yakın bir ev tutmuşlar. Havuzlu bir ev.”

Lisa, Alex’in küçük erkek kardeşi ve birkaç çocukla birlikte oturma odasının bir köşesindeki duvara asılı dev plazma televizyonda DVD'lere bakmış ve PlayStation oynamıştı. Thomas! Adını hemen hatırlamış olmam bir mucize. Thomas. Alex ve Thomas. Thomas, Lisa'yla aynı yaşta gibiydi, Alex ise Julia'dan bir ya da bir buçuk yaş büyüktü. On dört ya da on beş. Çirkin olmayan, sarı kıvrırcık saçlı bir delikanlıydı ve sesi yaşına göre oldukça kalındı. Bütün hareketlerinde, yürümesinden birine bakmak için başını çevirme hızına kadar, ezberlenmiş bir ağırlık vardı. Sanki kendinin ağır çekim versiyonunu oynamaya çalışıyor gibiydi. Thomas daha hiperaktif – hareketli ve gürültülü. Plazma televizyonun önündeki

köşede sık sık bardaklar ile cips dolu tabaklar yere düşüyor ve diğer çocuklar onun şakalarına kahkahalarla gülüyordu.

“Evet, havuz!” dedi Lisa.

İçeri ilk girdiğimizde amaçsızca oturma odasında, mutfakta ve sonra da bahçede dolandım. Simalarından tanıdığım bir sürü insan vardı, tam olarak nereden tanıdığımı bilmesem de. Ayrıca benim hastalarımından birkaçı da ortalarda dolanıyordu. Çoğu beni ilk kez dışarıda, normal kıyafetlerimle ve saçım karışık görüyordu. Bu yüzden onlar da bana aynı şekilde, beni bir yerlerden tanıyor da yüzümü tam çıkartamıyor gibi bakıyorlardı. Onlara yardım etmedim. Başımın hafifçe selamlayıp yoluma devam ettim.

Ralph mangalın yanında duruyordu, üzerinde I LOVE NY baskılı bir mutfak önlüğüyle. Sosislere çatal batırıyor, hamburgerleri çeviriyor ve tavuk kanatlarını bir tabağa koyuyordu. “Marc!” Öne eğildi, mavi bir soğutucuya kolunu soktu ve yarım litrelik bir Jupiler çıkardı. “Ya karın? Muhteşem karını da getirdin umarım.”

Buz gibi soğuk bira kutusunu elime bastırdı. Ona baktım. Engelleyemedim, gülme tuttu.

“Niye gülüyorsun?” diye sordu. “Bana buraya tek başına gelmeye cesaret ettiğini söylemeyeceksin değil mi?”

Sanki Caroline’i arıyormuş gibi etrafıma baktım. Başkasını arıyordum ve hemencecik buldum. Birkaç dakika önce dışarı çıktığım sürgülü cam kapıların orada duruyordu.

O da beni gördü. El salladı.

“Bir bakayım nerelerde takılıyor” dedim.

Bu noktada ilk olarak kendi dış görünüşüm hakkında bir şeyler söylemeliyim. Bir George Clooney değilim. Suratım, bir hastane dizisinde önemli bir rol almaya uygun değil. Fakat havam iyidir, daha doğrusu bakışlarım. Her türlü doktoru bir-

birine benzeten o bakış. Bunu başka türlü nasıl söyleyebileceğimi bilmiyorum; bu soyan bir bakıştır. İnsan vücudunu olduğu gibi gören bir bakıştır. “*Bizim için vücudun sırrı yoktur*” deriz biz bakışımızla. “*Onu giydirebilirsiniz, ama altında çıplaksınız.*” Biz insanlara böyle bakarız. Bir hastaya bakar gibi değil de, sanki düzenli bakım yapılmazsa durup dururken çökebilecek bir vücudun geçici kiracılarına bakar gibi.

Judith’le sürgülü cam kapıların önündeki terasta duruyordum. Evden bahçeye hafif bir müzik sesi geliyordu. Güney Amerika müziği, salsa. Ama kimse dans etmiyordu. Her tarafta grup grup insanlar birbirleriyle konuşuyorlardı. Biz de onlardan farklı değildik. Judith ve ben. Biz de bir gruptuk.

“Uzun zamandır burada mı oturuyorsunuz?” diye sordum.

İkimizin de elinde birer plastik tabak vardı. Biraz önce oturma odasındaki açık büfede doldurduğumuz tabaklar. Benimkinde daha çok et ürünleri, Fransız peyniri ve mayonezli şeyler; onunkinde daha çok domates, ton balığı ve enginar yaprağına benzeyip muhtemelen öyle olmayan yeşil-gri bir şey.

“Bu benim annemle babamın eviydi” dedi Judith. “Ralph ve ben birkaç sene bir gemi evde yaşadık. Güzeldi, romantikti, artık nasıl tarif etmek istersen. Fakat oğullarımız doğduğunda yalnızca küçük ve boğucu hale geldi. İki küçük çocukla, bütün gün her tarafının suyla çevrili olmasının yarattığı korku da cabasıydı. O noktada artık bir eve geçmeye hazırдық. Gemi evde sallanmaktan da artık gerçekten gına gelmişti.”

Güldüm, gerçek anlamda komik bir şey söylememiş olsa da. Ama tecrübemden biliyordum ki bir kadınla konuşurken ne kadar çabuk gülme fırsatını yakalarsan, o kadar iyidir. Kadınlar kendilerine gülünmesine alışık değildirler. Komik olmadıklarını düşünürler. Çoğunlukla da öyledir.

“Peki, annenle baban?” Sorumun ucunu açık bıraktım. Aynı anda da plastik çatalımla plastik tabağımın üzerinde bir daire çizdim. Tabağın *içinde* – bu, ebeveynlerinin hâlâ ara-

mızda, yaşayanlar arasında olup olmadıklarını sormamdan başka bir anlama gelemezdi.

“Babam öldü. Annem evi yalnız kendisi için çok büyük bulduğundan merkezde bir apartman dairesine taşındı. Kanada’da yaşayan bir erkek kardeşim var. O da bizim eve yerleşmemizi uygun buldu.”

“Peki, garip mi?” diye sordum çatalımla bu sefer daha büyük bir işaret yaparak. Tabagın *dışında*. “Büyüdüğün evde yaşamak garip mi? Demek istediğim, seni biraz gerilere götürebilir. Kız olduğun zamanlara.”

Kız kelimesini telaffuz ederken bakışlarımı bir an için aşağıya indirdim. Ağzına, salatayı çiğneyen ağzına. Açıkça baktım – bir adamın bir kadının ağzına baktığı gibi. Ama bir de doktor gibi baktım. O bakışla. “*Bana ağızlar hakkında daha çok şey anlatabilirsin*” dedi o bakış. “*Bizim için ağızların da sırrı yoktur.*”

“Başta evet” dedi Judith. “Başta garipti. Sanki onlar hâlâ burada yaşıyormuş gibiydi. Onlara bir yerde rastlasam şaşırmazdım; banyoda, mutfakta, burada bahçede. Annemden çok babama. Demek istediğim, annem tabii hâlâ buraya düzenli geliyor, o yüzden farklı. Şu anda da bir yerlerde dolaıyor, belki onu görmüşsündür. Neyse işte, çok geçmeden tadilat yaptık. Duvarları yıktık, iki odayı birleştirdik, yeni bir mutfak vesaire. O zaman o duygu geçti. Tamamen olmasa da, yine de geçti.”

Ağız bir mekanizmadır. Bir alet. Ağız nefes alır. Çiğner ve yutar. Tadar, bir şeyin çok sıcak veya çok soğuk olup olmadığını hisseder. Bu arada yine Judith’in gözlerine bakıyordum. Ve ağız hakkında bunları düşünürken de bakmaya devam ettim. *Bir bakış sözlerden daha çok şey söyler.* Bu bir klişedir. Ama klişeler de sözlerden daha çok şey söyler.

“Peki ya kendi odan?” dedim. “Kızlık odan? Onu da yıktınız mı?”

Kızlık odan derken gözlerimi bir saniye kadar kapattım, sonra da yukarı doğru yönelttim, evin ikinci katına. Bu bir davetti. Eski kızlık odasını göstermeye davet. Şimdi, hemen veya daha sonra. Kızlık odasında eski resimlere bakardık. Bir albümdeki eski fotoğraflara. Eski kızlık yatağı olan tek kişilik yatağın ucunda. Judith salıncakta. Havuzda. Sınıf arkadaşlarıyla okul meydanında okul fotoğrafçısına poz verirken. Doğru anda albümü elinden alacak, onu hafifçe arkaya, yatağın üzerine itecektim. Sadece öyle gerektiği için biraz karşı koyacaktı. Kıkırdayarak ellerini göğsüme koyup kendini geri itmeye çalışacaktı. Ama fantezi güçlü çıkacaktı. Eski bir fanteziydi, kızlık odası kadar eski. Doktor eve gelir. Doktor ateşini ölçer. Doktor bir elini alınına koyar. Doktor endişeli ebeveynleri gönderip biraz daha yatağın ucunda oturmaya devam eder.

“Hayır” dedi Judith. “Benim eski kızlık odam şimdi Thomas’ın odası. Kendisi duvarlarını boyadı. Kırmızı ve siyah. Ve evet, bilmek istiyorsan, duvarlar daha önce mor ve pembeydi.”

“Ve bir sürü mor ve pembe yastığı olan bir yatağın vardı ve yastıklardan da çok tüylü hayvancığın” dedim. “Ve bir poster...” Bu bir tahmindi. Bir pop yıldızının veya film aktörünün adını söylemek fazla riskliyi ve fazla demode. “Bir fok balığı” dedim. “Sevimli bir fok balığı.”

Bu noktada dış görünüşüm dışında, kendim hakkında da bir şeyler söylemeliyim. Çoğu erkekten daha hoşum. Kadın dergilerindeki, erkeklerin en sevilen özellikleri listelerinde, çoğunluk “mizah duygusu”nu seçer. Eskiden bunun bir yalan olduğunu düşünürdüm. İş punduna geldiğinde George Clooney veya Brad Pitt’i seçeceklerini saklamaya yarayan bir yalan. Artık anladım ki bu başka bir şey. Kadınların “mizah duygusu”ndan kasıtları çok komik bir adamın şakalarına gülmekten iki büklüm olmak istedikleri değil. Onlar baş-

ka bir şey kastediyorlar. Onlar erkeğin “hoş” olması gerektiğini kastediyorlar. Komik değil, hoş. Kalplerinin derinlerinde bütün kadınlar, bu dünyadaki çok yakışıklı adamlardan sıkılacaklarından korkarlar. Bu adamların aynada nasıl iyi göründüklerinin fazlaca farkında olduklarından. Hiçbir çaba göstermelerine gerek olmadığından. Fakat bu adamların gerdek gecesinden kısa süre sonra konuşacak konuları tükenir. Sıkıntı esnetir. Ayrıca bütün gün etrafında kendine hayran hayran aynaya bakan bir adam yorar. Her Tanrı’nın günü. Zaman güzel fakat uzun, düz bir yola dönüşür, sıkıcı bir manzara eşliğinde ilerleyen. Hiç değişmeyen bir manzara.

“Yaklaştın” dedi Judith.

“Bir at. Hayır, bir tay. At kitapları okurdun.”

“Evet, bazen at kitapları okurdum. Ama posterde at yoktu. Tay da.”

“Baba...” Dirseğimde bir el hissettim ve yana doğru döndüm. Julia gelmişti, yanında benimle tokalaşan ve adının Alex olduğunu bu arada unuttuğum ağır delikanlıyla. Biraz arkalarında da iki oğlan ve iki kız duruyordu. “Dondurma almaya gidebilir miyiz?” diye sordu. “Buraya yakınmış.”

Zamanlama açısından hem kötü, hem de iyi bir andı. Ortam hafif ısınmıştı ve görünürde masum olan kızlık odaları, fok balığı posterleri ve at kitapları hakkındaki sohbetin geri gelmeme ihtimali vardı. Öte yandan yanımda duran on üç yaşındaki kızım, bu hoş adamın –benim– bir çocuk yapma kapasitesi olduğunun canlı kanıtıydı. Ve öyle herhangi bir çocuk değil, on beş yaşındaki delikanlıların hormonlarını daha ilk bakışta azdıran hülyalı, sarışın bir varlık. Açıkça itiraf etmeliyim: Kızlarımın, bizi herkesin görebileceği yerlerde benimle birlikte olmasından müthiş keyif alırım. Bir kafede, bir mağazada, kumsalda. İnsanlar bakar. Onların baktığını görürüm. Onların ne düşündüğünü de görürüm. “*Aman Tanrım, bu çocuklar çok başarılı olmuş!*” diye düşünür hepsi. “*Ne*

güzel kızlar!” Bir dakika sonra kendi çocuklarını düşünürler. Daha az başarılı olmuş çocuklarını. Kıskanırlar. Hasetle baktıklarını hissedirim. Hata ararlar – tam düzgün olmayan dişler, bir cilt hastalığı, fazla tiz bir ses. Ama hiçbir şey bulamazlar. Sonra da kızarlar. Kendilerinden şanslı olan babaya kızarlar. Biyoloji güçlüdür. Çirkin bir çocuğu da canıgönlüden seversiniz. Fakat farklıdır. Arka tarafa bakan, üçüncü kattaki bir evden memnunsunuzdur. Ama sonra biri sizi bahçesinde havuzu olan evine yemeğe davet eder.

“Nerede peki?” diye sordum mümkün olduğu kadar sakin bir şekilde. “Dondurma alacağınız yer?”

Her babanın kızıyla dondurma almaya gitmek isteyen oğlana baktığı gibi baktım ağır delikanlıya. *Ona bir parmağınla bile dokunursan kendini ölmüş bil.* Öte yandan bir ses, serbest bırakman gerektiğini fısıldar. Koruyucu babanın, türünün devamı için bir adım geri çekilmesi gereken bir dönüm noktası vardır. Bu da biyolojidir.

“Buraya çok yakın” dedi Judith. “Sadece bir işlek caddeden geçmeleri gerekiyor, fakat orada da trafik ışığı var.”

Ona baktım. “Benim kızım on üç yaşında canım, kendi başına bisikletle okula gidiyor” diye savunmamak için kendimi tuttum. Sanki düşünüyormuş gibi yaptım. Ya da elimle kalbimi yokluyormuş gibi. Sevecen, merak eden bir baba. Ama özellikle de iyi bir baba.

“Peki” dedim; delikanlıya doğru döndüm. “Ona zarar gelmeden geri getirecek misin?”

Ondan sonra yine yalnız kaldık, Judith ve ben. Fakat o an geride kalmıştı. Fok balığı posterleri ve at kitapları konulu sohbete geri dönmek hata olurdu. Kızlık odasına. O zaman erkek olarak hemen küme düşerdim. “Anlaşılan başka konuşacak konusu yok” diye düşünür kadın ve adamın yanından ayrılmak için bir mazeret bulur. “Mutfağa gidip pasta hazır mı diye bakacağım.”

Ona baktım. Daha doğrusunu söylemek gerekirse onun bakışlarına kenetlendim. Judith'in kızıma nasıl baktığını görmüştüm. Onun bakışı da dünyanın kendisi kadar eskiydi. "İyi bir eşleşme" diyordu gözleri. Oğlum için iyi bir eşleşme. Ve şimdi. Judith beni kıskanmak ya da bana kızmak zorunda değildi. Onun oğlu da başarılıydı. O da iyi bir eşleşmeydi. Julia'nın onunla gitmesine bu kadar kolay izin vererek, sadece herkesin gözleriyle gördüğünü onaylamıştım. "Kadınların yüzde doksanı evli erkekleri bekâr erkeklerden çekici bulur" diye öğretirdi daha o zamanlar medikal biyoloji hocam Aaron Herzl. "Biriyle beraber olan bir adam. Evli bir adam, hele çocuklu ise, kendini ispatlamıştır. Yapabileceğini. Birine bağlı olmayan bekâr adamlar, çok uzun süre boş kalan evlere benzer. 'O evde kesin bir bozukluk vardır' diye düşünür kadın. Altı ay sonra hâlâ boş olacaktır."

Judith işte o an bana öyle bakıyordu. Evli bir adama bakar gibi. Mesaj açıktı. Çocuklarımız başarılı olmuştu. Birbirimizden bağımsız, başarılı, pazardaki konumu güçlü çocuklar dünyaya getirerek türümüzü güçlendirmiştik. Bizim çocuklarımız hiç boşta kalmayacaktı.

"Bir kız arkadaşı var mı?" diye sordum.

Birden Judith'in yüzü kızardı. Kıpırmızı olmasa da görülecek şekilde kızardı.

"Alex'in mi?" dedi. "Hayır."

Sanki bir şey daha söyleyecekmiş gibiydi, fakat tam zamanında yuttu. Birbirimize baktık. İkimiz de aynı şeyi düşündük.

Julia ve Lisa küçükken bazen kamp yapardık. Fakat artık yapmıyorduk. Kamp yapmamızın esas sebebi, Caroline'in benimle tanışmadan önce çok kamp yapmış olmasıydı. Onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyordum. Eğer karın opera veya baleyi seviyorsa onunla birlikte operaya ve baleye gidersin; bu kadar basit. Caroline çadırda uyumayı seviyordu. O yüzden ben de çadırda uyumayı denedim. Ama daha çok uyanık yatıyordum. Açık gözlerimi karanlığa dikmeye iten tamamen dışarıda olduğum –dünyayla aranda sadece bir kumaş parçası varken *korunmasız* dışarıda olduğum– fikri değildi. Çadır bezine düşen yağmur, kulak kepçemin içinde patlıyor gibi gelen gök gürültüsü, çok geç kalktığın zaman güneş çadırı saatlerdir yaktığı için oluşan soyunma odası kokusu da değildi. Hayır, beni uykusuz bırakan durumlar bunlar değildi. Sorun *başkaları* idi; ince çadır bezinin diğer tarafında bulunan insanlar. Uyanık yatıyordum ve bir şeyler duyuyordum. Başka insanların duymak *istemediğiniz* şeylerini. Uykusuzluğumun sebebi çadır değil, çadırın durduğu yeri –başka insanların arasında olduğun bir kamp yeri.

Bir sabah ipler koptu. Ayaklarımı çimenlere uzatmış, çadırımızın önündeki alçak katlanır sandalyemde oturuyordum. Julia üç tekerlekli bisikletiyle tuvalet binasına giden patikada ileri geri geziniyordu. Lisa benim birkaç metre ötemde, kestane ağacının gölgesindeki katlanır oyun bahçesinde oy-

nuyordu. “Baba, baba!” diye bağıırıyordu Julia ve el sallıyordu. Ben de el sallıyordum. Caroline taze süt almak için kampın dükkânına gitmişti. Dünkü sütün içinde bu sabah iki büyük kurt sineğı yüzüyordu.

Patikadan bir adam geçiyordu. Kırmızı bir şort giymişti. Öyle normal kısa veya bermuda şort değildi. Beyaz bacaklarını neredeyse apış arasına kadar açıkta bırakan bir modeldi. Adam tabanları tahtadan olan terliklerini, şüphesiz bembeyaz olan ayak tabanlarına her adımda hissedilir bir zevkle, vura vura yürüyordu. Sağ elinde açık saçık, herkesin görebileceğı şekilde bir tuvalet kâğıdı rulosu taşıyordu.

Bir histi, daha fazlası değil. Pis bir his. Bu adamın kızımın üç tekerlekli bisikletinin birkaç adım ötesinden geçiyor olması, pis gelmişti. Julia’nın bir an pedalları çevirmeyi bırakıp adama baktığını görmüştüm. O yüzden daha da pis gelmişti. Daha üç yaşında olan kızımın gözlerinin bu fazlaca beyaz ve çıplak insan vücudunu kaydetmiş olması fikri, başka nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, *kirleticiydi*. Adam çıplak bacakları, tahta terlikleri ve kirli beyaz ayaklarıyla görüntüyü kirletiyordu. Bir çocuğun önündeki görüntüyü.

Biraz zorlanarak katlanır sandalyemden kalkıp adamın arkasından tuvalet binasına giderken, henüz ne yapacağımı bilmiyordum. Julia’nın yanından geçerken, “Patikadan ayrılma canım” dedim. Dönüp bir kez daha oyun bahçesindeki Lisa’ya baktım ve tuvalet binasına girdim. Hemencecik aradığımı buldum. Tek yapmam gereken sesleri takip etmekti. Tuvalet kabinleri, yerle kapının arasında geniş bir boşluk olan türdendi. Kabinler yukarıdan da açık havayla birbirine bağlanıyordu. Tavanları yoktu. Tuvaletin üstüne çıkan biri komşunun kabinine bakabilirdi. Çömeldim ve sonra dizlerimin üzerine çöktüm. Kırmızı şort adamın bileklerindeydi. Tahta terliklerin içindeki ayakları gördüm, görece çok büyük olan beyaz ayak parmaklarını. Büyük parmaklardan bi-

rinin tırnağının rengi sarıydı, sigara tiryakilerinin tırnak uçları gibi. Nikotin rengi. Zor nefes alıyordum. Bunun tedavisi vardı, biliyordum. Bu şekilde ortalarda dolanmaya hiç gerek yoktu. Öte yandan bazen tedaviler işe yaramıyordu. Asgari görgü sahibi bir insan, başkalarını bu görüntüye maruz bırakmazdı. Sadece kör bir herif, *pis*, kör ve hiç anlayışı olmayan bir herif hastalıklı ayaklarını açıkta bırakırdı. Takırdayan terlikleriyle buna daha da dikkatleri çeken biri ise, merhamet görme hakkını kaybederdi – acil müdahalelerde uyuşturulma hakkını mesela.

Halen dizlerimin üstüne çökmüş, tuvaletin önünde duruyordum. O anda doktor gözüyle bakıyordum. Kafamda ne yapabileceğimi tartıyordum. Bu tür tırnaklar az direnç gösterirdi, biliyordum. Altlarına bir şey soktuğunda hemen düşerlerdi –bir cımbız, bir kulak pamuğu, yalanmış bir dondurma çubuğu–, ne olduğu önemli değildi; çok az itirmek yeterliydi. Başparmağına baktım ve ölmeye mahkûm tırnağa. O andan itibaren artık kendimi tutamıyordum. Bir çekiç düşlüyordum. Caroline’le benim çadır kazıklarımızı yere çakmak için kullandığımız çekici değil. O hafif bir çekiçti. *Esnek* bir çekiç. Fazla zarar vermeyen, lastik, yuvarlak bir çekiç. Hayır, gerçek bir çekiç olmalıydı. O kırılğan tırnağı, iyi hedeflenmiş tek bir vuruşla paramparça edecek *demir* bir çekiç. Onu bin bir parçaya ayıracak bir çekiç. Onun altında daha yumuşak doku vardır. Kan gölü oluşurdu. Tırnağın kopan parçaları her tarafa uçuşurdu, duvarlara, tuvaletin yarım kapısına, dışının taş temizleme aletiyle püsküren diş taşları gibi. Gözümün önünden bir perde geçti. *Kara* bir perde der insanlar genelde, ama benimkisi griydi – sağanak yağmurun ya da birden inen sisin grisi. Adamı bileklerinden tutup, kapının altından dışarıya doğru çekebilirdim. Fakat hâlâ çekicim yoktu.

“Kahretsin...”

Bir an sessizlik oldu ve bu sessizliğin bilincine vardığım için de, bu bedduayı sesli telaffuz ettiğimi fark ettim.

“Merhaba?” dedi adamı sesi. “Orada biri mi var?”

Bir hemşeri. Bir Hollandalı. Tahmin etmeliydim. Esasından başından beri biliyordum tabii ki, tuvalet kâğıdı rulosuyla görüş alanıma girdiği ilk dakikadan itibaren.

“Pis herif!” dedim. Adamın ellerinin kırmızı şortunu nasıl tutup bacaklarından yukarı doğru çektiğini gördüm. Ayağa kalktım. “İğrenç herif. Utanmalısın. Kampta çocuklar var. Onlar da bu pisliği görüyorlar.”

Kapının öteki tarafında ölüm sessizliği hâkimdi. Belki tam karar veremiyordu; dışarı mı çıkmalıydı yoksa ihtiyatlı davranıp benim gitmemi mi beklemeliydi.

Gittim de en sonunda. Dışarı çıktığımda güneşten gözlerimi kırptırdım ve hemen bir şeylerin yolunda olmadığını gördüm. Çadırımızı gördüm; Lisa’nın içinde olduğu kestane ağacının altındaki oyun bahçesini gördüm, fakat Julia ve üç tekerlekli bisikletini göremedim.

“Julia?” diye bağırdım. “Julia?”

Bu duyguyu biliyordum. Büyük kızımı daha önce de bir kez kaybetmiştim. Bir panayırda. Sakin davranmıştım, sesimi normal çıkarmaya çalışmıştım, fakat göğüs kafesimin içinden gelen panik çarpıntısının sesi, atlıkarıncanın müziğinin ve lunapark treninin vagonlarındaki insanların çığlıklarından çok daha yüksek geliyordu.

“Julia!”

Küçük, mavi bir çadırın önünde iki kadın çömelmiş, çimlerin üzerinde duran bir çanağın içinde tabaklarını yıkıyordu. Bir an durup bana meraklı gözlerle baktılar, fakat ben arkamı dönmüşüm bile. Patikanın solunda, birkaç metre aşağıda, öğlenleri sıkça yüzmeye gittiğimiz nehrin şırıltısını duyuyordum.

“Julia?”

Büyük, yuvarlak bir taşa takılıp ayağımı burktum. Dikenli bir dal, tam gözümün altından yanağımı çizdi. Topallayarak üç, en fazla dört adım sonra kıyıya vardım.

Üç tekerlekli bisiklet ön tekerleği suda, sığ bir koyda duruyordu.

Suyun içinde koşmaya başladım, kaydım ve popo üstü dipteki taşların üzerine sertçe düşerek, kendimi bir fiskiye'nin altında buldum.

Julia orada duruyordu. Nehrin içinde değil, sadece kıyısında. Suya taş atıyordu, fakat beni bacaklarım iki yana açık suyun içinde otururken görünce, kahkahalarla gülmeye başladı.

“Baba!” diye bağırdı ve kollarını havaya kaldırdı. “Baba!”

Bir anda ayağa kalktım. Bir sonraki an ise onun yanındaydım.

“Kahretsin!” dedim, elini sıkıca tutarken. “Kahretsin, sana ne demiştim? Patikadan ayrılma! Patikadan ayrılma, kahretsin!”

Bir dakika boyunca kızımın gözleri sanki hepsi bir şakaymış gibi bana baktı –babam şakacıktan suya düştü, şimdi şakacıktan kızgın– fakat sonra bakışına bir şey oldu. Bileğini elimden kurtarıırken yüzü acıdan buruşmuştu.

“Baba...”

Yıllar boyu bu bakışı hatırlayacaktım ve her defasında gözlerime yaşlar dolacaktı.

“Marc! Marc! Ne yapıyorsun?”

Caroline yukarıda, ağaçların arasında duruyordu. Elinde bir şişe süt vardı. Bana, Julia'ya ve sonra tekrar bana baktı.

“Marc!” diye bağırdı bir kez daha.

“Yapamıyorum artık” dedim yarım saat sonra. Julia sakinleşmiş ve yine, sanki hiçbir şey olmamış gibi, üç tekerlekli bisikletiyle ileri geri dolanıyordu.

Caroline bana baktı. İki elimi birden tuttu ve dedi ki: “Hatırlıyor musun, dün köyde gördüğümüz küçük oteli? Hani pazara yakın olanı? Birkaç günlüğüne oraya gidelim mi?”

O günden sonra sadece otellerde kaldık. Ya da bir ev tuttuk. O otellerde ve evlerde de insanların çıplak yerlerini gördüğün havuzlar vardı, ama en azından içeri girip bundan uzaklaşabiliyordun. Gözler birkaç saat izin alabiliyordu. Birkaç saat yatakta, kendi odanda, gözlerin kapalı. İnsanların pisliği böylece bir gün, yirmi dört saat boyunca boğazına tıkmıyordu. Bu evlerde ve otellerdeki tatillerin ilk birkaç gününden sonra, bazen emlakçıların vitrinlerinin önünde durup bakardık. Fotoğraflara ve fiyatlara bakardık. Caroline için yurtdışında bir ikinci ev, kamp hayatına veda ettikten sonra teselli ödülü olurdu. Buna mali gücümüz yeterdi. Kıydan biraz içerilerde baktığın sürece, evlerin çoğu neredeyse yok fiyatındaydı. Ama bir taraftan armut bahçeli eski bir su değirmeninin resmi önünde hayaller kurarken, diğer taraftan hemen yüksek sesle bunun dezavantajlarını saymaya başlardık. “Belki de tatillerde sadece o eve gitmek sıkıcı olur” derdik birbirimize. Tadilat yapılmış havuzlu bir çiftliğin resmine uzun uzun bakardık. “Havuz için birini tutmak gerekir” derdik. “Bakım yapacak birini. Bahçe için de. Yoksa tatil boyunca sadece çim biçer ve ısırganotu temizlersin.”

Böylelikle yurtdışında ikinci bir ev hayalimizi giderek erteliyorduk. Ara sıra bir emlakçının bizi gezdirmesine izin veriyorduk. Alçak, çökmüş kapıların altından geçerken eğilirdik; su mercimeklerinin yüzdüğü ve kurbağaların vrakladığı havuzun durgun suyunu koklardık; eski domuz ahırının üzerindeki örümcek ağlarına değmemek için eğilirdik; nehrin bir kıvrımının uzaklarda parladığını görürdük; eski ekmek fırınının görebilmek için eğilirdik ve ana binanın çatı kirişlerinin altındaki yuvalarına gelip giden kırlangıçlara bakardık.

“Çok rüzgârlı” yorumunu yapardı Caroline genelde, böyle

bir ziyaret sırasında. “Çok sıcak. Çok soğuk. Manzarası az. Çok kasvetli. Komşular çok yakın. Çok uzak.”

“Sizi arayacağız” derdim emlakçıya. “Karım ve ben önce birkaç gün üzerinde düşünmek istiyoruz.”

Yaz tatiline çıkacağımız günün sabahı, çadırı arabanın bagajında gördüğümde ilk önce gözlerime inanamadım. Bagajın en arkasında duruyordu, belki de benim fark etmeyeceğim umuduyla. Fakat aynı anda Caroline ellerinde katlanmış iki uyku tulumuyla evimizin kapısının önünde belirdi.

“Ciddi misin?” dedim. “Nedir bunun anlamı?”

“Hiç. Sadece düşündüm de belki de bir noktada yalnızca kamp yapılabilecek güzel bir yere rastlarız. Yani otel olmayan bir yeri kastediyorum.”

“Ciddi misin?” dedim tekrar. Çok ciddiye almayan bir yaklaşımın en iyisi olacağını düşündüm, sanki karım sadece şaka yapmaya çalışıyormuş gibi. “Ve sonra da benim her sabah otelden kampa gelmem lazım herhalde?”

Caroline uyku tulumlarını bagaja koyup arkaya, çadıra doğru ittirdi.

“Marc” dedi, “kamp yapma konusunda ne düşündüğünü biliyorum. Seni hiçbir şeye zorlamayacağım. Ama bazen otelde kalmak daha kötüdür. İnternette baktım, oralarda her türlü imkânı olan kampingler var. Restoranlı. Ve kumsaldan yüz metre ötede kalıyorsun.”

“Otelin de restoranı var” dedim, fakat kaybedilmiş bir dava için savaştığımı biliyordum. Caroline kamp yapmayı özlemişti. Gerekçeler öne sürebilirdim. Çadır ve uyku tulumlarının bagajın yarısını kapladığını söyleyebilirdim. Fakat bu, karımın çadır kazıklarını yere çakmayı, ipleri germeyi ve sabahları üstünde çiy damlaları duran uyku tulumunda uymayı özlediği gerçeğini değiştiremezdi.

Bir şey daha düşünmüştüm. Ralph ve Judith Meier’daki

bahçe partisinden sonra, Caroline'e Ralph'la konuşup konuşmadığını sormuştum. Ve özellikle de onun yakınlaşma girişiminde bulunup bulunmadığını.

"Tamamen haklıymışsın" diye cevap vermişti.

"Ne konusunda?"

"Onun pis bir adam olduğu konusunda."

"Ciddi misin?" Yatakta yan yana yatıyorduk. Okuma lambalarımız açıktı, ama birbirimizin gözlerine bakmıyorduk. Birbirimize bakabiliyor olsaydık, nasıl bakardım bilmiyorum.

"Evet, haklıymışsın. Bilmiyorum, sen söyledikten sonra dikkat etmeye başladım sanırım bana nasıl baktığına. Ve birden ben de gördüm. Bakışında bir şey... Bana bakarken dilini dudaklarında gezdiriyordu. Ağzını şapırdatıyordu. Sanki hamburgermişim gibi. Mangalın orada duruyorduk. Çatalını ete batırıyordu pişip pişmediğine bakmak için ve hamburgerleri çeviriyordu. Sonra bakışlarını aşağıya indirdi. Komedi filmlerindeki kötü aktörler gibi bakıyordu. Gözlerini çevirip bakışlarını göğüslerime sabitliyordu. Yanlış anlama -- bu bazen hoştur. Bazen bir kadın, vücuduna hayran hayran bakılmasından hoşlanır. Fakat bu... Başkaydı. Bu... sen nasıl demiştin... Pisti. Evet, öyleydi. Pis bir bakış. Nereye bakacağımı şaşırdım. Ve o an bir de fıkra anlattı. Nasıldı unuttum, fakat pis bir fıkraydı. Komik pis bir fıkra değil, gerçekten pis bir fıkraydı. O sırada nasıl baktığını görmeliydin! Bazı insanlar vardır, sanki fıkrayı kendi icat etmiş gibi gülerler. İşte öyle gülüyordu."

"Ve şimdi sen de onların yazlığına gitmek istemiyorsun" dedim biraz fazla çabuk.

"Marc! Hakikaten bunu nasıl düşünebiliyorsun? Hayır, bana sorarsan hayır. Zaten sevmem tatilde insanlara gitmeyi, fakat şimdi hiç istemiyorum. O havuzun başında bir dakika bile rahat duramam Ralph ortalıklarda dolandıkça."

"Ama oradan ayrılırken sanki iyi bir fikirmiş gibi davran-

dın. Kapıda vedalaşırken. Ve sonra arabada Julia ve Lisa'ya da ne düşündüklerini sordun.”

Caroline içini çekti.

“Ee, hepimiz biraz fazla içmiştik” dedi. “O zaman hemen onların yazlığına gitmek istemediğini söylemek olmazdı. Ve arabada ise daha çok Julia'yı düşünmüştüm. Hoşlandığı çocuğu. Ama neyse ki o da pek hevesli davranmadı.”

“Tamam, bakarız artık” dedim. “Mecbur değiliz.”

Ve o an bagajı açık arabamızın yanında duruyorduk. Bir fırsat kolladım, fakat o zaman cadırı götürmekteki çekincemden vazgeçmeliydim. Ve hemen o dakika.

“Kim bilir?” dedim. “Çok uzun seneler oldu. Bazen ben de özlüyorum kamp yapmayı. Bari bir kez daha deneyelim. Ama tencere, tüp falan istemem! Akşamları güzel güzel dışarıda yiyeceğiz.”

Şimdi ise sorgulayan gözlerle bakma sırası karımdaydı. Acaba şaka mı yapıyordum? Ama bir dakika sonra boynuma atladı.

“Marc!” dedi. “Gerçekten çok tatlısın!”

Onu göğsüme yasladım. Elimde değildi, bahçedeki partinin son yarım saatini düşündüm. Her tarafı aramış ve Judith'i sonunda bahçenin kuytu bir köşesinde bardaklarla yarı boş cips ve yer fıstığı tabaklarını toplarken bulmuştum.

Bileğinden tutmuştum. Ürkerek bana doğru dönmüştü. Fakat ben olduğumu görünce yüzünü hülyalı bir gülüş kaplamıştı.

“Marc...” dedi.

“Seni tekrar görmeliyim” dedim.

Cumartesi günü yola çıkmıştık. İlk gece bir otelde kaldık. İkinci gece de. Belirli bir planımız yoktu, çoğu tatillerimizdeki gibi. Ya da aslında şöyle demeliyim: Belirli bir planımız yokmuş gibi görünüyordu. Dışarıdan bakıldığında, iki kızı olan herhangi bir çift gibi görünüyorduk. Belirli bir planı olmadan güneşe inen bir aile. Aslında çaktırmadan, Ralph ve Judith Meier'ın tatillerini geçirdiği yazlık evin gittikçe yakınına geliyorduk.

Üçüncü otelde sabah yatakta, evden son anda yanıma aldığım kamp rehberini karıştırıyordum. Yazlığın çok yakınlarında, on kilometre uzaklıkta, üç kamping vardı.

“Ne düşünüyorsunuz?” dedim. “Yarın bir yerlerde çadır kuralım mı?”

“Eveet!” diye tezahürat yaptı Julia ve Lisa koro halinde.

“Ancak hava güzel olursa” dedi Caroline ve bana göz kırptı.

Plan buydu. Benim planım buydu. Kamp yapacaktık. Birkaç gün, gerekirse bir hafta aynı kamp yerinde kalacaktık. Bir yerlerde –kumsalda, markette, yakın bir şehirdeki bir kafede– Meier’larla tesadüfen karşılaşacaktık.

Yola çıkmadan birkaç hafta önce bir seyahat kitapçısından bölgenin çok ayrıntılı bir haritasını almıştım. Harita öyle ayrıntılıydı ki üstünde her ev ayrı ayrı işaretliydi. Yüzde yüz emin olamasam da, Judith’in bize bahçedeki davetten birkaç gün sonra yolladığı e-postadaki yol tarifiyle birleştirence, ha-

ritadaki hangi evin Meier'larınki olduğunu biliyordum bile aslında. Via Michelin'de adresi yazdım. Sonra Google Earth'te havuzun mavisini ve hatta atlama tahtasını seçene kadar görüntüyü yakınlaştırdım.

Üç kampingden biri, Ralph ve Judith Meier'ın evinden kumsala giden yolun üzerindeydi. Ancak rehberde bunun bir "yeşil kamping" olduğunu okuyunca korktum. "Çiftlik hayvanları", "çevre dostu tuvaletler" ve "gerçek doğaseverler için salaş tesisler" barındıran bir kamping. Kötü kokular neredeyse burnuma geliyordu. Ama bulaşık deterjanları ve deodorantların kesin yasak ürünler listesine dahil olduğu bir kampingin ek avantajı, havuzlu yazlıkla arasındaki farkın büyük olacağıydı. Bir dağıştan sonra Julia ve Lisa asla geri dönmek istemeyecekti.

Mesajında Judith bana her iki telefon numarasını da vermişti. Bahçedeki davetten bir hafta sonra ona cebinden ulaşmaya çalıştım, fakat telesekreter çıktı. Ev telefonunu da baştan açan olmadı. Mesaj bırakmayı düşündüm, ama sonuçta vazgeçtim.

Üç gün sonra –aslında artık beklemiyorken ve telefonu kapatmak üzereyken– tanımadığım bir kadın sesi, ev telefonuna cevap verdi.

İsmimi söyledim ve Ralph veya Judith'i rica ettim.

"Onlar yurtdışında" dedi pek genç olmayan bir ses. "Ve şu anda size henüz ne zaman döneceklerini söyleyemiyorum."

Yurtdışında nereye gittiklerini sordum.

"Peki, siz kimsiniz?" diye sordu ses.

"Ben aile hekimleriyim."

İki saniye sessizlik oldu.

"Ralph'a aniden bir teklif geldi" diye devam etti ses. "Amerika'dan. Yeni bir televizyon dizisinde bir rol için. Şimdi orada. Ve beraber gitme fikri kızımın da hoşuna gitti. O yüzden de onlar dönene kadar oğlanlara ben bakıyorum."

Judith'in annesi. Hayal meyal bahçedeki davette ortalıkta

yalnız dolaşan, yetmiş yaşında bir kadın hatırladım. Bütün yaşlı ebeveynlerin kaderiydi. Çocuklarının arkadaşları sadece nezaketen onlarla birkaç kelime konuşup sonra çabucak onlardan kurtulmaya çalışırlardı.

“Size yardımcı...” dedi Judith’in annesi. “Onlara iletebileceğim bir şey var mı?”

“Bu tıbbi gizlilik sınırlarına girer” deme arzumu bastırdım. Onun yerine dedim ki: “Masamda bir tahlil sonucu var. Kızınız birkaç hafta önce muayenehaneme geldi. Ciddi bir şey değil, ama benimle iletişime geçerse iyi olur. Onu daha önce cebinden aradım, fakat cevap vermiyor.”

“Evet, bir de o var. Judith beni bu konuda aradı. Cebini unuttuğunu söylemek için. Şu an mutfaktayım. Bulunduğum yerden telefonunu görüyorum.”

Bir sonraki sabah erkenden Judith aradı. Randevularım yeni başlamıştı. İlk hasta biraz önce karşımda yerini almıştı. İnce gri saçlı, yüzünde kılcal damarları gözükken, iktidarsızlık sorunu yaşayan bir adam.

“Uzun konuşamam” dedi. “Ne var?”

“Amerika’nın neresindesin?” diye sordum hastamın yüzüne bakarken. Başboş bırakılmış bir arsa gibi bir yüzdü, bir daha üzerinde hiçbir şey inşa edilmeyecek bir arsa.

“Şu an California’dayız. Santa Barbara’da. Burada saat gece yarısı, geç. Ralph banyoda. Annemle konuştum. Çok garibine gitmiş. Yaşlı ama birden, benim aile hekimimim kadın olduğunu hatırlamış. Hemen bir bahane uydurmam gerekti. İkinci bir görüş için sana geldiğimi söyledim. Ama bu onu daha da endişelendirdi.”

Banyodaki Ralph’ı gözümün önünde canlandırımdım. Onun kıyafetsiz iri vücudunu. Duştan akan sular. O vücuttan sıçrayan damlalar – omzundan, göğsünden, cinsel organlarının üzerinden saçak gibi sarkan göbeğinden. Muayenehane-

me ilk kez gelip vücudunun üst kısmındaki kıyafetlerini çıkarmasını istediğim zamandan Ralph'ın göbeğini hatırlamaya çalıştım. Aşağıya baktığında bir şeyler görebiliyor muydu yoksa göbeği her şeyi kapatıyor muydu merak etmiştim.

“Ben de şu anda çok uzun konuşamıyorum” dedim. “Sadece nasıl olduğunu bilmek istedim. Ne zaman geri geleceğinizi.”

Bunları söylerken iktidarsızlık sorunu olan adamın gözlerinin içine bakıyordum. İktidarsızlık ilaçlarla çözülebilir. Fakat bu bir kandırmacadır. İlaçlarla her halükârda kalkar; hasta bir ata da, boş bir çöp kutusuna veya bir kırtasiyenin vitrinine de. Kadın olsam şahsen ilaç kullanıldığını bilmek istemezdim.

“Onu bilmiyorum” dedi Judith. “Ralph'ın birkaç ekran provası daha yapması gerek. Eğer rolü alırsa muhteşem olur. Çok büyük bir dizi olacak. HBO'nun, *The Sopranos*'un yapımcısı. Ve *The Wire*'in. On üç bölümlük. Eski Roma'da, Kral Augustus zamanında geçiyor. Ralph'ı başrol için istiyorlar. Kral rolü için.”

“E-postanı aldım” dedim. “Yazlığınızın adresini.”

“Marc, şimdi kapatmam gerek. Belki temmuz başında gideceğiz oraya. Ama tamamen burada işlerin nasıl ilerlediğine bağlı. Belki de doğrudan oraya uçarız. Ve annem sonradan oğlanlarla gelir. Okul tatili başlayınca.”

Başka bir şey daha söylemek istedim. Doğrudan bir ima. Bir flört. Judith'e ne kadar hoş bir adam olduğumu hatırlatacak bir şey. Ama karşımdaki ölü farenin varlığı beni havadan sudan konuşmalara mahkûm ediyordu.

“Yakınlarda olacağız” dedim. “Yani zaten o taraflara geleceğiz. İyi olur eğer...”

“Hoşça kal Marc.”

Bir beş saniye kadar telefonun ahizesi kulağımda kalakaldım. Artık meşgul sesi değil, sadece cızırtı geliyordu ahizeden. Önümdeki günü düşündüm. Sanki gün de şimdi cızırtıyla dolmuştu.

“Siz yavaş yavaş yan tarafa gidip pantolonunuzu indirebilirsiniz” dedim sonunda hastama ve ahizeyi indirdim. “Birazdan yanınıza geleceğim.”

Yeşil kamping en uçuk beklentilerimin üzerindeydi. İtiraf etmeliyim ki güzel, gölgesi bol bir çamlıktaydı yeri. Uzaklarda, ağaçların arasından dar bir mavi çizgi gibi denizi görüyordun. Fakat burnuma dikkat çekici bir koku geldi. Hasta hayvan kokusu. Caroline birkaç kez burnundan derin nefes aldı. Julia ve Lisa kuşkuyla bakıyorlardı. O an henüz girişteki bariyerlerin arkasında duruyorduk. Halen geri dönebilirdik. Bariyerler basit, boyanmamış bir ağaç gövdesinden yapılmıştı. Tam düz olmayan bir ağaç gövdesi, doğadaki gibi. Bariyerlerin yanında bekçi kulübesi vardı. Dışarı çıkmıştık ve kararsızca arabamıza dayanmış duruyorduk. Bunun yazlığa en yakın kamping olduğunu biliyordum tabii ki, fakat insanın da bir dayanma sınırı var. Hasta hayvan kokusu şimdiden içimde bir öfke uyandırmıştı. Muayenehanemde de bazen aldığım bir kokuydu. Kendi tabirleriyle, doğayı kendi haline bırakan hastalarda. Vücut kıllarını, vücut kılı olmaması gereken yerlerden almayı reddeden, tercihen kuyu veya hendek suyuyla yıkanan ve “prensip gereği” kişisel vücut temizliği için kimyasal ve kozmetik ürün kullanmayan hastalar. Bu durumda temizlikten bahsedebilirsek tabii. Bütün deliklerinden ve gözeneklerinden durgun su kokusu yayılıyordu. İçinde toprak ve çürümüş yapraklar olan tıkanmış bir çatı oluğundaki durgun su gibi. Koku soyununca daha da kötüleşirdi. Bir tencerenin kapağını kaldırmış gibi. Buzdolabının arka tarafında unutulmuş bir tencerenin. Ben bir doktorem. Yemin ettim. Herkesi ayırım yapmadan tedavi ederim. Ama hiçbir şey ve hiç kimse, çevreci doğa insanları kadar öfke ve tiksinti duygularımı ayağa kaldırmazdı.

“Ne dersiniz?” diye sordum aileme. “Yakınlarda başka kampingler de var.”

“Bilmiyorum...” dedi Caroline.

Julia omuzlarını silktilti. Lisa havuz olup olmadığını sordu. Olmadığını söylemek üzereyken, bekçi kulübesinden bir adam çıktı. Arabamızın plakasına bir göz attı ve eli havada bize doğru yürüdü.

“İyi günler!” dedi aksansız bir Hollandacayla. Önce Caroline’e gitti, elini geri çekmeye fırsat bulamadan tuttu.

Bir Hollandalı! Yurtdışındaki Hollandalılar. Yurtdışında bir şeyler kuran Hollandalılar. Yıkık bir tarihi binayı otel veya pansiyona dönüştürürler; kıyının en güzel kumsalına krepçi açarlar veya boş bir ormanın içinde bir kamping kurarlar. Bu Hollandalıların yerel halktan bir şeyler çaldığı izlenimimi hiç değiştiremedim. Yerel halkın da yapabileceği bir şeyler. Çoğu zaten çok uzun süre dayanamaz. Ciddiye alınmazlar ya da dışlanırlar. Pansiyonun çatısının tuğlaları geç teslim edilir; mini golf sahasının izni postada kaybolur; krepçinin davlumbazı yerel güvenlik yönetmeliklerine uymuyordur. Hollandalı girişimciler yabancı ülkelerdeki anlaşılmaz bürokrasiden şikâyet edip dururlar. “Peki, ne istiyorlar gerçekten?” diye merak ederler. “O binaya hiç kimse hiçbir şey yapmıyordu. O ormanda hiç ama hiçbir şey yoktu. O kumsala hiç kimse gelmiyordu. Biz işe el atıyoruz. Biz Hollandalılar iş bitirmeyi severiz. Neden bizi böyle engelliyorlar? Burada insanlar tembel olmayı yorgun olmaya tercih ediyorlar.” İki üç yıl yerel halk ve tembel yabancılar hakkında saydırdıktan sonra taşı tarağı toplayıp elleri boş evlerine dönerler.

Kamping sahibinin elini sıkarken, yüzünden o anda hangi aşamada olduğunu anlamaya çalıştım. Bu kötü huylu bir hastalığa benzer. Önce umut vardır. Sonra inkâr başlar. Ancak en sonunda kabullenme gelir.

“Hoş geldiniz” dedi adam. Tokalaşması abartılı sağlamdı. Mümkün olduğu kadar gözleri açık ve diri bakmaya çalıştı-

ğı fark ediliyordu, ama kronik uykusuzluğu gözlerinden okunuyordu. Gözünün akında kırmızı damarcıklar gözüküyordu. Şüphesiz borçlar veya teslim edilmeyen mallar yüzünden endişeli geçen gecelerin sonucuydu. Ona en fazla bir sene daha verdim. Bir sonraki yaz gelmeden önce çiftlik hayvanlarını öldürtüp, Hollanda'ya geri dönecekti.

Bekçi kulübesinde önce uzun uzun kamp yerinin haritasının olduğu bir kitapçığı karıştırdı. İşaretparmağını haritanın üzerinde gezdirirken kafasını salladı ve birkaç kez derin derin iç çekti, fakat kötü rol yapıyordu.

“Bizi nasıl bulduğunuzu sorabilir miyim?” diye sordu, biraz daha iç çekip, düşünceli düşünceli çenesini ovduktan sonra bize bir yer ayarlayınca. “Sadece iki senedir varız ve her kamp rehberinde yokuz.”

İki sene. Gülümsememi engelleyemedim. Doğru görmüştüm. İnkârdan sonra kabullenme gelirdi. Günleri saymaca. “Hislerimiz kuvvetlidir” dedim. “Gerçek kamp ruhunun hâkim olduğu kampingleri bulma konusunda. Vahşi doğada, bیلardo masaları, oyun makineleri ve su kaydıraklı havuzlar gibi gereksiz curcunaları olmayan bir kamping.”

Bazen olaylar çok hızlı ilerler. Tesadüf demek için fazlaca hızlı. Kendimi birkaç sakın güne hazırlamıştım. Olaysız günlere. Bir kitap. Bir badminton oyunu. Bir yürüyüş. Bir boşluk oluşması gerekiyordu. İlk tatil günlerinin boşluğu. O boşluktan sonra, bir şey olunca şükredersin. Yeni tanışmalara açık olursun. Değişikliklere. Yeni insanlara. İlk akşam kumsaldaki bir restoranda karides ve kalamar yiyecektik. Yol yorgunuyduk. Çok geç yatmayacaktık. Saatlerce uyanık yatacaktım. Uyuyan ailemin düzenli nefes alışlarını dinleyecektim. Fakat olaylar farklı gelişti. Her şeyden önce hızlı gelişti.

Caroline'in onayıyla ("Git hadi. Zaten sadece ayağımıza dolaşıyorsun"), o Julia ve Lisa'nın yardımıyla çadırı kurarken, ben kamp çevresinde dolaşmaya çıkmıştım. Ağaçların arasından rastgele bir yola girdim. Fazla çadır yoktu. Karavan hiç yoktu. "Doğa dostu tuvaletler" in bulunduğu binanın önünden geçtim. Benim için kamp yapmanın en büyük kâbusu odur –gecenin yarısında işemek için çadırdan dışarı çıkmak zorunda olmak. Hep mümkün olduğu kadar ertelerim. Acı hissedene kadar. Sonra ayaklarımı ıslak ayakkabılarımın içine sokarım. Gecenin bir yarısında tuvalet binasına gitmek aklımın ucundan geçmezdi. Kanatlarını çırpan güvelerin dışarıdaki ışıklara çarptığı tuvalet binasına. Vücudun açıkta kalan her yerinin hiç uyumayan böcekler tarafından ısırıldığı yere. Çadırın fermuarını açarım ve en fazla birkaç

adım ileriye giderim. Bazen yıldızlar olur. Bazen dolunay. İti-
raf etmeliyim ki ağaçların arasında durup çişimin çimenlere
ve ısırganotlarının saplarına isabet etmesini duyarken mutlu
anlar yaşamışlığım vardır. O anlarda yukarı bakardım. Bin-
lerce yıldız. “İşte bu” diye düşünürdüm böyle anlarda. “İşte
hayat bu. Gerisi boş.” Böyle bir anın öncesi yoktur. Ve sonra-
sı da yoktur. Çadırımızı Amerika’daki ilk tatilimizde almış-
tık. Dört kişilik bir çadırdı. Caroline ve ben o zamanlar sa-
dece ikimizdik. Birbiriyle birleştirilmiş uyku tulumlarımız-
da birbirimize yapışık, kıvrılıp yataydık. Yanımızda bir sürü
boş yer vardı. Fazladan boş yer. Gelecek için. İşedikten son-
ra çadıra dönmeyi hep bir süre ertelerim. Bakışımı tepemde-
ki aydan, çimendeki ay ışığına çeviririm. Artık çadırda karı-
mın yanında, iki kızım da uyuyor. Dışarıda dururum. Ancak
sırtımdaki ilk ürpermeyi hissedince uyku tulumunun sıcaklı-
ğına geri dönerim.

Doğa dostu tuvaletler birkaç tahta parçasının ortası-
na açılmış bir delikten fazlası değildi. Delik karanlıktı, di-
bi görülmüyordu, sadece kokusu geliyordu. Kapının önünde
de, arkasında da, elimle vurunca uçup gitmeyen büyük ma-
vi sinekler vardı. Kapıyı kapattım ve ileriye doğru yürüdüm.
Böylece “çiftlik hayvanları”nın durduğu kapalı alana geldim.
Bir lama, birkaç tavuk ve bir eşek gördüm. Yerde çimen yok-
tu, sadece çamur vardı. Her yer dışkıyla kaplanmıştı. Lama-
nın koyu kahverengi postuna da dışkı ve çamur parçaları ya-
pışmıştı. Eşek çok zayıftı. Çitlere en yakın o duruyordu. Ka-
burgalarını gördüm. Bütün vücudu titriyordu ve sinekleri
kaçırmak için kuyruğunu sallıyordu. Tavuklar bir köşede ha-
reketsiz, birbirlerine yapışmışlardı.

Ağdalı bir öfkenin içimde yükseldiğini hissediyordum. He-
men Caroline ve çocukların çadırı kurdukları yere dönüp,
acilen gitmemiz gerektiğini söylemek istiyordum ki sol elim-
de yumuşak bir dokunuş hissettim.

“Baba...”

“Lisa.”

Küçük kızım küçük parmaklarıyla, işaret ve orta parmaklarımı tutuyordu. Birlikte bir süre sessizce çitlerin arkasındaki hayvanlara baktık.

“Baba?”

“Efendim?”

“Bu eşek hasta mı?”

Cevap vermeden önce derin bir nefes aldım.

“Bilmiyorum canım. Sadece çok fazla sinek var. Sinekler onu rahatsız ediyor, görüyor musun?”

Titreyen eşeğe baktım. Tam o anda ileriye doğru iki titrek adım attı ve kafasını çitin üzerinden uzattı. Gözlerimin yaşadığını hissettim.

“Onu okşayabilir miyim baba?”

Cevap vermedim. Yutkundum. Boğazımda bir yumru. Böyle bir anı böyle tarif edersin. Fakat boğazdaki bir yumrudan yumuşaktır. Daha yumuşak ve akıcı.

Lisa elini eşiğin kafasına koydu. Bir sinek bulutu havalandı. Eşek gözlerini kırıştırdı. Ben gözlerimi uzaklaştırdım ve altdudağımı ısırdım.

“Baba?”

“Efendim canım?”

“Onun için birazdan bir şeyler alabilir miyiz? Havuç mesela?”

İki elimi de kızımın omuzlarına koydum ve onu kendime doğru yaklaştırdım. Önce boğazımı açtım. Sesimin onu gereksiz yere endişelendirmesini istemedim.

“Bu çok iyi bir fikir canım” dedim. “Havuç, salata, domates. Bak bakalım nasıl hoşuna gidecek.”

Kumsalda masaları ve sandalyeleri kumda duran sadece tek bir restoran vardı. Kalabalıktı, ama şansımıza son boş masayı kaptık. Caroline ile bana birer bira, Lisa’ya bir Fan-

ta, Julia'ya da bir diyet kola ısmarladık. Güneş kayalıkların arkasından batmıştı, fakat hava hâlâ sıcaktı.

“Denize gidebilir miyiz?” diye sordu Lisa.

“Tamam, olur” dedi Caroline. “Ama önce mönüden ne yemek istediğinize bakın. Biz sizi yemek gelince çağırırız.”

Hızlıca mönüyü gözden geçirdiler. Lisa domates soslu makarna istedi, Julia sadece bir salata.

“Julia, bir şeyler daha yemelisin. En azından bir hamburger de al, ya da Lisa'nın makarnasından.”

“Gerek yok” dedi Julia. Ayağa kalktı. “Geliyor musun?” dedi kız kardeşine.

“Dikkat edin” dedi Caroline. “Ve şimdi denize falan girmeyin, biz yanınızda değilken. Kumsalda kalın.”

Julia derin bir iç çekti ve gözlerini döndürdü. Lisa anında masaların arasından kumsala doğru koşmuştu. Julia da terlikleri elinde, kız kardeşinin arkasından koştu. Sadece bir tişört ile kırmızı bir bikini giymişti; birkaç masa ötedeki iki adamın başlarını çevirip ona baktığını gördüm.

“Son zamanlarda gerçekten çok az yiyor” dedi Caroline. “Böyle olmaz.”

“Aman” dedim. “O kadar da kötü değil. Az yemesi fazla yemesinden iyidir. Yoksa her tarafında yağ tabakaları olan şişman bir kızı mı tercih edersin?”

“Hayır, tabii ki. Sadece bazen endişeleniyorum. Evde de böyle yapıyor. Önce bütün salataları yiyor, sonra da doyduğunu söylüyor.”

“Biraz yaşıyla ilgili sanırım. Dergilerdeki fotomodelleri taklit ediyor. Kate Moss da çok fazla yemiyor. Ama az yemesi, çok yemesinden iyi. Şu an kocan değil, doktor konuşuyor.”

İkinci bir bira aldık ve bir şişe beyaz şarap ısmarladık. Güneş şimdi tamamen batmıştı. Restoranın arkasında kayalıklar dik dik yükseliyordu. Yukarıda birkaç villanın ışıkları yanıyordu. Dalgaların kıyıya vurduğunu duyabiliyordum, fakat

kumsal aşıya doğru eğimli olduğu için, masamızdan kızlarımızı göremiyorduk.

“Nerede olduklarına bir bakayım mı?” dedi Caroline.

“Yemeğin gelmesini bekleyelim. Ne olabilir ki şu an?”

Aslında ben de onun kadar endişeleniyordum. Ama bu bizim her zamanki görev dağılımımızdı. İlk olarak Caroline endişesini dile getirirdi, sonra da ben ona abartmamasını söyledim. Eğer ben burada kızlarımla yalnız olsaydım, o zamana kadar üç kez kumsala gidip onların dalgalara kapılıp kapılmadıklarına bakardım.

Caroline elimi tuttu.

“Marc” dedi, “kampinge dayanabilecek misin? Yani bu bayağı radikal bir kamping. Daha lüks bir kampinge gidebilirdik.”

“Bu akşamüstü hayvanların oradaydım. Ciddi açlar. Ve muhtemelen hasta.”

“Başka bir kampinge gitmek ister misin? Bu akşam burada kalırız, yarın başka bir kamping ararız.”

“Aslında adi herife müfettişi yollamak lazım. Müesseseyi bir günde kapatabilir. Ama o zaman da muhtemelen hayvanlar öldürölür.”

Tişört ve kot giymiş bir delikanlı şarabı getirdi. Şişenin mantarını çıkardı ve basit bir soğutucunun içine yerleştirip masamıza koydu. Tatmak isteyip istemediğimizi sormamıştı. Neyse ki gerekmemişti. Şarap buz gibi soğuktu ve bir gece boyu, bir dağdan akan dereye dinlenmiş üzümler tadındaydı.

“Yarın sadece gidemez miyiz?” dedi Caroline. “Adamı birkaç hasta hayvan için ihbar etmek mi istiyorsun? O zaman muhtemelen iflas eder.”

“Yanımda birkaç bir şey var. Daha çok ilkyardım. Ama antibiyotik de var, o tip şeyler. Yarın ne yapabileceğime bakacağım.”

“Ama Marc, tatildesin. Hemen ilk tatil gününde bir projeye başlama. Her ne kadar hasta hayvanlara yardım etmek istemen çok güzel bir proje olsa da.”

Bu, Caroline'in beni bazen eleştirdiği bir konuydu. Aslını söylemek gerekirse, bu ikimizin arasındaki tek anlaşmazlık konusuydu – benim tatilde hep bir şeyler yapmak istemem. O ise havuz başında elinde bir kitap, saatlerce oturabilirdi. Ya da sadece kumsalda şezlonga yatıp, güneş gözlüğünün arkasından etrafa bakarak. Ben ise yarım saat sonra elimde yapacak iş olsun isterdim. Kumsalda barajlar ve kaleler yapardım. Tuttuğumuz evde kapının önünü yola kadar yabani otlardan temizlerdim. Bazen bu, kızlarımı bile yorardı. İlk başlarda her dalgada geri çekilen deniz suyunun kumdan kalemize zarar vermemesi için drenaj kanalları kazmama yardım ederlerdi, fakat bir saat sonra bıkarlardı. “Biraz dinlenelim baba” derlerdi. Ve Caroline derdi ki: “Marc, gel yat biraz. Sana bakarken bile yoruluyorum.”

Cevap olarak, hasta hayvanlara yardım etmeyi bir doktor olarak görev bildiğimi, ama bunun çok zaman almayacağını söyleyecektim ki Julia'nın sesini duydum.

“Baba! Anne!”

Caroline bardağını masanın üstüne çarpıp ayağa fırladı. “Julia!” diye bağırdı. “Ne oldu?”

Oysaki hiçbir şey yoktu. Julia kumlardan yürüyerek geldi. Restoranın ışıklarından onun bize nasıl el salladığını görüyorduk. Ayrıca yalnız olmadığını da görüyorduk. Yanında bir delikanlı yürüyordu. Onu daha önce yalnızca bir kez görmüştüm. Fakat hemen kim olduğunu hatırladım. Onun sarı kıvrıkcık saçlarını. Ama öncelikle yürüyüş tarzını – adeta kumda yürümek ona çok ağır geliyormuş gibi sürtülen adımlar.

“Burada kimler var biliyor musunuz?” diye bağırdı Julia, daha masamıza varmadan.

Bazen olaylar çok hızlı ilerler.

“Biliyor muydun?” diye sordu Caroline o akşam daha sonra, çadırın önünde son kadeh şarabımızı içerken. Julia ve Lisa çoktan uyumuşlardı. “Evet, biliyordun” dedi cevabımı beklemeden. Karanlıktı. Ona bakmak zorunda olmadığım için mutluydum. “Neden Marc? Neden?”

Hiçbir şey söylemedim. Elimdeki kadehimle oynadım ve hızlıca bir yudum aldım. Fakat kadeh boştu. Alçak katlanır sandalyelerimizde, ayaklarımızı çam iğneleri arasına uzatmış oturuyorduk. Arada bileklerimin kaşındığını hissediyordum. Bir karınca. Bir örümcek. Ama yerimden kıpırdamıyordum.

“O Ralph’ı benden mümkün olduğu kadar uzakta tutmak istediğini zannediyordum” dedi Caroline. “Sana söylemiştim. Oraya gitmek istemediğimi. Ve sen gidip onların yazlığının dibinde bir kamping bulmuşsun.”

Caroline ön çadırın direğine bir mumluk asmıştı. Petekli, cam bir mumluk. Ama mum sönmüş ve biz karanlıkta kalmıştık. Tepemizde, ağaçların arasından binlerce yıldız parlıyordu. Uzaklardan hafifçe dalgaların sesini duyuyorduk.

“Evet, biliyordum” dedim. “Fakat bunu buraya gelmemek için bir sebep olarak görmedim. Sanki gelmemen gereken bir yer gibi, sadece görmemek istediğin insanlara rastlamamak için.”

“Ama Marc! Bu kıyıda yüzlerce böyle yer var. Meier ailesinin yazlık tutmadığı yüzlerce başka kumsal.”

“Ralph’la sonradan bir kere daha konuştum. Bahçedeki partiden bir süre sonra. Bana buraların ne kadar güzel olduğunu anlattı. Halen pek bozulmamış olduğunu. Ben de merak ettim.”

Caroline derin bir iç çekti. “Peki şimdi? Şimdi ne yapacağız? Şimdi yarın oraya gitmemiz gerek. Gitmemek gerçekten çok garip olur.”

“Sadece bir yemek yeriz. Muhtemelen yine mangal yaparlar. İstersen ondan sonra gideriz. Başka bir kumsala. Başka bir kampa. Fakat yemeğe hiç gitmek istemiyorsan, gitmeyiz. Bir şey uydururuz işte. Kendini iyi hissetmediğini. Ya da benim. Ve yarın veya ertesi gün de gideriz.”

Sessizlik oldu. Dilimin ucunu, sert ve kuru olduğunu hissettiğim üstdudağımın üzerinde gezdirdim.

“İstediğin bu mu?” diye sordum. “Gerçekten, benim için hiç önemli değil. Bir şeyler uydururuz.”

Karımın yanımda birkaç kez iç çektiğini duydum. Çıplak bacaklarından bir şeyler süpürdüğünü duydum. Bir böcek. Ağaçtan düşmüş bir çam iğnesi. Ya da belki de hiçbir şey.

“Eh. O kadar da fark etmez. Ben sadece dördümüz olarak birkaç gün veya bir hafta hayal etmiştim. Tatilin daha sonlarına doğru olsaydı, bu kadar umurumda olmazdı başka insanlarla buluşmak. Ama şimdi çok erken. Henüz başka insanları hiç istemiyorum. Açık havada bol şaraplı uzun sohbetleri.”

Kolumu ona doğru uzattım ve elimi bacağına üstüne koydum.

“Aslında ben de” dedim. “Ben de başka insanları istemiyordum. Özür dilerim. Benim hatam.”

O anda Caroline de elini elimin üstüne koydu.

“Evet, senin suçun” dedi. “Yarını iptal edebilirsin.”

Gözlerimi kapadım. Yutkundum, fakat boğazım boştu. Uzak-

taki dalgalar dışında, sadece kulağımda hafif bir vızıltı duyuyordum. “Tamam” dedim.

“Şaka” dedi Caroline. “Hayır, şimdi iptal etmek saçma olur. Gideriz madem. Açıkçası, ben de merak ediyorum evlerini. Ve çocuklar için de iyi olur. Oğlanlar. Ve havuz.”

O akşam olaylar şöyle gelişmişti: Julia, Alex’le bizim masamıza oturmaya gelmişti, onların ardından da Lisa ve Thomas. Sonra da Meier ailesinin geri kalanı gelmişti yürüyerek. Ralph ve Judith ile bahçedeki davette gördüğüm yaşlı kadın – Judith’in annesi. Ve iki kişi daha. Ellilerinin sonunda, aralarda birkaç siyah perçemi olan beyaz saçlı bir adam. Nereden olduğunu bilmesem de tanıdık bir yüz. Ve bir kadın. Adamla birlikte olduğunu tahmin ettiğim bir kadın, her ne kadar ondan yirmi yaş genç olsa da.

“Bu ne sürpriz!” dedi Ralph. Yarı ayaklanmış olan Caroline’i sağlamca omuzlarından tuttu ve yanaklarından üç kez öptü.

“Selam” dedi Judith. Biz de birbirimizi yanaktan öptük. Sonra da birbirimize baktık. “*Evet, gerçekten geldim*” dedim ona gözlerimle. “*Evet, görüyorum*” diye baktı o da.

“Neden gelince aramadınız?” dedi Ralph. “O zaman birlikte yiyebilirdik. Bugün pazardan bütün bir yavru domuz aldık. Lezizdir odun ateşinde yavru domuz.”

Caroline omuzlarını silkti ve bana doğru baktı.

“Biz de zaten yeni geldik” dedim. “İstemedik... Biz buradaki kampingde kalıyoruz.”

“Kampingde!” dedi Ralph, bu son günlerde duyduğu en güzel habermiş gibi. O anda beyaz saçlı adam öne doğru bir adım attı. “A, pardon” dedi Ralph. “Sizi tanıştırmayı tamamen unuttum. Stanley, bu Marc. Aile hekimi. Ve bu da muhteşem karısı Caroline.”

Ralph’ın Stanley olarak tanıttığı adam, önce Caroline’le to-

kalaştı. “Stanley Forbes” dedi. “Stanley” diyerek sadece ismini tekrarladı benimle tokalaşırken. Birden onu nereden tanıdığım aklıma geldi. Stanley Forbes gerçek adı değildi. Yirmi beş yıl kadar önce Hollanda’dan Amerika’ya gittiğinde ismi farklıydı. Jan? Hans? Hans Jansen? Çok sıradan bir Hollandalı ismiydi, fakat hatırlayamıyordum. Gittikten sonraki ilk yıllarda pek ses getirmemişti, ama sonraları ismi artık Stanley Forbes olan Hollandalı film yapımcısı hızla ün salmıştı Hollywood’da.

“Ve bu da Stanley’nin kız arkadaşı” dedi Ralph. “Emmanuelle.” Elini bir an genç kadının omzuna dayadı. “Emmanuelle, bunlar bizim Hollanda’dan arkadaşlarımız. Marc ve Caroline.”

Emmanuelle’i bir güzellik abidesi olarak adlandırsam, az demiş olurum. O, Caroline ile bana elini uzattığında, adeta *Vogue* dergisinin kapağından bir el uzatılmış gibiydi. Küçük, narin bir eldi, neredeyse bir çocuk eliydi. Yakından bakınca Julia’dan ancak beş yaş büyük olabileceğini gördüm. On yedi? On sekiz? Her halükârda yirmiden fazla değildi. Onun yüzünden sonra beyaz saçlı adamın yüzüne baktım. Yaşını yanlış tahmin etmiştim. Stanley Forbes’tan yirmi değil, *kırk* yaş küçüktü. Ona yatakta hizmet ederek bir sonraki filminde bir rol mü kapmıştı? Kırk yaş büyük film yapımcısının yüzüne baktım. Kırk yaş büyük vücuduna, beyaz, neredeyse şeffaf bir keten pantolon ile aynı tarzda bir gömleğe sarılmış vücuduna. Beyaz, gür göğüs kılları, açık yakasından dışarı taşıyordu.

Birkaç saniye boyunca, o yaşlı vücudu kadına nasıl dayatacağını hayal ettim. Nasıl onun yanına uzanıp elini onun karnından aşağıya indireceğini. Göbeğine kadar. İşaretparmakıyla nasıl o göbek deliğinin etrafında bir daire çiziceğini ve sonra aşağıya doğru ineceğini. Çarşafların altındaki yaşlı adam kokusu. Dökülen cilt parçaları. O sürede kadının nasıl başka şeyleri düşünmek zorunda kalacağını. Özellikle söz verdiği filmdeki rolü. Hans(?) Jansen(?)’ın Hollanda’yı

terk ettiğinde hayal ettiği bu muydu acaba? Onun yeteneğine hayranlıklarından ya da filmlerinden birinde bir rol karşılığında aletine binecek genç kızlar mıydı?

O anda en son olarak Judith'in annesi öne doğru bir adım attı. Ona elimi uzatırken yüzünü inceledim, ama benimle birkaç hafta önce onunla yaptığım telefon konuşması arasında bir bağlantı kurduğu hissine kapılmadım.

"Bay Schlosser" diye benim soyadımı tekrar etti kızı beni tanıştırdıktan sonra.

"Marc" dedim.

Etrafıma bakıp, o arada bir yerlerde bir masa boşalıp boşalmadığını kontrol ettim, fakat neredeyse boş bir sandalye bile yoktu. Aynı anda kotlu delikanlı bizim siparişlerimizi getirdi.

"A siz daha yemek yiyeceksiniz" dedi Ralph.

"Biz mümkünse..." dedim. "Belki de birazdan bir masa boşalır. Ya da birkaç sandalye."

"Bırakalım da önce insanlar rahat rahat yemeklerini yesinler" dedi Judith. "Ayrıca annem yoruldu. Siz kalmak isterseniz" diye devam etti Ralph ve Stanley Forbes'a. "Eğer kalmak isterseniz..." dedi Emmanuelle'e. "Ama ben annemle geri döneceğim. Annemin şimdi eve dönmesi daha iyi olacak. Çok yorgun."

Bir kararsızlık anı oldu. Bu sefer Ralph da etrafına baktı, boş masa ve sandalye arayışıyla. Caroline bana bir baktı, sonra da hızlıca bakışlarını uzaklaştırdı. Julia başını, karşısında Lisa'nın yerinde oturan Alex'e doğru eğdi ve kulağına bir şeyler fısıldadı. Thomas kumlarda Lisa'nın peşinden koşuyordu. Stanley Forbes kollarını Emmanuelle'in beline sarmış, onu kendine yaklaştırmıştı. Judith'in annesi masaların arasında, sanki bütün bunlar onu ilgilendirmiyormuş gibi duruyordu.

"Siz birkaç gün daha kalıyorsunuz herhalde?" dedi Judith. "O zaman yarın bize yemeğe gelin."

Bize biyolojik saatin neden erkekler için kadınlardan farklı olduğunu öğreten Profesör Aaron Herzl'di. Akreple yelkovanın nasıl aynı saate işaret edip, farklı anlamlara geldiğini. "Aynı normal zaman gibidir" diye anlatmıştı. "Bazen yediye çeyrek kala erkendir. Ve bazen de altı buçuk bile geçtir."

Haftada iki saat medikal biyoloji dersi alıyorduk. O zamanlar seçmeli bir dersti. Amfide erkek öğrenciden çok kız öğrenci vardı. Aaron Herzl neredeyse altmış yaşına yakındı, ama kız öğrenciler o doğrudan kendilerine hitap ettiğinde, hep kızarıp gülüşmeye başlarlardı. O açıdan teorilerinin canlı bir kanıtıydı. Aynı teoriler yüzünden, birkaç sene sonra üniversiteden atılarak cezalandırılacaktı.

"Şimdi anlatacağım şeyler, belki de kız öğrencilerime o kadar güzel gelmeyecek" derdi amfide dolaşırken. "Öte yandan bunlar sadece gerçekler. Yapacak bir şey yok. Belki adil değil, ama bu adaletsizliği reddetmek yerine kabul eden kadınları mutlu bir hayat bekliyor."

Amfiden boğuk gülüşme sesleri geliyordu bile. Biz erkek öğrencilerin medikal biyoloji hocamız hakkında kendi fikirlerimiz vardı. Daha ziyade karmaşık duygularımız. Çoğu kızın bu yaşlı, kel adamı çekici bulması bazı biyolojik verilerle çelişiyordu. Biz gençtik. Bizim menimiz gençti. Gençmenin sağlıklı bir çocuk üretme şansının, yaşlı meniden sekiz yüz kat daha fazla olduğunu jinekoloji dersinde yeni öğrenmiştik. Fakat an-

lıyorduk. Profesör Aaron Herzl'in ciddi bir rakip olduğunu anlıyorduk. Aklımızca, kızlar yanımızdayken hocayla güya alay eder, cinsel organlarının muhtemelen kırıksıklık ve yaşlılık lekeleriyle dolu olduğuna gönderme yapardık. Ama bir şeytan tüyü vardı onda – bir ışık ya da daha doğrusu, kızların hormonlarını bizden fazla harekete geçiren karizmatik bir hava.

Profesör Herzl birkaç kez öksürdü ve boğazını temizledi. Kot ve gri boğazlı bir kazak giyerdi. Ceket giymezdi. Kürsüsünün arkasına geçmeden önce kazağının kollarını sıvardı. Sonra sadece kafasının yanlarında kalmış beyaz saçlarını sıvazlardı.

“İlk olarak kabul etmeliyiz ki, her şey insan soyunun devam etmesine yöneliktir. Her halükârda ölmemesi için. Burada her şey ile tam anlamıyla *her* şeyi kastediyorum. Cinsiyetler arasındaki çekim, aşk, şehvet, nasıl adlandırmak isterse- niz. Zevk. Orgazm. Hep birlikte bizim birbirimize yaklaşmak istememizi sağlar. Bizim başkalarına dokunmak istememizi. Bizim başkasına nüfuz etmek istememizi. Yaradılışımız, bazı ilerici düşünürlerin bugünlerde inanmamızı istediğinden çok, ama çok daha mükemmeldir. Yemek güzel kokar. Bok pis kokar. Bu pis koku kendi dışkılarımızı yemememiz için bir uyarı görevi görür. Çiş de kokar, ama daha az, çünkü en uç durumlarda –gemi batması, çöle ani iniş gibi– kendi çişimizi içebiliriz. Nüfusun yüzde dokuzu homoseksüeldir, yüzde dokuzu solaktır. Bu oranlar elli bin yıl evrim boyunca hiç değişmemiştir. Neden? Çünkü bu *mümkündür*. Daha yüksek oranlarda türün devamı tehlikeye girer. İyi düşünüldüğünde bir homoseksüel, iki ayakları üzerinde yürüyen doğum kontrol aracından başka bir şey değildir. Şu an solak homoseksüellerden bahsetmiyorum, çünkü onlar istatistiklerde ayrıca sınıflandırılmazlar.” Amfide gülüşmeler oldu, bu sefer muhtemelen kızlardan çok erkeklerden yükseldi. “Türün devamı. Her şey bununla ilgilidir. Şu an *neden* türün devam etmesi gerektiği konusuna

girmiyorum. Bakteriler de yaşamak için mücadele eder. Kanser hücreleri şevkle çoğalır. Yaratılışın arkasındaki tek itici güç, hayatta kalmaktır. Ama bu neden böyledir? Başka türlü söylemek gerekirse: Buna hangi değer yargısıyla bakmalıyız? Bilmiyorum. İnsanlar artık Ay'a çıktılar. Orada bir şey büyümüyor. Hiç hayat bulunamadı. Nesi var çorak bir Ay'ın? Bitkisiz, hayvansız ve trafiksiz bir Ay'ın? Peki, çorak ve boş bir dünyanın nesi var? Veya tekrar soruyorum: Çorak ve boş bir dünyayı hangi *değer yargısı* ile değerlendirmeliyiz?"

Profesör Herzl bu noktada kürsüsünün üzerindeki bardaktan bir yudum su almak için durmuştu. "Yaratılışın anlamını ya da dilerseniz yaşamın anlamını düşünmek isteyen kişi ilk olarak dinozorlara bakmalıdır" diye devam etmişti. "Dinozorlar yüz altmış milyon yıl gezegenimizde yaşamışlardır. Ondan sonra neredeyse aniden yok olmuşlardır. Bundan ancak birkaç milyon yıl sonra insanlar sahneye çıkmıştır. Hep neden diye merak etmişimdir. O yüz altmış milyon yılın anlamı neydi? Ne büyük bir zaman kaybı! Dinozorlardan insanlara uzanan hiçbir evrimsel bağ bulunamamıştır. Eğer insanlık ve insanların devamı o kadar önemliyse, neden ilk önce dinozorlar? Ve neden bu kadar uzun süre? Bin yıl değil veya on bin, ya da bir milyon, hayır, *yüz altmış milyon*! Niye tam tersi değil? Neden ilk önce insanlık değil? Neden balıkların evrimiyile başlamamış, sonra memelilere, sonra da iki bacaklı insanlara geçmemiş? Ve sonra da birkaç on bin yıl içinde mağara insanından tekerleği, matbaayı, taşınabilir radyoyu ve hidrojen bombasını icat edene doğru gitmemiş? Ve bu birkaç bin yıl ya da bana kalsa birkaç milyon yıl devam edebilirdi, insanlık aniden, var olduğu gibi yok olana kadar. Bir göktaşı, güneşin patlaması ya da nükleer kış sonucunda. Neden olduğu önemli değil. İnsanlık yok olur. Kemikleri kalın bir toz tabakasının altına gömülür; şehirleri, arabaları, düşünceleri, anıları, umutları ve özlemleri de. Her şey yok olur. Ve sonra, yir-

mi milyon yıl sonra dinazorlar gelir. İstedikleri kadar zamanları olur. Biz burada değilizdir, önemli değilizdir. Yüz altmış milyon yılları vardır. Dinazorlar kazıcı değildirler, geçmişle ilgilenmezler. Arkeolojik araştırma yapmayı öğrenmemişlerdir. Tozlu tabakayı araştırmazlar bizim yaptığımız gibi. O yüzden de kaybolmuş şehirler bulmazlar. Dört şeritli otoyollar, televizyonlar, daktilolar. Toz tabakasının altında korunmuş yepyeni, neredeyse trafiğe çıkmaya hazır bir Mercedes. En fazla, tesadüfen bir insan kafatası bulurlar. Kafatasını koklarlar ve sonra da yiyecek bir tarafı olmadığı için mümkün olduğu kadar uzağa fırlatıp atarlar. Dinazorlar kendilerinden önce dünyada kimin dolaştığını merak etmezler. Onlar anda yaşarlar. Biz bunu dinazorlardan öğrenebiliriz. Anda yaşamayı. Bize hep dayatılan, tarihi bilmeyenin onu tekrarlamaya mahkûm olduğudur. Oysa varoluşun özü esas, tekrarlanmasında değil midir? Doğum ve ölüm. Her sabah doğan ve akşam tekrar batan güneş. Yaz, sonbahar, kış, ilkbahar. 'Yeni bir ilkbahar' deriz. Halbuki yeni olan bir şey yoktur. İlk kardan bahse deriz, halbuki bir yıl önceki karın aynısıdır. Erkekler ava çıkar. Kadınlar mağarayı sıcak tutar. Bir erkek bir günde birden fazla kadını dölleyebilir. Fakat hamile bir kadın dokuz ay boyunca türün devamı için görevlendirilemez. Artık bir kadının kaç doğuma dayanabileceğini hesaplayabiliyoruz. Cevap yirmidir. Ondan sonra risk çok büyür. Kadının çekiciliği azalır. Böylelikle erkek, bu kadını döllememesi için uyarılır. Kısa bir süre sonra da doğurganlık biter. Yaradılış bu kadar güzel tasarlanmıştır. Erkeğin menisi ise, çok daha uzun süre dayanır. Yaşlı bir erkeğin çocuğunun sağlığı üzerindeki kötü etkisi, yok denebilecek kadar azdır. Günümüzde yetmiş beş yaşında bir adamın, yirmi yaşındaki bir kadınla çocuk yapmasını gülünç buluyoruz. Oysa bunun gülünecek bir tarafı yok. Çocuk çocuktur. Bir çocuk daha. Yoksa var olmayacak bir çocuk. Bir erkek yaşlanır, ama çekiciliğinden hemen hemen hiç-

bir şey kaybetmez. Bu da yaradılışın bir marifetidir. Taze yiyecek güzel kokar. Bozulmuş yiyecek pis kokar. Son kullanma tarihinin geçip geçmediğini anlamak için kutudaki sütü koklarız. Birbirimize de böyle bakarız. 'Onu istemem' deriz. 'O çok yaşlı. Bunu düşünmek bile istemiyorum.' Son kullanma tarihi geçmiş bir kadını istemeyiz, çünkü bunun hiçbir anlamı yoktur. Tütün devamına hizmet etmez.

Bu noktada biraz, haksızlık hususuna değinmek istiyorum. Kadınların bunu haksızlık olarak görmesini anlıyorum. Kadınlar yaratılışın futbolcularıdır. Otuz beşinde emekliye ayrılırlar. Ondan önce kendilerini garantiye almaları gerekir. Başlarını sokacak bir ev, bir koca, çocuklar. Kadınlar bir erkeğe daha hızlı bağlanırlar. Hangi erkek olursa olsun. Bunu tehlikeli yaşa yaklaşan kadınlarda görürsünüz. Her erkeği elde edebilecek kadınlar birden çirkin, sıkıcı bir herifi seçerler. İçgüdü daha güçlüdür. Tütün devamı. Arabası ve tasarruf ipoteği olan çirkin, sıkıcı bir herif. Kafasını sokacak bir ev. Kendisinden çok, çocukları için. Beşik, kuru ve iyi ısıtılacak bir odada olmalıdır. İpoteğin her ay ödenmesi için, sıkıcı bir herif, kadınları kendi seçebileceğini bilen yakışıklı adamdan daha garantili bir seçimdir. Yakışıklı, çapkın bir adam belki aniden terk edip gider. İçgüdü o kadar kuvvetlidir ki, kadın kendi çıkarı için bile hareket etmez. O da her gece yakışıklı adamın yanına uzanmak ister. Fakat yakışıklı adamın başka planları vardır. En büyük önceliği, mümkün olduğu kadar çok kadını dölleyip güçlü ve sağlıklı genlerini aktarmaktır. Bu biyolojik saattir. Göstergeler aynı saati gösterir. Kadın için yuva kurma zamanıdır. Erkek için ise daha çok erkendir. Son olarak: Bazı kültürler vardır ki reddedilen kadınlara bakılır. Biz bu kültürleri aşağılama eğilimindeyizdir. Bizde terk edilmiş bir kadın yalnız başına yıpranır. Ama biz yine de kendimizi üstün hissederiz. Bu kültürlerde ise kızların gençken yuva kurması sağlanır. Bir erkeğin hamile kalamamasını, haksızlık olarak

adlandırabilirsiniz. Halbuki hiçbir erkek bundan şikâyetçi değildir. Biz dokuz ay koca bir karınla dolaşmak zorunda olmadığımız için gayet mutluyuz. Böyle bir karın, bizi, içgüdülerimiz bize yapmamız gerektiğini söylediği şeyi yapmaktan alıkoyar. Siz gençsiniz. İstedığınızı yapın. Ve istediğiniz kadar çok ve sık yapın. Geleceği düşünmeyin. Geriye bakabilecek bir şeyleriniz olsun. Ve bırakın haksızlık kendi yağında kavrulsun. Bugünü böyle bitirmek istiyorum.”

Yazlık, kumsaldan dört kilometre kadar uzakta bir tepede, başka yazlıklar arasında konumlanmıştı. Bizim kamptan üç kilometre uzaktaydı. Yürümek için fazla uzak olduğu için arabayla gitmiştik.

“Hadi ya, ben başka türlü tahmin ediyordum” dedi Caroline, biz açık araba camlarından ev numaralarını okumaya çalışırken. Bu kolay değildi, çünkü çoğu evin numarası ya yoktu ya da sarmaşık veya başka bir bitki yüzünden gözükmüyordu.

“Biraz önce elli üç numaradaydık, sonra elli beş, şimdi ise yine küçülüyor” dedim. Arabayı kısa süreliğine durdurdum ve kafamı camdan uzattım. “Otuz iki, lanet olsun! Ne demek başka türlü tahmin ediyordum?”

“Bilmem. Daha artistik?”

Çıkmaz bir sokağın sonundan döndüm. Burası aynı zamanda en yüksek noktaydı. Uzakta denizin mavisi bir çizgi olarak görünüyordu ve kumsala giden yol aşağıya doğru kıvrılıyordu. Yanımdaki karıma baktım. O da yıllar önce sıkıcı bir herifle evlenme noktasına gelmişti. Onu ilk olarak bir partide görmüştüm. Arkadaşların sıradan bir doğum günü partisinde. Caroline, doğum günü olan adamın karısının çocukluk arkadaşıydı. Sıkıcı herif, kimseyle arkadaş değildi. Sıkıcı herif onunlaydı. “Burada başka kimseyi tanımıyorum” dedi sıkıcı herif bana. Atıştırmalıkların olduğu masanın yanında duruyorduk. Kola bardağını koydu ve bir pipo çıkar-

di. “Kız arkadaşım ile birlikte geldim.” Pipoyu tütünle dolduran parmaklarına baktım. “Hangi kadın pipolu bir adam ister?” diye düşündüm. Bir dakika sonra Caroline adamın yanında belirdi. “Birazdan gidelim mi?” dedi sıkıcı herife. “Kendimi iyi hissetmiyorum.” Bazen bir erkekle bir kadın arasındaki fark o kadar büyüktür ki, başka etkenlerin söz konusu olup olmadığım merak edersiniz. Mesela mali etkenler. Ya da statü veya ünle ilgili etkenler. Altmış yaşındaki milyonerin yanındaki yirmilik fotomodel. Düşünülebilecek en çirkin futbolcunun yanındaki göz kamaştırıcı güzel. Üçüncü ligden bir futbolcu değil, David Beckham’a benzeyen üçüncü lig futbolcusu da değil. Hayır, bir dünya futbolcusu. Kirli, ince saçlı bir dünya futbolcusu, gülünce dişinden çok, diş etleri gözükten. Bu bir anlaşmadır. Spotların ışığı fotomodele yakışır. O Milano ve New York’ta sınırsız alışveriş eder. Çirkin futbolcu ve yaşlı milyoner, dünyanın en güzel kadınlarını ele geçirebileceklerini gösterirler. Fakat bazen anlaşma hemen belli değildir. “Bu nasıl mümkün olabilir Tanrı aşkına?” diye düşünürsün kendi kendine. “O sıkıcı herifte ne buluyor?”

“A pardon” dedi Caroline ve bana elini uzattı.

“Marc” dedim elini tutarken. İlk önce elini normal sayılabilecektense daha uzun süre tutma arzumu bastırdım. Sonra da “hoş” bir şey söyleme arzumu. Sıkıcı herife bir baktım. Bu arada piposunu yakmış, birkaç koyu duman bulutunu havaya üflüyordu. Sadece bir sezgiydi. Hoş bir şey söylememe bile gerek yoktu. *Ben* hoştum. Her koşulda o sıkıcı heriften çok daha hoştum.

Daha önce görünüşümden bahsetmiştim. Buna eklemem gereken şey, ilk bakışta doktora benzemiyor olmamdır. Her halükârda doğum günü partilerinde benzemem. “Aranızda doktor olan var mı?” diye seslenir insanlar biri bayılınca ya da biri elini kırık bir bardakla kesince. İlk etapta hep benim yanımdakilere ve arkamdakilere bakarlar. Pek de yeni olmayan spor ayakkabılar, çok da temiz olmayan bir kot pantolon ve

üzerinden bir tişört sarkan bir adam. Saçı da özellikle karışık. Saçım buna müsaittir. Doğum günü partisine gitmeden önce aynanın önünde dururum. Parmaklarımı başımın yan taraflarında kısaca ileri geri gezdiririm. Bundan sonra tam iyi durur.

Kendini Caroline olarak tanıtan kadına baktım. Birden neden o sıkıcı herifle olduğunu anladım. Biyolojik saat. Saate bakmıştı ve artık vaktin geldiğine karar vermişti. Ama bu yazık olurdu. Sıkıcı herife bir baktım. Zayıf genler gördüm. Belki de çirkin çocuklar. Pipo içen bir baba tarafından okuldan alınacak çirkin çocuklar. Kendini “iyi hissetmediğini” söylediğini hatırladım ve kalbim birden çarpmaya başladı. Çok geç kalmış olmayayım? Bu fikir o kadar felaketti ki zorunlu lafları atlayıp, hemen sadede geldim.

Hamile bir kadın olarak, benim için bir erkek olarak artık hiç ilginç değildi. Hamile bir kadınla ancak birkaç nezaket sözü edip, sonra onu sıkıcı herife bıraktırdım. Çocuk, pipo dumanının giysilere, eşyalara ve perdelere sineceği bir evde büyürdü.

“Bazı kadınlar hamileyken alkol içmemeleri gerektiğini düşünürler” dedim. “Fakat bir kadeh kırmızı şaraptan zarar gelmez. Hatta daha iyidir. Rahatlamak için, hatta doğmamış bebek için.”

Caroline kızardı. Bir an için doğru tahmin ettiğimi düşündüm, ama sonra herife kısa bir bakış attı ve tekrar bana baktı.

“Ben... Biz... Biz deniyoruz” dedi. “Hamile kalmayı. Ama şimdiye kadar başarılı olamadık.”

Derin bir iç çektim. Bu bir rahatlama iç çekişiydi.

“Kusuruma bakmayın” dedim. “Niye karışıyorum diye merak ediyorsunuzdur. Fakat bu mesleki bir alışkanlık. Kadınlar midelerinin bulandıklarını söyledikleri zaman hemen bu... Evet, bu gelir aklıma.”

Gözlerini kırptı. “Mesleki alışkanlık mı?” diye soruyordu kırpılan gözler. Hangi meslek peki?

“Ben bir aile hekimiyim” dedim.

Ondan bakışlarımı ayırmadan, saçlarımı daha da karıştıracak şekilde, parmaklarımı arkaya doğru saçlarımda şöyle bir gezdirdim. Bu arada artık sıkıcı herife hiç bakmıyordum. Sanki o orada durmuyormuş gibi yapıyordum. Sanki orada sadece ikimizmişiz gibi. Geriye baktığımda, zaten bunun öyle olduğunu düşünüyorum.

“Aile hekimi” dedi Caroline. Gülümsedi. O an vücudumun geri kalanına kısa, inceleyici bir bakış attığını, artık saklama gereği bile duymadı. Anlaşılan gördüğü hoşuna gitmişti, çünkü gülüşü genişledi ve güzel dişlerini açıkta bırakacak şekilde güldü.

O anda gerçekten ne düşünmüştü? Sonradan ona sorduktım. Bir kere değil, ama yılda iki kere. İlk öpüşmemizden uzun süre geçtikten sonra bile, ilk tanışmamızı yâd etmek ikimizin de hoşuna gidiyordu.

“Düşündüm ki: Bu, en son tahminim olurdu” diye cevap verirdi hep Caroline. “Aile hekimi! Ne hoş bir aile hekimi, diye düşündüm. Karışık saç ve eskimiş giysileriyle. Ya sen? Sen ne düşündün?”

“Düşündüm ki: O sıkıcı herifle ne yapıyor Tanrı aşkına? Yazık böyle güzel bir kadına. Yazık böyle hoş ve güzel bir kadının pipo dumanı altında yaşamasına.”

“Kendini gerçekten iyi hissetmiyorsan, Caroline” diyen sesi duyuldu pipo içen herifin görüntü dışı bir yerlerden, “o zaman en iyisi gidelim şimdi.”

“Düşündüm de ben biraz daha kalıyorum” diye cevaplamıştı. “Düşündüm de bir kadeh kırmızı şarap daha alıyorum.”

“Bak baba! Orada!” diye seslendi Lisa arka koltuktan.

“Ne?” dedim aynı anda frene basarken. “Nerede?”

“Orada! Orada yürüyen çocuk. O Alex.”

“Daha sardalye isteyen var mı? Daha çok var.”

Ralph ellerini tişörtüne sildi ve teker teker hepimize soran gözlerle baktı. “Sen? Caroline? Emmanuelle, biraz daha ister misin? Alabilirsin. Hayır, nasıl söylenir bu İngilizce?” Stanley’ye döndü ve göz kırptı. “O alabilir. Bizim daha dikkatli olmamız gerek. Marc, sen daha? Hadi, sen doktorsun. Sardalye sağlığa yararlıdır. İyi yağlar, değil mi?”

“Evet, orası öyle” dedim ve karnımı ovdum. “Ama gerçekten doydum Ralph. Teşekkür ederim.”

Dışarıda, terasta, birbiriyle birleştirilmiş iki plastik masada oturuyorduk. Terasın çevresi yapay kayalıkların içine midyeler ve fosiller sıvanmış, daire şeklinde yarı yüksek bir duvarla çevriliydi. Mangal duvarın girintilerinden birindeydi ve tuğla kaplı bir bacası bile vardı. Fakat bacaya rağmen, sardalyelerin kokusu yağlı ve yoğun bir yanık kokusu gibi aramızda asılı kalmıştı. Her şeye yapışan bir kokuydu – giysilerimize, saçlarımıza, üzerimizdeki asma ve palmiye yapraklarına. Et yemeyi umuyordum. Kuzu veya domuz. Hiç olmazsa tavuk but. Sardalyeden nefret ederim. Kılçıkları asit içinde erimiş konserve sardalyeden değil, ama kılçıklarını ayıklaması yemesinden uzun süren tazesinden. Bütün kılçıkları temizlediğini düşünürsün, oysa her lokmada yirmi kadar kılçık ağzına gelir. Sonra bu kılçıklar fena halde diş etlerine veya damağına yapışır ya da boğazına takılır. Ve bir de koku-

su vardır. Daha doğrusu, pis kokusu. Beni her halükârda bu tip yiyeceklerden uzak durmam gerektiği konusunda uyaran o pis koku. Günlerce parmaklarında kalır. Tırnaklarının arasında. Kıyafetlerin hemen kirliye atılabilir. Ve saçlarını yıka-
man gerekir. Üstüne üstlük bir de bütün gece ve bir sonraki sabah devam eden geçirmeler, bir önceki akşam ne yediğini hatırlatmaya devam eder.

“Vera?” diye sordu Ralph, Judith’in annesine. “Beni hayal kırıklığına uğratmayacaksın umarım?”

Bu ona adıyla seslenildiğini ilk duyuşumdu. Kısa kesilmiş beyaz saçları vardı. Kullanışlı saç. “Vera” diye adını kafamda tekrarlardım. Saçı daha çok Thea veya Ria’ya yakışırdı. Sevencen fakat ifadesiz bir yüzü vardı, yaşına göre az kırışmış. Rahat, sağlıklı bir kadın, hayatını büyük ihtimalle kendine dik-
kat ederek geçirmiş, pek fazla aşırıya kaçmamış ve bir kadeh beyaz şaraptan sonra masada uyuklamaya başlamış. Her an yemekten sıkılıp izin isteyerek yatak odasına gitmek isteyeceğini tahmin ediyordum.

Geldikten kısa bir süre sonra, Judith bize yazlığı gezdirmişti. Birinci kat en geniş kattı; oturma ve yemek odası, mutfak ve üç yatak odası buradaydı. Judith açıklamadan bile hangi yatak odasının kimin olduğunu tahmin etmek zor değildi. İki kişilik yatak ve komodinin üzerinde kitaplarla dergiler olan oda Ralph’la onun; biraz daha küçük olan, iki tek kişilik yataklı, yeri dağınık kıyafetler, ayakkabılar, tenis topları ve şnorkellerle kaplı oda Alex’le Thomas’ın; en küçük, tek kişilik yataklı oda ise annesinindi. Neden olduğunu bilmiyorum ama Judith ve Caroline tekrar oturma odasına gitmişken, ben bu odanın kapısının önünde biraz daha uzun kaldım. Oda neredeyse boştu, bir rahibe hücresi gibi. Odadaki tek sandalyenin üzerinde kahverengi bir hırka asılıydı. Sandalyenin altında çok düzgün bir şekilde, yan yana konmuş mor terlikler duruyordu. Yatağın arkasındaki duvarda karakalemle çizil-

miş, kumsala bağlanmış bir balıkçı teknesinin resmi asılıydı. Yatağın yanındaki komodinin üzerine çerçeveli bir resim konmuştu. Çerçevenin arkasını görmeme rağmen, içinde resim olduğunu farz ediyordum. Judith'le karımın seslerini dinliyordum. Mümkündü. İki adım ileri gidip resimde neyin (veya kimin) olduğuna bakabilirdim ama kendimi tuttum. "Sonra" diye düşündüm. "Sonra, daha yeterince zaman var." Evin ön kısmında, oturma odasının bütün eni boyunca büyük bir pencere vardı. Pencereden kıyı şeridini oluşturan tepeler gözüküyordu, fakat denizin kendisi gözüküyordu. Oturma odasında çoğu çirkin olan mobilyalar duruyordu. Döşemesi suni deri mi, muşamba mı belli olmayan büyük bir yeşil koltuk ve iki tek kişilik yeşil koltuk, üstü mat camla kaplı alçak bir hasır masa, masif koyu renk ahşap bir yemek masası ve sırt kısmı kırmızı pelüşle kaplı sandalyeler. "Ev sahipleri İngiliz" dedi Judith.

Zemin katta, garaj ile evden ayrı, müstakil bir daire vardı. Burada Stanley ve Emmanuelle kalıyordu. İçten içe bu daireyi de görebileceğimizi umuyordum, ama Judith sadece kapıyı araladı, içeriye seslendi ve Stanley kapıda belirdi. Beline, diz üstüne kadar inen beyaz bir banyo havlusu sarmıştı. "Emmanuelle duş alıyor" dedi. Vücudunun çıplak olan kısmına baktım. Göbeği yaşına göre sıkıydı. Sıkı ve bronzlaşmış. Ama tenin kendisi mattı. Göğüs hizasında ve göbek deliğinin altındaki kılları neredeyse beyazdı. "Siz de birazdan bir şeyler içmeye gelir misiniz?" dedi Judith.

Son olarak bahçeyi gezdik. Evin yan tarafında, bir pinpon masasının durduğu, üstü kapalı bir bölme vardı. Garajın kapısının üstünde bir basketbol potası asılıydı. Bahçenin seramikle kaplı olmayan bölümlerindeki toprak kahverengi, hatta neredeyse kırmızıydı. Terastan birkaç basamaklı fayanslı bir merdivenle havuza ulaşılıyordu.

"Belki önce bir dalıp çıkmak istersiniz?" dedi Judith. Caroline ve ben birbirimize baktık.

“Belki biraz sonra” dedi Caroline.

Havuz sekiz şeklindeydi. Ortasında taştan, bir metre uzunluğunda bile olmayan bir adacık vardı. Adacıktan yukarı su fışkırıyordu. Suda su yatakları, simitler ve kafasının yanlarında tutunma yerleri olan şişme, yeşil bir timsah yüzüyordu. Sekizin büyük dairesinin en uzak ucunda bir atlama tahtası vardı.

“Günlerimiz daha çok burada geçiyor” dedi Judith. “Kumsala zorla götürmek gerekiyor.”

Ve o anda Lisa ile Thomas koşarak dışarıya geldiler. Judith’in küçük oğlu havuzun kenarına ulaştığında kendini frenlemedi. Dalma ile bombalama arasında karar veremiyor gibi gözüküyordu. Kenardaki ıslak fayanslardan yarı düşer, yarı kayar şekilde havuzun içindeki fiskiyeye ulaştı.

“Thomas” diye seslendi Judith.

“Gel Lisa! Gel!” diye seslendi Thomas. Kollarını çırpıyordu ve biz ıslanmamak için birkaç adım geriye çekilmek zorunda kaldık. “Lisa! Lisa! Gel!”

Ve işte küçük kızım oradaydı. Havuzun kenarında bir durdu, ama sonra kendini havuzun içine doğru bıraktı.

“Lisa” dedi Caroline. “Lisa, Julia nerede?”

Lisa timsahın üstüne tırmanmıştı, fakat hemen Thomas tarafından alaşağı edildi. “Ne diyorsun anne?” diye sordu tekrar su yüzüne çıktığında.

“Julia nerede?”

“Bilmiyorum. İçerideler sanırım.”

Sardalyelerden sonra vatoz geldi. Vatoz o kadar büyüktü ki, neredeyse mangalın bütün ızgarasını kapladı. Duman arttı. Ralph mangalın yanındaki demir sehpayı, içinde çoğunlukla deniz ürünü bulunan bir kâse koymuştu. Görebildiğim kadarıyla, daha ziyade mürekkepbalığı vardı. Mürekkepbalığının neredeyse her türü: Arka vücutları beyaz ve yuvarlak, kolları önde olan mürekkepbalıkları; üst vücutları mantar

şeklinde, kolları bir demet gibi altlarından sarkan mürekkepbalıkları ve daha bir ahtapota benzeyen, üzerinde bilindik emicileri olan kavrayıcı kolları kâsenin üzerinden sarkan mürekkepbalıkları.

“Biz burada bütün balıkları, balıkları doğrudan balıkçıdan gelen köydeki bir dükkândan alıyoruz” dedi Ralph, elleriyle yüzünden dumanları kovarken. “Dışarıdan dükkân olduğu bile belli olmuyor. Kepenkleri kapalı ve sadece balık gelince açılıyor. Daha tazesini hiçbir yerde bulamazsın.”

Mümkün olduğu kadar belli etmeden, ön dişlerimle damağım arasında imkânsız bir yere sıkışmış bir sardalyenin kılçığını çıkarmaya çalışıyordum. Onu duyduğumu belirtmek için sadece homurdandım. Ben mangala en yakın yerde oturduğum için en çok duman benim yüzüme geliyordu. Vatozun dumanı sardalyenin dumanından daha az kokuyordu, fakat zaten artık aç değildim. Kadehimi tekrar beyaz şarapla doldurdum ve büyük bir yudum aldım. Ağzımı şarapla çalkalarken, aynı anda dilimin ucuyla sardalyenin kılçığını yakalamaya çalışıyordum, ama birkaç kez haince dilimden ısırıldım.

“Niyet, on üç bölüm çekmek” dedi Stanley, Caroline’e. “On üç kere elli dakika. Muhtemelen televizyon tarihinin en pahalı yapımı olacak.”

Caroline ve ben yan yana oturuyorduk, Stanley ve Emmanuelle de karşımızda. Emmanuelle uzun bir filtreli sigara yakmıştı ve külünü sardalye kalıntılarının durduğu tabağına döküyordu. Bu arada hava tamamen kararmış olmasına rağmen, gözünde hâlâ güneş gözlüğü vardı. Aşırı büyük çerçeveli bir model olduğu için, nereye baktığı belli olmuyordu.

“*The Sopranos*’u biliyor musun?” diye sordu Stanley, Caroline’e. “*The Wire*’ı?”

“*The Sopranos*’un neredeyse bütün bölümleri var bizde DVD olarak” dedi Caroline. “Bence muhteşem. Oyunculuk da harika. *The Wire*’ın da çok iyi olduğunu birçok kişiden duy-

dum. Fakat ona başlamaya bir türlü fırsat bulamadık. Ve *Desperate Housewives*? *Desperate Housewives*'ı biliyor musun? Onun da bizde birkaç DVD-seti var.”

“*The Wire* gerçekten en iyisi. Onu mutlaka görmelisin, hemen bayılırsın. Daha çok siyah aktörler. O yüzden de *The Sopranos*'tan daha az seyircisi var. Fakat *Desperate Housewives*... Onu çoğu zaman pek de inandırıcı bulmadığımı üzülerek söylemeliyim. Biraz da fazla komik. Ama belki de daha çok kadınlara yönelik bir dizi. Mesela Emmanuelle'e göre harika. Değil mi? Emmanuelle? *Desperate Housewives* çok hoşuna gidiyor, öyle değil mi?”

Onunla konuştuğunu anlaması için alt kolunu bir dürtmesi gerekti. Ve sonra da sorusunu tekrar etmesi.

“*Desperate Housewives*... Güzel” dedi Emmanuelle, sonuçta özel olarak içimizden birine hitap etmeden.

“Tamam, anlaşıldı” dedi Stanley. Caroline'e sıırttı. “Neyse, bu dizi, *The Sopranos* ve *The Wire*'ı da yapmış olan HBO tarafından yapılıyor. Şimdiye kadarki en pahalı dizi. Yoksa bunu zaten söylemiş miydim?”

“Evet” dedi Caroline. “Ama önemli değil canım.”

“Roma İmparatorluğu'nun yükselişini anlatıyor. Yani en görkemli dönemini. Julius Sezar'dan İmparator Nero'ya kadar. Tek tartışma konusu da şu: İsmi ne olmalı? *Rome* ve *Augustus* arasında tereddüt ediyorlar. Fakat on üç bölümden yedisi İmparator Augustus'un saltanat döneminde geçtiği için *Augustus* olur diye düşünüyorum.”

“Ya Ralph?” dedim.

“Ralph imparator olacak” dedi Stanley. “İmparator Augustus.”

“Evet, onu biliyorum. Onu demek istemedim. Ralph'ı nasıl seçtiğini merak ettim. Bu rol için onu nasıl buldun?”

“Seneler önce, Hollanda'da yaşarken, Ralph ile zaten çalışmıştım. Bilmiyorum, siz hiç *Lieverdjes*'i gördünüz mü?”

Biraz düşünmem gerekti. Ama sonra aklıma geldi. Sanırım sinemada değil, sonradan televizyonda görmüştüm. *Lieverdjes...* Mopedlerin üzerinde takılan gençlik, o devir için oldukça açık seks ve bir o kadar açık şiddet sahneleri. Bir sahne vardı ki insanlar senelerce ondan bahsetti. Öyle bir sahne ki, kötü bir filmi bile ölümsüzleştirebilir. Birkaç genç yolun üzerine bir tel çeker. Bir moped hızla yaklaşır. Ve sonra bir baş asfaltın üzerinde yuvarlanır. Baş bir hendekte durur. Baş suyun üzerinde gözükür. Su mercimeklerinin arasında şaşırmış bir göz görürsün. Kısa bir süre gözkapaklarını kırpan bir göz. Ve sonra açı değişir. Gözün nereye baktığını görürüz. Kenardaki bir kurbağaya. Şok olmuş bir kurbağaya. Baş ona ne kadar şaşkınlıkla bakıyorsa, kurbağa da başa o kadar şaşkınlıkla bakıyordur. Sonra kurbağa vraklar, görüntü bulanıklaşır, sonra da kararır. İma barizdir. Tel tarafından kesilen baş, hendeğe düştüğünde hâlâ yaşıyordur.

“Annemler ona gitmeme izin vermemişti” dedi Caroline.

“Gerçekten mi?” dedi Stanley, gözlerinde nüktedan bir bakışla. “O zamanlar o kadar küçük müydün?”

“Ralph da mı vardı onda?” diye sordum. “*Lieverdjes*’te? Onu hiç hatırlamıyorum.”

“O sahne yüzünden hâlâ boynum ağrıyor!” diye seslendi Ralph. Belli ki bizi dinliyordu. “Hahaha!”

“O, o muydu?” diye sordum Stanley’ye. Ralph’a döndüm. “Hendekteki sen miydin? Hiç farkında değildim.”

“Her halükârda klasikleri bildiğin için memnunum Marc” dedi Ralph. “Ee, ne diyorsun Stanley? Bunu duymak güzel, değil mi? İnsanların hâlâ böyle bir sahneyi hatırlıyor olmaları?”

“A hayır, lanet olsun, şimdi hatırladım!” dedi Caroline. “O hendekteki kesilmiş baş! Ya, o zaman bakmaya bile cesaret edememiştim. Sonradan da annemlere bana izin vermedikleri için hak vermiştim.”

Ralph kükreyen kahkahasından attı. Stanley de güldü. Emmanuelle kafasını şöyle bir kaldırdı. Yüzünde hülyalı bir gülümseme belirdi, ama herkesin birden neden bu kadar güldüğünü sormadı. Stanley Forbes'un sonraki filmlerini düşündüm. Hollywood'da yaptığı filmleri. Hepsini görmemiştım, ama o filmlerde de yapımcı özellikle açık sahneler kullanıyordu. Dedikleri gibi *her şeyi gördüğün* filmlerdi. Kopmuş ve kanayan uzuvları da, mavi damarları atan cinsel organları da. Filmlerin ne hakkında olduğunu bittikten sonra hemen unutturdun, ama bu açık sahneler onun markası olmuştu.

"Judith nerelerde kaldı?" dedi Ralph. "Susuzluktan ölüyorum."

Hakikaten, Judith nerelerde kalmıştı? Birkaç dakika önce, biraz daha beyaz şarap getirmek için masadan kalkmıştı ve halen geri dönmemişti. Bana göre masanın en uzak köşesinde oturan Judith'in annesi eliyle ağzını kapatmış, esnemeye başlamıştı. "Hı hı" dedi. Son yarım saat içinde söylediği tek şey buydu.

Sandalyemde arkaya doğru gerindim ve çevreme bakındım. Önce birinci kata yönelen taş merdivenlere, sonra da Lisa ile Thomas'ın floresan lambanın sarı ışığında pinpon oynadığı, evin yan tarafındaki üzeri kapalı alana. Bir porsiyon sardalye yedikten sonra doymuşlar ve masadan kalkmak için izin istemişlerdi. Julia ve Alex de. Fakat o ikisinin nerede olduklarını o anda bilmiyordum. Bu arada suyun altındaki ışıklandırması açılmış olan havuza baktım. Hiç rüzgâr yoktu. Şişme yeşil timsah kımıldamadan havuzun kenarında duruyordu. Sardalyelerle cebelleşirken Judith'e bakmaya cesaret edememiştım. O da benimle göz temasına girmek için pek çaba göstermemişti. Sadece bir kez Caroline'in çok da komik olmayan bir lafına kahkahalarla gülmüştü ve eliyle Caroline'in alt koluna dokunmuştu. Kısaca "Acaba bir şey mi kaçırdım?" diye merak ettim. Bir bakış. Bir işaret. Bana bir-

kaç dakika sonra onun arkasından eve gitmemi ima edecek bir şey. *Judith'in nerelerde kaldığına bakayım mı?* Bu cümleyi kafamda tekrarladım, ama kötü bir film den alıntı bir cümle gibime geldi.

Ve birden merdivenin yukarısında bir hareketlenme oldu. Önce Alex'in, sonra Julia'nın aşağıya indiğini gördüm. Birkaç adım gerilerinden de Judith onları takip ediyordu. Yaklaştığında Julia'nın saçının dağılmış olduğunu gördüm. Yanakları da kızarmıştı. Alex'i, saçlarının dağılıp dağılmadığını bilecek kadar tanı mıyordum.

"Baba?" dedi Julia. Arkama gelip durmuştu, ellerini boynumun yan taraflarına yaslamıştı ve usulca omuzlarımı ovuyordu. Bunu benden bir şey yapmamı istediğinde hep yapardı: Şehir merkezinde gördüğü pahalı bir kazak için fazladan cep harçlığı için, pet shop'un vitrininde gördüğü "zavallı" bir hamsteri kesinkes eve getirmek istediği için, okuldaki partide "herkes" saat on ikiye kadar kalabildiği için. "Efendim?" dedim. Sağ elimle onun sol elini tuttum ve usulca parmaklarını sıktım. Caroline'e de bir baktım. Julia hiçbir zaman bir şeyi ilk olarak Caroline'den istemezdi. Benim daha kolay olduğumu bilirdi. "*Daha yumuşaksın*" derdi Caroline hep. "*Hayır demeye cesaret edemiyorsun.*"

"Burada kalabilir miyiz?" diye sordu Julia.

"Burada kalmak mı?" dedim. "Ne kastediyorsun burada kalmakla?" Judith'le göz teması kurmaya çalışıyordum, fakat o biraz önce masaya iki yeni şişe şarap koymuş, tirbuşonu Stanley'ye uzatıyordu. Yüzümün ısındığını hissettim. Kalbim çarpmaya başladı. "Burada yatıya kalmak mı istiyorsun? Yeterince yer olduğunu sanmıyorum..."

"Hayır, demek istediğim hepimiz" dedi Julia ve bunu söylerken omuzlarımı daha sert ovmaya başladı. "Hepimiz burada kalalım. O aptal kampingde değil."

Judith yana doğru bir adım attı, masadan uzaklaştı ve böy-

lece karımın arkasında durmaya başladı. Bana bakıyordu.

“Sizi zamanında davet etmiştik” dedi. “Ama şimdi Stanley ve Emmanuelle beklenmedik şekilde Amerika’dan bizimle geldiler ve evde yer yok. Fakat düşündüm de, sizin çadırınız var. Neden çadırınızı buraya, bahçeye kurmuyorsunuz?”

Ona baktım. Yüzü mum ışıklarının arkasındaydı. Gözlerini iyi göremiyordum.

“Lütfen?” dedi Julia usulca kulağıma. “Lütfen?”

“Bilmiyorum” dedim. “Nereye kurabiliriz ki? Demek istediğim, bu size çok yük olur. Zaten misafirleriniz var. Aynı anda çok kalabalık oluruz.”

“Saçmalama!” Konuşan Ralph’tı. “Ne kadar fazla insan... O kadar uzun geceler...” Kahkahalarla güldü. “Her neyse. Burada yeterince yerimiz var.”

“Evin yan tarafını düşünmüştüm” dedi Judith. “Pinpon masasının durduğu yere. Orada bir çadır için yeterli yer var. Ve bizim evdeki duşu filan kullanabilirsiniz.”

Bir patlama sesi duyuldu. Hepimiz şişenin mantarını çıkaran Stanley’ye baktık. “Pardon” dedi. “Hayır, yani burada olduğumuz için pardon. Sizin davetli olduğunuzu bilmiyorduk.”

“Bana iyi bir fikir gibi gelmiyor” dedi Caroline. “O arka-daki zemin çok sert. Oraya çadır kurulamaz. Biz birazdan kampa geri döneriz.” Bana baktı, sonra Julia’ya döndü. “Siz sık sık buraya gelebilirsiniz. Kumsalda buluşabiliriz. Ama kampta daha fazla yerimiz var. Ve bu herkes için daha rahat olur.”

“Zemin o kadar da kötü değil” dedi Judith. “Orası gayet kuytu. Garajda birkaç tuğla var, çadırı kazıkla sabitlemeye bile gerek kalmaz. Her halükârda çadır buradan uçup gitmez.”

“Olur mu baba?” dedi Julia. O an omuzlarımı o kadar sert ovuyordu ki, neredeyse acıtıyordu. “Olur mu, lütfen?”

Biz kampa geri dönerken neredeyse gece yarısı olmuştu. Caroline arabada hiçbir şey söylemedi, ama Julia ve Lisa'yı yatırdıktan sonra, çadırın dışında bir sigara içeceğini ilan etti.

Yorgundum. Çok fazla beyaz şarap içmiştim. Aslında kızlarımın yanına, uyku tulumuma girip yatmak isterdim. Fakat Caroline iki sene önce sigarayı bırakmıştı. O akşam çadırımızı yazlığın bahçesine taşıma fikrini nasıl bulduğunu sordüğümde cevap vermemişti. Emmanuelle'in paketinden bir sigara alıp gizlice yakmıştı. Ardından da, vatoz ve mürekkep-balıklarından sonra, daha fazla sigara içmişti. Saymamıştım. Her halükârda beşten fazla olduğunu tahmin ediyordum. Veda ederken Emmanuelle neredeyse içi boş olan paketi ona vermişti.

Kısacası karıma eşlik etmek daha akıl kârı gelmişti.

"Daha ne söyleyebileceğimi düşünüyorsun?" diye sordu. Henüz katlanan sandalyeme yeni oturmuştum. Fısıldamaya çalışıyordu, ama çıkardığı fısıltıdan yüksek bir sestti. Kelimeleri tükürüyordu. Yanaklarımda birkaç damla tükürük hissettiğimi sandım. "Sen o insanların bahçesinde gelişigüzel kamp yapmanın iyi bir fikir olduğunu söylediydin? Ve ancak bunu söyledikten *sonra* ne düşündüğümü sorduysan? Çocuklar yanıımızdayken! Daha ne söyleyebilirim ki? Bu durumda sadece Julia ve Lisa için her şeyi berbat edebilirim. Bu durumda ben yine her şeyden şikâyet eden sıkıcı anne olurum.

Ve sen de her şeyi kabul eden iyi baba. Kahretsin Marc! Nereye bakacağımı şaşırdım resmen!”

Hiçbir şey söylemedim. Karanlıkta sigarasının ucunun yandığını gördüm. *Öfkeyle* yandığını. Birbirimizle tanıştığımızda ikimiz de sigara içerdik. Yatakta birbirimizin sigarasını yakardık. Ben ondan birkaç sene önce bıraktım. Çocuklar doğduktan sonra da sadece bahçede içer olduk.

“Sana söylemiştim zaten tatilde başka insanları istemediğimi. Ve özellikle de ilk haftada istemediğimi. Sen de ‘Tamam’ dedin, ‘Olur, istersen yarın gideriz.’ Ve daha bir akşam oturup balık yedik, pahalı televizyon dizileri hakkında ilginç sohbetler dinledik ve sen hemen fırıldak gibi döndün.”

“Julia yüzünden oldu” dedim. “Biliyorum. Yumuşak bir herifim. ‘Hayır’ diyemiyorum. Ama onların havuzdan ve pinpon masasından nasıl zevk aldıklarını gördüm. İyi oğlanlar. Bunu da hesaba katmamız lazım diye düşünüyorum. Ben de sadece kızlarımızla tatil yapmayı daha sakın buluyorum. Ama bir kere de onların açısından düşünmenin zararı olmaz. Kızlarımız için ne kadar eğlenceli sadece anne babalarıyla olmak?”

“Marc, olay bu değil! Kızlarımız için güzel bir tatili tek düşünen senmişsin gibi yapma. Ben de oğlanlarla nasıl eğlendiklerini görüyorum. Fakat bu demek değil ki bütün kişisel alanımızdan vazgeçmeliyiz. Benim için önemli olan, olayların nasıl geliştiği. Senin bana sorduğun şekilde reddetmem mümkün değildi.”

Bir olasılık hissettim. Tünelin sonundaki ışığı gördüm. Bir perde aralandı; pencerenin arkasından şafak doğdu. Normal bir kavgada, on bir ve on üç yaşlarındaki iki kızla tatildayken, kendi kişisel alanı konusunda şikâyet etmemesi gerektiğini inatla öne sürerdim. Anne olarak kendini sürekli olarak mağdur rolüne sokmaya çalışmaması gerektiğini. Fakat bu normal bir kavga değildi.

“Özür dilerim” dedim. “Bunu yeterince fark edemedim. Bunu başka bir şekilde de sorabilirdim. Ya da başka bir zaman. Pardon.”

Bir sessizlik oldu. Birkaç saniye boyunca ağladığını zannettim. Ama bu sessizlik, dudaklarının sigaranın filtresini emmesinden kaynaklanıyordu.

Öne eğildim ve karanlıkta bileğini buldum. Usulca parmaklarımla çevresini sardım.

“Daha kaç sigaran var?” diye sordum.

“Marc, lütfen. Böyle garip davranma.”

“Hayır, gerçekten. Tek bir sigaradan ne zarar gelir? Bu akşam sigara içmek istiyorum. Dışarıda. Seninle.”

“Ne biliyor musun? Bazen gerçekten endişeleniyorum. Senin hakkında. Hastalarına nasıl davrandığın hakkında.”
Karanlıkta sigara paketini bulmaya çalıştım ve sonunda kırımın sandalyesinin altında, çam iğnelerinin arasında buldum. “Hep öyle konuşurdun ki, onları aşmış olduğunu anlardım. O bütün ve yarım sanatçıları aşmış. Gerçekten kendinin onlardan daha iyi olduğunu hissederdin. Ve haklıydın. Galalardan, açılışlardan ve kitap tanıtımlarından benim kadar çok nefret ederdin. Sanatla meşgul oldukları için insanlığın gerisinden üstün olduğunu zanneden insanların boş konuşmalarından. Resim satamayan sözde ressamlardan, yüz kişinin seyretmeye geldiği filmlerin yapımcılarından. Fakat bu arada kendi parasını kazanabilen insanları küçümsemelerinden. Başka insanları iyileştiren insanları bile. Senin gibi.”

“Caroline...”

“Hayır, bekle, bitirmedim. Bu beni hep en çok üzen şey. Sana nasıl baktıkları. Bazen senin bunu görüp görmediğini merak ediyorum. Ben görüyorum. Seni küçümsüyorlar Marc. Kalplerinin derinliklerinde seni aptal bir doktorcuk olarak görüyorlar. Hiç kimse olmayan bir doktorcuk, hiç kimsenin

almak istemediği boktan tablolar yapmadığı için. Hiç kimse-
nin oturup beklemediği kaçınca iğrenç tiyatro oyunu veya de-
ğersiz film için para dilenmeyi reddeden biri olmadığını için.
Her şeyi görüyorum. Bana nasıl baktıklarını. Onların gözle-
rinde ben tabii ki senden de değersizim. Doktorun *karısı*. En
kötü pislik. ‘İnsan daha nasıl aşağılık olabilir?’ diye düşün-
düklerini görüyorum ve çabucak etraflarına bakıyorlar, daha
ilginç birini bulabilirler mi diye. Bu sıkıcı ve aptal doktorun
karısından ne kadar çabuk kurtulabilirlerse o kadar iyi.”

“Caroline, kendini bu şekilde...”

“Kapa çeneni. Daha bitirmedim. Daha beni dinlemeye de-
vam etmek zorundasın. Bundan sonra bu konuya asla girme-
yeceğim. Asla. Söz veriyorum.”

Caroline’in parmaklarının arasından sigarasını aldım ve
benimkini yaktım.

“Dinliyorum” dedim.

“Artık buna gerçekten dayanamıyorum. Doğrusunu söyle-
mek gerekirse, kalbimin derinliklerinde senin bunu aşmış ol-
duğunu bildiğim sürece dayanabiliyordum. Ama bu hâlâ böy-
le mi? Hâlâ onları aşmış olduğunu hissediyor musun Marc?”

Düşündüm. Kalbimin derinliklerinde ne hissettiğimi dü-
şündüm ve cevabı buldum. Her şeyden bıktığım anlarda sık
sık hayalini kurardım. “Hepsine bir iğne yapsaydım, tam ola-
rak ne kaybederdik?” diye fikir yürütürdüm böyle anlarda.
Bir hastanın ifade ettiği şekilde “mutlaka yapılması gere-
ken filmler”den hangileri bu durumda yapılmayacak olurdu?
Hangi resimler yapılmazdı? Hangi kitaplar yazılmazdı? Aca-
ba gerçekten bir kayıp olur muydu? Farkına varır mıydık?

Bazen, iki hasta arasında, muayene odamda yarım dakika
yalnız başıma otururdum. Nasıl olabileceğini düşünürdüm.
Hepsini birer birer çağırırdım. “Sol kol? Sağ kol? Kolunuzu
sıyrır mısınız? Ufak bir iğne, hemen olup bitecek.” Bir haf-
ta içinde işi tamamlardım. Film planları suya düşerdi. Göste-

riler iptal olurdu. Gerçekten bir şey kaybeder miydik? Yoksa rahatlama hissi mi ağır basardı?

“Oturmuş neye gülüyorsun?” diye sordu Caroline.

“Yok, düşündüm de, hiçbiri olmasaydı nasıl olurdu acaba?” dedim. “Hastalarım. Muayenehanemi yenileyebilirdim yani. Kapının üzerine bir tabela asardım: Bugünden itibaren sadece normal insanları alıyoruz. Dokuzdan beşe kadar işi olan insanları.”

Sigaramı aldım ve dumanını içime çektim. İyi hissettim. İlk keresindeki gibi hissettim. Okul meydanındaki ilk kez. Ve tıpkı ilk keresindeki gibi öksürme geldi.

“Dikkatli ol Marc” dedi Caroline. “Artık alışık değilsin.”

“Artık aşmış gibi davranmadığımla ne demek istiyorsun? Neden öyle düşünüyorsun?”

“Bilmiyorum. Bence bu Ralph Meier’la tanışalı beri başladı. Adeta... Sanki ona *hayransın*. Ondan önce hiç böyle hastalarına hayran olmazdın. Hepsi aynı şekilde felaket gelirdi. Zaman kaybı olduğunu düşünürdün, böyle söylerdin hep.”

Sigaramdan bir nefes daha çektim. Bu sefer öksürmemek için daha dikkatlice.

“Yani, hayranlık belki büyük bir kelime, ama Ralph’ın hiçbir şey beceremediğini iddia edemezsin. O kendini çok ilginç bulan birçok sözde sanatçıdan daha farklı. O gerçekten rol yapıyor. Demek istediğim, sen de onu beğendin. *II. Richard*’da.”

“Evet, kesinlikle onu iyi buldum. Pis karakterine rağmen. İkisini ayrı tutmak lazım diye düşünüyorum. Birinin yeteneği ile özelinde ne halt ettiğini. Fakat benim bahsettiğim başka bir şey. Onun yeteneğine hayran olman değil, onların hayatını ilginç buluyormuş gibi görünmen esas bahsettiğim. İlk olarak o bahçedeki davette fark ettim. Ve şimdi de bu. Onların yakınında bir kamp bulabilmek için harcadığın çaba. Ve çadırımızı onların bahçesine kurma fikrine nasıl hevesle atladığın. Bilinçli ya da bilinçsiz, fazlaca onların yakınında ol-

mak istemen. Bu bana garip geliyor. Sen böyle değilsin Marc. Böyle *degildin*. Bu benim tanıdığım Marc değil. Ve *benim* hayranlık duyduğum Marc değil. *Degildi*. Hayatında asla tatilini hastasının yazlığında geçirmek istemeyecek Marc. Ünlü bir aktör olsa da. Özellikle de ünlü bir aktörse *asla*.”

Çadırımızın fermuarının sesini duydum. Fermuar küçük sarsıntılarla açılıyordu. Lisa orada duruyordu, pijamalarıyla. Gözlerindeki çapakları ovdu.

“Siz kavga mı ediyorsunuz?” diye sordu.

Elimi uzattım ve onu kendime doğru yaklaştırdım. “Hayır canım. Kavga etmiyoruz. Nereden çıkardın?”

“Sürekli konuşmalarınızı duydum. Uyuyamadım.”

Elimi beline sardım ve kendime doğru yaklaştırdım. Ve Lisa elini başımın üzerine koydu ve parmaklarını saçlarımda gezdirdi.

“Baba!”

“Ne oldu canım?”

“Sigara içiyorsun!”

Bir refleksle sigarayı yere bastırıp söndürmek istedim, fakat bu yakalandığım izlenimini sadece güçlendirirdi.

“Sen asla sigara içmezsin ki?” diye sordu Lisa.

“Hayır” dedim.

“Neden içiyorsun o zaman?”

Karanlıkta Caroline’in sigarasının yanan ucunun aşağıya düştüğünü ve hemen arkasından söndüğünü gördüm.

“Yani, sadece bir kerelik. Sadece çok özel zaman...”

“Ama sigara içmemelisin! Sigara içmek çok kötüdür. Sigara içmekten ölürsün. Senin sigara içmeni istemiyorum baba. Senin ölmeni istemiyorum.”

“Ölmüyorum canım. Bak, şimdi söndürüyorum.”

Sigarayı kuvvetlice yere bastırdım.

“Siz hiç sigara içmezsiniz” dedi Lisa. “Annem de hiç sigara içmez. Peki, sen neden içiyorsun?”

Derin bir nefes aldım. Gözlerimi bir şeyin tırmaladığını hissettim, fakat dumandan değildi.

“Baban da hiç sigara içmez” dedi Caroline. “Sadece ne kadar pis olduğunu tekrar hatırlamak için denedi.”

Bir sessizlik oldu. Kızımı daha sıkıca göğsüme bastırdım ve elimle sırtını sıvazladım.

“Yarın tekrar o havuza gidecek miyiz?” diye sordu Lisa.

Hiçbir şey demedim. Karanlıkta saniyeleri sayıyordum. Bir, iki, üç... Caroline’in derin bir iç çektiğini duydum.

“Evet, canım şekerim” dedi. “Yarın yine havuza gideceğiz.”

İşte Meier'ların yazlığında kalışımız böyle başladı. Yazlıklarının *yanında* demeliyim daha doğrusu. Sonuçta zemin kazık çakılmayacak kadar sert çıkmadı. Yer muşambasını serip çadır direklerini dikmeye başlarken, Caroline'e sorgulayan gözlerle bakmıştım.

"Hayır, canım" demişti. "Bunu bu sefer tamamen yalnız başına yapacaksın."

Sonra da havuza gitmişti.

İnce, kendi kendine şişen minderlerimiz vardı. Zemin herkesin tahmin ettiği kadar sert değildi, ama sertti. Minderlerin altından, çadırı kurarken ortadan kaldırmayı unuttuğum her bombe ve taş hissediliyordu. Ayrıca pinpon masasının neredeyse yanında duruyorduk. Sıçrayan pinpon toplarıyla uyuyor ve uyanıyordum. Alex ve Thomas'ın anne babaları tarafından konulmuş belirli yatma saatleri yoktu. Pinpon oynamasalar da, gecenin bir yarısı dalış tahtasından atladıklarını duyuyorduk.

Caroline hiçbir şey söylemiyordu. "İstedğin oldu mu? İstedğin bu değil miydi?" demedi. Sadece bana bakıyordu. Ve sonra gülümsüyordu.

Meier'lara çevredeki pazarları gezerken eşlik ediyorduk. Ralph'ın balık, et ve meyve fiyatları için yüksek sesle pazarlık ettiği pazarları. "Hepsi beni tanıyor" derdi. "Benim sıradan bir turist olmadığımı biliyorlar. Bir kilo karidesin kaç

olduğunu bildiğimi.” Mönüyü göstere göstere önünden ittiği restoranlara gidiyorduk. “Burada mönüden yemeyeceksin. Bugün neyin taze olacağını soracaksın.” Ve arkasından da onu sorardı. Garsonların omuzlarına vurur, dostça göbeklerini çimdiklerdi. “Bunu başka hiçbir yerde tadamazsınız” derdi bize. Önümüze deniz ürünü dolu tabaklar konuluyordu. Hep deniz ürünü. Her türden ve boydan. Ne olduğunu bilmediğim deniz ürünleri. Nereden yemeye başlayacağını bilemediğin deniz ürünleri. Ben bir etçiyimdir. Ralph yüzünden mönüye bakmaya fırsatım bile olmuyordu. Nadiren garsonun dikkatini çekip bitişik masada gördüğüm bir yemeği işaret etmeyi başarmıştım. Bir et yemeği. Koyu kahverengi sosu olan, içinden kemiklerin görüldüğü bir yemek. Ralph, “Sen ne ısmarladın şimdi?” diye haykırır ve kafasını iki yana sallardı. “Burada balık yemelisin. Yarın mangal için et alırız. Burada bir çiftlik biliyoruz, yerinden kuzu ve domuz satıyor. Buradaki et süpermarketten geliyor. Burası bir *balık restoranı*. Hadi afiyet olsun!”

Havuzun kenarında takılmadığımız günler, kumsala gidiyorduk. Daha doğrusunu söylemek gerekirse, kumsalcıklara. Birbirimize ilk kez rastladığımız normal kumsal yeterince iyi değildi. “Oraya herkes geliyor” demişti Ralph, bunun nesi- nin kötü olduğunu daha fazla açıklamadan. Ralph’ın bizi götürdüğü kumsallara çok zor ulaşılyordu. Genellikle arabaları park ettiğimiz yerden itibaren en az bir saat, azman devedikenleri ve dikenli çalılarla kaplı kayalık yollardan, çıplak bacaklarını kanatana kadar yürünmesi gereken yerlerdi. Sıcaktan kaynayan havada, kırmızı ve sarı çizgili böcekler üzerine konup baldırından veya boynundan sokardı. Uzaklarda mavi deniz görünürdü. “Buraya kimse gelmiyor” diye seslenirdi Ralph. “Birazdan göreceksin. Cennet!” Hep ağır yüklerle gidiyorduk. Ralph ve Judith *her şeyi* götürüyordu: şezlonglar, güneşlikler, soğuk bira ve şarapların bulunduğu bir soğutucu ve

ekmek, domates, zeytinyağı, et ürünleri, peynirler, konserve ton balığı, sardalye ve tabii ki mürekkepbalığı türleriyle dolu bir piknik sepeti. Kumsala vardığımız an, Ralph daha fazla oyalanmadan hemen bütün kıyafetlerini çıkartıp, kendini kayalıkların arasından suya atardı. “Tanrı aşkına, bu nasıl güzel bir şey!” diyerek suları püskürttü. “Alex, bana şnorkeli atsana! Galiba burada yengeçler var. Ve denizkestaneleri! Ay! Lanet olsun! Bir bakabilir misin Judith? Sanırım lastik terliklerim mavi çantanın içinde. Marc, daha neyi bekliyorsun?”

Hakikaten, neyi bekliyordum? Çıplak vücutlar hakkında ne düşündüğümü daha önce anlatmıştım. Çıplak vücutlar benim her günkü gerçeğim. Ama muayenehanedeki çıplak vücut ile dışarıdaki çıplak vücut farklı şeyler. Sudan çıkıp, ayaklarını Judith’in mavi çantadan getirdiği lastik terliklere soktuğunda Ralph’a baktım. Vücudundan akan damlalara baktım. Kafasını ıslak bir köpek gibi sallardı ve saçlarından sular damlardı. Seslice burnunu sümürüp, üst bacağına sürerdi. Çok eskiden ilk önce hayvanlar karaya gelmişti. Sonra çoğu kara içlerine doğru ilerlemişlerdi. İlk başta az sayıda olsa da, topu topu yaklaşık iki yüz yıl önce, insanlar tekrar kumsallara dönmüşlerdi. Ralph’ın kılı cinsel organına bakıyordum. Orasından o kadar fazla su akıyordu ki, bunun deniz suyu mu olduğu, yoksa utanmadan çışını mı yaptığı anlaşılmıyordu. “Marc, suya gel be. Buradan dibe kadar bakabiliyorsun.” Ellerini bellerine koymuş, memnun memnun etrafına bakınıyordu, sadece onun varlığını bildiği “kumsalcığına”. Birkaç saniye boyunca iri vücuduyla güneşi kapatıyordu. Sonra arkasını dönüp terliklerini seslice topuklarına vurarak, büyük adımlarla yine denize doğru yürüyordu.

Muhafazakâr değilim, olay bu değil. Hayır, bunu başka türlü ifade etmeliyim: *Evet*, muhafazakârım; muhafazakâr olmaktan gurur duyarım; eğer bu, her yerde, yerli yersiz penisini ve başka vücut uzuvlarını herkesin göreceği şekil-

de sergilememek demekse. Kısacası, vücudunu açma konusunda biraz dikkatli olunması gerektiğini düşünürüm. Çıplaklar plajları, çıplaklar kampları ve bu gibi çıplak gezenlerin bir arada bulunduğu ortamlardan vebalı varmış gibi kaçırım. Kibarca söylemek gerekirse, çıplak insanları kumsalda voleybol oynarken görmüş biri, bunun hiçbir erotik etkisi olmadığını bilir. Toplu mezarlarda da insanlar çoğunlukla çıplak olarak üst üste yığılmış yatarlar. Söz konusu olan, asgari insanlık onurunun korunmasıdır. Çıplak gezenler bunu anlamazlar. “Bütün kıyafetlerini çıkartmak doğaldır” kisvesi altında sarkan aletlerini, sallanan göğüslerini, gevşemiş vajina dudaklarını ve nemli popo aralarını çekinmeden gözünüzün içine sokarlar. Suçlayıcı parmaklarını size doğru sallarlar. İddia ederler ki eğer bütün bunların görülmemesinin daha iyi olduğu fikrindeysen, *sen* dar görüşlüsündür.

Diğerlerinin ne yaptığını görmek için çevreme bakındım. İki oğlan çok renkli mayolarını giymişlerdi. Caroline bluzunu çıkarmış, bikinisiyle çakılların üzerine serdiği havlusunun üzerine uzanmıştı. Benim iki kızım da bu arada bikini-lerini giymişlerdi. Aslında Lisa’nın üstünü giymesine henüz gerek yoktu, ama ablasının altında kalmak istememesini anlıyordum.

En son baktığım kişi ise Judith’ti. Judith Ralph’ın terliklerini çıkardığı çantanın önünde çömelmişti. Çantadan bir şişe güneş yağı çıkardı ve kollarına sürmeye başladı. Doğru görmüştüm. Bikinisinin sadece altını giymişti. Çok hızlı baktım. Judith’in beni göğüslerine bakarken yakalamasından korktuğum için hemen bakışlarımı kaçırdım ve dikkatimi tekrar denize verdim. Ralph’tan ses yoktu. Bir kez daha iyice bakındım, ama onu hiçbir yerde göremedim. Kumsal bir koydaydı. Denize açılan kısmında, dalgaların çarptığı kayalık bir yarımada vardı. “Ralph daha ilk günde boğulursa, tatilimiz için ilginç bir başlangıç olur” diye düşündüm. “Veya boğulmasa

da, öksürüp tıksırarak nefes nefese çakıl plajdan sürüklenmesi gerekirse.” Evet, aramızda doktor vardı. Ben suni solunum uygulamak için başvurulacak ilk kişiydim. Onu sırtının üstüne yatırıp, karnını ovarak yutmuş olduğu suyun yukarı çıkmasını sağlayacak kişi. Ralph’a hayat öpücüğü verdiği mi düşündüm. Şüphesiz mürekkepbalığı tadı alırdım. “*Bu bir balık restoranı!*” diye düşündüm ve gülmeye başladım.

“Marc! Marc!”

Orada duruyordu, yarımadanın en tepesinde. Şnorkelini başının üstüne koymuştu. El sallıyordu.

Bir karar aldım. Bu kararın, tatilimizin geri kalanı için önemli sonuçları olacağını, o anda farkına vardım. Tişörtümü, pantolonumu ve külotumu çıkardım. Sırtım plaja dönmüktü, karayla denizin ayrıştığı yere en yakın noktada, dalgaların çakıllara vurduğu yerdeydim. Böylece bakmak isteyen herkes, yaklaşık beş saniye boyunca tamamen çıplak vücudumu görebiliyordu, sadece arka tarafını olsa bile. İnsanları en az rahatsız eden tarafını. Havlunun içine koyduğum mayomu çıkardım ve giymek üzere eğildim. Sade bir mayoydu, paçaları dizlerimin üstüne kadar geliyordu. Renkli değildi. Sadece bir tür çiçek deseni vardı. Ama hep siyah-beyazdı. Mayomu giydim ve düşmesini engellemeye yarayan ipe bir fiyonk attım. İlk günden denizde mayo giymiş olmam, bundan sonra *hep* mayo giyeceğim anlamına geliyordu – havuzda da.

“İşte Marc. İşte, bunu görmelisin.”

Yarımadaya tırmandıktan sonra Ralph bana şnorkeli uzattı. “Burada, biraz aşağıda ya. Kayaya yapışmış, çok büyük bir tane.” Boyutunu elleriyle tarif etti. “Ahtapot. Kocaman. Bu akşam ziyafet var.”

Stanley ile Emmanuelle ıssız koylara ve çakıllı plajlara gittiğimizde hiç eşlik etmezlerdi. Çoğunlukla yazlıkta kahlarlardı. Stanley terasta *Augustus*’un senaryosu üzerinde çalış-

şırken, Emmanuelle havuzda yavaş yavaş kulaç atardı. Ya da çevredeki köy ve şehirlere gezmeye gidip müze, kilise ve manastırları ziyaret ederlerdi. Stanley'nin büyük bir ekranı olan dijital bir fotoğraf makinesi vardı. Döndüklerinde o gün çektiği fotoğrafları gösterirdi. Kule, kolon ve manastır bahçelerinin fotoğrafları. İlgi göstermeye çalışırdım, fakat zorlanırdım. Emmanuelle'in de birçok fotoğrafı vardı –atlı bir heykelin önündeki duvarda bükülü bacaklarıyla Emmanuelle; sazan balıklı taştan çeşmesi olan bir havuzda koket bir pozda Emmanuelle; masaları beyaz örtülü, beyaz peçetenin altından şişenin ucu gözüken şarap soğutucuları olan bir restoranda Emmanuelle; yengeç veya ıstakozun bacağını sıyıran Emmanuelle. Emmanuelle'in fotoğrafları çoğunluktaydı. Stanley bazen onun fotoğraflarından birini uzunca ekranda gösterirdi. “İşte” derdi o zaman ve yüzünde hülyalı bir gülüş belirirdi. “Harika değil mi?” Haklıydı. Resimlerde Emmanuelle'e bir şey oluyordu. Kendinden farklı bir insan oluyordu. Her şeyden çok uyuşukluk ve ilgisizlik yansıtan duruşundan arınmış oluyordu. Stanley'nin resimlere bakarken nasıl kendini kaybettiğini görüyordum. Sanki onu bir dergiden yırtmış gibi. Ergenlerin yataklarının altına sakladığı türden bir dergiden.

Sabahtan akşama havuzun kenarında geçirdiğimiz günler de oluyordu. Öğlen civarı Ralph mangalı yakıyor, Judith de ilk bira ve beyaz şarapları buzdolabından çıkartıyordu. Sonra terasta “hafif bir yemek” keyfi yapıyorduk. Öğleden sonranın geri kalanını havuzun kenarındaki şezlonglarda uzanarak geçiriyor, çoğumuz hemen uyuklamaya başlıyorduk. Öğlanlar ilk kattan dalış tahtasına uzanan bir halat germişlerdi. Pencereden dışarıya tırmanıp, halata tutunarak aşağıya iniyor, havuzun üstüne geldiklerinde kendilerini aşağıya atıyorlardı, kendilerine halatı kullanmayı yasakladığımız kızlarımızın alkışları eşliğinde. Mangal sırasında Ralph'ın şortu

üzerinde oluyordu, fakat her halinden çıkartmak için öğle yemeğinin bitmesini beklediği belliydi. Havuza bağırarak atladığında, sular kenarlardan taşıyordu. Bu ilk dalışı hep özel bir ilgiyle izliyordum. Bir doktor olarak bakıyordum. Bundan yaklaşık yirmi sene önce, yemekten kısa süre sonra suya girmek kesinlikle önerilmezdi. Bu fikir artık geçerli değil. Şimdi hâkim olan fikir ise tersine, suya girmek için çok fazla beklenmemesi gerektiği. Sindirim ancak bir saat sonra gerçekten başlıyor. Bir saat sonra gerçekten tehlikeli. Kan, mide ve bağırsaklara çekiliyor. Beyin aktivitemiz azalıyor. Düşünme süreci yavaşlıyor, hatta sonunda tamamen duruyor. Vücudun geri kalan kısımlarına da yeterince kan gitmiyor. Yetersiz oksijen. Bacaklar oksijen yetersizliğiyle savaşıyorlar ve güç gösteremeyecek duruma geliyorlar. Kollar karıncalanmaya başlıyor ve hissizleşiyor. Sindirim sırasında denizde bulunan biri, dalgaların oyuncağı haline gelme riskine girer. Aldatıcı akıntılar tarafından açık denizlere sürüklenme riski. Oysa yemekten hemen sonra çok fazla bir şey yoktur. Mide doludur, o ayrı. Tamamen risksiz değildir. Eritilmiş peynirli yemekler birden katılaşabilir. Peynir çok hızlı soğur ve birden katı bir kütleye dönüşür. Mide girişi kapanır. Bağırsağa giden yollar tıkanır. Soslar yuvarlanabilir, yük tankerinin deposundaki yağlar gibi. Tanker fırtınada zorlanmıştır, kayalıklara çarpar ve ikiye bölünür. Soslar midenin duvarına çarpar ve yemek borusu yoluyla yukarı doğru çıkar. Yüzücü kendi kusmuğunun içinde boğulma tehlikesi altındadır. Kusmuk hava yollarına geri döner. Adam bir kere daha ellerini yukarıya kaldırır ve yardım ister. Fakat kumsalda onu gören kimse yoktur. Onu duyabilecek kimse yoktur. Dalgaların arasında kaybolur, günler (hatta haftalar) sonra kilometreler ötede ki bir başka kumsalda karaya vurana kadar.

İşte havuza atlarken Ralph'a böyle bakardım. Her seferinde bir daha su yüzüne çıkmayacağını düşünürdüm. Ya da

sarhoş kafasını dibe çarpıp boynundan ayaklarına kadar felç olacağını. Ama hep aksırıp tıksırıp gargara yaparak önce su yüzüne, sonra kenardaki küçük merdivenin üzerine çıkardı. Sonra da bir şezlongun üzerine bir havlu serer ve güneşte yatıp kururdu. Kendini saklamazdı. Bacakları iki yana açık serilirdi. Vücudu şezlong için fazla büyüktü. Ayakları yanlardan sallanırdı. Her yeri açık, çıplak güneşlenirdi. “Eğer bu tatil değilse” derdi; geçirirdi ve gözlerini kapardı. Bir dakika sonra ağzı yarıya kadar açılırdı ve yüksek bir horlama sesi gelirdi. Göbeğine ve bacaklarına bakardım. Yana yatmış, uyluklarında duran aletine. Ve sonra da iki kızıma bakardım. Julia ve Lisa’ya. Hiçbir şekilde rahatsız oluyormuş gibi gözükmezlerdi. Havuzda oyunlar oynarlardı. Alex ve Thomas’la ebeleme oynarlardı. Veya Caroline dipten dalıp çıkarmaları için havuza bozuk para atardı. “Acaba gerçekten de dar görüşlü müyüm?” diye kendimi sorgulardım. “Acaba benim suçum mu Ralph Meier’in çıplak aletinin küçük kızlarımın bu kadar yakınında olması fikrini pis bulmam?” Cevabı bulamazdım ve bulamadıkça da pis bulmaya devam ederdim. Yazlığı kiralayan firmanın tamircisinin geldiği öğleni hatırlıyorum. Su basıncıyla ilgili problemler vardı. Akşama doğru su duştan sadece damlalar halinde akıyordu. Ralph ilk önce pantolonunu giyme veya üstüne bir havlu alma gereği duymadan şezlongdan kalktı ve tamirciye elini uzattı. Tamircinin nasıl baktığını gördüm. Ya da daha doğrusu, nasıl *bakmadığını*. Ralph’tan en azından iki beden daha küçüktü. Ona normal boyda bir insandan daha yakındı – Ralph’ın sallanan aletiyle kafasının arasında otuz santimden daha az mesafe vardı. Gözlerini birkaç milimetre aşağıya indirse, neredeyse bütün görüş alanını kaplardı. Ralph terliklerini giydi ve tamircinin önünden merdivenleri çıktı. Eve girdiler ve on beş dakika kadar sonra tekrar merdivenden indiklerinde Ralph hâlâ bir pantolon giymemiş veya üzerine bir havlu geçirme-

mişti. “Çatıdaki depo” demişti, “tıkanmış. Ve ayrıca pek yağmur da yağmadı.”

Bir sonraki sabah duştan hiç su gelmemeye başladı. Musluklar ve havuzun yanındaki duşta da su kesildi. Ralph küfretti ve cep telefonunu eline aldı. “Lanet olsun, biz buranın kirası için bir servet ödüyoruz” dedi. “Bir çözüm bulmak zorundalar. Yağmur yokmuş, götümün kenarı.” Fakat kiralama şirketi telefonu açmıyordu. Ralph yine terliklerini giydi ve bu sefer farklı olarak, pantolonunu giymişti bile. “Aşağıya gidiyorum” dedi. “Onlara su depoları hakkında ne düşündüğümü söyleyeceğim.”

Ve o anda Caroline benimle birlikte kiralama şirketine gitmeyi teklif etti. Ralph karşı çıktı, ama o dedi ki: “Sonra da Marc ve ben alışverişi de yaparız. Bu akşam, yemeği biz yapalım.” Bu sözleri söylerken de bana bakıyordu. Gülümsüyordu halen, fakat bakışlarından ciddi olduğunu anladım. Bir şeyler mırıldandım ve sonra da araba anahtarlarını almak üzere çadıra gittim.

Aşağıya inerken Caroline pek fazla bir şey söylemedi. Anayola ulaştığımızda, yeri oraya en yakın şehrin dışında olan kiralama şirketine gitmek üzere sola dönmek istedim, fakat Caroline elini alt kolumun üzerine koydu. “Hayır, önce kahvaltı edeceğiz” dedi. “Kumsalda.”

Biraz sonra, ilk akşam Meier'lara rastladığımız restoranda oturuyorduk. Caroline kruvasanını, bir büyük fincan üstü köpüklü, sütlü kahvesine batırdı.

“Birazcık baş başa” dedi iç çekerek. “Buna gerçekten ihtiyacım vardı.”

Doğruydu, haksız olduğunu söyleyemezdim. Elimizde olmadan birçok insanla paylaşılan tatil evinin tipik hallerine düşmüştük. Bu farkında olmadan sürüklendiğin haldi, deniz altından gelen ve çıplak gözle görülmeyen bir akıntı tarafından sürüklendiğin gibi. Nadiren, ya da hiç yalnız olmadığın hal. Özel hayatın bekleme halindeydi. Birkaç kez köyden tek başıma ekmek almaya gitmeyi denemiştım ama birlikte gitmek isteyen birileri oluyordu hep. Bu çoğunlukta Ralph'tı. “Köye mi gidiyorsun Marc? Güzel. Bugün pazar var. O zaman hemen taze balık ve meyve de alabiliriz.” Bunu takiben en az yarım saat anahtarlarım elimde, arabamın yanında beklerdim. “Oğlanlar da geliyor” derdi Ralph sonunda merdivenlerin başında görüldüğünde. “Bize taşımada güzel yardım ederler. Bir dakika. Alex henüz duşta.”

“Evet, benim de ihtiyacım vardı” dedim o an Caroline’e.
“İyi fikir.”

Oğluyla uçurtma uçuran bir babaya baktım. İki ipli bir uçurtmaydı, döndürüp dalış uçuşu yaptırabileceğin türden. Baba ipleri oğluna her veriğinde, uçurtma sert bir çarpmayla kuma iniyordu. Denizde bu saatte sadece birkaç beyaz yelkenli gözüküyordu. Bir beyaz yolcu gemisi ufuk çizgisinin üzerinde, neredeyse fark edilmeyecek şekilde soldan sağa hareket ediyordu.

“Buna daha ne kadar dayanmak zorundayız?” diye sordu Caroline.

“Neye dayanmak?”

“Marc... Neyi kastettiğimi biliyorsun. Julia ve Lisa için güzel, ama *biz* daha ne kadar dayanacağız? Suçluluk hissetmeden yola çıkabilmemiz için daha ne kadar gerek?”

“Yani, o kadar kötü mü?” diye başladım ama hemen Caroline’in yüzündeki ifadeyi gördüm. “Hayır, affedersin. Haklısın. Kötü. Demek istediğim, ben de bazen zor dayanıyorum. İnsan çokluğu, Ralph...” Ona soran gözlerle baktım. “Hâlâ rahatsız oluyor musun?.. Hâlâ rahatsız oluyor musun sana bakışlarından?”

“Göz kamaştıran fotomodelciğimiz sağ olsun, artık hayır.”

Sesinin tonunda bir şey duydum, “göz kamaştıran” ve “fotomodelciğimiz” kelimelerini söylerken tamamen samimi olmayan bir ima. Kadınlar erkeklerin onları esrarengiz bulduğunu sanır, ama aslında gayet şeffaftırlar.

“Demek Ralph senin yerine daha gencini buldu” dedim gülererek. “Ve bu da pek hoşuna gitmiyor. Yaşı geçmiş bir kadının, cam siliciler ve ünlü aktörler tarafından ıslıklanmaması.”

Caroline kaşığıyla yüzüme birkaç damla kahve köpüğü fırlattı. “Marc! Dalga geçme! Biraz sükûnete kavuştuğum için gerçekten mutluyum. Gerçekten. Ama sen hiç Emmanuelle’e nasıl baktığına dikkat ettin mi?”

Omuzlarımı silktim.

“Dün mesela?” diye devam etti Caroline. “Dün tamirci gelmeden önce? Hiçbir şey onun umurunda değil gibi gözüküyor. Stanley masasında çalışıyordu ve Emmanuelle şezlongunda uzanıyordu. Ralph beyaz şarap şişesiyle dolaşırken, önce şarap kadehini almak için ona dokunarak eğildi. Ve sonra da bakıp durdu kadehini doldururken. Yüzü dışında her yerine. Ayaklarından başladı ve sonra yavaşça yukarıya doğru ilerledi. Ve sonra tekrar aynı yoldan geri döndü. Farkında bile değil gibi gözüküyordu adeta, ya da gerçekten umurunda değildi. Dilinin ucunu dudaklarında gezdirdi. Sanki tabağında lezzetli bir balık vardı. Fakat o anda... O anda. Hayır ya, o kadar kötüydü ki!”

Caroline elleriyle yüzünü örttü ve başını masanın kenarına kadar eğdi.

“Ne?” dedim. “Ne?”

“Bir elinde şişe vardı, öbür elinde de kadeh. Fakat kadehi onun yanına koyduğunda, bir eli birden boş kaldı. Önce eliyle yavaş yavaş karnını sıvazladı. Göbeğinin etrafını. Ama sonra gayet güzel aşağıya doğru indi. Pipisine. Elledi, Marc. Biraz sıkı. Gayet rahat, sanki dünyanın en sıradan olayıymış gibi. Biri onu yakalasaydı, muhtemelen sanki orası kaşınıyormuş gibi yapardı. Yani, öyleydi! Kaşınıyordu! Daha bir dakika bile geçmeden şişeyi yere bıraktı ve havuza daldı! Suyun adeta cızırdadığını duyabiliyordun!”

Güldüm. Bu sefer Caroline de güldü. Fakat hemen tekrar ciddileşti.

“Evet, her şey güzel, hoş. Ama yine de bende kötü bir duygu uyandırıyor. Pis bir duygu.”

“Aman, o Emmanuelle bilerek yapıyor. Onun umurunda değil diye düşünüyorum. Yaşlı Stanley’yi nasıl parmağının ucunda oynatıyor... Ve gerçekten çok güzel bir kız. Bunu da unutmamalıyız tabii.”

Caroline gözlerini kıstı. “Onu güzel buluyor musun Marc? Onun güzel bir kız olduğunu düşünüyor musun? Yoksa çaktırmadan Ralph gibi sen de ona mı bakıyorsun?”

“Evet, güzel bir kız olduğunu düşünüyorum. Her erkek onun güzel bir kız olduğunu düşünür. Ve evet, ben de bazen ona bakıyorum. Ben bir erkeğim, Caroline. *Bakmasam* biraz garip olur.”

“Tamam, tamam. Ama benim demek istediğim bu değil, Ralph’ın bakma şeklinin bende pis bir duygu uyandırması. Kendin söylüyorsun. Güzel bir kız. Emmanuelle daha bir kız. Onunla Stanley’nin arasında ne olduğunu bilmek bile istemiyorum. Bu onların işi. Fakat havuzun kenarında başka kızlar da var.”

Gözlerimi ona diktim. Ralph’ın aletinin, Julia ve Lisa havuzda oynarlarken yakınlarda olması pisti, ama buna hiç bu gözle bakmamıştım.

“Bazen dikkat ediyorum” dedi Caroline. “Ve itiraf etmeliyim ki, hiçbir gafını yakalamadım. Fakat yine de... Aptal değil. Belki biz yanlarında olduğumuz sürece kendini tutuyor. Onlarla yalnızken nasıl davrandığını bilmiyorum.”

Hiçbir şey söylemedim. Kumsaldan yansıyan parlak güneş ışığına karşın gözlerimi kırıştırdım. Kara lekeler gördüm. Görüş alanımda soldan sağa dans eden kara lekeler.

“Onlar daha çocuklar, kızlarımız” dedi Caroline. “En azından biz öyle sanıyoruz. Ama bak Julia’ya. Julia ile Emmanuelle arasındaki fark nedir? İki yaş? Dört yaş? Birkaç yüz kilometre güneyde olsa, Julia evlendirilebilirdi bile.”

Birden bir şey hatırladım. Birkaç gün önce. Ralph, Alex, Thomas, Julia ve Lisa’yla pinpon oynarken. Gerçek bir pinpon maçı değildi. Hepsi ellerinde raketler, masanın etrafında koşuyorlardı. Topu öbür tarafa geçirmen gerekiyordu, sonra sıra bir sonrakine geçiyordu ve oyun böylece devam ediyordu. Kaçıran yanıyordu. Özellikle Ralph’ı hatırladım. Ney-

se ki bu sefer şortu üzerindeydi, fakat o kadar küçük ve özellikle de zayıf vücutlar arasında pinpon masasının etrafında koşan o koca vücut, garip bir görüntü oluşturunuyordu. O şekilde bakınca *komik* bir görüntüydü. Çıplak ayaklaydı ve yerde bir su birikintisi vardı. Kaydı ve bütün ağırlığıyla fayansların üstüne düştü. Ben şezlongumdan yeni kalkmış, elimde kutu biram pinpon masasına yürüyordum. Ralph fayanslara düştüğü anda, yerin sarsıldığı hissedildi. Adeta sokaktan bir kamyon geçiyormuş gibi. “Lanet olsun!” diye kükrüyordu. “Kahretsin! Lanet olsun! Amına koyayım! Siktir! Ah! Ah! Kahretsin!” Şortuyla su birikintisinin içinde oturmuş, dizini ovuyordu. Kötü bir sıyrık gibi görünüyordu. Üzerinde kan izleri olan bir sıyrıktı. Derisi, fayansların pütürlü olan kısmına sürtünmüştü. “Lanet, lanet, lanet!” diye bağırdı.

Çocuklar hemen masanın etrafında dönmeyi bırakmışlardı. Onun biraz uzağında durmuş, yerdeki bu koca vücuda bakıyorlardı. Belli bir dehşet ve şaşkınlık içinde, adeta rotasından çıkıp kumsala vurmuş bir balınaya bakar gibi. Fakat son üç “lanet”ten sonra sanırım Alex olmuştu ilk gülmeye başlayan. Arkasından Thomas bir çığlık attı ve yüksek sesle gülmeye başladı. Bu Julia ve Lisa’nın da artık gülmekten kopabilmeleri için bir işaretti. Ralph’a bir baktıktan sonra, hemen kendilerini rahatlatan bir gülme krizine bıraktılar. Uzun süren bir gülmeydi, kızlara has kıkırdamalı bir gülmeydi. Gevşek bir gülme. Sanki hiç durmayacakmış gibi gelen bir gülme. Ve öldürücü bir gülme. Biz erkekler için öldürücü bir gülme. Ellerini ağızlarının önüne götürürler ve içlerini dökerler, çoğu zaman arkandan, nadiren de doğrudan yüzüne. O an olduğu gibi.

Sadece Ralph’a gülmüyorlardı, aynı zamanda bütün erkeklerle gülmüyorlardı. Tür olarak erkeklerle. Normalde erkek büyük ve güçlüydü. Kadınlardan güçlü. Ama bazen düşürülürdü. Kendinden daha güçlü bir kuvvet tarafından – yerçekimi.

“A, altıma yapacağım!” diye kıkırdadı Lisa, yanaklarından yaşlar aka aka.

Ralph’a baktım, fayansların üzerindeki büyük, hantal vücuduna; dizindeki sıyrığa. Başka nasıl söylemeliyim bilmiyorum – *çocukça* bir yaraydı. Üç tekerlekli bisikletinden düşmüş bir oğlan çocuğunun yarası. Annene gösterdiğin sıyrılmış diz – bir yandan o kadar kan aktığı için gururlusundur, öte yandan annenin tentürdiyot koymasından korkarsın. İyi kulak verdiğinde bu, Julia ve Lisa’nın gülmelerinde de duyabileceğin bir şeydi. Bütün annelerin gülmesi. Oğlanların sonsuz sakarlığından neşelenen anneler. Ralph acıdan gerilmiş bir yüzle tekrar dizindeki yarayı inceledi ve kafasını yana doğru salladı. Sonra da böyle bir durumda yapılacak tek şeyi yaptı: O da gülmeye başladı. Oğullarıyla birlikte gülüyordu. Kızlarımla. Kendine gülüyordu. En azından kendine gülüyormuş gibi gözüküyordu veya kendiyle dalga geçme yetisine sahipmiş gibi. Esasında bu, tabii ki her şeyden önce, durumu kurtarmaya yarayan bir gülmeydi. Zararı azaltan bir gülme. Yetişkin bir erkeğin düşmesi gülünçtür. Buna kendisi gülebilen bir erkek ise daha az gülünçtür.

“Kahretsin” dedi Ralph gülerek, aynı zamanda ayağa kalkmaya başlarken. “Sizi serseriler! Biraz yaşlanmış bir adama gülmeye cesaret ediyorsunuz demek!”

Ve olan o anda oldu. Bir detaydı, fazlası değil. İlk bakışta fazla dikkatini çekmeyecek bir ayrıntı. Sonradan anlam kazanan bir ayrıntı. Geçmişe dönük olarak.

Ralph Meier zarar görmemiş dizinin üzerinden yarı ayağa kalkmıştı. Hâlâ sanki gülüyormuş gibi yapıyordu, ama artık samimi değildi, eğer baştan samimiydiyse. “Hele sen çok dikkat etmelisin!” dedi. Bunu söylerken ayağa kalktı ve işaret-parmağını büyük kızıma yönlendirdi. Julia’ya.

Julia bir çığlık attı. “Hayır!” diye bağırdı. “Hayır!”

Ve iki eliyle birden kırmızı altını tuttu. Bikinisinin altını.

Gayet açık görmüştüm. Bu hareket, tek bir şekilde yorumlanabilirdi. Ralph Meier kızımı bir şeyle tehdit ediyordu. Bir şey yapmakla tehdit ediyordu. Daha önce yapmış olduğu bir şeyle. Her şey bir şakaydı. Her şey bir oyun. Ama yine de.

Dediğim gibi bir ayrıntıdan başka bir şey değildi. Bir şey görürsün, fakat hemen arka plana itersin. O şekilde düşünmek istemezsin. Her şeyin arkasında bir şey aramak istemezsin. Yıllar yılı komşunun yanı başında oturursun. İyi bir komşu. Hoş bir komşu. *Normal* bir komşu. Komşun hakkında bilgi almaya gelen polise de bunları söylersin. “O kadar normal ki” dersin. “Çok iyi. Hayır, hiç dikkatimi çeken bir şey görmedim.” Bu arada komşunun evinde ceset kalıntıları bulunmuştur. Büyük ihtimal, on dört kayıp kadına ait ceset kalıntıları. Buzdolabında. Bahçesinde. O anda, birden bir şey hatırlarsın. Anlamsız bir ayrıntı. Komşunu bazen çöp torbalarıyla arabasına doğru yürürken görmüşsündür. Sonra bagaja koyduğu çöp torbaları. Güneş battıktan sonra veya başka bir “şüpheli” saatte değil. Hayır, normal gündüz vakti. Çöp torbalarını arabasına koyarken çevresine bile bakmıyordur. Her şeyi açık açık ve herkese görünecek şekilde yapmıştır. Sonra seninle selamlaşmak için elini havaya kaldırmıştır. Ya da seninle bir sohbeta koyulmuştur. Hava hakkında. Karşı tarafa taşınan yeni komşular hakkında. Normal bir adam. “Sanırım birden bir şey hatırladınız” der müfettiş. Sonra ona çöp torbalarını anlatırsın.

Julia’nın tepkisi, Ralph Meier’in daha önce bikinisini aşağıya indirmeye çalışmış olduğundan başka bir anlama gelemezdi. Bir oyun sırasında, havuzda... O sırada bunun pek fazla üzerinde durmamıştım; ama şimdi, Caroline’le kumsaldaiken bunu fazlasıyla hızlı geçirip geçirmediğimi merak ediyordum.

“Sanırım bir şey düşünüyorsun” dedi Caroline.

Karımın gözlerinin içine baktım.

“Evet, demin söylediklerini düşünüyordum. Emmanuelle ve Ralph hakkında. Ve Julia hakkında.”

O an başka bir şey de düşünüyordum. Acaba Emmanuelle, Ralph onun bikini altını aşağıya indirse nasıl tepki verirdi? Ya da Stanley? Gözlerimi tekrar kırptım, fakat kara lekeler hâlâ oradaydı.

“Sen bilirsin” dedi Caroline. “Sen erkeksin. Sen nasıl bakıyorsun Marc? Bazen kendi kızına bir kadın olarak bakıyor musun? Sonradan olacağı kadın olarak?”

Karıma baktım. Ve düşündüm. Bana bir soru sormuştu. Garip bir soru değildi. Hiç garip değildi hatta. Sorulabilecek tek yerinde soruydu.

“Evet” dedim. “Sadece Julia’ya değil. Lisa’ya da.”

Bir adamın iki kızı vardır. Küçüklüklerinden beri onun kucağında oturuyorlardır. Ona sarılıp, iyi geceler öpücüğü verirler. Pazar sabahları yatakta, yorganın altında onun yanına uzanırlar. Kızdırlar. Senin kızlarındırlar. Sen onları korumak için varsındır. Daha sonra kadın olacaklarını görürsün. Hatta kadın olduklarını. Ama onlara asla bir erkeğin bir kadına baktığı gibi bakmazsın. Asla. Ben doktorum. Ensestçilere ne yapılması gerektiğini bilirim. Tek bir çözüm vardır. Hukuk devletinde söz konusu olmayan bir çözüm. Oysa bu tek çözümdür.

“Benim bahsettiğim ayrı” dedi Caroline. “Senin dışındaki adamların, babaları dışındaki adamların, kızlarımıza nasıl baktığını düşünebiliyor musun? Ya da işimizi kolaylaştırmak için hadi sadece Julia’ya odaklanalım. Yetişkin bir adam Julia’ya nasıl bakar?”

“Bunu sen de biliyorsun. Demin söyledin. Onun çoktan evlenmiş olabileceği kültürler var. Ve bak Alex’e. O ikisi büsbütün âşık. Biliyor muyuz birlikte neler yapacaklarını? Şu an birlikte neler yaptıklarını? Demek istediğim, bunu da konuşmamız lazım değil mi? Bu Alex on beş yaşında. Umarım neler olabileceğinin farkındadırlar.”

“Canım benim, bahsettiğim on beşlik oğlanlar değil. O ikisinin –Julia ile Alex’in– birbirinin etrafında dönmesini izlemek gayet hoşuma gidiyor. Dün el ele tutuşuyorlardı. Yemek sırasında, masanın altında. Yani Alex biraz ağır aksak, ama yakışıklı bir delikanlı. Tamamen anlayabiliyorum. Julia’nın yerinde olsaydım, ben de böyle düşünürdüm.”

“Ve buna ne diyoruz? Yaşlı başlı kadınların, on beşlik yakışıklı delikanlılara iştahla bakmasına? Pedofili? Yoksa daha güzel bir ismi de var mı?”

Bunu gülerek söyledim, ama Caroline gülerek karşılık vermedi.

“Pedofili ancak bir şey *yaparsan* olur” dedi. “Kör değilim. On beşlik yakışıklı delikanlıları da görüyorum. Onlara bakmaktan zevk alıyorum. Fakat iş orada bitiyor. Bir sonraki adımı atmıyorum. Ve erkekler de tabii ki genç kızlara bu şekilde bakıyorlar. Çoğu erkek. Belki de fantezi de kuruyorlar. İşte benim sana sorduğum bu. Erkek olarak. Erkek olarak Ralph’ın ne kadar normal olduğunu düşünüyorsun?”

“Turizm sektörleri reşit olmayan kızlarla seksten ibaret ülkelere giden erkekler kadar normal olduğunu düşünüyorum. Bahsettiğim... Kaç erkektir? On binlerce, belki de yüz binlerce erkek.”

“Ve sence Ralph o on bin ya da yüz bin erkekten biri mi? Eğer düşüncen buysa, oradan derhal bugün ayrılmak istiyorum. Kızımı –ya da *kızlarımı*, çünkü ne kadar hasta olduğunu bilmiyorum– bir seks turistinin azgın bakışlarına daha fazla maruz bırakmak istemiyorum. Lanet olsun! Düşüncesi bile yeter!”

Yeniden Julia’nın bikinisini tutan ellerini düşündüm. “*Hayır!*” diye bağırmıştı. “*Hayır!*” Ve sonra da Ralph’ın Şehir Tiyatroları’nın fuayesinde karımı soyan, yırtıcı kuş bakışlarını düşündüm. Nasıl çenesini bileyip durduğunu. Nasıl sanki onu diliyle tatmış gibi, dişlerini gıcırdattığını. Erkekler kadın-

lara bakar. Kadınlar erkeklere bakar. Fakat Ralph kadınlara adeta *Playboy*'un sayfalarını çeviriyormuş gibi bakıyordu. Bakarken aletini ovuyordu. Kafasında ya da gerçekte. On üç yaşındaki kızların bikinilerini aşağıya indiriyordu. Yoksa indirmiyor muydu? Sonuçta bunu yaptığını gözlerimle görmemişim. Kızımın sadece onun bunu yapabileceğini *düşünmüş* olması mümkündü. Belki de bundan önce dördü, Lisa ve oğlanlar ile, havuzda birbirlerinin mayolarını çekiştirmişlerdi. Bir oyun. *Masum* bir oyun. Dokuz-on beş yaş arasındakiler için masum, kırklarının sonundaki adamlar için değil.

“Belki de fantezimde Ralph’ı çok çabuk suçladım” diye düşündüm o anda. Ve ayrıca Caroline, biraz önce Ralph kızlarımız için bir tehlike teşkil ediyorsa, “hemen bugün” gitmek istediğini söylemişti. Bu belki de biraz fazla aceleci olurdu.

“Sen bu Stanley’yi nasıl buluyorsun?”

“Ne?”

“Stanley ve Emmanuelle. Bunu nasıl değerlendirmeliyiz? Kız kaç yaşındadır? On dokuz? On sekiz? On yedi? Demek istediğim, belki de resmi olarak reşit, ama bu normal mi? Sağlıklı mı?”

“Ama bu kırkın üzerindeki her erkeğin, en büyük gençlik fantezisi değil mi? Bir genç kız? Gerçi... Sanırım senin öyle bir sorunun yok.”

“Sorunla ilgisi yok. Stanley bunu yapabilir. O meşhur biri. Genç kızlar onun için sıradadır. Onun yapması gereken tek şey birini seçip sıradan almak. Belki de karşılığında bir şey elde ediyorlardır. Filmlerinden birinde ufak bir rol. Belki de etmiyorlardır. Buna gerek bile yok. Bir genç kız için, bir ünlünün gölgesinde kırmızı halıda yürüyebilmek bile, çoğu zaman yeterlidir.”

“Ama Marc, sadece bu mu? Basit bir aile hekiminin, genç kızları tavlama masası mı? Senin böyle bir şeye hevesinin olduğu fikrine bile hiç kapılmadım.”

“Hayır, haklısın. Ben kendimi böyle çok çabuk mutsuz

hissederdim. Böyle bir kızla parka gitmek isterdim, disko-ya değil.”

Caroline gülmeye başladı. Sonra da elimi tuttu.

“Sen kendi yaşındaki kadınları tercih ediyorsun, değil mi ha, canım benim?” dedi.

“Evet” dedim. Fakat ona bakmadım. Bakışımı kumsala ve denize yönlendirdim. “Bu bana daha adil geliyor.”

Kiralama şirketinde yarım saat bekledikten sonra, tamircinin su problemini çözmek için o akşamüstü geleceğini söylediler. Gişedeki kız takvime baktı.

“Bugün cuma” dedi. “Elimizden geleni yaparız. Ama hafta sonu kapalıyız. Bu durumda pazartesi olur.”

Çok çirkin bir kızdı. Otuz kilo kadar fazlası vardı ve şişmiş suratında onlarca sivilce ve pürüz. Pürüzden ziyade, hiçbir şeyin olmadığı boş alanlardı. Konuşurken birlikte hareket etmiyor, yüzünün geri kalanı belli bir ifade aldığı anda boş kalıyorlardı. “Belki de bir kaza geçirmiştir” diye düşündüm. “Belki de çocukken yüzü, arabanın ön camına yapışmıştır.”

Biraz daha gişeye doğru eğildim. Ağzımı açmadan önce, kızın bariz görebileceği şekilde, dükkânın önünde kiralık ve satılık yazhkların resimlerini inceleyen Caroline’e hızlı bir bakış attım.

“Bu hafta sonu dışarı çıkıyor musun?” diye sordum. “Bu akşam? Yarın?”

Kız gözlerini bir kırptırdı. Güzel gözlerdi, evet. Sevecen gözler. Kızarmaya başladı. En azından yüzünün hâlâ yaşayan kısımları kızardı, ölü kısımlarındaki kan muhtemelen cildin yüzeyine çıkamayacak kadar fazla dirençle karşı karşıyaydı.

“Erkek arkadaşım var beyefendi” dedi usulca.

Ona bir göz kırptım. “Erkek arkadaşın kendini şanslı his-

sediyor olmalı. Umarım ne kadar şanslı olduğunun farkındadır.”

Gözlerini aşağıya indirdi. “O... O çok meşgul. Ama ona bu akşamüstü size gelip suya bakabilir mi diye soracağım.”

Gözlerimi kıza diktim. Tamirci! Dün çıplak Ralph ile çatıya tırmanan kısa tamirci. “Anlaşılan elinden her türlü iş geliyormuş” diye düşündüm kendi kendime; “sadece tıkanmış su depolarını açmıyormuş.” İki resmi üst üstü getirmeye çalıştım, fakat tamirci ve kızın birlikte televizyon karşısında oturmalarından ileriye gidemedim: Birbirlerinin ellerini tutuyorlardı; tamirci boş eliyle bir buçuk litrelik bir kola şişesi ni ağzına götürüyordu; kızın boş eli dirseklerine kadar bir aile boyu cipsin içine girmişti.

“Marc, gel bir bak.”

Kıza bir kez daha göz kırptım ve karımın yanına gittim.

“Bak” dedi Caroline. “Bu bizim ev değil mi?”

Gösterdiği yere baktım. Bir karton levha üzerine üç resim yapıştırılmıştı – evin, bahçenin bir bölümünün ve de havuzun.

SATILIK

HAVUZLU YAZLIK

Altında ev ve bahçe hakkında, kaç oda ve kaç metrekare olduğuna dair özet bilgi vardı. En altta da fiyat, bir cep numarası ve bir e-posta adresi yazıyordu.

“Fena değil doğrusu” dedi Caroline.

“Yani evet, bir yerleşim bölgesinin ortasında ve kumsala dört kilometre uzaklıkta. Eğer buralarda bir yer alacaksam, deniz kıyısında oturmayı tercih ederim.”

Caroline işaretparmağıyla başka ilanların üzerinden geçti. “İşte. Bu deniz kıyısında.”

Bu ev de “Havuzlu Yazlık” olarak satılıktı. Fakat bir koyun tepesindeydi. Havuzdan aşağıdaki denizi görüyordunuz. İstenilen fiyat ise, tatilimizi geçirdiğimiz evin beş katıydı.

“Bunu kastediyorum” dedim.

Caroline elimi tuttu. Yüzü ciddiye.

“Şimdi n’apıyoruz?” diye sordu.

“O evi alıyoruz. Sonrasına da artık bakarız.”

“Hayır, şimdiyi kastediyorum. Ne zaman gidiyoruz? Oradan gerçekten ayrılmak istiyorum Marc.”

Düşündüm. Daha doğrusu düşünüyormuş gibi yaptım. Caroline bu soruyu sorduğu zaman ne cevap vereceğimi zaten düşünmüştüm.

“Şimdi cuma” dedim. “Yarın ve pazar yollar fazla kalabalıktır. Ve muhtemelen başka bir yerde yer bulmak da zor olur. Bir kampingde veya başka bir yerde. O yüzden pazartesi öneriyorum.”

“Ama o zaman gerçekten, tamam mı?”

“Pazartesi gidiyoruz” dedim.

Cumartesi sabahı Lisa bir yavru kuş buldu. Çadırımızın yanında yatıyordu ve muhtemelen oradaki zeytin ağacından düşmüştü.

“Baba!” Lisa uyku tulumumu çekiştiriyordu. “Baba gel bak. Bir yavru kuş düşmüş.”

Kuş yan yatmıştı, titriyordu ve başarısızlıkla sonuçlanan birkaç kalkma denemesi yaptı.

“Sanırım yuvasından düşmüş” dedim gözlerimdeki çapakları silerken. Dalların içine baktım, fakat hiçbir yerde bir yuva görmedim.

“Çok acıklı” dedi Lisa. “Ama sen doktorsun baba. Onu iyileştireceksin.”

Yavru kuşu dikkatlice tuttum ve yukarıya kaldırdım. Elimi gagalamaya çalıştı, ama minik gagasında pek güç yoktu. Gördüğüm kadarıyla kırık bir bacak veya yaralanma yoktu. Kalbimin derinliklerinde buna üzüldüm. Ayağı kırık bir yavru kuş bir “proje” olabilirdi. Daha önceki tatillerde bunu yapmıştım. İki sene önce bir Yunan adasında kuyruğu sıkışmış bir kedi vardı. Kanlı yerini dezenfekte ederken beni o kadar derinden ısırmıştı ki, kendime tetanos ve canımı çok acıtan bir dizi kuduz aşısı yapmak zorunda kalmıştım. Fakat hepsine değmişti. Kedinin minneti sonsuzdu. Üç gün sonra elimizden çiğ kuzu eti yiyordu. Sargı çıktığında biraz alışması gerekirdi. Yara düzgün iyileşmişti, ama kedi geride kalan sade-

ce üç santimetrelik kuyruğuyla dengesini korumakta zorlanıyordu. Bir badem ağacının tepesine tırmandı ve sonra aşağıya inemedi. Ağaca tırmanıp onu oradan indirmeye çalıştığım da patisiyle yüzüme vurdu ve sol gözkapagımı yırttı. Arkasından da güm diye beş metreden beton terasa düştü. Ama sonra hiç yanımızdan ayrılmadı. Bizi hep takip etti. Evde, bahçede, hatta köydeki fırında ve kasapta biz alışverişimizi bitirene kadar sabırla bekledi ve kumsala kadar bir buçuk kilometre boyunca hep bizimle yürüdü.

Veda ağır oldu. Julia ve Lisa gözyaşları içindeydi. Hayır, kediye götüremezdik. Gerekli aşıları olmadan uçağa binemezdi. Aylarca karantinada kalması gerekirdi. Ve ayrıca “Kedi burada kendi adasında daha mutlu olmaz mıydı? Aile ve arkadaşlarının olduğu yerde? Fare ve kertenkele avlayabileceği bir yerde? Havanın hep güzel olduğu bir yerde?” diye Caroline ve ben kızlarımıza karşı bunu savunduk.

“Ailesi nerede o zaman?” diye ağlıyordu Julia. “Neden hiç gelip bakmadılar nasıl olduğuna?”

O son günü düşündüğümde, hâlâ gözlerimin yaşardığını hissedirim. Kedi bizimle gelebileceğini düşünmüştü; arka koltuğa atlamaya hazırdı. Çakıl yoldan anayola inerken arabanın arkasından yürüyordu. Sonunda arabadan inip kediye taşla kaçırmak dışında çare kalmamıştı. Kızlarımız artık bakmak istemiyordu ve arka koltukta ağlıyorlardı. Caroline gözlerine kâğıt bir mendili bastırıyordu. Ve ben de ağlıyordum. Patikadan ilk taşı alırken, çocuklar gibi ağlıyordum. Kedi bir an bunun bir oyun olduğunu düşündü, ama o kadar iyi nişan aldım ki taş kafasına isabet etti. Hırlayarak, kalın kopuk kuyruğuyla, hızlı adımlarla eve geri döndü.

“Özür dilerim Bert” diye ağladım –Lisa ikinci günde kediye “Bert” ismini koymuştu, okulundaki erdemlilik taslayan bir öğretmenden ilhamla– “senin nasıl olduğuna bakmak için tekrar geleceğiz.”

Şimdi de elimdeki yavru kuşa bakıyordum ve hiçbir şeyi olmadığı için üzülyordum. Sadece küçüktü. Kendine bakmak için fazla küçük ve fazla kırılgan.

“Usulca kimseyi uyandırmadan eve gir” dedim Lisa’ya. “Bir karton kutu, ayakkabı kutusu bul mesela. Ve banyodan biraz pamuk ve bir bez getir.”

“Buralarda ufak bir hayvanat bahçesi var” dedi Judith. “Kumsala gelmeden önce sola dönünce, yukarıya giden yolda. Biz bir kere önünden geçtik. Bir duvar var ve bir de çit, birkaç da bayrak asılı. ‘Hayvanat Bahçesi’ yazıyor çitin üzerinde ve duvarın üzerinde hayvan resimleri var.”

Bu arada terasta kahvaltı ediyorduk. Yavru kuş daha önce şarap şişelerinin durduğu bir karton kutunun içindeydi. Aslında kutunun yanları çok yüksekti. Kenardan bakıp, kuşun dipte büzülmüş, beze dayanmış oturduğunu görünce elinde olmadan bir hapishanenin havalandırmasını düşünüyordun.

“Ne düşünüyorsun?” dedim Lisa’ya. “Hasta veya yaralı değil. Sadece çok çok küçük. Kendine bakamayacak kadar küçük. Onu hayvanat bahçesine götürelim mi?”

Lisa ciddi ciddi baktı. Yavru kuşun içinde olduğu kutuyu, yanındaki sandalyeye koymuştu. Her yirmi saniyede bir, kenardan bakıyordu. “İçiyor” diyordu o zaman. Ya da “Yine titriyor.”

“Hayır” demesini bekliyordum, Lisa’nın hayvanat bahçesi fikrini reddetmesini *umuyordum*, ona kendisinin bakmak istediğini söylemesini. Kendi ayakları üzerinde durana kadar. Ondan sonra da onu özgür bırakacaktık. Bu, sana bağlanan bir köpek veya bir kediden farklıydı. Bir kuştan uçmak istemesi dışında bir şey bekleyemezsin. Bilirsin bir gün mutlaka tekrar gitmek isteyeceğini.

Güzel bir an olacaktı. Küçük kızımın paylaşmak isteyeceğim bir an. Yavru kuşu usulca ellerine alırsın. Ellerini hafif

açarsın. Kuş yukarıya doğru çırpınır, önce duraksayarak, beceriksizce. Sonra alçak bir dal üzerinde tekrar dengesini bulur. Orada bir süre oturur. Tüylerini silker ve etrafına bakınır. Bize, kurtarıcılarına. Bize minnettar olduğunu düşünürüz. Sonra kafasını biraz döndürür, tek gözünü gökyüzüne odaklar ve uçup gider.

Plana göre pazartesi yola çıkacaktık. Yavru kuşun iki günde yeterince güçleneceğinden emin değildim. “Fakat onu götürübiliriz de” diye düşündüm, arka koltukta, kutunun içinde.

Bu ideal senaryoydu. *Benim* ideal senaryom. Ama Lisa “Hayvanat bahçesinde onu yeterince güzel bulurlar mı?” diye sordu.

“Yeterince güzelden kastın nedir?”

Lisa dudağını bir ısırıldı ve arkasından derin derin iç çekti. “Hayvanat bahçesinde genellikle kaplanlar ve filler falan olmaz mı? Halbuki bu çok sıradan bir yavru kuş. Belki de onu yeterince güzel bulmazlar.”

Ve o an herkes güldü. Judith, Ralph, herkes – Emmanuelle bile güneş gözlüğünün arkasından gülüyordu, kimseye neden güldüğümüzü sorma zahmetine girmese de.

Hayvanat bahçesindeki bakıcı haki bir şort ve beyaz bir tişört giymişti. Kutuya bir göz attı ve yüzünde şefkatli bir gülümseme belirdi.

“Onu buraya getirmiş olman çok güzel” dedi Lisa’ya. “Böyle bir hayvancık genelde annesi olmadan bir gün bile yaşayamaz.”

“Ne diyor?” diye sordu Lisa.

Bakıcının söylediklerini tercüme ettim. Lisa ciddi ciddi başını salladı. “Peki şimdi onu ne yapacaklar?”

“Onu birkaç gün burada tutacağız” dedi bakıcı. “Gerekirse bir hafta. Tekrar güçlenene kadar. Ama bu tür kuşların bazen doğaya dönmek istemediğini görürsünüz. İnsanlara he-

men fazlaca bağlandıklarını. O takdirde hayatının sonuna kadar burada kalabilir.”

Bakıcıyla kuşların kaldığı yere yürüdük ki, Lisa kuşun nereye yerleştirileceğini görsün. Yolda çok az gözalıcı hayvan gördüm. Birkaç geyik, koç, birçok şişman siyah domuz, birkaç tavuskuşu ve leylek. Boyutlarına nazaran ona küçük gelen bir kafeste duran bir kurt, postuyla parmaklıklara sürünüyordu.

“Lamalarınız da var mı?” diye sordum bakıcıya.

Bakıcı başını iki yana salladı. “Buradaki hayvanların hepsi gördüğünüz gibi sıradan hayvanlar. Bir de dağkeçimiz var ve birkaç antilop. Hepsi bu kadar.”

“Farz edin ki buralarda birinin laması var” dedim. “Ve birden koşullar nedeniyle ona bakamayacak durumda. Ve diğer hayvanlarına da. Siz onlara burada bakabilir misiniz?”

“Bir lamayı gönülden karşıladık. Zaten biz ayırım yapmıyoruz. Evi olmayan bütün hayvanlara burada bakıyoruz. Geçici veya temelli olarak. Bazen de yeni bir sahip buluyoruz. Fakat o konuda çok temkinliyiz. Önce o kişinin gerçek bir hayvansever olup olmadığına bakıyoruz.”

“Bunu duymak güzel” dedim. “Telefon numaranız varsa, bir şey duyduğum vakit sizi aklıma getiririm.”

Yazlıkta Alex, Julia ve Thomas’ı havuzda bulduk.

“Karıınız babam, Stanley ve Emmanuelle ile şehre gitti” diye cevap verdi Alex, diğerlerinin nerede olduğu sorusuna. “Sadece annem ve anneannem burada kaldılar.”

Yukarıya baktım, evin birinci katına. Mutfak penceresinin arkasında Judith’in annesinin oturduğunu gördüm. Sırtı bana dönük oturuyordu. Lisa hemen yüzme eşyalarını almak için çadırımıza koşmuştu.

“Ne kadar kalacaklarını söylediler mi?” diye sordum Alex’e.

“Hayır, onu bilmiyorum. Ama zaten daha yeni gittiler. En fazla on dakika önce.”

Judith ve annesi küçük mutfak masasında oturmuşlar, Judith annesinin tırnaklarına oje sürmekle meşguldü. Gösterişli bir oje değildi; pembemsi, neredeyse şeffaf, yaşlı bir kadına yakışacak bir renkti.

“Ee?” diye sordu Judith. “Hayvanat bahçesini bulabildiniz mi?”

Ocakta bir kahve cezvesi ve içinde biraz köpürtülmüş süt olan küçük bir tencere duruyordu. Mutfak kapısının üstünde duran saate baktım. On bir buçuk. Olabilirdi. Ama her halükârda, canım kahve istemiyordu.

“Gerçekten çok ilgiliydiler” dedim buzdolabını açıp bir kutu bira çıkarırken. “O yüzden Lisa’ya yavru kuşundan ayrılmak kolay geldi.”

Mutfak masasında boş bir sandalye vardı, ama bir şekilde birayla iki kadına katılmak uygunsuz geldi. O yüzden ayakta kaldım. Tezgâha dayandım ve kutuyu açtım. İki yudumdan sonra hafiflemişti bile elimde.

“Siz benim kızımın yeni aile hekimi misiniz?” diye sordu yaşlı kadın bana bakmadan.

“Hayır anne” dedi Judith. “Sana daha önce de söylemiştim ya. O sadece Ralph’ın yeni aile hekimi.”

O anda Judith’in annesi kafasını bana döndürdü. “Ama beni o zaman aradığınızda başka bir şey söylemiştiniz. Dediniz ki o zaman...”

“Alabilir miyim?” Öne doğru hızlı bir adım attım ve sigara paketiyle çakmağı masadan aldım.

“Anne hareket etmeden oturman lazım, yoksa taşıracağım” dedi Judith.

“O senin aile hekimin olduğunu söyledi” dedi Judith’in annesi.

Sigaramı yaktım ve boş bira kutusunu çöpe attım. Sonra buzdolabını açıp yeni bir kutu çıkardım. Judith sorgulayan gözlerle bana baktı. Omuzlarımı silktim.

“Herhalde siz doğru hatırlıyorsunuzdur” dedim Judith’e bakmaya devam ederken. “Sanırım o zaman ben yanılmıştım, kızınızın aile hekimi olduğunu söylemekle.”

Yaşlı insanlara kusursuz işleyen hafızaları konusunda iltifat etmek hep işe yarardı, muayenehanemden biliyordum.

“Gördün mü?” dedi Judith’in annesi hakikaten. Judith bana göz kırptı. Ve ben de göz kırptım. “Gördün mü, Alzheimer değilim.”

“Onun için zaten fazla gençsin Vera” dedim.

Belki de biraydı bana aşırı güven veren. Judith’in annesine daha önce hiç ilk adıyla hitap etmemiştim. Fakat bu da hep işe yarardı, bilirdim, sadece muayenehanemden değil, onun dışında da – kadınlara ilk isimleriyle hitap etmek. Tercihen mümkün olduğu kadar sık. Hatta en iyisi, her cümlede.

Judith’in annesi (Vera) bir kıkırdadı.

“Hoş adam” dedi kızına. Tırnakları hazırды. Ayağa kalktı ve ellerini salladı. “Hayır, gerçekten hoş adam. Kızlarıyla nasıl olduğunu gördüm.”

Ancak şimdi bana bakıyordu. İki yanağının pembeleştiğini gördüm. Neredeyse hiç kırışmamış yanaklar. Hayatını büyük ihtimalle kendine dikkat ederek geçirmiş birinin yanakları. Aşırıya kaçılmamış. Kepekli ekmek ve yayık ayrılan bir yaşam. Doğal koruma alanlarında uzun bisiklet turlu.

“Evet, evet” diye devam etti bana artık doğrudan bakarak. “Kafamda gözlerim var. Kızlarına karşı nasıl sevecen olduğunu gördüm. Bütün babalar böyle değildir. Ve kızlarının nasıl açıkça seni sevdiklerini gösterdiklerini. Rol yapmıyorlar. Bu gerçek.”

Şimdi hafif kızarma sırası bendeydi. Öncelikle Judith’in annesinin bundan önce bu kadar fazla cümle sarf ettiğini duymamıştım, özellikle de bana karşı. İkinci olarak “Bütün babalar böyle değildir” derken adeta bir eleştiri duyduğumu hissettim, alaylı bir ima. Bana öyle geliyor olabilirdi, fakat

bu cümleyi söylerken bir an için yanındaki kızına baktığını görmüştüm sanki.

Gözlerinin içine baktım. Onu bana karşı uyarmaya çalıştım. Belki de kızının seçimi onu hayal kırıklığına uğratmıştı. *Bütün babalar böyle değildir.* Beni “hoş” bulmuştu. Görünüşe göre Ralph Meier’dan daha hoş. Fakat o kadar da hoş değildim – her halükârda onun düşündüğü şekilde değil.

Bahçeden gülme sesleri geliyordu. Biri alkışlıyordu. Bir başkası ıslık çalıyordu. Judith’in annesi pencereye doğru döndü ve Judith de dışarıya baktı.

“Oo, onları görmelisiniz!” dedi.

İki adımda penceredeydim. Mutfak masasının solunda, Judith’in annesinin yanında durmayı seçebilirdim ya da hâlâ oturan Judith’in yanında.

Annesinin yanındaki yeri seçtim.

Aşağıda, havuzda, Julia ve Lisa dalış tahtasında duruyorlardı. Alex ve Thomas havuzun kenarında, ayakları suyun içindeydi. Önce Julia öne doğru yürüdü, dalış tahtasının sonuna kadar. Orada bir durdu, balerin gibi bacaklarını yukarı ve ellerini havaya kaldırdı. Sonra vücudunun yanından doğru ellerini aşağıya indirdi, kendi etrafında iki kere döndü ve tekrar dalış tahtasının ucuna doğru yürüdü. Alkışlayan Alex’ti, Thomas üç kez arka arkaya seslice parmaklarının arasından ıslık çaldı.

Sonra da Lisa geldi. Ablasından daha hızlı yürüyordu. Bir nefeste dalış tahtasının ucuna gelmişti ve kendi etrafında o kadar hızlı dönmüştü ki dengesini kaybetti ve sırtüstü suya düştü. Şimdi iki oğlan da alkışlıyordu. Alex havuzun yanında sarmalanmış duran bahçe hortumunu kaptı, musluğu açtı ve suyu Julia’ya yönlendirdi. Kızımın kaçacağını tahmin etmiştim, ama durduğu yerde duruyordu. Hatta su bikinisine ve çıplak karnına sıçrarken kendini uzatıp, parmak uçlarının üzerinde duruyordu. Sonra ellerini boynuna uzattı, ıslak sa-

çını sanki kuyruk yapacakmış gibi yukarıya kaldırdı ve sonra tekrar sallandırdı.

“Dikkat ediyor musunuz?” diye seslendi Judith açık pencereden. Gereksiz bir uyarıydı; ıslatmanın tamamen karşılıklı istekle gerçekleştiği her halinden belliydi. Büyülenmişçesine büyük kızıma bakıyordum. Hayır, yanılmıyordum; suyun arkasında, daha doğrusu suyun damlalar haline geldiği toz bulutunun arkasında gökkuşağının renkleri dans ediyordu.

Elleri ağzının yanında, “Bayan Islak Tişört oynuyoruz ane!” diye yukarıya seslendi Thomas. “Julia kazanıyor.”

“Hiç de değil!” diye seslendi Lisa, kenardaki merdivene tırmandıktan hemen sonra. “Şimdi beni ıslat Alex! Beni ıslat!”

Judith başını yana çevirdi ve bana baktı. Yüzünden kendini gülmemek için zor tuttuğunu görüyordum. Omuzlarımı silktim ve güldüm.

“Ne kadar hoş kızlar ya” dedi Judith’in annesi. “Şanslısın Marc, böyle güzel kızlarla. Ben olsam çok dikkat ederdim onlara.” Pencereden geriye bir adım attı. “Fakat şimdi yoruldum. Sanırım biraz uzanacağım.”

Küçük mutfak masasında karşılıklı oturuyorduk. Judith kendine bir kadeh beyaz şarap koymuş, içine de iki küp buz atmıştı. Ben buzdolabından üçüncü biramı almıştım. Aramızda Judith'in masaya koyduğu bir kâse zeytin duruyordu. İki-miz de yeni birer sigara yakmıştık.

Bir süre hiçbir şey söylemedik. Dışarıya bakıyorduk, bahçeye ve bu arada Bayan Islak Tişört yarışmasının sonuçlanmış olduğu havuza. Alex, Julia ile beraber bir şezlongda yatıyordu. Julia başını Alex'in pazularına dayamış, açık elini onun karnına, göbeğinin tam altına dayamıştı. Thomas ve Lisa ortalıklarda görünmüyordu, fakat evin arkasından sesleri ve sıçrayan pinpon topunun sesi geliyordu.

Yazlığa geldiğimizden beri ilk kez Judith'le aynı mekânda baş başaydık. Ona baktım. Elimini masanın üzerinde kaydırdım, orta ve yüzük parmaklarını başparmağım ile işaretparmağımın arasına aldım ve usulca elini kendime doğru çektim.

"Marc..." Sigarasını küllüğe dayadı. Derin bir iç çekti, hızlıca dışarıya bir göz attı ve bana baktı. "Bilmiyorum Marc... Bilmiyorum acaba..."

"Biraz yürüyebiliriz" dedim. "Ya da kumsala gidebiliriz. Benim arabamla."

Hâlâ parmaklarından tutuyordum. Elinin üzerini okşuyordum. Arabayla bir yerlere gidebiliriz diye düşündüm. Kumsala değil ama tepelere, kıyıdaki sayısız dolambaçlı yol-

lardan. Bir kez gittiğimiz, bir ormanın açık alanındaki, neredeyse terk edilmiş park yeri geldi aklıma. Park yerinden Ralph'ın kumsalcıklarından biri, bir saatten fazla yürüme mesafesindeydi. Ama kumsala gitmek zorunda da değildik. Park yeri yeterince iyiydi.

“Bilmiyorum acaba annem...” dedi Judith. “Bilmiyorum ne düşünür, birazdan kalktığında biz burada olmazsak.”

“Bir not bırakınız” dedim. “Bir şey almaya gittiğimize dair.” Bira kutumu havaya kaldırdım ve sııttım. “Belki de birazdan bira biter.”

Judith aralık olan mutfak kapısına hızlıca göz attı. “Marc, bu çok... garibime gidiyor.” Artık çok sessiz konuşuyor, neredeyse fısıldıyordu. “Garip geliyor. Kendimi rahatsız hissediyorum. Annem. Çocuklar. Karın... Demek istediğim, her an geri gelebilirler.”

Bira kutumu masaya koydum ve ben de sigaramı küllüğe bıraktım. “Judith...” Masanın üzerinden eğildim ve yüzümü yüzüne yaklaştırdım. Dışarı bakıyordu, havuza. “Bekle” dedi. Parmaklarını ellerimden kurtardı, ayağa kalktı ve parmak uçlarında mutfak kapısına doğru yürüdü. Kapıya gelince arkasını döndü ve bir parmağını dudagina götürdü. “Sadece bir bakacağım” dedi.

Kapıyı açık bıraktı. Ses yapmadan oturma odasına girip, sonra sola, banyo ve yatak odalarının bulunduğu koridora dönerken gözlerimle onu takip ediyordum. Sigaramı küllükten aldım ve bir firt çektim. Bir hafta önce kampta içtiğim ilk sigara, ilk sigara tadındaydı. On bir yaşında okul meydanında hissettiğim baş dönmesini hissetmişim. Fakat artık sigaralar yine on beş yıl önce, bırakmadan önceki tattalardı. Normal. Sigara gibi. Birkaç gün önce de kendi paketimi almıştım.

Yatak odalarının oradan gelen boğuk sesler duydum. Derin bir iç çektim ve ayağa kalktım. Buzdolabında sadece bir

bira daha vardı. Birilerinin gerçekten alışverişe çıkması gerekiyordu.

Kutuyu açtım ve ağzıma götürdüm. Judith geldiğinde hâlâ buzdolabının yanında duruyordum. Çok hızlı ilerledi. Kolumu beline doladım ve onu kendime doğru yaklaştırdım. Önce boynundan öptüm. Kutuyu tezgâha bıraktım. Boş elimle onu arkaya doğru çektim ve onu bu sefer kulağına daha yakın bir yerden tekrar öptüm. Kıkırdadı, iki elini de göğsüme koydu ve sanki beni geri itmek istiyormuş gibi yaptı. Halbuki ellerine neredeyse hiç güç vermiyordu. Ellerimi poposuna kadar indirdim. Bikinisinin üstüne sadece ince ve önü açık duran bir bluz giymişti. Parmaklarımı bikinisinin lastiğinin altından, yukarı doğru kaydurdım.

“Marc” diye fısıldadı. “Annem... annem uyandı. O...”

“Judith” dedim kulağına. “Benim sevgili güzel Judith'im.”

O an elini hissettim. Parmaklarını. Vücudumun ön tarafında bir şeyler yapıyordu, karnımın oralarda. Şortumun üzerinde, dökümlü bir gömlek vardı. Gömleğimi yukarı sıyrırken, aynı zamanda iki düğmemi de çözüyordu. Tırnaklarıyla göbeğimin altındaki bölgeyi gıdıkladı, sonra da parmaklarını daha aşağıya indirdi. Kulağından dudağına çok ufak bir mesafe vardı. Sonsuza kadar sürdürmeyi istediğim çok ufak bir mesafe. Bu arada elimin tamamını bikinisinin altına soktum. Parmaklarımı açıp, poposunun üzerine önce usulca, sonra da sertçe bastırdım. Başını yana eğdi ve dilinin ucunu dudaklarımın arasına soktu. Dilimin ucunu şöyle bir yaladı ve sonra hemen dilini geri çekti. Gözlerini kapatmış olduğunu gördüm. Bütün kadınlar gibi. Ben gözlerimi açık tutuyordum. Bütün erkekler gibi. Ve gözlerim açık olduğu için mutlak kapısını görüyordum. Judith'in saçlarının arkasında. Alt kolumun ve hâlâ saçında bulunan elimin (poposuna bastırmayan diğer elimin) arkasında.

Bu bazen masanın üstüne koyduğun bir kitabın başına ge-

lır. Bir an için odanın dışına çıkarsın ve geri geldiğinde farklı bir yerde duruyordur. Aynı şekilde, Judith'in mutfığa geri döndüğünde kapıyı aralık bıraktığından emindim. Kapalı değildi, hayır, aralıktı.

Her halükârda onu ilk kendime doğru çektiğimde kapının aralık olduğunu hatırlıyordum ve o anda bir nebze daha aralanmıştı. Hâlâ aralıktı, ama bu *daha büyük* bir aralıktı.

Tam o anda aralığın arkasında, bir şeyin hareket ettiğini gördüm. Yerde bir gölge, fazlası değildi. Ses yoktu. Bazen saniyeler büyüyüp yeni bir zaman birimine dönüşürler. Kalp atışlarıyla tamı tamına örtüşen bir zaman birimi. Kapıya doğru baktım. Belki de bana öyle geliyordu. Fakat o an gölge tekrar hareket etti. Yanılmam mümkün değildi. Kapının arkasında biri duruyordu.

Elimi Judith'in bikinisinden çektim ve karnının altına götürdüm. Onu usulca kendimden uzaklaştırırken, diğer elimi de saçından çektim.

Belli ki Judith bunun muzip bir tür ön sevişmenin parçası olduğunu düşünüyordu, benim sadece farklı bir şey denediğimi. Çek. İt. Ertele. Hafif bir ses çıkardı, inleme ile iç çekme arasında. Güldü ve elini benim onun karnını iten elimin üzerine koydu.

Ama gözlerini de açtı. Ağzıma baktı. Ses çıkarmadan kelimeleri şekillendiren dudaklarıma.

Kapı. Kapının arkasında biri duruyor.

Judith hâlâ parmaklarının üzerinde duruyordu, fakat o an yavaşça kendini ayaklarının üzerine bırakınca, on santimetre kısaldı. Bana baktı ve gözbebeklerini gördüm, büyüyüp sonra tekrar küçülen gözbebeklerini. Elimi bıraktı ve beni kendinden uzaklaştırdı.

"Bir bira daha ister misin Marc?" diye sordu. "Bakayım. Umarım daha vardır."

Sesi normal geliyordu. *Fazlaca* normal. Normal çıkmak

için elinden gelen her şeyi yapıyormuş gibi gelen bir sestti. İki eliyle saçını düzeltti. Gömleğimi tekrar şortumun üzerine giydim ve düğmelerini ilikledim.

Orada öyle duruyorduk, iki yakalanmış ergen gibi. Judith'in yanağının kızardığını gördüm. Şüphesiz benim suratım da renk değiştirmişti. Saçlarımız şekle girmiş olabilirdi. Kıyafetlerimizi iyi kötü düzelmiş olabilirdi. Bizi ele veren, kızarmış olmamızdı.

Judith arkaya, kapıya doğru birkaç adım attı. Aynı zamanda bana işaret ediyordu: *Buzdolabını aç.*

Ama bunu yapmadım. Başka bir şey yaptım. Sonradan sık sık kendi kendime "Niye?" diye soracaktım. Önsezi der insanlar, ama önseziden çok daha kuvvetli bir şeydi. Bir ürperme. Çarpan bir kalp. Daha doğrusu ritim atlayan bir kalp. Korku filminden bir sahne: Kanlı çarşaf kaldırılır ve altında gerçekten biri yatıyordur. Bir ceset. Kafatası ezilmiş, kolları ve bacakları ustaca kesilmiş ve birden fazla çöp torbasına bölüştürülmüş bir ceset.

Pencereye doğru yürüdüm ve dışarıya baktım. Havuzun kenarında artık kimse oturmuyordu. Biraz önce Alex ve Julia'nın uzandığı şezlong boştu.

"Anne?"

Arkamı döndüm ve Judith'in mutfak kapısını savurarak dışarıya doğru açtığını gördüm. "Anne?"

Pencereden dışarıya doğru eğildim. Eşiği fazla alçak olan bir pencereydi. Dışarıya doğru o kadar fazla eğildim ki, neredeyse dengemi kaybediyordum. Kalbim gittikçe daha hızlı çarpıyordu. Panik. Adrenalin. Kalp kaçışa hazırlanıyordu, meslek icabı biliyordum. Kaçmak için ya da savaşmak için. Kalp son sürat pompalar ki, oksijen mümkün olduğu kadar hızlı vücudun bütün köşelerine ulaşsın. Oksijenin en gerekli olduğu köşelere – yürümek için ayaklara, düşmanın yüzüne mümkün olduğu kadar hızlı yumruk atabilmek için ellere.

Hiç kimseyi göremedim. Dinledim. Dedikleri gibi *kulaklarımı kabarttım*, ama aslında sadece hayvanlar kulaklarını kabartabilir. Hiçbir şey duymadım. Hiç rüzgâr yoktu. Yapraklar kıpırtısız ve gevşek, ağaçların dallarında asılıydı. Böyle sıcak günlerde genellikle circırböceklerinin sesi duyulurdu, ama belli ki circırböcekleri için bile fazla sıcaktı.

Bir şeyin eksikliğini hissediyordum, ilk başta tam anlamıyla ne olduğunu bilemesem de. Sessizlikte bir ses. Demin var olan bir ses...

Pinpon topları! Sıçrayan pinpon topları.

Nefesimi tuttum. Ama yanılmıyordum. Pinpon masasının durduğu, evin arka tarafı da sessizdi.

“Anne?” Judith artık tamamen kapıyı geçmiş, oturma odasında duruyordu. “Anne?”

O an ben de mutfak kapısına doğru yürüdüm. Mümkün olduğu kadar sakin. Mümkün olduğu kadar normal. “Hiçbir şey olmadı” diye kendimi teselli ediyordum. Henüz değil. Gülümsemeyi denedim. Derli toplu bir gülümseme. Fakat dudaklarım o kadar kurumuştı ki acı veriyordu.

Judith’in yanından geçtim ve dosdoğru dış kapıya doğru yürüdüm.

“Marc...”

Banyonun kapısında durmuş, kapı mandalını zorluyordu, fakat kapı kilitliydi. “Anne? Orada mısın?”

“Önce bir dışarıya bakayım” dedim ve yok oldum. Dış kapıyı geçip, merdivenlerden aşağı indim; fayanslı patikadan havuza yürüdüm.

Biraz fazla hızlı gittiğimin, çok geç olmadan farkına vardım. Hiçbir şey yoktu. Hiçbir şey olmamıştı. Eğer kızlarım hâlâ bahçedelerse, telaşlı bir izlenim yaratmamalıydım. Nefes nefese, kızarmış suratlı bir baba yanlış bir sinyal verirdi. *Ne oldu baba? Kıpırmızıydın! Nefes nefesesin! Sanki hayalet görmüş gibi bakıyorsun.*

Yavaşladım. Havuzdan ayrılırken durdum. Tarif edilemeyecek bir saniye boyunca suya gözlerimi diktim. Ağaçların tepelerinin ve masmavi gökyüzünün yansıdığı suyun yüzeyine. O saniye boyunca kısılmış gözlerle dibi taradım. Ama hiçbir şey göremedim. Yalpaze gibi açılmış saçlarla, su üzerinde yüzen hareketsiz bir vücut yoktu. Sadece mavi fayanslar vardı.

Evin arka tarafına doğru yürümeye devam ettim. Pinpon masasının orada da kimse yoktu. Raketler masanın iki tarafında duruyordu. Bir raket, topun üzerinde eğik duruyordu.

Çadır. Fermuar kapalıydı. Kızlarımı şaşırtmak veya korkutmak istemiyordum. O yüzden öksürdüm.

“Julia? Lisa?”

Çömeldim ve fermuarı açtım, fakat çadır boştu. İleriye doğru yürüdüm, sonunda dışarıya çıkan merdivene gelene kadar evin çevresinde döndüm. Tekrar kendimi iki basamak birden yukarıya aceleyle çıkmamak için frenlemek zorunda kaldım.

“Annem duş alıyor” dedi hâlâ banyo kapısının önünde duran Judith.

“Ya çocuklar? Çocukları gördün mü?”

Onun cevabını beklemeden yatak odalarının bulunduğu koridora doğru yürüdüm. Alex ve Thomas’ın odasının kapısını çaldım. Ses çıkmadı, ama bir şey duydum – belli belirsiz bir mırıltı, sanki çok kısık sesle açık bir radyo gibi.

Kapıyı açtım. Alex, Thomas, Lisa ve Julia dördü birlikte, birleştirilmiş iki tek kişilik yatağın üzerine uzanmışlardı. Ortadaki Thomas’ın kucığında bir dizüstü bilgisayar vardı.

“Selam, merhaba!” dedim. Bunu fazlaca neşeli bir sesle söylediğimi hemen fark ettim, ama düzeltmek için çok geçti. “Siz burada mı oturuyorsunuz?” diye devam ettim. Suratıma bir yumruk atmayı çok isterdim. Televizyon karlanınca yumrukladığınız gibi. Bu yersiz neşeli sesi ortadan kaldırmak istiyordum.

Lisa bana bir baktı; Julia ise sanki odaya hiç kimse girmemiş gibi yapıyordu. Sadece Alex yastığın üzerinde biraz yana kaydı ki, büyük kızımın omuzlarındaki eli daha gevşek dursun.

Thomas ekrandaki bir şeye güldü. Alex, Julia ve Lisa gülmedi.

“Neye bakıyorsunuz?” diye sordum.

Cevap almadan önce, soruyu bir daha tekrarlamam gerekti. Alex, “*South Park* efendim” dedi.

Daha önce bana hiç *efendim* demiş miydi? Bilmiyordum. Hemen hatırlayamadım. Caroline’le bana sürekli siz diyordu, ona tekrar tekrar bunun gerekli olmadığını söylememize rağmen.

Derin bir nefes aldım. Neşeli ses bitmişti! “Birazdan pinpon oynamak ister misiniz? Turnuva yapsak? Hep beraber?”

Yine hemen cevap gelmedi.

“Belki” dedi Alex sonunda.

Lisa ve Julia’ya baktım. Bana öyle geliyor olabilirdi, ama sanki özellikle Julia ekranla pek ilgili değilmiş gibi bakıyordu. Sanki gerçekten beni mümkün olduğu kadar, büsbütün görmezden gelmeye çalışıyordu.

“Julia?” Kalbim tekrar çarpmaya başladı. Dilimin ucunu dudagımla ıslattım. Bunun dilimin *suçlu* ucu olduğunu o anda fark ettim. Bu düşünceyi kafamdan silmeye çalıştım, ama tam olarak başaramadım. Ne pahasına olursa olsun, bir şeylerin titremesini engellemeliydim. Sesimin. Altdudagımın. Kollarımın ve bacaklarımın. Bütün vücudumun.

“Julia!”

O an sonunda bana baktı. Durgun. Tepkisiz bir bakış.

“Julia, seninle konuşuyorum!”

Bana bakmaya devam etti. “Duyuyorum” dedi. “Ee, ne diyordun?”

Hakikaten, ne diyordum? Hiçbir fikrim yoktu. Pinpon turnuvası hakkında bir şey. Hayır, bunu zaten yapmıştım. Kızımın gözlerinin içine baktım. Hiçbir şey görmedim. Sitem yok-

tu. Üzüntü yoktu. Belki de sadece hâlâ kapının önünde duruyor olmama sinir olmuştu.

“Yeterince su içiyor musun Julia?” dedim. “Demek istediğim, bugün aşırı sıcak bir gün. Susuz kalmamaya dikkat etmek gerekir. Hepinizin dikkat etmesi gerekir. Size bir büyük sürahi limonata yapayım mı?”

Arka arkaya çok fazla saçmasapan laf etmiştim. Her şeyden önce çok bariz laflar. Julia tekrar bakışlarını bilgisayar ekranına yöneltti.

“Yap bakalım” dedi.

“Lütfen efendim” dedi Alex. “Ya da normal kola.”

Birkaç saniye daha durdum. Bir şey söyleyebilirdim. Sesimi yükseltebilirdim. *Babanla böyle konuşamazsın!* Fakat içimden bir ses bunun doğru zaman olmadığını fısıldıyordu. *Buna hakkım olmadığını...* Bunu bana fısıldayan başka bir sestti, *suçlu dilin* sesi.

Judith’in annesinin banyodan yeni çıktığı koridora doğru yürüdüm. Beyaz bir bornoz giymişti ve başına bir havlu dolamıştı.

“Merhaba Marc” dedi. Bana bir baktı ve gülümsedi. Sonra da yanımdan geçip odasına doğru yürüdü.

Judith’e baktım. Judith omuzlarını silkti ve elleriyle bir hareket yaptı. “*Ben de bilmiyorum*” anlamına gelmesi gereken bir hareket. Aynı anda, dışarıda bir arabanın kapısının kapandığını duyduk. Ve sonra bir tane daha. Toplam dört kapı.

“Tuhaf!” dedi Judith. “Ne kadar çabuk döndüler.”

Ona doğru yürüdüm. Onu çıplak olan üst kolundan tuttum.

“Sakin ol” dedim. “Normal davranıyoruz. Hiçbir şey olmadı.”

Dış kapıya doğru yürüdüm ve kapıyı açtım. Aşağıda Caroline, Stanley ve Emmanuelle, Ralph’ın arabasının yanında duruyorlardı. Ralph bagaja eğilmişti.

“Merhabalar” dedim. Yine neşeliydim, ama bu seferki en

azından doğaldı. Kollarımı havaya kaldırdım. Sadece Caroline bana baktı. “Merhabalar” dedi.

“Marc!” dedi Ralph. “Gel bir yardım et. Sen ve Stanley. Bu gerçekten çok ağır.”

Bagajda duran bir şeyi çekiştiriyordu. Kenardan bir balığın kuyruğunun çıktığını gördüm. Dev gibi bir balık.

“Kılıçbalığı Marc!” diye seslendi Ralph. “Onu almamazlık edemezdik. Bu akşam ateşe giriyor. Çok keyifli olacak, dostum!”

O cumartesi gecesi yaz ortası festivali kutlanıyordu. Kumsalda havaifşek ve şenlik ateşleriyle. Bütün gün patlamalar duyuluyordu. Havaifşekler bizdekilerden farklıydı. Roket şeklinde onlarca renkte patlamıyor, sadece ağır ve koyu renk patlıyorlardı. Sesleri havaifşekten çok, ağır silah veya bomba gibi çıkıyordu. Göğüs kafesinin derinlerine kadar hissettiğin patlamalar. Kaburganın altında. Kalbinin arkasında.

Plan, hep birlikte kumsala gitmekti. Fakat tabii önce yemek yenmesi gerekiyordu. Kılıçbalığı, Ralph tarafından parçalara ayrıldı. Bir balta ile, terasın fayansları üzerinde. Başlangıçta çocuklar bunu son derece ilginç buldu. Fakat her vuruşta birkaç adım geriye doğru gitmeye başladılar. İç organlar dışarıya çıktı – karaciğer, yumurta parçaları, hava kesesi, bir rugby topu büyüklüğünde, kimsenin ne olduğunu bilmediği parlak koyu kahverengi bir organ. Bazen Ralph kılıçbalığına enlemesine vuruyor, her tarafa fayans parçaları sıcıyordu.

“Biraz dikkat eder misin canım?” dedi Judith. “Daha kiralama şirketinden depozitoyu geri almamız gerekiyor.”

Fakat Ralph baltalama işinden o kadar bariz zevk alıyordu ki, hiç duymuyormuş gibi gözüküyordu. Çömelmişti ve terliklerini fırlatıp atmıştı. Çıplak ayaklarına bakıyordum. Balta bazen parmaklarının korkunç yakınından geçip fayanslara çarpıyordu. Doktor olarak bakıyordum. İlk ne yap-

mam gerekeceğini önceden tasarlamaya çalışıyordum. Ayak parmakları soğuk tutulmak şartıyla hastanede tekrar diki-
lebilirdi. Ralph'ın bir veya birden fazla parmağına baltayı in-
dirmesi durumunda birinin sakın kalması gerekiyordu. Ara-
mızda bir doktor vardı. Doktor kanamayı durdurmalı ve par-
makları buz küpleriyle ıslak bir havlunun içine sarmalıydı.
Belki kadınlar ve çocuklar bayılabilirdi. Muhtemelen doktor
sakın kalan tek insan olacaktı. *Judith, buzdolabından buz
getir! Ve ıslak bir havlu! Caroline, alt bacağına bastırmama
yardım et, çok kan kaybediyor! Stanley, arabayı çalıştır ve ar-
ka koltuğu indir! Julia, Lisa, Alex, Thomas içeri girin! Bura-
da sadece ayak bağı oluyorsunuz. Emmanuelle'i bırakın bi-
raz yatsın. Kafasının altına bir yastık koyun. Birazdan tekrar
kendine gelir...* Bir yıldız rolünde parlayabilirdim, tam bana
göre yazılmış bir rol. Fakat balta, topu topuna sadece bir kez
Ralph'ın ayak başparmağının yarım santimetre yakınına gel-
di. Sonra daha dikkatli davranmaya başladı.

“Neye bakıyorsun Marc?” dedi. “Evet, şimdiden acıkmaya
başladın ha. Gel bana bir iyilik yap ve bir bira daha getir.”

Akşam oldu. Mangalın ızgarasının altından bazen alevler
yükseliyordu. Terasta bira ve beyaz şarap içiyorduk. Judith
masaya kâseler içinde zeytin, ançuez ve acı sucuk koymuş-
tu. Izgarada kılıçbalığı parçaları cızırdıyordu. Judith'e, ateş-
ten altın sarısına bürünen yüzüne baktığımda gözlerini aşı-
ğıya indirdi. Caroline gözlerini ileriye doğru dikmiş, şarabın-
dan ufak yudumlar alıyordu. O da bana bakmamak için elin-
den geleni yapıyormuş gibi duruyordu. “*Burada oturuyorum*”
diyordu vücut dili. “*Burada oturuyorum, ama başka bir yerde
oturmayı tercih ederdim.*”

Thomas ve Lisa pinpon oynuyorlardı. Alex ve Julia yine
havuzun kenarında birlikte bir şezlongda uzanmışlardı. Bi-
rer kulaklarında Julia'nın iPod'unun beyaz kulaklığı vardı.
Son saatlerde büyük kızım ile doğrudan iletişim kurmaya ça-

lıışmıştım, fakat sonuç alamamıştım. Ona bir şey sorduğumda omuzlarını silkiyor ve derin derin iç çekiyordu. “Kumsala gitmek istiyor musun?” diye sormuştum bir şey sormuş olabilmek için. “Havaifişeklere bakmak için?” Ve bunun arkasından omuzlarını silkti. Ve iç çekti. “Siz istemiyorsanız burada da kalabilirsiniz” dedim yüzümün ısındığını hissederken. “Risk oynayabiliriz ya da başka bir şey... Monopoly...” Julia saçını yukarıya doğru kaldırdı ve sonra tekrar saldı. “Bakarız” dedi ve sonra arkasını dönüp uzaklaştı. Bana şöyle bir bakma nezaketi bile göstermeden. Adeta bütün kadınlar bana bakmamak için birbiriyle yarışıyorlardı. Tek istisnalar Lisa ile Judith’in annesiydi. Yemeğin hazırlanması sırasında Vera bana birkaç kez gülümsemişti. Ve hatta Ralph oturmuş kılıçbalığını parçaladığı sırada kafasını sallarken de bana gülümsüyordu. Ya Lisa? Lisa bana hâlâ her on bir yaşındaki kızın babasına baktığı gibi bakıyordu. İdeal adama bakar gibi. Büyüyünce evlenmek istedikleri adama.

“Julia’nın gözlerinin içine bakmayı denemeliyim” diyordum kendime. Gözleri yalan söylemezdi. Tek bir bakış yeterliydi. Kızımın gözünden korkunç gerçeği okuyabilirdim. Ya da okuyamazdım. Hâlâ her şeyi kuruntu ediyor olmam mümkündü. Belki de Alex’le arasında bir şeyler olmuştu. Belki de dendiği gibi, kısa süre içinde “yetişkin” olmuştu ve dırdırcı bir babanın can sıkıcı varlığına ihtiyacı yoktu. Bu biyolojidi. Biyolojiye karşı gelmek imkânsızdı.

“Bu akşam bize anlattığın şey çok ilginçti Stanley” dedi Ralph pişen ilk kılıçbalığı parçalarını tabaklarımıza dağıtırken. “Arabada. Sanırım Marc’a da çok ilginç gelir.”

İlgiden çok kibarlıktan Stanley’ye doğru baktım. Yüzünde bir isteksizlik görürsem, daha fazla ısrar etmeyecektim. Çatalını kılıçbalığına geçirmesiyle tabağında bir su birikintisi oluştu. Büyük bir parça kesti ve ağzına soktu.

“Aa, evet” dedi.

O dakika, bitişik bahçelerden birinden havaya bir fişek uçu. Daha önce de fişeklerin havalandığını görmüştük, fakat hiç bu kadar yakından değil. Fişek cızırdayarak ve ısıldayarak yukarıya doğru yol alırken, herkes nefesini tutuyordu. Sonra patlama geldi. Patlama ve parlama. Daha doğrusu tam tersi. Fişek, tam başımızın üstünde patladı; patlamanın sesi daha gelmeden, ışığından yüzlerimiz aydınlandı. Daha öncekiler gibi bir patlamaydı. Sert ve ağır. Bir yıldırım. Bir el bombasının tam isabeti. Bir bomba. Fakat bu sefer o kadar yakındı ki, sanki bütün vücudunu kaplıyordu. İçeriden. Midenin dibinden başlayıp kaburgalarından çıkan bir şimşek dalgası gibi geçerek, sonunda çene ve kulak zarları yoluyla vücudunu terk ediyordu. Kadınlar ve çocuklar çığlık atıyordu. Erkekler ve oğlanlar küfrediyordu. Bir şişe düştü ve terasın üzerinde kırılarak parçalandı. Sokakta bir yerlerde bir arabanın alarmı çalıyordu. “Tanrı belanızı versin!” dedi bütün bir parça kılıçbalığını fayanslara düşüren Ralph. Patlamalar birkaç kez daha tepelerin arasında yankılandı. Sonra ses kesildi.

“Vay!” Bu Alex’ti. O ve Julia kulaklarından beyaz kulaklıkları çıkarmış, şezlonglarından kalkmışlardı. Julia dehşet içinde etrafına bakıyordu. Annesine bakıyordu. Ralph’a. Judith’e. Stanley ve Emmanuelle’e hatta. Benim dışımda herkese.

“Baba, baba! Biz de o fişeklerden alabilir miyiz?” diyerek pinpon masasından koşarak geldi Thomas. “Baba! Biz de patlatacak mıyız baba?”

“Bu hiç normal değil” dedi Judith. “Tanrı aşkına, bunun nesi eğlenceli?”

“Bir an nefes alamadığımı zannettim” dedi Caroline.

Judith’in tamamen içten gelen bir öfkeyi yansıtan yüzüne baktım. Caroline elini göğsüne koymuştu ve birkaç kez arka arkaya derin nefes alıp verdi. O anda erkeklerle kadınlar

arasındaki farkları düşündüm. *Uzlaştırılamayacak* farkları. Hiç açıklanamayacak farkları.

Erkekler en şiddetli patlamayı seçer. Ne kadar şiddetli olursa, o kadar iyidir. Bu onları kadınların gözünde çocuksu yapar. O kadar çocuksu ki kadınlar onlara acımayla güler. *“İşte hep çocuk kalıyorlar”* derler birbirlerine. Ve haklıdır. On altı yaşında bir delikanlıyken havaifşek patlattığımda, bütün talimatları nasıl ihmal ettiğimi hatırlıyorum. Asla fitille patlatmayın. Hep üstü açık ateşle, gerçek bir kibrit veya çakmak aleviyle patlatın. Ateş görmek isterdim, korkakça yanan bir fitil değil. Fişekleri emin bir mesafede, boş bir şişenin içine koymazdım. Elimden ateşlerdim. Fişegin gücünü parmaklarımın arasında hissetmek isterdim. Böylelikle bu, senin de gücün olurdu. İlk başlarda o kadar sıkı tutardım ki, fişek ani bir hareketle elimden kurtulup gökyüzüne doğru aceleyle yönlendiğinde elime tahtanın kıymıkları batardı. Sonra nasıl tutmam gerektiğini öğrendim. Gevşekçe. Fişegi mümkün olduğu kadar az engellemeliydin. Fişegin kendi iradesi vardı. Yukarı çıkmak isterdi. Böyle bir anda asla o akşamın kutlama amacını düşünmezdim. Gelmekte olan yeni yıl da. Savaşı düşünürdüm. Roketleri ve uçaksavarları. Askerlerin helikopterler ve nakliye uçaklarıyla teknolojik üstünlüğü olan düşmana karşı, omzundan havaya taşınabilir uçak füzeleriyle yapılan kurtuluş hareketlerini. Çoğu zaman dayanamaz ve fişegi açıkçası sorumlu sayılamayacak şekilde eğik yönlendirirdim. O zaman karşı komşuların pencerelerine çarpardı. “Pardon!” derdim, eğer bir pencere açılıp korkmuş bir komşu adam veya kadın dışarı doğru eğilirse. “Pardon, bir an tamamen yanlış yönlendi.” En sahte masum yüzümü takınırdım. Bacağını uzatmış karşı takımın futbolcusuna doğru gelerek, onu hayatının sonuna kadar sakatlayan futbolcunun yüzü. *Pardon, ayağım kaydı...* Bir sonraki fişegi ileride, sokakta kutlama yapanların üzerine yönlendirirdim. Savaştı.

Savaşı kazanmak, kaybetmekten iyidir. Tarih bize bunu öğretir. Ve biyoloji. Öldürülmektense, başka birini öldürmek daha iyidir. Ezelden beri insanlar mağaranın girişini korumaya alırlar. İstilacılar kovalanırlar. İnsanlar. Hayvanlar. Buna rağmen devam eden bir istilacı sonradan “Uyarılmadım” diyemez. “Bir adam ancak üstünlük çok büyükse çatışmadan kaçır” diye öğretmişti bize Profesör Herzl medikal biyolojide. “Eşit güçte veya daha zayıf bir düşmana karşı şansını değerlendirir. Yumruklarını sıkır. Elindeki kılıcın ağırlığını ölçer. Tabancanın. Tankın taretini düşmandan bir nebze daha hızlı çevirir. Nişan alır ve ateş eder. Hayatta kalır.”

Thomas o anda babasının önünde duruyordu. “Sende de o fişeklerden var mı baba?”

Ralph yere eğildi, mangal çatalından yere düşmüş olan kılıçbalığını aldı ve tekrar ateşe koydu. Yüzünde geniş bir sırıtma belirdi.

“Git bir depoya bak bakalım oğlum” dedi. “Pinpon masasından sonraki kapı. Sen de Alex.”

İki oğlan evin arka tarafına koşarken, ani bir boşluk hissettim. Boşluk kalbimin arkasında bir yerlerdeydi. Ralph eve havaifişek almıştı. Ve ben bunu yapmamıştım. Önceki gün havaifişek satılan depolardan birinin önünden geçmiştim. Depo oluklu levhalardan yapılmıştı ve köyün sonundaydı. Tereddüt etmiştim. Hızımı azaltmıştım. *Sadece ne var bakayım*. Ama park yeri yoktu ve yoluma devam ettim.

“Eğer Ralph gibi iki oğlum olsaydı, o zaman arabayı gerekirse beş kilometre uzağa park ederdim” diye düşündüm o an. Ama iki kızım vardı. Birkaç yıl önceki bir yılbaşı kutlamasını düşündüm. Bilmeden, yine bir paket fişek ve çatapat almıştım. Gece on ikide, ilk fişeği boş bir şarap şişesi içinde, kapımızın önündeki kaldırıma koydum. Üç havaifişegin fitilini birbirine bağlamış ve ateşlemiştim. Fakat Julia ve Lisa kapının girişinde kalmışlardı. İlk patlamada irkilmiş ve eve

doğru geri adım atmışlardı. Sonra Caroline de kapı girişinde belirmişti. Üçü birlikte bana bakıyorlardı. Ben daha fazla fişek patlattım. Daha şiddetli bir patlama için bir havaifişegin üzerine boş bir kutu koydum. Caroline bu arada kızların ellerine maytap vermişti, fakat sonra pek dışarı çıkmamışlardı. Kapı girişinde durup, kollarını mümkün olduğu kadar uzağa uzatıyorlardı ki maytapların kıvılcımları paspasa düşmesin. O noktadan babalarına bakıyorlardı. Kibarca söylemek gerekirse ilginç davranan babalarına. *On iki yaşındaki bir oğlan gibi*. Savaşta kadınlar üniformaları diker. Mühimmat fabrikalarında el bombalarını doldururlar. Dendiği gibi, savaş çalışmalarına katkıda bulunurlar. Fakat el bombalarını *patlatma* işini erkeklere bırakırlar.

“Baba, baba! Şimdiden bir tane patlatabilir miyiz?”

Alex ve Thomas depodan kollarında iki tutam havaifişekle geri gelmişlerdi. Bazı fişekler kendilerinden uzundu. O kadar fazlalardı ki, neredeyse taşıyamıyorlardı. İki veya üç fişek terasa düştü.

“Biraz daha beklemeyelim mi?” dedi Ralph. “Bir saate kalmaz, hep birlikte kumsala gideriz.”

“Ama bitişikteki insanlar da bir tane patlattı” dedi Alex.

“Hadi baba” dedi Thomas. “Lütfen?”

Ralph başını salladı. Gülerek masadan boş bir şişe aldı. “Bir tanecik o zaman” dedi.

Oğlanların bu arada terasa koymuş oldukları havaifişek yığınının baktım. En küçükleri bile bir metre uzunluktaydı. O anda terasın fayansları üzerine yan yana uzanmış duruyor olmaları, ele geçirilmiş cephaneyi hatırlatıyordu. Bir gerilla hareketinin veya terör örgütünün gizli sevkiyatı gibi. Teknolojik üstünlüğü olan düşmanın elinde tanklar ve uçaklar vardı. İşgalcinin lazer güdümlü füzeleri ateşlediği helikopterleri vardı, fakat ilkel Kassamların rastgele sivil hedeflere yönlendirilmesi daha çok psikolojik hasar veriyordu.

“Hayır, burada değil” dedi Ralph. “Herkes bu kadar yakın bir yerde değil. Bir alev sıçrarsa hepimiz havaya uçarız evle birlikte. En iyisi havuzun yanında ateşleyelim.”

“Bu iyi bir fikir mi?” diye sordu Judith.

“En iyisi kumsala gidene kadar bekleyelim” dedi Caroline.

“Ben içeri giriyorum” dedi Judith’in annesi.

Oysa Ralph sadece gülüyordu. “Ama oğlanların bekleyemeyeceğini anlamış olmalısınız.”

Bakışlarını Alex ve Thomas tarafından havuzun kenarında, şişenin içinde ateşlenen fişekten iki kızına doğru çevirdim. Fıtil yanmaya başladığında kulaklarını tıkadılar. Fişek cızırdayarak şişeden kurtulup, şişe kırılıp, parçalara ayrılarak birkaç parça da havuza geldiğinde Julia bir çığlık attı.

Patlama beklenmedik kadar hızlı oldu. Şiddetli ve derin, biraz önce komşular tarafından ateşlenen roketten daha şiddetli ve derin. Ayak tabanlarının altında başlıyordu ve gürleyerek yukarı doğru çıkıyordu. Göğüs kafesindeki tüm alanı kullanarak enine doğru genişliyordu ve sonunda da kafa da bitiyordu. Çok kısa süreliğine nefes alman duruyordu. Bu sefer birçok araba alarmı ötmeye başladı. Köpekler panik halinde havlıyordu. Julia ve Lisa çığlık çığlıyordu. “Kahretsin!” diye bir kadın sesi duyuldu ve arkamızı döndüğümüzde Emmanuelle’i gördük. Elinde sadece şarap bardağının dibinin bir kısmı ve sapı duruyordu. Gerisi parçalanmış, ayağının önünde duruyordu. Beyaz bluzunun üzerinde koca koca kırmızı lekeler vardı.

“Gördün mü? İstedığınız oldu mu?” diye seslendi Judith.

“Bir tane daha! Bir tane daha!” diye bağıırıyordu Thomas.

“Lanet olsun!” dedi Alex ve dişlerinin arasından bir ıslık çaldı. “Siktir lan! Nasıl şiddetli!”

“Bir tane daha o zaman!” dedi Ralph.

“Eğer izin verirsen!” dedi Judith. “Lütfen, al şunları ve kumsalda ne yaparsan yap! Ralph, umarım beni duymuşsundur?”

Ralph teslim olduğu anlamında iki elini havaya kaldırdı. “Tamam, tamam, kumsala gidiyoruz.”

İçim yeniden derin bir pişmanlıkla doldu. Fişek almadığım için pişmandım. Ben olsaydım Ralph gibi hemen diz çökmezdim. Caroline’in gözlerini aradım. Karım şiddetli patlamaları sevmese de, sanırım onunla birlikte olduğumuz bu kadar seneye boyunca onun hiç “*Umarım beni duydun*” dediğini duyduğumu sanmıyorum.

Ve gerçekten de aynı anda birbirimizin gözlerini bulduk. Caroline, Emmanuelle’in yanında duruyordu. Bir elini Emmanuelle’in omuzlarının üstüne koymuştu, diğer elinin parmaklarıyla Emmanuelle’in tişörtündeki şarap lekelerine bir dokunuverdi. Sonra kafasını çevirip bana baktı.

Ve iyi görmüştüm – karım bana göz kırptı. Hemen anlayamadım, göz kırpma sadece şarap lekeli tişörtle mi ilgiliydi, yoksa bütün fişek olayı ve Judith’in sinirlenmesiyle mi ilgiliydi? Ama o kadar önemli de değildi. Caroline öncelikle olayın *komik* yönünü görüyordu. Pazartesi kesinlikle ayrılmak istediğini söylemişti, ama belli ki kafasında zaten Meier’lara ve yazlıklarına veda etmişti. Hayır, veda etmemişti; *mesafe koymuştu*. Ona göz kırparken, o gün daha önce mutfakta olanları düşündüm. Judith’in dişleri üzerindeki dilimin ucunu, poposundaki ellerimi. Onun şortumun çıtçıtını açan parmaklarını düşündüm. Fişekler bir araya toplanıyordu, bazıları içeri girip kumsal serin olursa diye kazak veya ceket almaya gitti ve arkasından arabaların orada toplandık. Emmanuelle katılmayacağını belirtti ve Stanley de pek fikrini değiştirmeye çalışmadı. Judith’in annesi de evde kalıyordu.

Julia ve Lisa, Alex ve Thomas’la birlikte Ralph’ın arabasının arkasına binmek istedi. Bir an geldi, Judith Ralph’ın yanındaki yolcu koltuğuna oturmadan biraz önce, arabanın kapısına dayanıp bana baktı. Ben de ona baktım. Başka niyetlerin olduğunda bir kadının bakışlarına nasıl kenetlenirsen,

öyle kenetlendim bakışlarına. Art niyetler. Garaj kapısının üzerinde asılı bahçe lambasının ışığının gözlerine yansıdığını gördüm. Kumsaldaki fırsatları düşündüm. Etrafta çok insan olacaktı. Birbirimizi kaybedecektik. *Bazıları* birbirini kaybedecekti. Bazıları ise birbirini bulmayı bilecekti.

“Düşünüyorum da, belki ben de burada kalabilirim.” Caroline benim yanımda belirmiş ve ellerini alt koluma dayamıştı.

“Öyle mi?” dedim, bahçe lambasının ışığı artık yüzüme gelmesin diye yüzümü yana doğru çevirirken. “Gerçekten istemiyorsan gelmek zorunda değilsin. Benim için sorun değil. Yorgunsan ben yalnız giderim.”

Bazen hayatını geriye sararsın, hangi noktada daha farklı bir yöne sapabilecekmiş diye bakmak için. Ama bazen geriye saracak hiçbir şey yoktur; kendin de bilmiyorsundur, ama o an hayat sadece ileriye sarıyordur. Görüntüyü durdurmak istersin... *Bu noktada*, dersin kendi kendine. *Eğer bu noktada başka bir şey söyleseydim... Başka bir şey yapsaydım.*

O akşam kumsala gittim. Ve geri döndüğümde artık başka bir insandım. Bir an için değil ya da birkaç gün için değil, hayır; sonsuza dek.

Pantolonun lekelenir. En sevdiğin pantolonun. Pantolonu arka arkaya on kere, doksan derecede yıkarsın. Ovarsın, fırçalarsın, sürtersin. Ağır silahları devreye sokarsın. Beyazlatıcıları. Ovalama süngerlerini. Fakat leke çıkmaz. Çok uzun ovarsan ve sürtersen, en fazla yerine başka bir şey gelir. Kumaşın daha ince ve soluk olduğu bir yer. O soluk yer, hatırandır. Leke ile ilgili hatıran. O noktada iki şey yapabilirsin. Pantolonu atabilirsin ya da bütün hayatın boyunca o hatırayla ortalarda dolaşabilirsin. Halbuki o soluk yer, sana sadece lekeyi hatırlatmaz. Pantolonun henüz temiz olduğu zamanları da hatırlatır.

Yeterince geriye sarınca, sonunda temiz pantolon tekrar gözünün önüne gelir. Artık biliyorsundur ki, temiz kalmayacaktır. Biliyorum ki, artık hayatımın geri kalanında geriye sarıp duracağım. *“Orada mıydı?”* diye kendime tekrar tekrar

soracağım. “Yoksa daha geride mi?” Orada? Görüntüyü durdururum.

Burada henüz temiz.

Ama burada artık değil.

Caddeye giden patikadan daha henüz inmiştik ki, Stanley Forbes gömleğinin cebinden bir paket Marlboro çıkarıp burnunun önüne uzattı. Minnettarlıkla paketten bir sigara aldım.

“Dikkat et” dedi.

“Ne?”

“Çok sağdan gidiyorsun. Neredeyse park etmiş minibüsün aynasını kopartacaktık.”

Ben araba kullanma şeklinin eleştirilmesine zor katlanan adamlar sınıfına giriyorum. *Hiç katlanamayan*, demeliyim aslında. Aslında mantiken Stanley’nin muhtemelen haklı olduğunu biliyordum. Biliyordum ki, aslında zaten araba kullanamayacak kadar çok içmiştim. Kısa bir tereddüt anı olmuştu. Stanley kendi kiralık arabasıyla kumsala gitmek üzereydi. Anahtarları bile elindeydi, ama sonunda omuzlarını silkmiş ve tek yolcu olarak benim arabama binmişti.

“Sağol” dedim o an. “Sen sağa dikkat et, ben de özellikle sola bakarım.”

Vitesi küçülttüm ve hızımı azalttım. Otuz metre kadar önümüzde Ralph’ın Volvo’sunun kırmızı arka farlarını görüyordum. Arabamı kenarda durdururken dikkat ettim. Buna rağmen tekerleklerin diş gıcirtısını andıran bir sesle kaldırım taşlarına sürttüğünü duydum.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Stanley.

“Yok, düşünüyorum da bugün bir kutlama günü. Belki de kumsala giden büyük yolda kontrol vardır. Gerçekten çok fazla içtim. Hemen ehliyetimi alırlar.”

“Peki.”

“Fakat kumsala giden bir başka yol daha var. Toprak bir

yol. Biz ilk birkaç gün bir kampta kaldık bildiğin gibi. Eğer buradan kamping bulabilirsem, oraya öyle de varabiliriz.”

Biraz uğraşmak gerekti. Birkaç kez çıkmaz sokaklara girdik, ama sonunda kampinge gittiğinden neredeyse emin olduğum toprak yolu bulduk. Solda ve sağda ağaçlar vardı. Araba camımı açtım ve uzunları yaktım.

“Sağda ağaçlar var Marc” dedi Stanley. “Ve solda da, bu arada.”

İkimiz de güldük ve duruma tekrar hâkim olduğumu göstermek için biraz ekstra gaz verdim. Tekerlekler toprakta kaydı ve araba zikzak çizerek öne doğru savruldu.

“Evet!” dedi Stanley. “Zebra Bir, yoldayız!”

Muhtemelen bu bilmem gereken bir film den alıntıydı, ama hiçbir fikrim yoktu. Stanley’ye sormak da içimden gelmedi. Film yapımcısına sorabileceğim başka sorular vardı. *Emmanuel kaç yaşında sahiden? Görüldüğü gibi yavaş mı düzüşüyor, yoksa görüntü her zamanki gibi aldatıyor ve sen yaşlı aletinle ona zor mu ayak uyduruyorsun? Yatakta da güneş gözlüklerini takıyor mu?* Ama bu soruları sormadım.

“Ne olmuştu?” diye sordum o yüzden. “Ralph bir şey söyledi. Yemekten az önce. Bir şey anlatmışsın, benim de ilgimi çekebilecek bir şey.”

“Ha evet” dedi Stanley.

“Eğer şu an anlatmak içinden gelmiyorsa, anlatma canım. Başka bir sefere.”

Toprak yol artık dimdik aşağıya iniyordu. Ara sıra uzakta, ağaçların arasında ışıklar görünüyordu, büyük olasılıkla kumsaldaki bar ve restoranların ışıkları. Doğru yoldaydık.

Stanley de camını açmıştı. Sigarasını dışarıya attı ve yeni bir tane yaktı. “11 Eylül’den birkaç ay sonra, Bush hükümeti birkaç film yapımcısını Beyaz Saray’a davet etmişti” dedi. “Özellikle de bilim kurgu yapımcılarını. Steven Spielberg, George Lucas, James Cameron. Ve ben. Ben birkaç bilim kur-

gu filmi yaptım. Bir tanesi Avrupa'da sadece DVD olarak yayınlandı, ama diğeri gerçekten başarılıydı. *Tremor*. Bilmiyorum hiç gördün mü?"

İsmi kulağıma tanıdık geldi ama bu türde gördüğüm son film, sanırım *The Day After Tomorrow*'du. "Hayır, korkarım görmedim."

"Önemli değil. Esas olay bu davetin arkasındaki fikir. Bütün grup Oval Ofis'te oturuyorduk. Tabii ki George Bush'un kendisi, Dick Cheney ve Donald Rumsfeld. CIA'den Goerge Tenet de vardı ve birkaç başka kişi daha – ulusal güvenlik danışmanı ve birkaç general. Ve biz, yapımcılar. Yemiş ve ufak atıştırmalıklar vardı. Ve kahve ile çay. Ayrıca da bira, viski ve cin. Nihayetinde konu hayal gücüydü. *Bizim* hayal gücümüz."

Toprak yol daraldı. Daha çok virajlar belirdi. Sonunu göremediğin, keskin virajlardı. İkinci viteste, motorla frenliyordum arabayı. Açık olan camdan, arabanın altına taşların çarptığını duyuyordum. Sıcak çam iğnelerinin kokusunu alıyordum. Ve de denizin. Yazlıkta kalan Caroline'i düşündüm. Veda anında yanağıma ufacık bir öpücük kondurmuştu. *Çok fazla içmedin mi? Araba kullanabilecek misin?*

"Bizim davet edilmemizin sebebi, hayal gücümüzü sonuna kadar kullanmamız içindi" diye devam etti Stanley. "Fantezimizi. Hatırlamıyorum, ilk fikir kimden gelmişti. George Bush'un kendisinden mi yoksa danışmanlarından birinden mi? Neyse. Çay ve kahveyle başlamıştık, fakat çok geçmeden bira ve viskiye geçmiştik. Başkan da. O birkaç duble viskiyi arka arkaya içti. Dick Cheney ve Donald Rumsfeld cin almıştı. Biri müzik açmıştı. Önce Bob Dylan, sonra Jimi Hendrix ve Dixie Chicks. Şimdi geriye baktığımda, bir şekilde harbi inanılmaz geliyor. Ama orada yaptığımız şey, oraya gelme nedenimizdi: Hayal kurmak. Şimdiye kadar kimsenin aklına teröristlerin yolcu uçaklarını silah olarak kullanabilecekleri gelmemişti. Her şey uçakların güvenliğini sağlama-

ya yönelikti. Bombalamayı ve rehin almayı önlemeye. Uçakların gökdelenlerin üzerine dalmasını, doğrusu kimse *hayal bile edememişti*. Bizden bunu istediler: Hayal edilemeyecek şeyleri hayal etmemizi. Uzaylıları dünyaya indiren ve gelecekteki intikamcılardan bugün hesap verdiren fantezimizle ve hayal gücümüzle, gelecekteki teröristlerin neler düşünebileceğini hayal etmeliydik. Fakat önce sana başka bir şey anlatmalıyım. *Tremor* bir kitaba dayanıyordu. Amerikalı bir yazarın bir kitabı. Samuel Demmer. Bilmiyorum, hiç onun bahsini duydun mu?”

“Sanırım duymadım, hayır.”

“Peki, fark etmez. Konu şu: O kitabı okumuştum. *Tremor*, Samuel Demmer’ındı. Ve ben kafamda hemen filmini gördüm. Gece saat on ikide okumaya başladım ve sabah altıda okumayı bitirmiştım. Saat sekizde Demmer’ı aradım. Kendisini. Normalde böyle bir şey için menajerimi ararın, ama o kadar heyecanlandım ki, heyecanımı şahsen iletmek istediğimi düşündüm. Dammer zor bir adam olarak bilinirdi. Televizyona hiç çıkmazdı, hiç röportaj vermezdi. En sempatik yazar türü bana göre. Her neyse, ilk aşamada telefonda mesafeliydi. Adeta birinin onun kitabını filmleştirmesi, onu zerre kadar ilgilendirmiyormuş gibiydi. Fakat hattın diğer ucunda bir şey daha duydum. İçine kapanık insanlarda sıkça duyduğun bir şey. Kalplerinin derinliklerinde her şeye rağmen birinin onları aramasından memnun olmaları. Biriyle bir süreliğine konuşabilmeleri, şahsen tanımadıkları birisi olsa da. Demek istediğim, bu tür insanlar sık sık kendi itibarlarıyla mücadele ederler. ‘Kendi itibarlarına uygun yaşamak’ derler Amerika’da. Örneğin, onu o kadar erken aramış olmamı hiç yadırgamadı. Uzun lafın kısası, kafalarımız uydu. Biraz kitabından konuştuk, onu filmleştirme olasılığından ve bir noktada bana, beni tamamen şaşırtan bir şey sordu. Beni bir an sessizliğe iten, ama hep aklımda tutacağım bir şey. Hatta da-

ha da ötesi, bu ondan sonra hayatımın özlü sözü haline geldi. 'Neden kendiniz bir şeyler düşünmüyorsunuz?' diye sordu. İtiraf etmeliyim ki, o an şaşakalmıştım. Ne cevap vereceğimi bilememiştim. Sonunda 'Ne demek istiyorsunuz?' diye sordum. Hattın öbür ucundan derin bir iç çekme duyuldu. 'Aynen dediğimi kastediyorum' dedi Samuel Demmer. 'Bana fikirleri olan biri gibi geliyorsunuz. Yeterince kendi fikri olan biri demek istiyorum. Niye başka birinin fikirlerine dayanan bir film yaparsınız ki? Niçin kendiniz bir film düşünmüyorsunuz?' Ondan sonra en az yarım saat daha konuşmaya devam ettik. Daldan dala. İkimizin de beğendiği kitaplardan. Filmlerden. Sonra da tanıştık. Olağandışı zevkli ve ilham verici bir işbirliği oldu. Fakat Demmer'ın sorusu, kesinlikle hayatımı değiştirdi. *Tremor*'u yaptım. Ama onun da izniyle, romanına sadece çok az dayanarak. 'Samuel Demmer'ın romanından yola çıkılarak' diye geçti son alt yazıda. Ve *Tremor*'dan sonra asla bir kitabı filmleştirmedim. Asla. Demmer'ın sözlerini ciddiye aldım ve kendim bir şeyler düşünmeye başladım."

Ön farların ışığı yolun kenarındaki bir tabelayı aydınlattı. Üzerinde elle çizilmiş çadır resmi ve iki gece kamp yaptığımız kampingin ismi olan bir tabelaydı. Sekiz yüz metre sonra. Ondan sonra yol daha dik iniyordu, bunu ilk geceden biliyordum. Fakat üç-dört keskin virajdan sonra kumsala varıyordun. Bulunduğumuz nokta, neyse ki yolun düz kısmıydı. Biraz daha gaz verdim.

"Peki, Beyaz Saray'da neler düşündünüz?" diye sordum. "Bir sonraki darbe nereye?"

"Olay bu zaten" dedi Stanley. "Belki de hiç darbe olmayacak. Demek istediğim, bir darbe olabilir de tabii, ama biz o öğleden sonra çok daha ileri gittik. İşin zor tarafı, her şeyin çok gizli olması. Hepimiz konuşulan hiçbir şeyi dışarıya yansıtmayacağımıza yemin etmek zorundaydık. Sadece Spielberg sonradan bir şeyler çıtlattı. Ne olduğunu bile hatırla-

mıyorum, ama masum bir şeydi sanırım. Çünkü o sarhoş öğleden sonranın ana sonucu şuydu: Olacakların, herkesin en çılgın hayallerinde umduğundan çok daha kötü olacağı. Ummadığından demeliyim daha doğrusu. Zaten çok kötüydü. Lanet olası bir kâbus. Yeni bir dönemin eşiğindeydik. Artık hiçbir şey güvenli olmayacaktı. Kelimenin tam anlamıyla. *Hiçbir şey*. Rönesans, zamanında yeni bir tür silahla başlamıştı. Kale duvarlarını delip geçen bir silah. İşte bu silah insanların bildikleri dünyanın sonunu getirdi. Güç, bariz yerinden oynadı. Birkaç on yıl içinde, bin yıllık mevcut durum sona erdi. Şu anda olan şey de bu. Biz, modern dünya, Batı Avrupa, Amerika, Asya'nın bir kısmı, kaleyiz. Biz çoktandır egemeniz. Fakat yakın gelecekte duvarları delip geçen bir şey çıkacak."

"Peki o ne olacak?"

"Dedim ya, bunu ne yazık ki söyleyemem. Ama o zamanki silahtan farklı olacak. Tek bir şey değil. Aynı anda birkaç şey."

Elimde değildi. Stanley'nin hikâyesi ilk başta pek de ilgimi çekmemişti, fakat şimdi meraklanmıştım.

"Ama herhalde onlardan bir tanesini anlatabilirsin" dedim. "Gerçekten, yemin ederim çenemi tutarım."

Sözlerimi desteklemek için tek elimi direksiyondan çekip, iki parmağımı ağzıma soktum, sonra da havaya kaldırdım. Bu arada yandan ona bakıyordum. "Yemin ederim" dedim.

"Önüne bak!"

Toprak yola sağdan aniden bir araba fırladı. Hiç yoktan. Frene bastım ve aynı anda direksiyonu sola kırdım. Belki de fazla yavaşça, kim bilir? Daha ileri gidebileceğimizi zannederiz. Fakat aracın durma mesafesi, sandığımızdan daha uzundur. İki araç birbirine dokununca sürtünme sesi geldi. Tam anlamıyla çarpışma değil, dokunmaydı. Metal metale değdi. Sonra da toprak yola çapraz durduk. Daha doğrusu biz durduk. Diğer araba devam etti. Kırmızı arka farları bir anda bir sonraki virajda kayboldu.

“Orospu çocuğu!” diye bağırdı Stanley. “Gördün mü adamı? Tanrı’nın belası! Siktir! Kahretsin orospu çocuğu!”

Tek elimi direksiyondan çektim ve alnımı sildim. Elim ve alnım terden ıslanmıştı. “Kahretsin” dedim. “Kahretsin.”

“Pezevenkin farları yanmıyordu. Demin, frenlere bastığında.”

“Evet, aynen! Frene bastı. Ama farları yanmıyordu. Hakikaten.”

Motorun durmuş olduğunu o an fark ettim. Birdenbire ses kesilmişti. Kaportanın altından iki kuru tık sesi geldi. Artık uzaktan dalgaların kumsala vuruşu çok net duyuluyordu. Çam iğneleri ve tuz dışında, yanmış lastik kokusu alıyordum.

“Hadi Marc. O pis pezevenke dersini verelim. Orospu çocuğuna dersini vereceğiz! Evet!” Stanley yumruğunu sıktı ve kuvvetlice torpido gözünün üstüne vurdu. Derin derin nefes aldım. İki elimle direksiyonu tuttum. Direksiyon da ıslaktı. “Daha neyi bekliyorsun?” dedi. “Hadi, motoru çalıştır.”

“Stanley. Bu iyi bir fikir değil. Çok fazla içtim. O pezevenk durmadığı için memnun olmalıyız. Kanımda bu kadar alkolle zaten suç bende olacaktı.”

Stanley hiçbir şey söylemedi. Kapısını açtı ve arabadan indi. “Ne yapıyorsun?” diye sordum, ama ben daha ne olduğunu anlamadan, arabanın arkasından dolandı ve benim kapımı açtı.

“Yana kay” dedi.

“Stanley, bu gerçekten iyi bir fikir değil. Yani sen de içtin. Belki de benden de fazla. Her halükârda benden az değil.”

“Üç kadeh. Belki herkes kadar içiyor görünüyorum, ama ben bir kadehi çok daha yavaş içiyorum.”

“Stanley...”

“Hadi Marc. Hadi yana kay. Biraz acelemiz var. Eğer o pezevenk bizden önce kumsala varırsa hiçbir şey yapamayız.”

Kendimi biraz zorlayarak vites kolunun üzerinden atla-

yıp yolcu koltuğuna otururken, ilk defa kafamdaki ağırlığın farkına vardım. Alkol etkisini kaybetmeye başladığında insanı aşağıya çeken o ağırlık. Nasıl olduğunu biliyordum. Vücut nem istiyordu. Su istiyordu. Ama aslında bunu hissettiğin anda, zaten çok geçtir. O anda sadece devam edebilirsin. İleri. Bir bardak bira düşündüm. Büyük bir bardak. Birayla ağırlığa arkadan vurursunuz, beklemediği yerden saldırırsınız.

Stanley motoru çalıştırdı ve arabayı şiddetle kaldırdı. Lastiklerin altından toprak kalktı. “Evet!” dedi sonunda ileriye doğru fırlayınca. “Sıkı tutun Marc.”

İlk virajda arabanın altının yolun kenarında duran kaya parçalarına sürttüğünü duydum. İkinci virajda neredeyse ağaca çarpacaktı. “Stanley” dedim. “Stanley!”

“İşte orada!”

Topu topu otuz metre ötemizdeki bir sonraki virajdan önce, kırmızı ışıkların fren yaptığını gördüm. “Onu kör ediyoruz” dedi. “Onu yakaladık Marc. Onu yakaladık.”

Vitesi küçülttü ve biraz daha gaz verdi. Motor kükredi. “*Speed Demons*’ı gördün mü?” diye sordu, fakat benim cevabımı beklemedi. “O benim Amerika’daki ilk mütevazı çıkışımdı. Boktan bir hikâyeydi doğrusu, ama o anda alabildiğim tek senaryoydu. NASCAR yarışları hakkında. Kanseri olan bir yarışçının son bir kez parlamak istemesi hakkında. Fakat onu pistin dışına itiyorlar ve alevler içinde ölüyor.”

“Stanley, lütfen...”

“Kardeşinin de ufak bir rolü var, hasta yarışçının kardeşinin. O rolü ben kendim oynamıştım. Bütün o çekimin en iyi tarafı buydu. Yarış arabasında tur atabiliyordum. Saatte iki yüz elli, üç yüz kilometre. Ve sonra yarış arabasının çok ufak bir hareketle dönebilmesi.”

Artık diğer arabanın tam arkasındaydık. Eski bir Renault 4 olduğunu gördüm. Stanley kornaya bastı ve basılı tuttu.

“Sürmeye devam etmesi gerek, yoksa olmaz. Hadi orospu çocuğu. Gaza bas!”

Direksiyonu hafif çevirdi ve sağ arka tamponu hedefledi. Yine metalin metale değme sesi geldi. Bu sefer ilkinden yüksekti. Ve de parçalanan cam sesi duydum. “Yakaladım onu!” Renault toprakta kaydı ve kendi etrafında döndü. Bir an için devrilecekmiş gibi durdu. Bir tarafı yerin bir metre üstündeydi ve bir saniye boyunca havada asılı durdu, ama sonra tekrar dört tekerleğinin üzerine düştü. Stanley’nin hızla ilerleyeceğini düşündüm, fakat geri vites taktı ve Renault’nun yanında duracak şekilde manevra yaptı.

“Pezevenk!” diye bağırdı bizim gibi arabasının camı açık olan ve bize korkudan gözleri açık bakan sürücüye. “Umarım bugün kanser olursun piç!”

Sonra da gaza bastı. Kahkahalarla gülerek arabayı kumsala giden son virajlarda sürdü. “Aman Tanrım Marc! Suratını gördün mü? Ah, muhteşem, işte bu, bunun için yapılır. Ve ayrıca bedavadan biraz Hollandaca da öğrenebildi.”

Hiçbir şey demedim. Renault’nun sürücüsü bize baktığında hızlıca kafamı arkaya doğru çektim ki, mümkün olduğu kadar Stanley’nin kafasının arkasında kalsın. Adamın saçları iyice karışmıştı. Onu ilk kez gördüğüm zamandan biraz daha karışık her halükârda. Ama onun, çiftliğindeki hayvanlara iyi bakmayı reddeden çevreci kampingin sahibi olduğunu hemen fark ettim.

Stanley hâlâ gülmeye devam ediyordu. Bana doğru döndü ve kolunu havaya kaldırdı. Eline çakmam gerektiğini anlamam biraz zaman aldı.

“İki şişe” dedi.

“Ne?”

“İki şişe şarap içtim. Ve yemekten önce içtiğim biralarla, kahvenin yanındaki brendiyi saymıyorum. İtiraf etmelisin ki, bütün bunları hesaba katarsan gayet iyi kullanıyorum.”

Kumsal kalabalıktı. O kadar kalabalıktı ki, diğerlerini hemen bulamadık. Önce Çin fenerleri asılı restoranlarda aradık, sonra şimdiden yakılmış şenlik ateşlerinin yanından denize doğru ilerledik. Soldan ve sağdan fişekler havaya uçuyordu. Patlama seslerinin arasındaki sessizlikte, baygın disko tınıları kumların üzerinde yankılanıyordu.

“Oradalar” dedi Stanley.

Gelgit noktasının yakınında Ralph ve Judith duruyordu, neredeyse hemen arkasından Lisa’yı ve onu takip eden Thomas’ı gördüm. Lisa bağırarak kendisini kuma attıktan sonra, Thomas onun üzerine yattı.

“Tam zamanında geldiniz” dedi Ralph.

Dinamit demeti uzunluğunda bir havaifişegi kuma gömmüştü ve o anda yazlıktan getirdiği bir tencereyi üzerine kapıyordu. Yuvarlak dipli, ağır, bakır bir tencereydi; antika bir çorba tenceresiydi sanırım, ateşin üzerine demir bir zincirle asılan türden.

“Geriye” dedi Ralph.

Bir an için sessizlik oldu. Yarım saniye sonra patlama duyuldu ve tencere yok oldu. Havaya uçtuğunu görmedik, hayır, bir kerede tamamen ortadan kayboldu. Biraz önce durduğu yerde otuz santimetre çapında bir krater açılmış, içinden yukarıya dumanlar yükseliyordu.

“Bakın!” diye seslendi Ralph. “Orada!”

İşaret etti. Fişek patlamalarından aydınlanan gecenin gökyüzünde tencereyi gördük. Yüksekliği tahmin etmek zordu. Yüz metre? İki yüz metre? Etrafında dönüyordu; etrafında dönen bir noktaydı ve hâlâ yükseliyordu. Tekrar onu gözden kaybetmek üzereyken inişe geçti. Fakat artık kumsalın üzerinde değildi. Tencere eğimli bir yörünge çizmişti ve o an denizin üzerinde düşmeye başladı. Bir an için onu tamamen kaybettik, ama ardından son kez kıyının yaklaşık on metre ötesinde gözüktü.

“İşte bizim depozito gidiyor” dedi Judith tencere son kez görüntüden kaybolduğu anda.

“Tanrım!” dedi Ralph. “Gördün mü? Gördünüz mü? Ne darbe. Ve şuraya bakın, kratere. Aman Tanrım. Midye parçalarının gözlerime sıçradığını hissediyorum.”

“Peki, bunu kiralama şirketine nasıl anlatacağız?” dedi Judith.

“Aman sen de, böyle mızızlanma! O tencere depoda duruyordu, yokluğunu fark etmezler bile.”

Hızlıca yana, Judith’e doğru baktım. Alnında bir kırılganlık oluştu, tam burnunun üzerinde. Yanaklarında ve gözlerinde şenlik ateşinin alevlerinin altın ışığı parlıyordu.

Olabilir, diye düşündüm. Gayet olabilir. Bu kadın. Bu gece.

Bir dakika sonra, o gün mutfakta olanları düşündüm. Göğsümde bir sancı hissettim. Stanley kamping sahibini yoldan çıkardıktan sonra yok olan başımdaki ağırlık da tekrar kendini gösterdi. Bizi görmüş olması muhtemel olan, büyük kızım Julia’yı düşündüm. Julia’dan başka kim olabilirdi? Judith’in annesi? Belki. Mümkündü. Thomas ya da Alex? Lisa? Lisa’yı hemen listemden sildim. Lisa doğrusu bana gayet normal davranıyordu. Aslında sadece o öyleydi. O an mutfak kapısının arkasında duranın ne görmüş olabileceğini gözümün önüne getirmeye çalıştım. Ya da ne duymuş olabileceğini. “Belki de neredeyse hiçbir şey” diye düşündüm kendi ken-

dime bir anlığına. “Belki de her şeyi” diye düşündüm bir dakika sonra.

Ne yapmam gerektiğini düşündüm. Julia. Dürüst olmak daha iyiydi. Yani evet, dürüst değil de, açık. *Tam olarak ne gördüğünü bilmiyorum ama, Alex’in annesi bir şeye çok üzül-müştü. Ve ben de onu teselli etmeye çalışıyordum. Üzgündü çünkü... Yetişkin kadınların bazen üzgün olabileceği bir şey hakkında. Sana sonra anlatırım.*

“Judith?” diye seslendi Ralph. “Judith, nereye gidiyorsun?”

Judith arkasını dönmüştü ve büyük adımlarla kumlardan restoranlara doğru yürüyordu. Bir daha arkasına bakmadı. Ralph bana sırttı ve omuzlarını silkti.

“Sen ona bakma Marc” dedi. “Böyle bir moddaysa, ona hiç yaklaşılmaz.”

Bir an için Judith’i restoranlara doğru giderken takip etmeyi düşündüm, ama bundan hemen vazgeçtim. Bu çok belli olurdu. Çok açık bir işaret. Sonra. Sonra daha uygun bir fırsat çıkacaktı. Kendimi Judith’e Ralph’tan daha hassasmış gibi gösterebilirdim. Ne diyordum şimdi böyle? Ben *zaten* daha hassastım. O yüzden Ralph’ın sırtmasına, “*Kadınlar, anlaması zor varlıklardır*” anlamına gelecek bir el hareketiyle karşılık verdim.

“Eski bir tencere yüzünden bu ne saçmalık?” dedi Ralph. “Anlıyor musun? Anlıyor muyum?”

“Aman” dedim. “Caroline’in de bazen böyle halleri oluyor. O zaman da *bizim* kendimizi suçlu hissedip, hep bu sefer yine neyi yanlış yaptığımızı bulmamız gerekiyor.”

Ralph bana doğru bir adım attı ve bir kolunu omuzlarıma attı. “Senin bu konudan anladığını duyuyorum Marc. Kadınlardan. Ama tabii, her gün muayenehanene geliyorlar.”

Yakından, Ralph’ın ağzından bir koku aldım. Kılıçbalığı... Yemeğin yarısında kendi porsiyonumun üzerini peçeteyle örtmüş ve sadece birkaç parça ekmek yemiştım. Şimdi mi-

demde bir boşluk hissediyordum. Önce bir şey yemeliydim. Bir şey yemeli, sonra da yanında bir bira içmeliydim ki üzerimdeki ağırlık geçsin.

“Herkes geriye!” Bu Stanley’ydi. Ayakkabılarını çıkarmış, dizlerine kadar dalgaların içine girmişti. İki elinde de, gülerrek bize doğru yönlendirdiği fişekler vardı. İki fitilin de ucundaki kıvılcımların sıçramak üzere olduğunu gördüm.

“Git!” diye seslendi Ralph. “Uzaklaştır salak!”

Stanley ancak son anda yüz seksen derece döndü ve fişekleri denize yönlendirdi. Gökyüzüne doğru değil, yatay. Neredeyse aynı anda ellerinden fırladılar. Bir tanesi kumsaldan beş metre ötede dalganın içinde kayboldu. Diğeri suyu sıyırdı. Deniz de yüzenler de olduğunu ancak o an gördüm. Çok fazla değil, yaklaşık beş kişilerdi, ama yine de... Fişek, dalgalarla etrafta sürüklenen kafaların arasına daldı. Birkaç saniye boyunca hiçbir şey olmadı. Sonra boğuk bir çarpma sesi geldi ve bir su fıskiyesi havaya sıçradı. Yüzenler çığlık attılar ve kollarını havaya kaldırdılar, fakat Stanley sadece gülerrek el sallıyordu.

“Kıyamet Günü! Kıyamet Günü!” diye bağıırıyordu elleriyle ağzından megafon yaparak. “Ralph, Ralph” dedi. “Bana bir fişek daha ver. Onları sudan dışarıya uçuralım!”

İlk fişeği unutmuş değildik. Sadece onu artık düşünmüyorduk. Bir çarpma sesi geldi. Derin bir darbe. Demir atılmış gibi bir ses. Denizin dibinde bir kaya parçasına çarpan bir demir. Su, kum ve taşlar yukarıya fırladı. Sol gözüme de bir şey isabet etti. Patlama yerine en yakın duran Stanley dengesini kaybetti ve yüzüstü bir dalganın üzerine düştü. Bir an için tamamen suların altındaydı, sonra tekrar ak-sırıp tıksırarak suyun üstüne çıktı. “Siktir!” diye bağırdı hayali bir tutam deniz yosununu dilinden atarken. “Dost ateşi! Dost ateşi!” Gülüyordu –bu, böyle bir durumda yapılabilecek tek şeydi– tıpkı Ralph’ın pinpon masasının orada kapaklan-

dığında kendine gülmesi gibi. Stanley üzerinden su damlaları akan şort ve tişörtüyle kumsala çıkarken, Ralph ve ben de yüksek sesle gülüyorduk.

Biri beni bileğimden tuttu. “Baba?” dedi Lisa. “Baba, Thomas ve ben dondurma almaya gidebilir miyiz?”

“Tamam, olur” dedim. Serbest olan elimle sol gözümü ovaladım ve gözkapaklarımı biraz kırıştırdım. Göz hemen yaşlandı ve gözüme bir ağrı saplandığını hissettim. İçine bir şey kaçmıştı. Bir midye parçası ya da bir kum tanesi. “Julia nerede?” diye sordum Lisa’ya.

Thomas arkasından ona çarpıp itince, yüzüstü kuma düştü. “Thomas! Lanet olsun!”

“Lisa!” dedim. “Böyle yapamaz... Yapamazsın...” Thomas iki yumruğunu çıplak göğsüne vurarak Tarzanvari bir ses çıkardı. “Julia nerede?” diye sordum tekrar.

“Nereden bileyim?” dedi Lisa. Ayağa kalktı ve Thomas’ın yüzüne bir tokat attı – fazlaca sert, her halükârda istediğinden sert.

“Lanet!” diye bağırdı Thomas. “Pis orospu!” Onu yakalamaya çalıştı, ama Lisa kumların üzerinden ileriye doğru sıçramıştı bile.

“Önce bir bira alalım mı?” dedi Stanley. Tepeden tırnağa sıırılsıklamdı. Islak beyaz saçları kafasına yapışmıştı ve saç tutamlarının arasından yer yer beyaz kafasının parladığı gözüküyordu.

Ralph hâlâ hıçkırıklarla gülüyordu. “Bunun filmini çekmeliydin Stanley! Bunun filmini çekmeliydin!”

“Julia nerede?” diye sordum Ralph’a.

Stanley şortunun ceplerini yokladı. “Siktir! Sanırım bütün param... Hayır, neyse ki değil...” Birkaç banknotu çıkardı. Sırılsıklam, birbirine yapışmış banknotlardı. “Bir saç kurutma makinesi!” diye seslendi. “Bir saç kurutma makinesi için neler veririm!”

“Julia ve Alex nerede?” diye sordum.

“Onlar diğer kumsaldaki mekâna gittiler” dedi Ralph. “Orada...” İşaret etti. “Koyun kıvrımından sonra ışıkları gözüküyor.”

“Tek başlarına mı?” diye sordum. “İkisi mi?”

Ralph’ın kastettiği ışıkları gördüm. Uzaklığı tahmin etmek zordu. “Yine de en azından bir kilometre” diye düşündüm. “Belki de ikiden fazla.” Kumsalın ışıklı restoranlar ve şenlik ateşi olan bu kısmıyla koyun karşısındaki, diğer kumsaldaki mekân arasında hiçbir şey yoktu. Uzun, boş ve karanlığa bürünmüş bir parça kumsal vardı.

“Marc, gençliği tutamazsın. O ikisi burada ebeveynleriyle takılmayı istemiyor.”

“Hayır, sadece merak ettim... Julia ben buraya gelene kadar bekleyebilirdi.”

Ralph’ın kızımın diğer kumsaldaki yere gitmesine izin vermesine duyduğum kızgınlığı saklamaya çalışıyordum. Bunu benim onaylayıp onaylamayacağımı düşünmeden. “Şimdi ben çocukça mıydım?” diye kendi kendime sordum. Yoksa o kızıma “Ben izin veririm, fakat babanı beklemeliyiz, bakalım o da izin verecek mi?” dese daha mantıklı mı olurdu?

“Gözünün nesi var?” diye sordu Ralph.

“Hiç. Yani bir şey kaçtı. Kum tanesi gibi bir şey.”

“Herkes birer bira?” dedi Stanley, ıslak banknotları havaya kaldırırken.

Restoranlardaki bütün masalar dolu olduğu için, muhtemelen bu kutlama akşamı için kumsala kurulmuş bara yaslanarak içiyorduk. Judith'ten iz yoktu. Karısını kaybetmiş olmak, Ralph'ın pek umurunda değilmiş gibi gözüküyordu. Her halükârda onu aramak için hiçbir çaba göstermiyordu.

“Tanrı kahretsin, demek bütün bunlar serbest” dedi bira kupasını çarparak bara indirirken. Baktığı yönü takip ettim ve bize yaklaşık beş metre uzaklıkta, restoran masalarının arasında bikini giymiş üç kız gördüm. Arkaları bize dönük ayakta duruyorlardı ve etraflarına bakarak bir yerlerde boş bir masa olup olmadığını araştırıyorlardı. Ralph başını salladı. “Evet Marc, gözden ırak olan, gönülden de ırak olur. Ah, biraz dokunmak için nelerimi vermezdim? Sadece biraz.” Di-liyle üstdudağını yaladı. İnliyordu ve şortunun fermuarıyla oynuyordu. Parmakları fermuarının üzerinden aşağıya doğru kaydı. Birden yine o yırtıcı kuş bakışını gördüm, tiyatronun fuayesinde Caroline'i soyduğu zamanki yırtıcı kuş bakışı. Ve kızları baştan aşağı süzerken, tıpkı o zamanki gibi gözlerine yine bir perde indi. Bakışları en son popolarında durup kaldı.

“Hey!” diye seslendi Stanley.

Ona doğru döndük ve Stanley'nin kolunu kaldırmış, kızlara göz kırptığını gördük. “Hey! Gelin! Gelin buraya!”

Ralph başını salladı, birasına baktı ve sonra bana sırtıttı. “Biz düşünüyoruz, o yapıyor” dedi.

Kızlar birbirleriyle ne yapacaklarını konuşuyormuş gibi gözükiyorlardı. Kafalarını birbirlerine doğru eğmişlerdi. Kıkırdıyorlardı. Ne gördüklerini tahmin etmeye çalışıyordum: Şort giymiş, ellerinde bira kupaları olan üç orta yaşlı adam; ilk adımı atan ise üçünden en yaşlı olanı. Ben onların yerinde olsaydım, doğrudan yoluma devam ederdim.

Bu yüzden sonunda biraz tereddütle de olsa bize doğru geldiklerini görünce, çok şaşırdım. Bazen kadınları arkadan yanlış değerlendirirsin. Çıplak omuzlara düşen uzun saçlar görürsün, ama yüzlerini sana döndüklerinde birden, önden arkadan gözüktüklerinden on beş yaş yaşlıdırlar. Bu durumda yaşanan bu değildi. Her üçü de oldukları gibi *Vogue* veya *Glamour*'ın kapağına çıkabilirlerdi. Yaşlarını tahmin etmeye çalıştım. On dokuz? Yirmi? Her halükârda yirmi beşten fazla değillerdi ve doğrusu genç kadından çok, kızdılar. Yanımdaki Ralph'a bir bakış attım. Bira kupasından hızlıca bir yudum daha aldı, dudaklarını şapırdattı ve eliyle karnını sıvazladı. Adeta acıkmış gibi. O üç kıza öyle bakıyordu: Sanki bir davette garsonlar ellerinde garnitürlerle dolaşıyorlarmış gibi. Önüne lezzetli bir atıştırmalık gelmiş ve o yüzden ağzı sulanmaya başlamıştı.

"Tabii ki, onlar gelebilirler" dedi. "Siktir, bu ne güzellik ya."

"İyi akşamlar bayanlar. İçecek? Ne alırsınız? Beyaz şarap? Margarita? Kokteyl?" O son kelimedede Stanley bize bir an haylazca baktı. Hızlıydı. Daha içkileri verirken elini hafifçe en yakınındaki kızın çıplak omzuna koymuştu. Yine kıkırdadılar, fakat gitmediler. Birer birer ellerini uzattılar ve kendilerini tanıttılar. İsimlerini söylediler ve Stanley nereli olduklarını sordu. İkisinin Norveçli olduğunu anladık, üçüncüsü de Letonyalıydı. Sonra Stanley onların burada iş için mi, yoksa tatil için mi bulunduklarını sordu. Hayır, "tatil" demedi. Zevkti kullandığı kelime. İş mi, zevk mi? Bunu sesinde muğlak bir imayla sordu, sanki iş ve zevk arasında-

ki fark önemsizmiş gibi. Bu bana, kızların bize veda etmeleri için son şanslarıymış gibi geldi. Ama onlar durup kıkırdamaya devam ettiler. Norveçli iki kız bu arada kamışlarıyla margaritalarını yudumluyorlardı. Letonyalı kız buzlu duble votkasını bir dikişte içti.

“Hadi Marc” dedi Ralph. “Şanslısın, karın evde güvende. O da şanslı.” Stanley’yi işaret etti. “Ama ben doğrusu biraz dikkat etmeliyim. Judith buna dayanamaz.” Aranarak etrafına baktı ve ben de onunla birlikte baktım. “Ufak olan tamamen sarhoş” dedi. “Onu hemen alabilirsin Marc.”

Letonyalı votkacı kıza kafasını salladı. Bakışını bir kez daha Norveçli kızların bacaklarında gezdirdi ve yine dudaklarını şapırdattı. Stanley bu arada kolunu en yakınındaki kızın omuzlarına tamamen dolamıştı. Sanki margaritasının kamışını dudaklarının arasına almaya çalışıyormuş gibi yaptı, sonra sözde kaçırdı ve burnunu kızın kulağına gömdü. Kız onu gülerek itti ve arkadaşına Norveççe bir şey söyledi. Arkasından arkadaşı, Ralph’ı bileğinden yakalayıp kendine doğru çekti.

“Hop, hop!” dedi Ralph. “Bekle biraz... Bekle! Tanrım, bunlar deli gibi azgın Marc. Biz bunu nasıl hak ettik?”

Bir kez daha çabucak etrafına bakındığını gördüm. Sonra da koluyla kızın belini sardı ve onu kendine doğru yaklaştırdı. Yahut hayır, belini değil, daha altını, bikinisinin lastiğinin tam üstünü. Daha göz açıp kapayamadan parmakları lastiğin altındaydı. Eline baktım. Bileğine. Hiç fiziksel uyum yoktu. Ralph’ın bileği kızın belinden kalınmış gibi gözüküyordu. Kalın parmaklarını poposunun arasına ve sanırım başka yerlerine de nasıl indirdiğini gördüm. Uyumun aynı şekilde olmayacağı yerlere. Fakat bu fanteziyi geliştirmeye vaktim olmadı. Kız Ralph’ı itmeye çalışıyordu, arkadaşının Stanley’ye yaptığı gibi şakadan değil, tüm ciddiyetiyle. Ralph yüzünü göremiyordu. Bense görüyordum. Sanki pis bir şey tatmış gi-

bi veya aniden bir yeri acımış gibi ağzını çekti. Fakat Ralph bunu görmediği için kızı aksine daha sıkı kendine doğru çekerken, aynı zamanda dudaklarını kızın boynuna götürmeye çalışıyordu.

Bir bağırış duyuldu, bir bela okuma veya küfürdü muhtemelen. Norveççe bir küfürdü, kulağa “Şişko domuz!” gibi gelen. Ve sonra bir şey daha söyledi, ağır aksanlı bir İngilizceyle. “Siktir git!” dedi ve neredeyse aynı anda Ralph’ın şortunun ağına kuvvetlice dizini oturttu.

Ralph’ın ağzı açıldı. Nefes almaya çalışırken (biraz önce bikini lastiğinin altında olan) eliyle şortunun üzerinden cinsel organlarını tutuyordu.

“Kahretsin!” diyebildi sadece.

O anda kız margaritasının kalanını buzlarıyla birlikte Ralph’ın yüzüne attı. İsteyerek miydi, yoksa çok fazla içmekten artık dengede duramadığı için miydi, belli değildi, ama her halükârda kızın bardağının kenarı Ralph’ın üstdudağına çarptı. Dişlerine. Sanki bir şey kırılmış gibi bir ses çıktı. Dişin parçası mıydı yoksa bardağın parçası mı, hemen belli olmadı. Ralph elini ağzına götürdü. Diliyle üst dişlerini yaladı ve sonra da kanlı parmaklarına baktı.

“Lanet olsun, pis orospu!” diye bağırdı.

Stanley ve ben onu tutamadan harekete geçti. Koca yumruğuyla kızın yüzüne vurmaya çalıştı. Fakat bacak arasına vuran diz yüzünden, hâlâ ayaklarının üzerinde biraz denge-siz duruyordu ve kızı pisi pisine ıskaladı.

“Ralph” diye bağırdı Stanley. “Kendine gel!”

“Pis orospular!” diye bağırdı Ralph. “Önce adamı azdır, sonra da birden Rahibe Teresalık tasla. Kahretsin, sizin gibilerine sıçayım.”

O anda kızı bileğinden yakaladı. Kolunu kuvvetlice aşağıya doğru çekince kız dengesini kaybetti ve kuma düştü. Çığlık attı. Ralph’ın nasıl ayağını kaldırıp, alt bacağına arkaya

doğru götürdüğünü gördüm. Adeta serbest vuruş yapacakmış gibiydi. Kızın midesine vuracağını tam zamanında anladım.

“Ralph!” diye seslendim. Omzumu omzuna koydum. Ve aynı anda dizine bir tekme attım. Bütün gücümle. Dezavantajlı durumdaydı. Tek ayağının üstünde duruyordu. İki ayağının üzerinde dursaydı, dengesini hayatta bozamazdım. Ama şimdi bütün bir saniye boyunca bir ayağı üzerinde sallanıp durakaldı. Sonra da temelden dinamitle patlatılan bir bina gibi yavaşça yere çöktü. Başının arkası sertçe bara çarptı. Bir şeyin çatırdağını duydum, ama onun kafatası mıydı yoksa barın tahtası mı, emin olamıyordum.

Bu arada her taraftan insanlar bize doğru gelmişti. Özellikle de erkekler. Bağırان erkekler. Stanley ve beni tutan erkekler. Yarı ayaklanmış Norveçli kızın üzerine kapanan erkekler. “Yavaş! Yavaş!” diye Stanley’nin seslendiğini duydum, ama artık onu göremiyordum. Biraz önce barda durduğu yerde durmuyordu.

“Stanley!” diye seslendim. Bu arada iki adam beni sırtüstü kuma yatırmışlardı. Bir üçüncüsü gelip göğsümün üstüne oturdu. Bütün gücüyle kaburgalarımın bastırıyordu. Havanın akciğerlerimden çekildiğini hissediyordum. “Yavaş” diye bu sefer ben hırıldadım. “Yavaş, lütfen...” Ama tam ses çıkaracak kadar nefes alamıyordum.

Göz ucuyla Norveçli kızın Ralph’ın üzerine oturduğunu gördüm. Yumruğuyla birkaç kez suratının ortasına vurdu, ta ki o da iki güçlü adam tarafından ondan uzaklaştırılana kadar.

İlk akşam yemek yediğimiz restoranın tuvaletinde durmuş, musluğun üzerindeki aynaya bakıyordum. Sol gözümü açık tutup, aynı anda içine bakmaya çalışıyordum. Kısacık baktım, ama gördüm: Gözümün üçte birinden fazlası kırmıştı. Kan toplanmıştı. Bir şey –bir kum tanesi, bir parça midye, minicik bir taş– gözümün içine kaçmıştı. “Ya da kim bilir, bir kum tanesi veya taş parçacığı retinayı *delip geçmiş*, daha derindeki göz küresinin akışkan kısmında duruyor” diye düşündüm nefes alışım hızlanıp, kalbim daha hızlı ve güçlü çarpmaya başlarken.

Gözlere karşı bir alerjim var. Her şeye bakabilirim –açık yaralara ve kemik kırılmalarına, çıkmış kalçaya protez takılmasına, ameliyathanenin tavanına kan sıçramasına, kafatasındaki dört köşeli bir deliğe, açıkta duran beyne, boğazdan karına açılmış göğüs kafesinin içindeki kanlı gazlı bezlere– gözlerle ilgili şeyler dışında. Özellikle de gözlere ait olmayan şeylere bakamam: Cam kırıkları, kum, toz, yarısı göz küresinin arkasına kaçmış lensler... Aile hekimi olarak yeminimi gözeterek, mümkün olduğunca az hastayı uzman doktorlara yönlendiririm, ama kırpışan gözkapaklarıyla bekleme odasında oturan hastalar muayenehaneme bile erişemezler. “Gözüne kanlı peçeteyi bastırmış adam mı?” derim asistanıma. “Yok olmasını sağla. Şimdi, hemen. İlyardım. Ya da göz doktoru için bir kâğıt yaz. Daha kahvaltı etmedim, şu anda bunu kaldıramam.”

Neden olduğunu bilmiyorum, çok önce olmuş olaylarla ilgi-

si olsa gerek. Bastırılmış olaylar. Fobilerin çoğunun kaynağı, hayatın ilk dört yılındadır –örümceklerden, sudan, kadınlardan, erkeklerden, büyük açık alanlardan ya da tersine yüksek, gün ışığını engelleyen sıradağlardan, karakurbağalarından ve çekirgelerden, tabağındaki gözleri açık balıklardan, akıntılı nehirlerden, mobilya merkezlerinden, yaya alt geçitlerinden korkma– hepsinin bir nedeni vardır. “Travmatik bir tecrübe” der insanlar ve psikanalistten ilk randevularını alırlar. Yıllarca sürendeşme ve eşeleme sonucunda birşeyler ortaya çıkar: Markette kaybedilen anne, damlayan bir mum, tenis ayakkabısının içine giren bir salyangoz, gazeteden yapılmış borudan duman bulutları çıkarabilen, ama akşamları pipinle oynamak isteyen “sevimli” bir amca, siğilleri ve sert bıyığıyla sana iyi geceler diyen bir teyze, yaz kampında duşta gördüğün öğretmen – kalçası ve poposu arasında geçiş olmayan, kuyruk sokumundan sonra cildi koyu poposunun arasında yok olan, pembe bir sabunlukla solgun aletini yıkayan ve yaz kampından sonra okul tahtasına eşkenar üçgen çizirken yine her zamanki gibi ona bakman gereken öğretmen...

Fal taşı gibi açılmış ve yaşarmış bir göz, bana sahandayumurtayı hatırlatır. Daha hazır olmasına çok olan sahandayumurta, sarısıyla beyazının çoğu daha sulu olan ve tavada kumsaldaki denizaneleri gibi durup titreyen...

Tuvaletin kapısı sarsılıyordu.

“Defol” dedim Hollandaca. “Görüyorsun ki dolu.”

Hasar görmüş gözümü her defasında en fazla birkaç saniye açık tutabiliyordum. Sadece itici görüntüsünden dolayı değil, keskin acı yüzünden de. Sanki birisi yanan bir sigarayı göz akıma bastırıyormuş gibiydi – “*sahanda yumurtanın üzerine*” diye düşünmekten kendimi alamıyordum.

Tekrar kapı sarsılıyordu. Sadece sarsılmıyordu. Biri üç kez kapıya vurdu. Bir ses geldi. Hemen anlayamadığım bir dilde, birşeyler mırıldanan bir erkek sesi.

“Tuhafl” dedim.

Yaşaran gözümü birkaç kez kırıştırdım. Ama işe yaramadı. Artık dayanılmaz, batan bir acı olmadan gözümü açık tutamıyordum. Küfrettim. Tuvalet kâğıdından büyük bir parça kopardım, buruşturup yumak yaptım ve bir süre musluğun altında tuttum. Islak yumağı gözümün üstüne bastırdığımda, kısa süreliğine bir serinlik ve hafifleme hissi oldu.

“Tamam şimdi girebilirsin artık” dedim tuvalet kapısının arkasındaki yarı karanlık koridorda duran adama. Şort ve atlet giymiş bir adamdı. Yanakları, çenesi ve üstdudağı terlemişti ve tıraşsızdı. Yürüyüp gitmek istiyordum, ama o anda tekrar ona baktım. Yüzü bir yerlerden tanıdık geldi, ama hemen nereden olduğunu çıkartamadım. Ve aynı anda bir şey daha gördüm. Adam da bana bir an, beni bir yerlerden tanıyormuş gibi baktı. Yüzümü çıkartmaya çalışırken gözlerinde ufak bir parıltı belirdi.

“Ben üzgün” dedi ağır bir aksanla. “Ben acele.”

Gülümsedi. Bakışlarım çıplak omuzlarına ve pazularına doğru indi. Bir kolunda ufak bir dövme vardı – bir kuş, görebildiğim kadarıyla pençelerinde damlayan bir kırmızı kalp tutan bir kartal. Diğer pazusunda birkaç kırmızı çizik vardı. Sanki orada bir yarayı kaşımış gibi. Yara ya da sinek ısırığı.

Benim bakışımı takip etti ve yaraya parmak uçlarıyla bir dokundu. Üzerini sildi. Kolu terden ıslaktı ve parmaklarını tekrar kaldırdığında, artık sadece birkaç ince kırmızı çizgicik görünüyordu. Karşılıklı başımızla selam verdik, birbirini uzaktan tanıyanların yaptıkları gibi. Sonra da tuvalete girdi.

Restoranın dış kapısına geldiğimde, dışarı adım atmadan önce etrafıma iyice bakındım. Özellikle de topu topu on beş dakika önce bir grup erkek tarafından kuma yatırıldığım kumsaldaki bara. Ama şu anda orada kimse yoktu. Ralph’tan, Stanley’den ve üç kızdan iz yoktu. Nemli tuvalet kâğıdı yumağını gözüme bastırmış, küçük masaların ara-

sından geçmeye çalışıyordum. Bana öyle geliyor olabilirdi, ama sanki gözüm artık zonklamaya başlamıştı – gözün kendisi değil, gözün arkasındaki bölge. Burada gözü çukurunda tutan kas ve tendonlar bulunuyordu, bunu derste öğrenmiştim. Dikkat ediyormuş gibi yaptığım göz hastalıkları dersinde. Profesörün duvara yansıttığı her yeni slaytta, amfideki sıramda daha aşağıya doğru kaykılmaya çalışıyordum. Bir slaytta, çukurundan tamamen dışarı sarkmış, kafatasına artık sadece kanlı damarcıklarla bağlı olan bir göz vardı. O kadar yüksek sesle bağırmıştım ki, hoca birinin fenalaşıp fenalaşmadığını sormak için dersi kesmişti.

Artık gözümün arkasındaki zonklamayı hissediyordum, restorana serpiştirilmiş hoparlörlerden gelen bas ritmiyle kusursuz örtüşen bir zonklamaydı. O kadar kusursuz örtüşüyordu ki, iki ritmi birbirinden ayırmak imkânsızdı.

Muhtemelen ya dikkat etmiyordum ya da artık tek gözüm kapalı olduğu için derinliği göremiyordum. Restoranın diğer tarafındaki en son masalardan birinden, bir kız çok aniden ve kabaca ayağa kalktı. Sol omzu tam burnumun altına çarptı. Geriye doğru birkaç titreşim adım attım ve neredeyse çıplak bir adamın kucağına düşmeden, dengemi korumayı güçbela başardım.

“Pardon” dedim adama. Burnumu elledim ve parmaklarıma baktım; kan yoktu.

“Pardon” dedi kız da o anda. Bir yumak tuvalet kâğıdını gözüme bastıran elime endişeli bir bakış attı, ama yanlış izlenimlere kapılmadan “Tamam, tamam. Yok bir şey” dedim.

Kız uzun boylu değildi, ama şişmandı. Ancak şimdi ona gerçekten bakıyordum ve beş dakika içinde ikinci kez bir yerlerden tanıdığım bir yüz görüyordum. Bu sefer yüzü çıkarmam sadece birkaç saniye sürdü: Kiralama şirketindeki kızdı... Bize tamircinin su sorununu çözmek için mümkün olduğu kadar çabuk geleceğine söz veren kız.

O anda birden demin tuvalet kapısını sarsıp duran adamın kim olduğunu da hatırladım. Tamirci! Tıkanan su deposunu açmak için çatıya tırmanan tamirci. O ikisi çift değil miydi? Kızın gözlerine baktım ve ancak şimdi gözlerinin yaşlı olduğunu gördüm. Yaşlı ve etrafı kızarık. Gözkapaklarını kırıştırdı ve tekrar bir özür kekeledi.

Elimi kaldırdım. “*Önemli değil*” demek istedim. Belki de tamirci ilişkilerini biraz önce bitirmişti. Yanaklarında kırmızı lekeler vardı. Adam kendisinden ayrılırken ağlamıştı. Ağlamıştı ve parmaklarıyla gözleri ile yanaklarını sertçe silmişti. “Böyle görünen kızların, bir de baştan savulmaları haksızlık mıydı?” diye kendi kendime sordum bir an için. Yoksa bunu hep göz önünde bulundurur musun? Belki de başka türlü-sünü beklemezsin ve terli bir tamirci birkaç hafta (veya saat) boyunca dudaklarını boynuna dokundurup kulağına sevgi dolu sözler söyledikçe zaten mutlusundur.

“Ben... Ben gitmek zorundayım” dedim. “İyi misin?”

Başıyla onayladı. Yüzündeki kırmızı lekerden ötürü iyi görünmüyordu, ama sanki yine kızarmıştı. Biraz sonra yanımdan geçip restorana doğru yöneldi.

Kumsaldaki barın önünden geçerken kimse bana özel bir ilgi göstermedi. Ralph’ı ve beni yere seren adamlar belli ki başka yerde eğlence aramaya gitmişlerdi. Birkaç yüz metre ötede Lisa ve Thomas halen kendi yaşlarında bir grup çocukla bir futbol topunun arkasında koşturuyordu. Neyse ki barın arkasındaki hengâmeyi fark etmemişlerdi. Gözüme bakmak için kendimi tuvalete kilitlemeden önce Lisa’ya uğramıştım.

“Biraz burada durur musun?” demiştim. “Bir şey olursa ben orada tuvaletteyim.” Restoranı işaret etmiştim, ama Lisa’nın gerçekten benim ne söylediğimi duyduğunu zannetmiyordum. “Tamam oldu” dedi bana bakmadan ve sonra önlerindeki topa vuran Thomas ve üç oğlanın arkasından, yine kumda koşarak uzaklaştı.

Ralph sonuçta tek başına onu yere seren adamlardan kurtulmayı başarmıştı. Küfrederek ve söverek havaifışeklerin olduğu plastik torbayı alıp, iri adımlarla denize doğru yürümüştü. Beni o ana kadar zaten yalnız bırakmışlardı. “Benimle gel Marc!” diye seslenmişti Ralph sadece. “Madem bu onlara kendilerini iyi hissettiriyor, bırak o pezevenkler orospuları koruyup dursunlar!” Fakat benim onu takip edip etmediğimi görmek için geriye dönüp bakmamıştı.

Stanley’nin bu arada nereye gittiği belli değildi. Ben ayağa kalkmıştım, kumları gömleğimden ve şortumdan silkip (tek gözle) etrafıma bakmıştım.

Ve o anda Letonyalı votkacı kız bilincini kaybetmişti. Başta hâlâ, elinde boş bardağıyla aramızda duruyordu. Bir an sonra ise yere yığılıverdi. Sessizce. Adeta ağaçtan düşen bir yaprak gibi. Adamlar çevresine üşüştüler. Yanaklarına tokatlar atılıyordu. Biri burnunun altına biberlik tutuyordu. Bir diğeri bardan ıslak bir mendil almış alnına sürüyordu. Bir gözkapaklığı yukarı kaldırıldı, ama sadece göz akı gözüküyordu. Hemen bakışımı kaçırıp, istemsizce kendi gözüme dokundum.

“Doktor” dedi biri. “Bir doktor çağırmalıyız.”

Olabilirdi. Oradan uzaklaşabilirdim. Hiç kimse benimle ilgilenmiyordu. Derin bir nefes aldım ve denize doğru baktım. Artık neredeyse hiç fişek atılmıyordu. Deniz siyah, yıldızlar serpelenmiş gökyüzünün altında siyah ve karanlık uzanıyordu. Bas seslerinin arasındaki sessizliklerde dalgaların sesi duyulabiliyordu.

“Ben doktorum” dedim.

Sonradan sık sık kendi kendime sordum: “Acaba Letonyalı kız yere yığılmasaydı, olaylar farklı mı ilerlerdi?” Acaba o zaman, zamanında varabilir miydim? Hesapladım, hesapladım ve hiçbir zaman içinden çıkamadım. Biraz birine bir şey söylemeye benziyordu. Kötü bir şey. Daha doğrusu öyle düşünürsün, kötü bir şey olduğunu. Bütün gece uykusuz kalır ve konuşmayı tekrar gözden geçirirsin. Ama zaman geçtikçe kelimeler hafızanda giderek tuhaflaşır. Bir sonraki gün tüm cesaretini toplarsın. “Sana kötü bir şey mi söyledim?” diye sorarsın. Cevap “Neden bahsediyorsun?”dur.

Gerçek şu ki, votkacı kızı tekrar bilincine kavuşturmam on beş dakika sürdü. Nabzını dinledim, akciğerlerine su (votka!) kaçıp kaçmadığını duymak için kulağımı göğsüne dayadım. Göğüslerinin *arasına* demeliyim. Ölüm kalım meselesiydi, tecrübemden biliyordum. Bu bedendeki kızlar –kırk kilo bile değildi; bunu onu kumdan kaldırdığımda saptayabilmişim– aşırı doz alkol aldıklarında birden ölebilirler. Vücut o kadar alkolle ne yapacağını bilmez. Yer yoktur. Kalp ekstra mesai yapar ve aşırı dozu pompalayıp durur. Fakat kan umutsuzca damarlarda dolanıp durur. Hiçbir yere gidemez. Bir süre sonra kalp vazgeçer. Gittikçe daha az güçle pompalar. Sonunda durur. Üzerimize eğilen adamların neler düşünebileceğini düşünmeye vaktim yoktu. Kulağımı göğüslerinin arasına dayadım. Küçük göğüslerdi, çarpan kalbinin sesini örtmüyor-

lardı bile. Kalp yavaş ve ağır çarpıyordu. Son aşama. O andan itibaren beş dakika içinde durabilirdi. Sol alt kolumu başının altına koydum ve başını biraz kaldırdım. Aynı zamanda sağ elimi karnının üzerine koydum. Ağzımı ağzına değdirdiğimde votkanın tadı geldi. Ağızdan ağza suni solunum. Pratikte uygulamam nadiren gerekmiştir. Bir keresinde kampingde boğulan bir adama: Üç çocuk babasıydı; su kaydıracağından kayıp kafasının arkasını havuzun kenarına çarpmış ve hemen dibe çökmüştü. Diğerinde, muayenehanemde yaşlı bir yazara. Kulaklarını yıkarken bilincini kaybetmişti. Hâlâ iyi hatırlıyorum, bir an elimdeki gümüş kâsedeki suda yüzen siyah kulak kiri parçasına bakakalmıştım. Ve sonra yazara bakmıştım. Muayene masasına yan düşmüştü. Sıkça yaptığım gibi doktor olarak seçeneklerimi düşündüm. Önce ki-me yardım edersin? Her doktor er ya da geç bu seçimle karşı karşıya kalır. Hepimiz bunu inkâr etsek de. Aslında çok basit değerlendirmelerdir. Asla yüksek sesle dile getirmeyeceğin değerlendirmeler. Bir üç çocuk babası, eserini az çok tamamlamış bir yazardan daha çok ağızdan ağza suni solunumu hak eder. Dedikleri gibi “zirvesini geçmiş”tir, yeni bir şey yaratma şansı azdır. Batan bir gemiden ilk olarak kadınlar ve çocuklar kurtarılır. İdeal bir dünyada bitik, yaşlı bir kadın kurtarma botundaki yerini genç kadınla çocuğuna feda eder. Yaşlı kadın biyolojik olarak tükenmiştir. Güzel, genç bir kızın ta Letonya’dan gelip uzak bir kumsalda alkol zehirlenmesinden ölmesi yazık olur. Etraftakiler için bunun nasıl görüldüğünü biliyordum. Yeni gelip ne olduğunu hiç bilmeyen insanlar için. Bir doktorun hayat kurtarıcı müdahaleler yaptığını görmezler, yetişkin bir adamın bir kızın üzerine eğilmiş dudaklarını kızın ağzına dayadığını görürler. Serbest eli de kızın göbeğinde bulunmaktadır...

Burnunu sıkarak kapadım ve ciğerlerine hava üfledim. Aynı zamanda kuvvetlice karnının altına bastırdım. Daha bir

kerede her şey dışarıya çıktı. Dudaklarımı dudaklarından çekmeye vakit bile bulamadım. Bir votka seli ağzıma aktı. Ve sadece votka da değil. Votka, yarı sindirilmiş yemek kalıntıları ve mide sularından oluşan zehirli bir karışım. Onu sarsarak kaldırdım ki, kendi kusmuğunda boğulmasın. Dudaklarımı yaladım ve birkaç kez kuma tükürdüm. Geri kalanı da karnının ve ayaklarının üzerinden aktı. Ama gözlerini de açtı. Ses çıkardı. Önce tıkanmış bir lavabonun tekrar açıldıktan sonra birden çıkardığı, çok derinlerden gelen gargara sesine benzer bir ses geldi. Sonra sesler ve sözler de geldi. Kendi dilinde kelimelerdi duyulabildiğim kadarıyla. Letonca. Ayağa kalktım ve kollarını bileklerinden tutup başının üzerine kaldırdım. Hava. Oksijen. Şimdi her şeyden önce oksijen çekmeliydi içine. Daha önce Ralph, Stanley ve beni dizginleyen adamlardan birkaçı alkış tutuyordu. Normalde bu hep en güzel andır. Doktor. Doktor biraz önce bir hayat kurtarmıştır. Birkaç dakika boyunca spotlar ona yönelmiştir. Üç çocuğun babası bir sonraki gün gelip bir şişe şarap getirmişti. “Çok daha kötü sonuçlanabilirdi” diye düşünürler. Sonra da unuturlar.

Sol gözüm kapalı restorana doğru ilerlemeye başladığımda kalabalık dağılıyordu. Ara sıra biri omzumu sıvazlıyordu. Biri başparmağını kaldırdı ve bana göz kırptı. Farklı dillerde övgüler mırıldanılıyordu. Ama o an içimi bir huzursuzluk hissi kaplamaya başladı. On üç yaşındaki kızımın on beş yaşındaki bir oğlanla, bir buçuk kilometre ötedeki kumsaldaki bir mekâna gitmiş olduğu gerçeğini belki de fazlaca hafife aldığımın farkına vardım. Çocukça davranmak istememiştim. Ralph’ın beni beklemeyip, Alex ve Julia’ya hemen izin vermesine kızmış olmama rağmen, bunu sonradan aklımdan çıkarmıştım. Bunu kendi kendime itiraf etmem biraz zor oldu, ama kafamı *başka şeyler* meşgul etmişti. Bu başka şeyler, on üç yaşında bir kızın, kumsalın karanlık bir kısmından ge-

çerek kumsalın ilerisindeki mekâna yürüdüğü gerçeğini arka plana itmişti. Fantezilerimin önünü açmamaya çalışıyordum. Hayal gücüme dur demek için elimden geleni yapıyordum. “Önce şu göz” diye kendimi avutuyordum. Acıyan, zonklayan ve kapalı bir gözle yarı engelli sayılırdım. Ama tuvalete girip ilk aynaya bakma girişiminde bulunduğumda artık engellenecek gibi değildi. Her babanın er geç düşündüğü şeyleri düşündüm. “Her kız babasının” demeliyim. Kumsalın karanlık kısmı. Okuldaki partiden sonra okulla ev arasındaki parkın karanlık kısmı. O akşam etrafta bayağı sarhoş erkek vardı. Alex’i düşündüm. Muhtemelen kızımın ondan korkmasına gerek yoktu. O kızımın elini tutmaktan –kim bilir, belki de daha fazlasından– hoşlanan sevecen, biraz ağır aksak bir oğlandı. Her halükârda sarhoş, niyeti bozuk adamlar kızımı zorlamaya çalışsa, fazla sevecen ve ağır aksak kalacak bir oğlandı. Kumsalın karanlık kısmında veya diğer kumsaldaki mekânda. Başka bir şey düşünemiyordum. Julia’nın kendini Letonyalı votkacı kız gibi salmış olması muhtemel gelmiyordu. Tatildeyken restoranda bir yudum şarap veya bira tatmasına izin veriyorduk. Ama doğrusu bununla pek ilgilenmiyordu. Kadehi ağzına dayayıp yüzünü buruşturuyordu. Bunu kendinden çok bizim için yapıyormuş gibi görünüyordu adeta. Hayır, her şeyden önce on üç yaşındaki bir kızı kolay av olarak görecektir sarhoş, niyeti bozuk adamları düşünüyordum. Pis adamları. “Ralph gibi adamları” diye geçirdim içimden.

Ve bir şeyi daha düşündüm. Caroline’i düşündüm. Nasıl sıkça kolay baba rolünü oynadığımı anlatmıştım, her şeye izin veren baba; yani, belki her şeye değil ama her halükârda her zaman fazlaca endişeli olan bir anneden daha fazla şeye. Bu rol, Caroline’le ikimiz birlikte olduğumuz sürece kolayıma gider. Fakat tek başıma olduğum anda paniklerim. Bir restoranda veya bir mağazada, *bir kumsalda!* – fazla ya da tersine az insanın bulunduğu her yerde, çok az ışıklı yerler-

de, etrafıma daha sık bakarım onları kaybedip kaybetmediğimi görmek için. Artık Julia ve Lisa daha çok küçükken paniklediğimden daha az, ama yine de... Paniğin iki yüzü vardı. İlk yüzü, her an bir şey olabileceğine dair sıradan korkular: İşlek bir caddeye doğru yuvarlanan top, çocuk tacizcileri, onları açık denize sürükleyecek yüksek bir dalga. İkinci si ise, Caroline'in yüzüydü. Daha doğrusu onun sesiydi. “*Daha dikkatli olamaz mıydın?*” derdi ses. “*O trafikte onları nasıl yalnız bırakabildin?*” Bazen merak ederdim, acaba yalnız başıma olsam, bu kadar panikler miydim? Gerçekten yalnız demek istiyorum. Yalnız bir baba. *Dul*. Ama bu son kelimeyle hayal hemen kesilirdi. Fantezim resmen dururdu. “Bunu hiç düşünmemeliyiz” derdim kendime ve fantezi doğmadan ölürdü.

İşte şimdi de Caroline'in sesini duyuyordum. “*Onun kumsaldaki o restorana o oğlanla yalnız gitmesine nasıl izin verdin ki?*” Tuvaletteki aynaya baktım. Kanla dolu gözüme. “*Yapacağım hiçbir şey yoktu*” diye kafamda hazırladım cevabımı. “*Zaten gitmişlerdi. Ralph ve Judith izin vermişti...*”

Çok zayıf bir cevaptı, biliyordum. Hiç işe yaramaz bir cevap.

Ve daha Caroline'in sesi bir sonraki cümleyi –“*Ben de kumsala gitseydim, bu asla olmazdı*”– söylemeden önce kararımı vermiştim.

Tabii ki önce cep telefonunu denedim. Bir sene önce, ortaokuldan liseye geçince Julia'ya bir cep telefonu vermiştik. "Güvenlik için" diye kendimizi avutuyorduk. "O zaman her an bizi arayabilir. Ve biz de onu" diye düşünmüştük. Ama daha başından itibaren Julia cep telefonunu sadece işine geldiğinde açma becerisini geliştirdi. "Çantamdaydı, o yüzden duymadım" derdi. Ya da "Pilim bitti."

O yüzden numarasını çevirdiğimde üç kere çaldıktan sonra telesekretere düşmesi beni hiç şaşırtmadı. Mesaj bırakmanın anlamı yoktu, biliyordum. Telesekreterini zaten hiç dinlemiyordu. Beni hiç şaşırtmadı, diğer taraftan endişelendirmedi de. Cep telefonunun yanında olmaması gayet mümkündü, onu yazlıkta bırakmış olması. Ve eğer yanındaysa da bu akşam onu kapalı tutmak için mükemmel bir akşamdı – hoş bir oğlanla kumsalda, yıldızların altında. Hangi on üç yaşındaki kız böyle bir akşamda dırdır eden ebeveyni tarafından aranmak ister?

"Judith'i gördün mü?" diye sordum Lisa'ya, zorla ilgisini çekmeyi başardıktan sonra hayıflanarak bana doğru geldiğinde.

"Kim?" Doğru dürüst dinlemiyordu. Gözleri futbol oynayan oğlanlardaydı.

"Judith. Thomas'ın annesi."

Hiç cevap gelmedi. Yüzü terlemişti. Gözünün önündeki saçları çekti.

“Lisa...”

“Evet?”

“Sana bir şey sordum.”

“Pardon, ne sordun?” Bana yeni bakıyordu. “Gözüne ne oldu baba?”

Gözümü sıkıca bir kapadım ve sonra tekrar açmaya çalıştım. Ama hiç yararı yoktu. Anında yaşarmaya başladı.

“Hiç” dedim. “Benim bir... İçine bir şey kaçtı, böcek gibi bir şey...”

“Thomas’ın annesi orada oturuyor” dedi Lisa ve kumsalın futbol sahası olarak kullanılan kısmının diğer tarafını gösterdi. Kumsal o noktada biraz yükseliyordu, tam arkasında da dalgalar kumsala vuruyordu. Judith bacaklarını bükmüş, kumda oturuyordu. Önce ona el salladığımda beni görmedi, fakat sonradan gördü. O da el salladı.

“Hadi git yine oyna” demek istedim Lisa’ya, ama zaten koşup gitmişti. Futbol oynayanların arasından, sahanın diğer tarafına doğru yürüdüm.

“Ee” dedi onun önünde durduğumda. “Daha çok havai fişek patlattınız mı?”

Parmaklarının arasında sigara vardı. Pantolonumun cebini elledim ve kendi paketimi çıkardım. Bana ateşini verebilmesi için ona doğru eğildim.

“Diğer kumsaldaki mekâna bir bakacağım” dedim. “Alex ve Julia’nın gittiği.”

Mümkün olduğu kadar rahat bir ses tonu takınmıştım, fakat belki de buna rağmen sesimde bir endişe duyuluyordu.

“Benim de gelmemi ister misin?” diye sordu Judith.

Sigaramdan bir firt çektim. Beş metreden yakınımızda dalgalar kumlara vuruyordu. İnce damlalar yüzüme sıçırıyordu. “Bilmiyorum...” Arkaya doğru işaret ettim, küçük çocuklarımızın futbol oynadığı yere.

“Aman, onlar bizim farkımızda bile değiller. Çok kalabalık.

Burada kaldıkları sürece...” Ayağa kalktı. “Thomas’a bir söyleyeyim. Hemen döneriz. Gözüne ne oldu?”

Kumsalın karanlık kısmı, düşündüğümünden daha az karanlıktı. Kum tepelerinin arkasında ara ara terasları aydınlatılmış yazlıklar vardı. Henüz on dakika bile geçmeden, arkamızdan gelen bas ritimleri azaldı ve ilerideki kumsal mekânının sesi yükselmeye başladı. Duyulabildiği kadarıyla başka bir müzikti. Salsa ya da her halükârda bir Güney Amerika müziği. Judith terliklerini çıkarmıştı ve elinde taşıyordu.

Deminki huzursuzluğum birdenbire yok olmuştu. “Her zamanki gibi yine yok yere endişelendim” diye kendimi avutuyordum. Tanrı aşkına burada ne olabilirdi ki? Ara sıra grup grup insanlarla karşılaşılıyordu. Daha çok gençler vardı; şort mayolu ve bikinili ergenler ve samimice birbirine sarılmış, her beş metre yürüdükten sonra öpüşmek için duran birkaç çift.

“Kusura bakma öyle uzaklaştığım için” dedi Judith. “Ama Ralph böyle yaptığında dayanamıyorum. O zaman koca bir çocuk oluyor adeta. Bazen kendisinin de çocukları olduğunu unutuyor. Onların yanında böyle davranınca müthiş kızabiliyorum.”

Hiçbir şey söylemedim. Ona daha yakın yürümeye başlarken alt kollarımız bir an birbirine dokundu. Tuhaf bir koku aldım – deniz havası ile parfüm veya deodorant kokusunun karışımı. Sadece bir an meselesiydi, biliyordum. Ya da daha doğrusu *zamanlama* meselesi. Onu şimdiden belinden tutmak fazla hızlı olurdu. Diğer kumsaldaki mekânın ışıklarına kadar olan mesafeyi hesapladım. On dakika. On dakika içinde tamamen benim olacaktı. Ama uslu hareket etmeliydim. Tabii ki gerçekten uslu değil, sadece onun gözlerinde uslu.

“Beni gülümsetiyor doğrusu” dedim. “Ralph’ın kendini kaybedebilmesi. Dalarken de, kılıçbalığını küçük parçalara

ayırırken de... Hepsini aynı coşkuyla yapıyor. Aynı enerjiyle. Bazen neredeyse kıskanıyorum onu. Benim böyle bir enerjim yok.”

Kadınlar kocalarını eleştirir. Tüm kadınlar. Bazen içlerini dökme ihtiyacı hissederler. Ama asla buna katılmaman gerekir. Asla. Onlara yanlış bir seçim yaptığı hissini vermemelisin. Aksine. Eleştirilen kocayı savunman gerekir. Eleştirilen kocayı savunarak, kadınlara dolaylı olarak iyi bir seçim yaptıkları için iltifat edersin.

“Öyle mi sence?” dedi Judith. “Bazen yoruluyorum bundan. Bütün o enerjiden.”

Bir süre önce kumsalda tencereyi fırlatırken, Ralph karısına dırdırcı demişti. Bence haklıydı. Judith dırdırcıydı. Yazlığın bahçesinde fişekleri patlatırken *yok yere* sızlanıp homurdanıp durmuştu. Ama güzeldi ve güzel kokuyordu. Judith gibi bir kadınla evli olmamalıydın. Çünkü o zaman her geldiğinde masadan ayaklarını indirmen gerekirdi. Çimenleri zamanında biçmen gerekirdi ve yatakta bira içemezdin. Geğirince veya osurunca, daha önce tencereyi fırlatırkenki kuşku lu suratın aynısını takınırdı. Fakat ben onunla evli değildim. Ne mutlu. Sadece bu akşamlığına benimdi. Ya da ertesinde, hepimiz tatilden döndükten sonra en fazla birkaç kez daha.

Açıkça itiraf etmek zor gelse de, hatta büyük olasılıkla bunun tamamen bilincinde olmasam da, onun mızızlanmasındaki bir şey aslında beni heyecanlandırıyordu. Osuran adamlara gülemeyen bir kadın. Eline bir şans geçse, o adamları *sınıftan dışarı atardı*. Tekrar içeri çağrılana dek koridor da beklememiz gerekirdi. Bu fantezi için aletimin şortumun içinde yer aradığını hissediyordum. Onu şimdiden kapıp, fazla uzatmadan kuma yatırma arzumu bastırıyordum. İlk adım atmak. Yarı tecavüz, bu kadınların hep hoşuna gider. Tüm kadınların.

“Bunun seni yorduğunu tahmin edebiliyorum” dedim. “Öte

yandan muhtemelen Ralph gibi bir erkekle nadiren sıkılır-
sın. Demek istediğim, o hep yeni bir şeyler buluyordur.”

Ben şahsen ölesiye sıkılırdım, biliyordum. Daha bir gün-
de. Ama ben kadın değildim. Judith gibi bir kadın değildim.
Dırdırcı değildim. Bir orospu. Azgın bir orospu, evet, ama er-
keklerin belli pozisyonlardaki kadınlarla (hostesler, öğret-
menler, hayat kadınları) ilgili bütün fantezileri biraz böyley-
di. Özellikle de korkunç *barizdi* bu fanteziler. Ve beni en çok
heyecanlandıran da bu barizlikti, bunu biliyordum. Her şey-
den şikâyet eden kadınlar. Fişeklerden, komşulara gürültü
etmekten ve yüzlerce metre havaya uçan çorba tencerelerin-
den, kendi kocalarının küçük oğlanlar gibi davranmasından,
fakat öte yandan... Öte yandan onu bir kerede pantolonun-
dan çıkartıp tamamen içine sokmanı isterler, daha ileri git-
meyene kadar.

“Ama bana sık sık saygısızca davranıyor” dedi Judith. “Baş-
kalarının yanında, bu da bana göre en kötüsü. Beni her şey-
den şikâyet eden biri gibi göstermeyi çok iyi beceriyor. Ve baş-
ka insanların yanında kavga etmek istemediğim için ben de
gidiyorum.”

“Okey” dedim.

Okey yeni moda kelimeydi. Başlangıçta kızlarımın bunu
yerli yersiz kullandıklarını duyduğumda biraz karşı çıkmış-
tım, fakat moda kelimeler genellikle bulaşıcıdır. Çift anlamlı
olduğu için kullanışlı bir kelimeydi; hem *evet* diyordun, hem
de birinin ne dediğini anladığını belirtiyordun.

“Dikkat etmeye başladım” diye devam etti Judith. “Bunu
sadece bana yapmıyor. Bütün kadınlara yapıyor. Demek iste-
diğim, bir taraftan çok çekici, ama diğer taraftan da kadınla-
rı erkeklerden daha aptal varlıklar olarak görüyor. Bilmiyo-
rum, ses tonundaki bir şey, onlara nasıl baktığı...”

“Okey” dedim bir kere daha.

“İtiraf etmeliyim, Ralph gerçekten çapkın. Bu da zaten be-

nim ona vurulmamın sebebi. Onun bakışı, onun *bana bakışı*, kadın olarak kendini gerçekten güzel hissettiriyor. Çekici. Bu bir kadın için müthiş bir şey, bir erkeğin sana böyle baktığını görmek. Ama bir çapkının, sadece sana değil bütün kadınlara böyle baktığını anlamak biraz zaman alıyor.”

Bu sefer hiçbir şey söylememeye karar verdim. Çapkın Ralph'ı düşündüm. Caroline'i yalayan bakışlarını.

“Caroline hiç sana bu konuda bir şey söyledi mi?” diye sordu Judith. “Demek istediğim, çok güzel bir karın var Marc. Hiç şaşırmam.”

“Hayır, pek değil. Sanmıyorum. En azından bundan hiç bahsetmedi.”

İleriye doğru bakıyordum, diğer kumsaldaki mekânın git-tikçe yakınlaşan ışıklarına. Çabuk olmalıydım; biraz sonra çok geç olabilirdi. Ama yanlış bir andı. Özellikle de yanlış bir konuşma.

“Ve bir şey daha var” dedi Judith. Durmuştu. Bu iyiydi. Hareket halinde olmadıkça zaman da dururdu. “Bunu başka hiç kimseye anlatmayacağına söz vermelisin. Kimseye. Karına bile.”

Ona baktım. Yüzünü iyi göremiyordum, sadece karanlıkta, denizin önünde mırıldanan silüetini. Bunu ve gözüne yansıyan bir şeyi – bir ışık, bir parıltı, bir mumun alevciğinden fazla olmayan bir ışık.

“Söz veriyorum” dedim. Kumsal o anda boştu. Sadece bir adım atmam yeterliydi. Bir adım ve ellerimi o saçlara gömecektim, dudaklarımı dudaklarına dokunduracaktım ve sonra daha aşağılara. Önce dizlerimizi kuma gömecektik, sonrası kendinden gelecekti.

“Birkaç kere ondan korktum” dedi Judith yavaşça. “Mesela kavga ederdik ve birden gözlerinde bir şey görürdüm. ‘Şimdi bana vuracak’ diye düşünürdüm. Yanlış anlama. Bana asla elini kaldırmadı. Bütün yemek takımını duvara atıp

kırdı, ama ondan hiç tokat yemedim. Bunu sadece gözlerinde gördüm. ‘Kafasında şimdi bana vuruyor’ diye düşündüm. ‘Kafasında beni duvardan duvara atıyor.’ ”

“Okey” dedim, ama bu birden çok az gibi geldi. “Ama bunu sadece kafasında yaptığı sürece o kadar kötü değil” diye ekledim.

Judith derin bir iç çekti. Bileğimi tuttu. Onu bir hareketle kendime doğru çekme arzumu bastırdım.

“Hayır, ama yine de tetikte oluyorsun” dedi. “Bende sürekli hep bunun bir gün olabileceği hissi var. Onun hâkimiyetini kaybedebileceği ve birden yüzüme vurabileceği. Bazen onun da bunu bildiğini düşünüyorum. Bunu düşündüğümü demek istiyorum. Ve bu yüzden de henüz olmadığını.”

“Peki, hiç bu konuda konuştunuz mu? Demek istediğim, böyle bir şeyi konuşmak daha iyi değil mi? Gerçekten olmadan yani.”

Öylesine bir şeyler söylüyordum. Bunun gayet iyi farkındaydım. Doğrusunu söylemek gerekirse, bütün bu konu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyordu. Ama tabii bunu asla fark ettirmemeliydim. İlgili, anlayışlı erkeği oynamaya devam etmeliydim. Gerçek ilgimi gizlemeliydim. Sadece anlayışlı erkek, birazdan hakkı olan şeyi elde edebilirdi.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu Judith. “Ralph’ın durup dururken şiddet gösterebileceğini düşünüyor musun?”

Topu topu bir saat önce bileğinden tutup kuma yıktığı ve sonra da midesine vurmaya çalıştığı Norveçli kız aklıma geldi. Kafamda tekrar “*Pis orospular!*” dediğini duyuyordum.

“Hayır, bu bana pek olası gelmiyor” dedim, ben de Judith’in bileğini tutarken. “Demek istediğim, Ralph’ın enerji fazlası var. Bu tip insanlar bazen çok ateşli olabilirler. Enerjilerini deşarj etmeleri gerek. Ama bence o kendisi zamanında deşarj olmayı beceriyor. Tüm yaptıklarıyla yani. Her şeye girişme şekliyle. Kadınlara karşı, kendi karısına karşı şiddet kul-

lanması, bana kalırsa ona uymuyor.” Başparmağımla bileğini okşuyordum. “O, bunun için fazla sevecen” diye de ekledim.

“Anne.”

Alex’in geldiğini ne görmüş ne duymuştuk. O anda birkaç metre ötemizde duruyordu.

Judith ve ben aynı anda birbirimizin bileklerini bıraktık. Fazlaca hızlı bıraktık; bunun hemen farkına vardım: Yakalandık.

“Hey Alex” dedi Judith.

“Anne...”

İki adım daha yakına geldi. Birkaç sarışın bukle gözlerinin önünde duruyordu. Yarı karanlıkta tam iyi görülmüyordu, ama yüzünde bir şeyler parlıyordu. Nemli bir şeyler. Ter? Ya da yaş?

“Julia nerede?” diye sordu Judith.

“Anne...” dedi bir kere daha. O an sesinde duydum – ağlıyordu. Annesine doğru son bir adım attı ve kollarını omuzlarına doladı. Neredeyse onun kadar uzundu. Judith elini kafasının arkasına koydu ve onu göğsüne yasladı. “Alex, ne oldu? Julia nerede?”

Julia nerede? Hayatımı geri sardığımda, çoğu zaman bu kelimelerle başlar. Daha geriye sarmanın anlamı yok. Bir kumsal görürsün ve bir yazlık, bir havuz ve fişekler, mangalda cızırdayan kılıçbalığı parçaları. Sıradan tatil görüntüleri. Fazla anlamı olmayan görüntüler. Ağır olmayan. “*Julia nerede?*”den başlayarak hayatım sadece ileriye doğru sardı. Tatil görüntüleri birden geçmişe dönüp anlam kazanmış falan değildi. Hayır, bu başka bir şeydi; bunları artık bir daha görmek istemiyordum.

“Ne oldu Alex?” diye sordu Judith, oğlunu göğsünde tutmaya devam ederek. Annesinin göğsündeki hafif hıçkırıkların sesinden başka cevap gelmedi.

Geriye dönük hiçbir şeyi savunmak istemiyorum. Ben yaptığımı yaptım. “Yine olsa aynısını yapardım” der insanlar, kendi düşüncesiz hareketlerini savunmak için. Bense öyle değilim. Ben her şeyi farklı yapardım. Her şeyi.

“Kızım nerede, lanet olasıca!” diye bağırdım Alex’in kolunu tutup, onu kabaca annesinin kollarından koparıırken. “Ona ne yaptın pislik!”

“Marc!”

Judith oğlunu bileklerinden tutup tekrar kendisine doğru çekmeye çalışıyordu.

“Sen” dedim sakince, “ağzını açma.”

Bir an bana baktı, sonra Alex’i bıraktı.

“Affedersin” dedim ve oğlana yöneldim. “Julia. Julia nerede?”
 “Ben... Ben bilmiyorum” diye kekeliyordu.

Ve anlatmaya başladı, kopuk kopuk ve belli bir zaman sırası olmadan. Sürekli konuşmasını kesme arzumu bastırıyordum. “Odaklan” diyerek kendimi avutuyordum. “Odaklan ve hiçbir şeyi kaçırmamaya çalış.” Dinleyici kulağım. Doktor olarak dinleyici kulağım. İstersem yapabilirdim. Bir dakikada teşis koymak. Sonuca varmak. Bir dakikada ki, geriye kalan on dokuz dakika benim olsun diye.

Onlar –Alex ve Julia– diğer kumsaldaki mekâna yürümüşlerdi. Orada barda bir şeyler içmişlerdi. “Kola anne, yemin ederim” dedi annesine. “Ve Julia da Fanta.” Bir süre dans eden insanlara bakmışlardı. Julia dans etmek istemişti ama Alex istememişti. Julia onu biraz çekiştirmişti, böyle gıcıklık yapmamalıydı, “*Gel hadi benimle, hadi, dans edelim.*” O inat etmişti. Ergenler de vardı, ama çoğunluk yine de yetişkinlerdi. Ve ergenler bile onlardan büyüktü. Onlar hakikaten en küçüklerdi. Kendini garip hissetmişti. “Gel, geri gidiyoruz” demişti. “Neden bu kadar uzun kaldığımızı merak ederler.” Julia ona “yumuşak” demişti, cesaret edemiyordu ve sonra tek başına dans pistine çıkmıştı. Bir süre tek başına barda durup onun dans eden kalabalığın içine nasıl girdiğine bakmıştı, sonra kendi de dans etmeye başlamıştı. Julia bir daha geri dönüp bakmamıştı. Dans etmişti. Önce kendinden büyük bir grup kızla, ama sonra oğlanlar da yanına gelip onunla dans etmeye başlamışlardı. İkileme düşmüştü. Olabilirdi; ona gidebilirdi, onunla dans edebilirdi ve her şey yine eskisi gibi olabilirdi. Ama onunla alay edeceğinden korkmuştu, o zaman onu tamamen yumuşak bulacağından. Hikâye kulaklarıma tanıdık geldi. Her erkeğin hikâyesiydi ve sırf o yüzden inandırıcıydı. Alex de öfkelenmişti. Onu öylece orada bırakmamalıydı. Belli bir noktada bardan uzaklaşıp kumsala gitmişti. Ona mısilleme yapacaktı, böyle düşünmüştü. Biraz sonra onu araya-

cak ve onu bulamayacaktı. Ta kıyıya kadar yürümüştü. Orada bir süre durmuştu, ne kadar uzun bilmiyordu, en fazla birkaç dakika. Öfkesi dinmişti. Yavaş yavaş mekâna geri yürümüştü, dans pistine. Ona sürpriz yapacaktı. Onunla dans edecekti. Ama o artık orada yoktu. Gitmişti. Bütün dans pistini gezmişti, önden arkaya, soldan sağa. Birkaç kere onu gördüğünü sanıp rahatlamıştı, fakat başka bir kızdı. Ona benzeyen bir kız. Önce mekânın çevresini dolaşmıştı. Sonra kadınlar tuvaletine bakmıştı. Neler olmuş olabileceğini düşünmeye çalışmıştı. Dans etmekten bıkmış ve onu aramaya başlamıştı. Ve onu bulamadığında geri dönmeye karar vermişti. Anne ve babasının olduğu kumsala. Onlar ve Julia'nın babası. "Peki, cep telefonun yanında mıydı?" diye kesti bu noktada Judith hikâyesini. "Peki sonra?" diye düşündüm. Onu aramalı mıydı? Julia'nın telefonu yanında yoktu ki... "Ama o kadar da garip bir soru değil" diye düşündüm biraz sonra. O bizi arayabilirdi. Annesini. Julia'yı görüp görmediğimizi sormak için. "Hayır" dedi Alex. Evde bırakmıştı; şarjı dolmamıştı. Bir kere daha mekânın çevresini dolaşmıştı. Arkada kumsal bitiyor ve kayalık bir sahil başlıyordu. Birkaç kez ismini seslenmişti. Sonunda en iyisinin kendisinin de geri dönmesinin olacağına karar vermişti. O tarafa doğru biraz yürümüştü ki, hemen tereddüt etmeye başladı. "Julia bunu yapar mıydı?" diye kendi kendine sormuştu. "Tek başına kumsalın karanlık kısmından geçer miydi?" "Hayır" diye düşünmüştü. "O bunu asla yapmazdı." Özellikle birden ortadan kaybolup onu endişelendirmek istese bile yapmazdı. Mekâna geri dönmüştü. Barmenlere sormuştu. On üç yaşında bir kız? Uzun sarı saçlı? Bu onların mutlaka dikkatini çekmiş olmalıydı, değil mi? Müzik yüzünden çok bağırması gerekmişti. Barmenler ancak kötü bir İngilizce konuşabiliyorlardı. Ama içlerinden biri Julia'yı hatırlayabilmişti. En azından ona tamamen uyan bir tarif vermişti. Fakat ondan sonra yine kafasını sallamıştı. Onu gördüğünü söylemişti. Dans

pistinde. Ama bir süredir görmemişti. Onun biriyle birlikte ayrıldığını görüp görmediğini sormuştu Alex. Yalnız mı gitmişti? Barmen omuzlarını silkmişti. “Kusura bakma” demişti. “Onun gittiğini görmedim. Sadece bir an artık orada olmadığını gördüm.” O anda Alex yine tereddüte düşmüştü. Acaba daha fazla insana onu görüp görmediğini sormalı mıydı? Onu bir kere daha aramalı mıydı? Yoksa en iyisi diğer kumsala mı yürümeli miydi? Bize.

Hızlıca düşündüm. Alex’in hikâyesinin şimdiden çok uzun sürdüğünü düşündüm. Panik değil, daha çok donuk bir sakinlik hissettim. Kalbim daha hızlı değil, tersine daha yavaş çarpıyordu. Hareket et. Hareket etme konusunda iyiydim. Hareket ederek davranmakta.

“Ama peki siz onu görmediniz mi?” diye sordu Alex.

Onda bir şey dikkatimi çekti, ama tam olarak problemin ne olduğunu çıkaramıyordum. Belki de bu soruyu sorduğu ses tonuydu: Sanki bu onu gerçekten pek ilgilendirmiyormuş da, mantıksal olarak sorması *gerekli* bir soruymuş gibiydi.

Bunu sorarken bana bakmadı. Sadece annesine baktı. “Bana bakmaya *cesareti yok*” diye düşündüm. “Benim olan bir şeyi kaybettiği için kendini suçlu hissediyor.” *Benim kızım*. Daha iyi dikkat etmesi gerekirdi. Ona kızımı asla emanet etmemeliydim. “Ama zaten bunu yapmamıştım ki!” diye düşündüm biraz sonra.

Onu tekrar kavrayıp sarsmamak için kendimi tuttum. Julia’ya rastlamamıştık. Olabilirdi, teorik olarak onun tek başına restoranlara yürümesi ve onu görmemiş olmamız yüzde yüz imkânsız değildi. Ama o da sadece teorik olarak. Judith gayet görünür şekilde kumsalın yüksek kısmında oturup futbol oynayan Lisa ve Thomas’a bakmıştı. Ben en fazla on dakika restoranın tuvaletinde kalmıştım. Onun bizi görmüş olması gerekirdi. Bizim onu görmüş olmamız gerekirdi.

“Julia hâlâ buralarda bir yerde” sonucuna vardım. “Bura-

da ya da yüz metre kadar ilerideki kumsal mekânında veya yakınlarında.” Kalbim şimdi yavaş yavaş kuvvetlice atmaya başladı. Şimdi harekete geç. “*Kaybedecek zaman yok, her saniye önemli*” diye geçiyordu içimden ve bu cümlelerin gerçek hayattan (*benim hayatımdan*) çok bir polisiye diziden çıkmış gibi olmasına neredeyse gülecektim.

Judith ve Alex’e bakmadan mekâna doğru koşmaya başladım.

Judith’in arkamdan “Marc!” diye seslendiğini duydum. “Bekle!”

Arkamı dönmedim ve koşmaya devam ettim. Yaklaşık on metre daha. Sonra bunun akıllıca olmadığını düşündüm. Üçümüz daha fazla şey yapabilirdik. Julia’yı üçümüz birlikte aramalıydık.

“Gelin!” diye işaret ettim, bir an durarak. “Acele edin!”

Judith kadınlar tuvaletine bakmaya giderken, Alex’e Julia hakkında bilgi aldığı barmeni gösterttim. Barmeni göz kırparak çağırdım ve kulağına bağırdım. Barın orada sipariş vermek üzere duran insanları gösterdi. “Ben onun babasıyım” diye bağırdım. Bana bir kez daha baktı. Belki de endişemi paylaşmak için elinden geleni yapıyordu, ama bunu pek başaramıyordu. “*Kızlar büyürler*” diyordu bakışları. “*Babalarının bilmesine gerek olmayan şeyler yaparlar.*” Dans eden kalabalığın arasından kendime yol açtım. Herhangi birine on üç yaşındaki bir kızı görüp görmediğini öylesine sormak pek iyi bir fikir gibi gelmedi. Tam dans pistinin yanında, kumda birkaç alüminyum bar sandalyesi ve yüksek masa duruyordu. Bu masalardan birinde Judith duruyordu.

“Alex nerede?” diye sordum.

“Onu yolladım” dedi.

Gözlerimi ona dikmiştim.

“Ona mümkün olduğu kadar çabuk yürümesini söyledim” diye devam etti. “Ve her halükârda Ralph’ı aramasını. Ama kim bilir, belki de Julia da zaten oradadır.”

Yanıp sönen kırmızı ve sarı disko lambalarının aydınlattığı yüzüne bakıyordum. Hâlâ sadece biraz önce ellerimin arasına alıp sonra dudaklarımı dudaklarına değdirmek istediğim yüzdü, ama o an yüzünde bundan ziyade endişeli bir annenin yüzünü görüyordum. Benim kızımı değil, kendi oğlunu merak eden. Bilmiyorum; bunu o zaman mı düşündüm yoksa çok daha sonra mı, ama Alex'in hikâyesindeki bir şeyler doğru değildi. Özellikle de geçen zaman. Alarma geçmeye karar vermeden önce, ne kadar süre oralarda oyalanmıştı? Bize kumsalda rastladığında ağlıyordu. Ama zaten ağlıyor muydu yoksa annesini gördükten sonra mı ağlamaya başlamıştı?

“Bize yardım edebilirdi” dedim. “Burada birini gösterebilirdi. Julia ile dans ettiğini gördüğü birini mesela. Belki de birden aklına bir şeyler gelirdi.”

“Şu an babasının yanında olması gerektiğini düşünüyorum. Tamamen kafası karışmış durumda, Marc. Gördün, kendini ne kadar suçlu hissediyor. Sana karşı.”

“Babasının yanında” diye düşündüm ve neredeyse kahkahalarla gülecektim. Belki babasının yanında daha iyi ellerdedir. Belki ona karşı koyan kızları nasıl yere sermesi gerektiğini öğretir.

“Kendini suçlu hissetmesi için bir sebep mi var Judith?” diye sordum ve hemen bunu bu kadar açık bir şekilde sordüğüm için pişman oldum. En çok da ses tonuma pişman oldum – *suçlayıcı* olmasına. Alex'in olaylar hakkında anlattıklarıyla ilgili şüphelerimi saklamayı başaramamıştım. Ve bu iyi değildi. Böylece annesi uyarılmış oldu. Sonradan Alex'in yalanını yakalamak biraz daha zor olacaktı.

“Marc lütfen...” dedi Judith; gözlerini kırpmıyordu. “Alex daha bir çocuk. Julia'yı kaybetmiş. Ama duydun nasıl olduğunu. Bu belki de bu şekilde bizim başımıza gelmezdi. Fakat ilk olarak Julia gitmiş, Alex değil.”

Ona baktım. Kafamda ona kadar saydım. Disko lambala-

rının altında, yanaklarında ve ağzında hareket eden ışıklara bakıyordum. Bu kadın bariz aptal mıydı? Yoksa tersine, şimdiye kadar düşündüğümde çok daha akıllı mıydı? Artık hiçbir şey söylememeliydim. Kendimi zor tutuyordum. “Sen kendin kadınsın, aptal orospu!” diye bağırmak isterdim. “Kadınlara neler olabileceğini biliyor olmalısın. Bir erkek bir kadını korumalıdır. *O sadece bir çocuk da olsa!*”

Derin bir nefes aldım. “Haklısın” dedim. “Acele sonuca varmamalıyız.”

Neyse ki hep basmakalıp laflar vardır. Bulanık sularda boğulma tehlikesi altındayken bize can simidi olan basmakalıp laflar. Judith’in yüzünün nasıl rahatladığını gördüm. Cep telefonunu aldı ve kapağını yukarıya doğru kaldırdı.

“Ralph’ı aramayı deneyeyim mi?” dedi. “Alex bakalım gelmiş mi. Ralph her halükârda geldiğini bilsin.”

“Yap hadi” diye düşündüm. “Ralph’ı ara. Sana kendi tecrübelerine dayanarak, bütün kadınların orospu olduğunu anlatabilir. O zaman kimse kendini suçlu hissetmek zorunda kalmaz.” Judith’in başının yanından, kıvrılarak kumsala çarpan dalgaların beyaz köpüklerine baktım. Canım onu burada bırakıvermek istiyordu. Hiçbir şey söylemeden çekip gitmek. “Ama bu akıllıca olmaz” diye düşündüm çabucak. Birçok sebep yüzünden akıllıca olmazdı.

“Ara onu” dedim. “Ben bu arada bir şuraya bakayım.” Deniz tarafını gösterdim, kumların bitip kayaların başladığı yeri. Alçak kayalıklar önce onlarca metre boyunca denize doğru uzanıyor, sonra ise hemen yükseliyorlardı. Yüksek kayalıkların birinin arkasından biraz önce yeni ay belirmişti.

Ve ayın soluk ışığının altında o an, bir grup insanın orada durduğunu gördüm. Bizden birkaç yüz metre ötede duruyorlardı, denize uzanan kayalıkların arkasında yarı gizlenmiş şekilde. Beş-altı kişi. Bir şeye bakıyorlardı. Yerdeki bir şeye. Bir şeyin çevresinde duruyorlardı.

“Ralph?” dedi Judith. “Neredesin?”

Biri gruptan ayrıldı ve kumsaldaki mekâna doğru koşmaya başladı.

“Nerede diyorsun? Nerede?” Judith kulağını parmağıyla tıkadı ve bana arkasını döndü. “Niye? Neden orada değil...”

Gerisini duymadım. Önce birkaç büyük adım attım, sonra ben de koşmaya başladım grubun durduğu yere. Aynı zamanda koşan adamın yolunu kesmeye çalışıyordum. Artık o kadar yakındı ki, onun gerçekten bir adam olduğunu görebiliyordum – beyaz bermuda, beyaz tişört ve spor ayakkabılar, onlar da beyaz. Bu tür detayları sonradan hatırlarsın. O anda da biliyorsundur, o bir grup insanın da, beyaz giyimli adamın da seninle ilgisi olduğunu biliyorsundur – *tamamen* seninle ilgisi olduğunu.

“Ne?” dedim İngilizce. “Ne oldu?”

“Ambulans!” diye seslendi adam nefes nefese. “Bir ambulans çağırmalıyız.”

“Ben doktorum” dedim. O akşam ikinci kez.

Julia kayalıkların arasında, ıslak kumda yatıyordu. Onun yanına çöküp nabzını dinlerken insanlar kenara çekildi. Kulağımı göğsüne dayadım ve usulca ismini söyledim. Ölü gibi hareketsiz yatıyordu. Yüzünün derisi soğuktu, ama cılız bir kalp sesi duyuluyordu. Cılız fakat düzenli.

Alt kolumu başının altına koydum ve kafasını biraz kaldırdım. Ancak o anda ilk olarak gözlerimi vücudunun alt kısmına kaydardım. Onun babasıydım, ama doktor olarak bakıyordum. Doktor olarak o birkaç saniye içinde ne olduğunu gördüm. Gözle görülür izler, tereddüde hiç yer bırakmıyordu. Baba olarak bu izlerin tam içeriği hakkında daha fazla detaya girmeyeceğim. Burada tıbbi gizlilik hakkıma değil, sadece kişisel mahremiyet hakkına sığınıyorum. Kızımın mahremiyeti, yanlış anlaşılmasın.

O yüzden sadece o anda kafamdan geçen düşünceleri anlatmakla yetineceğim.

Bundan sorumlu olan kişi hâlâ biyolojik anlamda hayatta sanırım. Şu anda bir yerlerde etrafta dolaşıyor, çünkü sonuçta bu, insan türünün yaptığı şeydir – etrafta dolaşmak. Kalp, pompalar. Kalp, aptal bir güçtür. Kalp kan pompalamaya devam ettikçe hareket ederiz. Ama bir gün duracaktır. Bugün durması yarın durmasından iyidir. Doktor olarak bunu sağlayacağım.

“Baba...”

Julia gözlerini şöyle bir kırptı, sonra tekrar kapattı.

“Julia.”

Başını sarstım, diğer elimi başının arkasına, saçlarına koydum. Parmaklarımı saçlarında gezdirdim ve onu göğsüme bastırdım.

“Julia” dedim.

Caroline hiçbir şey söylemedi. Her halükârda korktuğum şeyleri söylemedi. *Tanrı aşkına, onun o kutsal mekânına tek başına gitmesine nasıl izin verebildin? Neden onu hemen aramaya gitmedin? Onu hemen aramaya gitseydin bu asla olmazdı!*

Hayır, Julia'yı arabanın arka koltuğundan kaldırıp kollarımda yazlığa taşırken hiçbir şey söylemedi. Sadece çok kısaca —en fazla iki saniye— elleriyle yüzünü örttü. Sonra kendini toparladı ve yine kızının annesi oldu. Julia'nın kafasını okşadı ve ona usulca sevgi dolu şeyler söyledi.

Ama o diğer şeyleri sonradan da söylemedi. Derler ki, bir aile trajedisinde ilk dakika ve saatler esastır. Bu ilk dakika ve saatlerde, aradaki bağın bu trajediyi atlatacak kadar güçlü olup olmadığı belli olur. Kim suçlamalarla başlarsa, gide-rilemeyecek zarara sebep olabilir. İstatistikleri biliyordum. Boşanma istisnadan ziyade kaidedir. Bir trajedinin insanları birbirlerine yakınlaştıracaklarını düşünürsünüz. Bağın, paylaşılan üzüntüyle güçleneceğini. Oysa bu böyle değildir. Çoğu insan tersine üzüntüyü unutmak ister. Ve onlara bu üzüntüyü hatırlatmaya devam eden diğeridir.

Unutmayı seçen insanları suçlayamam. Biz birbirimize yaklaştığımız için daha ahlaklı olduğumuzu iddia edemem. Bizim bunu *seçtiğimizi* iddia etmeye bile cesaret edemem. Bu sadece böyle oldu.

Yazlığın merdiveninin altında duruyorduk. Julia hâlâ benim kollarımdaydı. Bir an için tereddüt ettim. Kızımı yukarıya taşımak istiyor muydum acaba? Onu oturma odasında bir koltuğun üzerine bırakmak? Herkesin göreceği bir yere? Fakat Ralph ve Judith'in, onun annesinin ya da oğlanların yatak odaları da bana iyi bir seçenek gibi gelmedi. O zaman en iyisi bizim çadırdı. Her şeyden önce neyi istediğimi biliyordum. Kızımızı başkalarının bakışlarından korumak. Onunla yalnız kalmak istiyordum. Bizimle. Onun yalnız bizimle olmasını istiyordum.

Ve o anda Emmanuelle dışarıya çıktı. Zemin kattaki dairenin kapısında belirdi ve bize göz kırptı.

“Gelin” dedi. “Buraya gelin.”

İlk olarak Julia'yı kollarımda kumsaldaki mekâna taşımıştım. Orada kısa bir süre en iyisinin ne olacağı konusunda tereddüt yaşanmıştı. Judith bir ambulans çağırmayı önermişti, ama onu hemen durdurdum. “Ambulans istemez” dedim kararlıca. Dönen ışıkları düşündüm, ambulansa konarken sedyenin etrafına toplanacak insanları. Sirenleri. Gidilecek kaçınılmaz yeri – bir hastane. Hastanede yine başkaları kızımın başına toplanacaktı. Yardımcı hemşireler. Doktorlar. Ben kendim doktordum. Durumu ilk olarak ben değerlendirmiştim. Tek doğru tanıyı koymuştum. Başkalarının aynı tanıyı bir kez daha koyması gereksizdi.

Sonra Judith arabayı alıp getirmeyi önermişti. Ben bu arada Julia ile kalacaktım. İtiraf etmeliyim ki yerinde tepki vermişti. Dendiği gibi kafasını serin tutmuştu. Ben esasen onun kontrolünü kaybedeceğini tahmin ederdim. Ama o gayet sakin kaldı. Benimle tartışmaya girmedi. “Tamam” dedi, “eğer istediğin buysa, öyle yaparız.” Elini Julia'nın alnına koymaya çalıştı, ama ona arkamı dönünce tekrar denemedi. Oradan mümkün olduğu kadar hızlı ayrılmak istiyordum. Zaten

çevremize insanlar toplanmıştı. Kızıma atılan bakışlar beni öfkeliyordu. Zaten yeterinden fazla insan ona bakmıştı. “Ben doktorum” dedim. “Sakin sakın yolunuza devam edebilirsiniz. Her şey kontrol altında.”

“Hayır” dedim Judith’e. “Buradan ayrılıyor. Onu ben taşıyorum.”

Ve böyle de olmuştu. Giderken Julia tekrar bilincini kaybetti. Onu sarsarak uyandırdım. Uyanık kalmalıydı. Diğer kumsalda Alex, Thomas ve Lisa’yla karşılaştık. Ralph ve Stanley’den iz yoktu. Koşullara rağmen kafam oldukça yerindeydi. İlk olarak Alex’in tepkisine dikkat ettim. Sadece kısaca bir baktı ve sonra hemen bakışını kaçırdı. Daha yakına da gelmedi. Geriye dönüp bakınca vücut dilimin her şeyi ele verdiğini düşünüyorum. Davetsiz bir misafir, yavrusuna yaklaşıncı homurdanan bir hayvan gibiydim. Hayır, düzeltiyorum. Bir hayvan *gibi* değildim. Bir hayvandım.

O an en önemli olan Lisa’ydı. Bize doğru koşarken yüzünü gördüm. “Julia kendini pek iyi hissetmiyor” dedim hemen, o bir şey sormadan önce. “Gelin, hemen eve gidelim.”

Thomas çevremizde birkaç kez dönüp, “Futbol! Futbol!” diye bağırdı. Ta ki Judith onu sertçe üst kolundan tutup, hızla çekince kuma düşene kadar. Gözündeki yaşları gördüm, ama Judith onu yine sertçe iki bileğinden tutup kaldırdı. “Biraz normal davran Thomas” dedi. “Acele et!”

Böylece park yerine doğru yürüdük. Julia hâlâ benim kollarımda, arka çaprazımızda Lisa’nın elini tutmuş olan Judith, biraz daha arkada da Alex ve somurtan bir Thomas. Ralph’in eve dönmüş olduğunu söylemişti Judith, kumsal mekânından dönüş yolunda. Kendi arabalarını almıştı. Stanley hâlâ ortalıklarda görünmüyordu.

“Arabana ne oldu?” diye sordu Judith. Sol ön tampondaki göçüğü işaret etti. Sol ön farın krom halkası zedelenmişti ve bir yeri kırılmıştı, camı parçalanmıştı. “*Yarın sabah he-*

men garaja gidip yaptırman gerek” demişti Stanley bana daha birkaç saat önce, burada, park yerinde. “Ben her şeyi ödeyeceğim, buna gerçekten değdi.”

“Yukarıdaki o karanlık yoldan geldik” dedim. “Sanırım bir yerde bir ağaca değmişiz.”

Judith daha fazla soru sormadı. Arka kapıyı açtı ki, Julia’yı arka koltuğa yatırayım. Kendisi de sonra kızımın yanına oturup başını usulca kucağına koydu. Biraz daha ortaya doğru kaydı ve Alex’e göz kırptı. Thomas ve Lisa’ya beraber öne oturmaları gerektiğini söyledi.

“Ama bu olmaz!” dedi Thomas. “Bu yasak.”

“Thomas...” dedi Judith ve bu yeterli geldi. Thomas, kollarını birbirine kavuşturup yolcu koltuğuna, Lisa’nın yanına oturdu.

Motoru çalıştırmadan önce Caroline’i aradım.

“Sakin korkma” dedim yavaşça. “Çok kötü bir şey değil.” Öyleydi, ama oraya varmadan önce paniklemesini istemiyordum. Aynı zamanda mümkün olduğu kadar sessiz konuşmaya çalışıyordum ki, Julia beni duymasın. “Kimse yaralanmadı” dedim. Bu da bir yalandı.

“Şimdi geliyorum” dedim ve telefonu kapattım.

Emmanuelle iki kişilik yatağın yorganını düzeltti ve yastıkları ayarladı. Julia’yı dikkatlice yatağa koyarken Emmanuelle banyoya girmiş, biraz sonra elinde bir porselen kâsede su ve bir havluyla geri dönmüştü. Yatağın diğer tarafına, baş kısmına yakın oturdu ve havlunun ucunu ıslatıp Julia’nın alnına usulca bastırdı.

“Tamam” dedi. Sonra bana baktı. “Ne olduğunu biliyor musun... Kim biliyor...” Başımı iki yana salladım. Ancak şimdi ona doğru baktığımda, yüzünde güneş gözlüğünün olmadığını gördüm. Geldiğimizden beri ilk kez. İlk defa gözlerinin içine baktım.

“Anne...”

Julia’nın bileğini tuttum. “Annen gelmek üzere” dedim.

Judith ve Caroline, Lisa ve Thomas’la yukarıya çıkmışlardı. Judith onların yanında kalıp yatırmayı teklif etmişti, fakat benimle kısa bir bakışmanın ardından Caroline, Lisa’nın elini tutup onunla birlikte merdivenlerden yukarı çıkmıştı. Gözlerindeki tereddüdü görmüştüm. Tabii ki öncelikle Julia’nın yanında olmak istiyordu, ama öte yandan da küçük kızını bu koşullarda yabancı birinin yanında bırakmak istemiyordu. Ebeveynler sık sık bir çocuk uğruna, diğerini unutturlar. Caroline başından itibaren sezgilerini takip etti. Ben de bunu deniyordum, ama itiraf etmeliyim ki benim için bu, Caroline için olduğundan daha zordu.

O anda arkamdan bir yerden bir ses geldiğini duydum. Yarı döndüm. Ralph kapı ağzında duruyordu. Yeni duş almış gibi görünüyordu. Saçı daha ıslaktı ve başına yapıştı. Ve üzerinde kumsaldakinden farklı bir kıyafet vardı: temiz, beyaz bir şort ile kırmızı bir tişört.

“Duydum ki...” diye söze başladı. Tek eli başının yukarısında, kapının girişine dayanmıştı ve ilerleyip içeriye girmek için hiçbir girişimde bulunmuyordu. “Judith bana demin anlattı...”

O an ne yaptığımı çok iyi biliyorum. Ralph’ı orada, kızımın yanında görmeye hiç ihtiyacım yoktu. Ona bir an önce defolup bizi yalnız bırakmasını söylemek isterdim. Ama geleceği düşündüm. Bütün şüpheli failleri. Ralph’ı kumsalda iş üzerinde görmüştüm. Pinpon masasının orada Julia’nın bikinisinin altını nasıl tuttuğuna şahit olmuştum. Yine de bir şekilde aradaki mesafe çok fazlaymış gibi geliyordu. Genç kızlara asılan Ralph, şiddet gösteren Ralph ve *bunun* arasındaki mesafe. Lojistik olarak da pek olası değildi. Ralph kumsaldaki olaylardan sonra, ta kumsaldaki diğer mekâna gidip, sonra tekrar park yerine dönmüş ve sonra eve mi gelmişti? İnandı-

ncı bir zaman aralığına sığdırmaya çalışıyordum, ama hepsinin bir arada olmuş olması pek mümkün gelmiyordu. Judith kumsaldaki diğer mekândan evi aramıştı ve Ralph'a ulaşmıştı. Hayır, çabucak kendimi düzelttim: Ralph'a ulaşmıştı ve o, evde olduğunu söylemişti. Çok dikkat etmeye devam etmeliydim, aynen biraz önce Alex'e yaptığım gibi. Hiçbir şeyi ve hiç kimseyi peşin olarak elememeliydim.

O an çok dikkat ediyordum. Bakışımı Ralph'ın yüzünden kızımın yüzüne kaydırdım. Julia'nın gözleri açıktı. Nereye baktığını görüyordum. Ralph'a bakıyordu. Bir an gözlerini kırptı.

"Merhaba..." dedi yavaşça.

"Merhaba fıstık..." dediğini duydum Ralph'ın.

O an yine Ralph'a doğru döndüm. Onun yüzünü inceledim. O yüze hastalarımın yüzlerine bakar gibi baktım. Doktorun bakışı. Bu bakış bir kerede birinin çok fazla mı içtiğini, gizli depresyon derdi mi olduğunu, yoksa kötü sekse mi maruz kaldığını görür. Çok nadir yanırlım. İnsanlar yalan söylediğinde bilirim. "Yemeğin yanında yarım şişe şarap doktor, fazlası değil..." Bu tür cevaplarla asla yetinmem. "*Peki, işten sonra?*" diye sormaya devam ederim. "*Önce kafede bir şeyler içmeye gitmediniz mi?*" "En fazla bir iki bira. Ama bu sadece dün oldu. Bunu her gün yapmam."

"*Kocanız fazla hızlı mı boşalıyor acaba?*" diye sorarım gözlerinin altında derin, mavi morluklar olan kadına. "*Acaba onun size yapmasını istediğiniz, ama ona söylemeye cesaret edemediğiniz şeyler mi var?*" Bekleme odasında birinin ıslık çaldığını duyarım, sonra muayenehaneme de ıslık çalarak girer. "*İntihar gerçekten bir seçenek*" derim bir dakika sonra. "*Bazı insanlar için hayatlarına son vermenin kendi ellerinde olması bir tesellidir. Sadece uygulaması gözlerini korkutur. Nasıl yapacakları. Tren çok şiddetlidir. Banyoda bileklerini kesmek çok kanlı. Kendilerini asmak acı verir ve ölümün gelmesi uzun sürer. Uyku ilaçlarını da kusabiliriz. Ama acısız*"

ve kolay bir ölümü gerçekleştiren maddeler var. Size o maddeler konusunda yardımcı olabilirim...”

Ralph Meier, baş ve işaret parmaklarıyla burnunun köprüsünü sıktı. Parmak uçlarını göz uçlarına bastırdı. “Ah, kahretsin...” diye mırıldandı. Bir an bile onun aktör olduğunu unutmadım. Nadir iyi aktörlerden olduğunu. “Bir şey içmek ister misin Marc? Sana içecek bir şey getireyim mi? Bir bira? Ya da belki viski?”

Başımı salladım. Tekrar kızıma baktım. Üzerimden bir şey kalktı yüzünü görünce. Bir şey ama. Her şey değil. Bir iki saatir üzerime çöken yükün çok küçük bir kısmı. Geri kalanının bütün hayatım boyunca üzerime çökmeye devam edeceğinin o zaman bile farkındaydım.

Hâlâ Ralph’a bakarken, Julia’nın yüzünde hafif bir gülümseme belirmişti.

“Ben bir şeyler içmek istiyorum” dedi. “Öyle susadım ki. Bir bardak süt müthiş olurdu.”

“Bir bardak süt” dedi Ralph. “Geliyor.”

O akşam hayatımızın geri kalanı başladı. Hemen eklemek isterim ki sahte dramlardan hoşlanmam. Ayrıca doğam gereği dramatik cümlelerden de nefret ederim. *Hayatımızın geri kalanı...* İnsanların bunu söylediklerini sık sık duydum. Bir şeyi veya birini kaybeden insanların. Hiç kimse için dilemeyeceğin bir şey başlarına gelmişti, hiçbir zaman üstesinden gelemeyeceğin bir şey. Yine de benim kulağıma hep sahte gelmiştir. Ancak kendi başına gelince sahte olmadığını anlarsın. “Hayatının geri kalanı”nın daha iyi bir tarifi yoktur. Her şey ağırlaşır. Özellikle de zaman. Zamana bir şeyler olur. Gerçekten durmaz, ama fark edilecek şekilde yavaşlar. Bekleme odasının duvarındaki büyük saat gibi. Bekleme odasında oturursun ve beş dakika sonra saate bir bakarsın ki sadece üç dakika geçmiştir. Hissedilen zaman. Bir sürü yapacak şeyin olduğu bir gün “uçup gider” insanların dediği gibi. Bekleyerek geçen bir gün ise yavaşlar. Hele neyi beklediğini bilmiyorsan. Bekleme odasında oturursun. Mümkün olduğu kadar az saate bakmaya çalışırsın. Neyi beklediğini bilmezsin. Bekleme odasının parçası olduğu muayenehane veya kurum muhtemelen çoktan kapanmıştır. Ama seni rüyandan uyandıracak hiç kimse yoktur. Sana gelip en iyisinin eve gitmen olacağını söyleyecek hiç kimse...

Bir an iki güzel kızı olan bir ailesindir, bir sonraki an bekleme odasında oturuyorsundur. Hiçbir şeyi beklemiyorsun-

dur. Aslında sadece zamanın geçmesini bekliyorsundur. Bütün umudun, zamanın geçmesine kilitlenmiştir. Hayır, bütün umudun değil. Tek umudun. Zaman geçtikçe, hayatının geri kalanının başladığı noktadan uzaklaşırsın. Ama ne zaman biteceğini bilmezsin. Hayatımızın geri kalanı günümüze kadar devam etmekte.

Sonradan, o ilk akşamı oldukça sık, en küçük detayına kadar kafamda yeniden canlandırmaya devam ettim. Süt bardağını getirip sonra hemen giden Ralph'ı. Caroline aşağıya indiği zamanı. Emmanuelle'in yatağın başındaki yerine geçmişti. Julia'nın elini tutmuştu. Ara sıra başını okşuyordu.

Çok fazla bahsetmek istemediğim bir an var. Mahremiyet yüzünden. Julia'ya dikkatlice, acaba bir şeyler oldu mu diye bakmama izin verip vermeyeceğini sordum... Doktordum. Ama onun babasıydım da. "İstemiyorsan söyle" dedim. "Bu kasabadaki bir doktora da gidebiliriz. Ya da bir hastaneye." "Hastane" kelimesinde Julia altdudağını ısırды. "Hayır, o kadar kötü değil" dedim hemen. "Hastaneye gitmek zorunda değiliz. Ama ne yapmamız gerektiğine bakmam lazım. *Birisinin* bir bakması lazım..."

Başını salladı ve gözlerini kapadı. Örtüyü dikkatlice çektim ve baktım. Yıllar önce Lisa bir kere duş kabininde kaymıştı ve sert bir şekilde metal çerçeveye çarpmıştı. Biraz kanamıştı. Yine... orası. O kadar kötü değildi, esasen korkmuştu. O zaman onu sakinleştirmiştim. Babası olarak. Aynı zamanda yapılması gerekeni yapmıştım. Doktor olarak.

O anda da bunu yapmaya çalışıyordum. Ama bu farklıydı. Julia gözleri kapalı ağlıyordu. Caroline mendilinin köşesiyle gözyaşlarını siliyor ve sevgi dolu sözler fısıldıyordu. Mümkün olduğu kadar az soru sormaya çalışıyordum. Yapılması gerekeni yaptım ve sonra örtüyü tekrar üzerine örttüm.

Kısa bir süre sonra Caroline ve ben, birbirimize baktık. Birbirimize baktık ve konuşmadan, ikimiz de bunun doğru

zaman olup olmadığını merak ettik. Yoksa Julia önce dinlenmeli miydi? Uyumalı mıydı? Bir yandan ona en kötüsünü hatırlatmak istemiyorduk, öte yandan hızlı hareket etmek tek seçenektir.

Kumsal mekânından park yerine giderken ona birkaç kez sormuştum. Kulağına fısıldamıştım ki Judith hiçbir şey duymasın. “Kim?” diye fısıldadım. “Kimdi o? Tanıdığın biri mi?”

Ve Julia ilk başta hiç cevap vermemişti. Belki de duymadığını düşünmeye başlamıştım ki “Bilmiyorum baba...” dedi.

Daha fazla üstelemedim. “Şok” diye yorumladım. Şok görmek istemediğimiz şeyleri engeller. Hatırlatılmak istemediğimiz şeyleri.

O an Caroline’e başımla işaret ettim. Bunu o yapmalıydı. Bu konuda konuşmadan hemfikir olduk. Bu, annelere göre bir soruydu.

“Julia?” dedi Caroline yavaşça, kızının yüzüne doğru eğilip avucunu onun yanağına koyarken. “Bize ne olduğunu anlatabilir misin? Bize anlatır mısın ... kimin seninle kumsaldaki o mekâna geldiğini? Ya da senin kimle gittiğini?”

Julia başını salladı.

“Bilmiyorum” dedi.

Caroline yanağını okşadı.

“Önce Alex’le birlikteydin” dedi. “Peki sonra? Sonra? Sonra ne oldu?”

Julia gözlerini kırptırdı. Tekrar gözlerinin kenarında göz yaşları belirdi. “Alex’le mi birlikteydim? Neredeydim Alex’le?”

Caroline ve ben birbirimize baktık.

Julia yine ağlamaya başladı.

“Bilmiyorum...” diye hıçkırdı. “Gerçekten bilmiyorum...”

O gece sonradan Stanley de eve geldi. Bütün yolu yürüyerek geldiğini anlattı. Park yerinde hiç tanıdık araba göremeyince onu unuttuğumuz sonucuna varmıştı.

Bize bir hatır sormak için yanımıza geldi. Emmanuelle bu arada onu bilgilendirmişti. O ve Emmanuelle bizim o gece onların dairesinde kalmamız gerektiğine karar vermişlerdi ve ikisi birlikte bizim çadırda uyuyacaklardı. Normalde böyle bir teklif karşısında önce birkaç kez, “Bu gerçekten hiç gerekli değil” dersiniz, ama bu hiç normal değildi. Hiçbir şey normal değildi. Bunu hiç tartışmadık ve hiç uzatmadan teklifi kabul ettik.

O gece daha sonra Stanley ile çadırımıza gidip eşyalarımızın bir kısmını çıkardım ki daha fazla yerleri olsun. Stanley kolunu bana doladı. Tekrar, olanların ne kadar üzücü olduğunu söyledi. Bizim için. Julia için. Küfür etti. Amerikanca. Sonra yine Amerikanca böyle şeyler yapan adamlara neler yapılması gerektiğini söyledi. Onunla aynı fikirdeydim.

Sonra da elimi tuttu. Sigara paketini çıkardı ve bir sigara tuttu.

“Bir şey daha var...” dedi.

Stanley yazlığa nasıl yürüdüğünü anlatırken, çadırımızın önünde durup sigara içtik. Giderken kullandığımız yukarıdaki yoldan gelmişti. Böylelikle yeşil kamping sahibini yoldan ittiğimiz yerden de geçmişti.

“Arabası hâlâ orada duruyordu” dedi Stanley. “Tamı tamına aynı yerde. Çok garipti. Demek istediğim, sanki bizden sonra oradan hiç kimse geçmemiş gibi görünüyordu. Ama olay daha da garipleşti...” Eve doğru bir bakış attı. “Kapıya baktım” diye devam etti, neredeyse fısıldayarak. “Açıktı. Camı da tamamen açıktı. Bu garip değil mi? Yani, kim arabasının camını açık bırakıp gider? Tekrar iyice baktım, ama hiç orada takılı kalmış gibi gözüküyordu. Bence arabayı kullanarak gidebilirdi...”

“Belki de tekrar çalıştıramamıştır?”

Stanley başını salladı. “Hayır, öyle değildi. Dinle beni. Ben belki de yapmamam gereken bir şey yaptım. Camdan içeriye

eğildim ve o zaman arabanın anahtarının hâlâ kontakta durduğunu gördüm.”

İlk olarak boynumda bir ürperme hissettim. Sinemada film beklenmedik bir dönemece girince hissettiğin türden bir ürperme.

“Tanrım” dedim.

“O zaman arabaya bindim ve anahtarı çevirdim. Ve normal çalıştı...”

Hiçbir şey söylemedim. Sigaramı o kadar kuvvetle içime çektim ki öksürme tuttu.

“Tekrar indim. Hatta filmlerde yaptıkları şeyi yaptım. Yanımda mendil gibi bir şey olmadığı için tişörtümü çıkardım ve onunla her şeyi sildim – anahtarı, direksiyonu, kapıyı. Sonra da arabanın etrafında döndüm. Arabanın diğer tarafı bayağı dik aşağıya iniyordu. Biraz aşağı doğru indim, ama neredeyse kayıyordum. Bir çalıya tutunmak zorunda kaldım. Ayrıca orası kapkaranlıktı. Etrafa seslendim. Bir kez. Sonra da buraya doğru yürüdüm.”

“Peki, sence o...”

“Bilmiyorum Marc. Sadece devam etmemesini garip buluyorum. Ve eğer herhangi bir sebeple oradan yola çıkamayıp yürüdüyse, o zaman da kapısıyla camını açık ve anahtarı kontakta bırakması garip. Bir şeyler tamamen yanlış işte.”

Boynumda ikinci bir ürperme hissettim. O veya bu sebeple arabasının çevresinde dolaşıp kaymış olabilecek kamping sahibini düşündüm.

“Belki de şaşırmıştır” dedi Stanley, adeta benim düşüncelerimi tahmin etmiş gibi. “Belki de onu düşündüğümüzden de çok korkuttuk. Nereden bileyim yolun dışına itilmiş biri ne yapar... Ben sadece bunu bir an önce bilmeni istedim. Bu koşullar altında bile. Özellikle de bu koşullar altında.”

Bu sefer Stanley’nin düşüncelerini tahmin etme sırası ben-deydi. Ama hiçbir şey söylemedim. Bıraktım kendi söylesin.

“Er ya da geç o arabayı bulacaklar Marc. Kim bilir, bu akşam değil, ama kesin yarın gün ışığında. İlk olarak sürücüyü arayacaklardır. Kim bilir, belki evde oturuyordur. Belki de evde değildir... Arabasının arkasında zarar tespit edecekler. Senin arabanda da zarar var Marc. Şu an henüz bir bağlantı yok. Ayrıca herifin bizim kim olduğumuz hakkında bir fikri yok. Ama ben olsam, her halükârda arabayı burada garaja gtrmezdim. Ben olsam giderdim. Belki bu gece değil. Fakat her halükârda yarın sabah.”

Julia uyudu. Caroline ve ben iki sandalyeyi dışarı taşıdık ve kapı yarı açık, dairenin önünde oturduk. Sigara içtik. Caroline saatine baktı.

“Polise gitmeliyiz Marc” diye fısıldadı. “Bunu bir an önce ihbar etmeliyiz. Belki de şimdi, hemen. Yoksa yarın sabahın daha iyi olacağını mı düşünüyorsun?”

“Hayır” dedim.

Karım bana baktı. “Hayır mı?”

“Bunu istemiyorum. Julia’yla karakola gitmek istemiyorum. Kim bilir neler sorarlar... Demek istediğim, bir şey oldu. Biz ne olduğunu *biliyoruz*. Sen ve ben biliyoruz. Ve o da biliyor, şu anda hiçbir şeyi hatırlamasa bile. Belki de bu daha iyi, şu an için bilmemesi.”

“Ama Marc, bu böyle olmaz ki! Kim bilir, belki herif burarlarda bir yerde geziyordur. Bunu hep söylerler bir suç işlenince. Hızlı olmak gerektiğini. İlk yirmi dört saat. En önemli saatler. Biz ne kadar erken gidersek, o pis herif o kadar az uzağa gidebilir. Onu çabuk yakalama şansları artar.”

“Tabii ki. Haklısın Caroline. Tamamen haklısın. Ama şu anda Julia’yla karakola gidemeyiz. Bunu ona yapmak istemezsin. Ve ben de istemem.”

“Ama *biz* yine de gidebiliriz? Ya da en azından ikimizden biri. İkimizden biri polise gider ve diğeri Julia’yla kalır.”

“Tamam” dedim. “Ben Julia’yla kalıyorum.”

“Hayır, ben.”

Birbirimize baktık. Caroline yüzündeki yaşları silmişti. Yüzünde sadece kararlılık okunuyordu.

“Marc, onun şu an kime daha çok ihtiyacı olduğu konusunda tartışmak istemiyorum. Babasına mı, annesine mi? Annesine diye düşünüyorum. Sen polise gidebilirsin.”

Karıma, kızımızın şu anda her şeyden önce *bir doktora* ihtiyacı olduğunu söyleyebilirdim. Belki de babası olarak değil, ama aile hekimi olarak bana. İlk şoku atlatıp bir şeyler hatırlamaya başladığında yanında oturacak bir aile hekimine. Ama kalbim biliyordu ki, Caroline haklıydı. Julia *annesinin* elini tutabilmeliydi. Bir kadın olan annesinin. Bir kadının. Şu anda bir erkeğin değil. O erkek babası olsa da.

“Bilmiyorum Caroline” dedim. “Demek istediğim şu: Farz et ki ben şimdi gittim, o zaman mutlaka Julia’yı yarın sorgulayabilirler mi diye soracaklardır. Yarın. Biz bunu istemiyoruz ki, değil mi?”

“Onu sorgulamanın ne anlamı var ki? Zaten hiçbir şey hatırlamıyor.”

“Kızımızın hiçbir şey hatırlamadığını söyleyince bununla yetineceklerini mi zannediyorsun? Caroline lütfen! Bütün CSI ekibi buraya gelecek. Psikolog ve uzmanlar. Bu işi bilen anlayışlı kadın komiserler. Hafıza kaybı yaşayan tecavüz kurbanlarına, olayları nasıl hatırlatacağını ve onları nasıl konuşturacağını sözde çok iyi bilen kişiler.”

“Ama aslında bizim istediğimiz de bu.”

“Ne?”

“Onun bir şeyler hatırlaması. Neler olduğunu hatırlaması. O pis herifin nasıl biri olduğunu.”

Hafıza kaybı hakkında neler bildiğimi hatırlamaya çalıştım. Bir zamanlar, uzun yıllar önce, üniversitede bu konuda öğrendiklerimi. Kaybın çoğu zaman seçici olduğunu biliyordum. Beyin travmatik tecrübeleri saklardı. Bazen de bu de-

neyimler hiçbir zaman geri gelmezdi. O zaman beyin bunu sadece uyuşturucu etkisi altında ya da hipnozla ortaya çıkarılabilecek bir yerlere kaydederdi.

Evet, kayba böyle bakmalıydı, tekrar hatırladım: Tecrübe nadiren silinirdi. Fakat beyin tam olarak doğru çalışmazdı. Beyin çoğu zaman travmatik olayların etrafındaki gelişmeleri de silerdi. Kumsalda Julia beni hemen tanımıştı, aynı şekilde sonra da Judith'i, kız kardeşini, Thomas'ı, Alex'i, annesini, Emmanuelle'i ve Ralph'ı. Tam hafıza kaybında insanlar kim olduklarını bile bilmezlerdi. Aynada kendi yüzlerini bile tanımazlardı, bırak başka insanların yüzlerini çıkarmayı.

O koşullar altında Julia'ya henüz sormak istememiştim, ama görünen oydu ki hafıza kaybı olaydan önceye uzanıyordu. "*Alex'le miydin?*" diye sormuştu. "*Alex'le neredeydim?*" Alex'in kim olduğunu hâlâ biliyordu, ama onunla birlikte diğer kumsaldaki mekâna yürüdüğünü hatırlamıyordu.

Ve ayrıca bir şey daha vardı. O öğleden sonra ve akşam boyunca kızım beni mümkün olduğu kadar görmezden gelmeye çalışmıştı. Ona bir şey sorduğumda, neredeyse cevap vermemişti. Bir kere bile gözlerimin içine bakmamıştı.

Beni mutfakta gördüğünden beri. Judith'le.

Oysa onu kumsalda bulduğum andan itibaren, onu kollarımda arabaya taşıırken ve sonra burada, Stanley ve Emmanuelle'in dairesinde onu muayene ederken bana sadece sevgi dolu bakmıştı. Üzgün ama sevgi dolu.

"Mümkün müydü?" diye şimdi kendi kendime soruyordum. "Hafıza kaybının öğleden sonraya, hatta daha geriye kadar uzanması ve beni Judith'le birlikte mutfakta gördüğünü artık bilmiyor olması mümkün müydü?"

Bunu ona doğrudan değil, laf arasında sormalıydım. O cumartesine ait başka bir şey. O günü sabahtan itibaren kafamda canlandırdım. Küçük kuş. Lisa'nın zeytin ağacından düşen kuşu bulması. Kahvaltı. Sonra Lisa'yla hayvanat bah-

çesine gitmiştim. Ve geri geldiğimde... Geri geldiğimde Caroline gitmişti. Ralph, Emmanuelle ve Stanley de. Yukarıya çıkmıştım. Mutfğa. Judith ve annesiyle birlikte mutfak penceresinden dışarıya bakmıştık... Evet, işte bu! Bayan Islak Tişört... Julia ve Lisa sırayla podyummuş gibi dalış tahtasına yürümüşlerdi. Alex'e kendilerini ıslattırmışlardı... Şimdi büyük kızımı düşünüyordum, verdiği koket pozunu, saçını nasıl kuyruk yapıp sonra yine saldıgını...

İşte uyanınca Julia'ya sormam gereken buydu. Kafamda şimdiden öylesine bir cümle kurmaya çalışıyordum (*Öğlen / dün havuzda seni ıslattıklarını hatırlıyor musun? Sizin nasıl keyif aldığınızı?*), ama tam içinden çıkamadım. Özellikle de "keyif" kelimesi kulağa yanlış geliyordu.

"Düşünüyorum da" dedi Caroline, "belki de haklısın. Belki de Julia'yı çok fazla soruya karşı korumalıyız. Bu şekilde düşünmemiştim, ona bir sürü şey soracaklarını. Bu onu muhtemelen daha da fazla sarsar. Polis falan. Ama ne yapacağız o zaman? Yani böyle bir pislik etrafta serbest mi dolaşacak?"

"Arayabiliriz. İsimsiz olarak arayıp ortalarda bir tecavüzcünün dolaştığını söyleyebiliriz."

Caroline iç çekti ve o anda ben de böyle bir aramanın anlamsızlığını fark ettim. Tekrar Alex'i düşündüm. Kumsalda ki davranışlarını. Onu muhtemel bir suçlu olarak görmüyordum. Yine de bize her şeyi anlatmadığına dair içimde tatsız bir duygu vardı.

"Marc" dedi Caroline ve elini alt koluma koydu. "Sen doktorsun. Görebiliyorsun. Julia ne kadar kötü durumda? Onu hastaneye götürmeli miyiz? Yoksa en iyisi onu mümkün olduğunca rahat bırakmak mı? Önce birkaç gün dinlensin ve sonra da eve gidelim."

"Hastaneye gitmesine gerek yok. Ne olduğunu bilmiyor. Yani bir şeyler olduğunu biliyor. Belki ne olduğunu da. On üç yaşında. Ona bir şey verdim ki acı hissetmesin. Ama o... o hissediyor..."

Sesimde bir şeylerin titrediğini hissettim, boğazımdan yüksek bir ses çıktı ve bir öksürük krizi geldi. Caroline kolumu sıktı.

“Tamam” dedi. “O zaman böyle yapıyoruz. Onun bir gün daha kendine gelmesini bekliyoruz. Yarın. Ve sonra da pazartesi gidiyoruz, eğer arabayla gidebileceğini düşünüyorsan. Arka koltukta. Onun için arka koltukta bir yatak yapabiliriz...”

“En iyisi yarın...” Saatile baktım. Gecenin iki buçuğuydu. “En iyisi bugünden gidelim. Birazdan, hava aydınlanınca.”

“Bu fazla çabuk olmaz mı? Daha uyumadık bile. Ve Julia için...”

“Bu daha iyi” diyerek onun sözünü kestim. “Onun için. Buradan mümkün olduğu kadar çabuk gitmeliyiz. Eve.”

Birkaç saat sonraydı. Halen dairenin önündeki sandalyemde oturmuş sigara içiyordum. Caroline, Julia'nın yanına yatmıştı. O anda Ralph dışarıdaki merdivenden aşağıya indi.

“Belki buna ihtiyacın vardır, diye düşündüm” dedi. Kolunun altında bir şişe viski ve elinde buzla doldurulmuş iki bardak vardı.

Bir süre sessizce yan yana oturduk. Havuzun diğer tarafındaki kuru çalılıkların orada bir yerlerde, ısrarcı bir cırcırböceği arka bacaklarını birbirine sürtüp duruyordu. Bu ve buz küplerinin bardaklarımızdaki tıngırtısı tamamen sessiz olan bahçedeki tek seslerdi. Gökyüzünde, doğudan günün ilk ışıkları belirmişti. Alttan ışıklandırılmış havuzun hareketsiz suyuna bakıyordum. Sonra da dalış tahtasına baktım. Aynı dünkü dalış tahtasıydı, ama yine de bir başka dalış tahtasıydı. Bahçe ve yazlık da bir başka bahçe ve bir başka yazlıktı. Ve sadece bu değildi. Yakın zamanda hiçbir bahçe, yazlık ve havuz görmek istemiyordum. Belki de bir daha asla. Eve gitmek istiyordum.

Ralph sağ dizini ovuşturuyordu. “İyi bir tekmeydi Marc. Nerede öğrendin? Askerde mi? Okurken mi?”

Dizine baktım. Dışarıdan hiçbir şey belli olmuyordu. Normal, kıllı bir erkek diziydi. Ama biliyordum ki içerideki bütün kaslar ve tendonlar son derece gergindi. Merdivenden nasıl indiğine ve benim yanıma nasıl oturduğuna dikkat etmemiştim, fakat büyük olasılıkla birkaç gün topallayacaktı.

“Peki ondan sonra ne yaptın?” diye sordum. “Hemen eve mi döndün?”

“Biraz kumsalda yürüdüm. Deniz kenarında. Yürüdüm dedim... Sendeledim. Başta pek bir şey hissetmiyordum, ama sonra zonklamaya ve küt küt atmaya başladı içeriden.” Dizine vurdu. “Düşündüm ki daha ne yapıyorum burada? Eve gideyim.”

İtiraf etmeliyim ki önceki zaman hesaplamalarıma Ralph’ın dizini katmamıştım. Onun diğer kumsaldaki mekâna yürüyüp geri gelip gelemeyeceğini hesaplamıştım. Ve sonra Judith aradığında evde olup olamayacağını. Ama dizini hiç düşünmemiştim.

Ralph Meier acıyan ve zonklayan bir dizle neden bir kilometreden uzaktaki mekâna yürüsün ki? Ve sonra tekrar geriye? Bu sadece çok düşük bir olasılık gibi gözüküyordu, bedensel olarak da neredeyse imkânsızdı.

“Onu özellikle hareket ettir” dedim. “Eğer hareketsiz otursan tutulur.”

Ralph sağ bacağını önüne uzattı. Şişmiş parmağını plastik terliğin içinde oynattı. İnledi. Yana baktığımda dudağını ısırıldığını gördüm. Eğer oynuyorsa, iyi oynuyordu. Her şeyi hesaba katıyordum. Diziyle ilgili bütün lafların da *oyun* olabileceğini hâlâ hesaba katıyordum. Dizini mazaret olarak kullandığını.

“Stanley ve Emmanuelle ile konuştum” dedi. “Siz istediğiniz kadar bu dairede kalabilirsiniz. Biz bir çözüm buluruz.”

Şimdiden ona bunun hiç gerekli olmadığı cevabını vermek istiyordum, birkaç saat sonra yola çıkacağımızı. Ama neyse ki tam zamanında dilimi tuttum. Kim bilir, belki de bizim gideceğimizi duyunca rahatlardı. Rahatlamasını istemiyordum. Henüz değil.

“Alex nerede?” diye sordum.

Dümdüz önüme, havuzun mavi ışıklı suyuna bakmaya devam ederken Ralph’ta bedensel bir tepki gözleyip gözlemeye-

ceğime baktım. Ve gerçekten oturuşunu değiştirdi. Öne doğru eğildi, eliyle yüzünü sıvadı ve sonra kendini tekrar sandalyeye bıraktı.

“Yukarıda” dedi. Sağ ayağını, sol ayağının üzerine attı. Bu sefer inlemeden. “Uyuyor. Daha istiyor musun?” Viski şişesini yerden almış, bardağımın üstünde tutuyordu.

“Peki. Sana bir şey söyledi mi?”

Ralph cevap vermeden önce kendine viski koydu. “Çok üzgün. Kendini suçlu hissediyor. Ona kendini suçlu hissetmesini söyledim.”

Derin bir nefes aldım. Bardağımı dudaklarıma götürdüm. Buz küpleri erimişti. Ilık, suyla inceltilmiş viski tadı aldım.

Neden kendini suçlu hissetmesin ki? Belki de kendini suçlu hissetmek için haklı sebepleri vardır.

Bunu söyleyebilirdim. Ama söylemedim. Yüzümün ısındığını hissettim. Bu iyi değildi. Başımı serin tutmalıydım. Kelimenin tam anlamıyla.

“Hayır, kendini suçlu hissetmesi gerekmiyor” dedim o yüzden. “Sadece onun bir şeyler gördüğünü düşünüyorum. Anlatmaya cesaret edemediği bir şeyler. Özellikle de kendini suçlu hissettiği için.”

“Peki, ne görmüş olması gerekiyor?” Ralph tekrar oturuşunu değiştirdi. Viskisinden arka arkaya birkaç hızlı yudum aldı. Vücut dili. Vücut diline bakarsam, o da bana anlatması gereken her şeyi anlatmamıştı. Ya da belki de sadece oğlunu korumaya çalışıyordu.

O anda bir şey daha düşündüm. İşin garibi, daha önce aklıma gelmeyen bir şey. Julia hiçbir şeyi hatırlayamıyordu. Ama bunu daha Ralph’a söylememiştim. Ve Alex’e de, hiç kimseye. Ashında Caroline ve benim dışında hiç kimse Julia’nın hafıza kaybından haberdar değildi. Mi acaba? Geçen saatleri en küçük detayına dek hatırlamaya çalıştım. Kim, ne zaman buraya, aşağıdaki daireye gelmişti?

Herkes bizi mümkün olduğu kadar kendi halimize bırakmıştı ve mümkün olduğu kadar az soru sormuştu. Judith... Thomas ve Lisa'yı yatırdıktan sonra Judith aşağıya inmişti ve bir şeyler sormuştu. Julia'nın kimin ne yaptığını bilip bilmediğini. "Daha şokta, bilmiyor" diye cevap vermiştik. "Muhtemelen hafızası donmuş" demiştim. "Böyle bir şey olduğunda sıkça rastlanan bir durum." Fısıldamıştık. Ve Julia gözlerini yarı açınca susmuştuk. Emmanuelle fazla bir şey sormamıştı, Stanley de. Judith'in aşağıda bizden duyduğunu anlatmış olması gayet mümkündü. Ama yine de... Ralph'ın Julia'nın saldırganını tespit etmesi an meselesi olsa, elinde bir şişe viski yanıma gelip oturması olası mıydı?

Ya?.. Şakaklarımın olduğu bölgede bir şey sertçe zonklamaya başladı. Ya Julia bilincini kaybettiye?.. Bu tür şeyleri okurdunuz. Siz dikkat etmezken içkinize bir şey katarlardı. Kızların daha hızlı sarhoş olmasını sağlayan bir hap. Daha çok kıkırdamalarını. Daha *uysal* olmalarını. Ya da tamamen kendilerini kaybetmelerini. Bütün frenleri serbest bırakıp uymamaları gereken bir adama uyarlardı. Bazen alkol ve hapların karışımı o kadar kuvvetli olurdu ki bilinçlerini kaybederlerdi.

Bunu düşünmemeye çalışsam da yapamıyordum. Bilincini kaybetmiş on üç yaşında bir kızın üzerine eğilmiş bir erkek – büyük olasılıkla yetişkin bir erkek. "Hasta" der insanlar. Böyle bir insan hastadır. Ama değildir. Bu bir hastalık değildir. Hastalıklar iyileşir, her halükârda tedavi edilir. Ama bu başka bir şeydir. Bir arıza. Bir yapım hatası. Bir şişe gazlı içecek patlar ve piyasadan çekilir. Bu adamlara yapılması gereken budur. Tedavi değil. Daha ziyade bir geri çekme operasyonu. Bütün parti mal yok edilir. Cenaze yok. Ölü yakma yok. Kül kalıntılarının, soluduğumuz havaya karışmasını istemiyoruz.

Gözlerimi kırptım. Hemen fark ettim ki sadece sağ gözümü kırptım. Kumsaldan geri döneli beri, sol gözümü tekrar

açamadığının üzerinde durmamıştım. Artık acımıyordu, hayır, artık resmen kapanmıştı. İlk önce gözkapagımı açmaya çalıştım ve bunu başaramayınca parmaklarımla dikkatlice kirpiklerimi çekiştirdim. Kapalı gözkapagını ovuşturdum, parmaklarımla boğumlarıyla bastırdım, ama göz hâlâ kapalıydı. Bu iyi değildi, biliyordum. Birazdan arabaya binmeden önce beni pis bir iş bekliyordu. Bu arada neredeyse herkes, “Gözünün nesi var?” diye sormuştu. Sadece Caroline, “Birazdan gözüne bakmamı ister misin?” diye sormuştu. “Hayır” diyerek kestirip atmıştım.

Yana baktım, yanımdaki aktörün koca vücuduna. Öne doğru eğilmişti, dirsekleri üst bacaklarına, başı ellerine dayalıydı. Birkaç saat sonra gidecektik. “İlk yirmi dört saat en önemlisidir” demişti Caroline. Bir şeyler yapmalıydım. Daha sonra mümkün olmayacak bir şey. Sonra düşünmeye yetecek kadar zamanı olacaktı. Cevaplarını dikkatlice seçecek. Şimdi saat sabahın beşiydi ve yarım şişe viski içmişti.

“O kızı yere sererken aklından gerçekten neler geçiyordu?” diye sordum sakın bir tonla.

Birkaç saniye sessizlik oldu.

“Efendim?” dedi. “Ne dedin?”

“Gerekçen neydi, onu sordum. O Norveçli kıza tekme atmanın arkasındaki.”

Sesli bir şekilde burnundan soludu. Bana yan gözle baktı. Ben de ona baktım. Dendiği gibi, onun bakışlarını yakaladım. Tek gözle tabii ki. Açık olan gözümle iyi kötü onun bakışını yakaladım. Gözümü kırpmamaya çalışıyordum.

“Benimle dalga mı geçiyorsun yoksa?” Sırıtiyordu, ama ben ona sıırtmadım.

“Bir kadın, bu durumda bir kız, seni reddedince bu senin standart tepkin mi? Onu yere yıkmak? Ya da hastanelik etmek?”

“Marc! Lütfen! Kim kime tekme attı? Yani dediğini kulağın duysun. Hastanelik etmek...” Tekrar adeta acıdan kasılmış

bir yüzle dizini ovdu. Ne yaptığını görüyordum. Olayı tersine döndürüp aynı zamanda gülmeye çalışıyordu, ama tam bece-remiyordu. Bunu bakışlarında görüyordum, sulu gözlerinde. Donmuş bir göletin üzerinde duran ince bir tabaka su gibiydi – suyun altındaki buzlar sepsertti. Birden bu bakışı daha önce ne zaman gördüğümü hatırladım: Pinpon oynarken smaç vurmaya çalışırken. Ve o kaydığı zaman, ilk saniyelerde, daha hiç kimse gülmeye cesaret etmemişken – sadece acı his-sederken ve daha nasıl tepki vereceğine karar vermemişken.

“Julia bana anlattı” dedim. “Ne yaptığını.”

Bunu söylerken gözlerinin içine bakıyordum. Suyun altındaki buza bakıyordum. Ne kadar kalın olduğunu yokluyordum.

“Ne diyorsun?” dedi.

“Neden bahsettiğimi gayet iyi biliyorsun Ralph. Senin kadın-lara nasıl baktığını gördüm. Bütün kadınlara, yaşlarına bakmadan. Bu akşam da kadınlar tam olarak senin istediğini yapmadığında nasıl tepki verdiğini gördüm.”

Bu sefer vücut dili yoktu. Tabii vücut dilinin olmamasını da vücut dili olarak tanımlamazsan. Hareketsiz bana bakı-yordu.

“Julia sana ne anlattı?” diye sordu.

“Onun bikinisini aşağıya indirdiğini. Ve bunun onun hiç hoşuna gitmediğini.”

“Ne? Böyle mi dedi? Lanet olsun...” Yumruğuyla dizine vurdu. “O bir oyundu Marc! Bir oyun! Hepimiz birbirimizin mayosunu aşağıya indirdik. Alex, Thomas, Lisa ve o da. O *benim* mayomu aşağıya indirdi. Gülmekten öldük. Mayosunu kaybeden dipten bir bozuk para çıkartmak zorundaydı. Tan-rım! Bir oyun. Ve o şimdi demiş ki... Şimdi demiş ki ben... Ah, kahretsin, bu kimin aklına gelir ki?”

Göğüs kafesimin içinde kalbim çarpmaya başladı. Sert ve hızlı. Ama hiçbir şeyi belli etmemeliydim. Şimdi devam etmeliydim.

“Ve bu sana normal mi geliyor Ralph? Yetişkin bir adamın kızların bikinilerini aşağıya indirmesini normal mi buluyorsun? Yani, bu bana belki birkaç gün önce hâlâ normal gelebilirdi, ama dün akşam kumsalda olanlardan sonra artık gelmiyor.”

O anda Ralph’ın bakışında bir şeyler soldu. Adeta gözündeki nem birden kurumuştu. Gözünün akında artık sadece atmış damarcıkların kırmızı dallarını görüyordum.

“Gerçekten ne söylemek istiyorsun Marc? Sırf kızının hormonları devreye girmeye başladığından, oynarken bir saniye bile hoşuna gitmediğini belirtmediği bir oyundan birden pişmanlık duyduğunu söylediği için, normal bir şeyi pis bir şey mi yapmak istiyorsun? Yemin ederim, rahatsızlık duyduğunu hissetseydim anında dururdum. Yemin ederim.”

Yutkundum. Ama yutkunacak hiçbir şey yoktu. Ağzım kuruydu.

“Ne dedin?” diye sordum. “Hormonlar hakkında tam olarak ne dedin?”

“Ama bunu herkes görüyor! Tanrım, Marc! Alex bunun ilk kurbanı oldu. Alex önce ona günlerce takıldı, sonra yine de tekme yedi. Ve sonra bir de babasına masum bir oyunu şikâyet ediyor. Lütfen, sen onun babasisin. Senin de gözlerin var.”

Bu yeni bilgileri sadece kaydediyordum. Julia, Alex’i red mi etmişti? Ne zaman? Daha dün akşam âşıktılar. Belli ki diğer kumsaldaki mekânda, benim henüz bilmediğim bir şey olmuştu. Ama önce Ralph’a odaklanmalıydım.

“Sürekli masum oyunlardan bahsediyorsun” dedim. “Ama eğer Julia aslında artık bir kadınsa bu oyunlar ne kadar masum? Ya da her halükârda senin dediğin gibi hormonları devreye girmeye başlayan bir kız? Yani, bir de farklı ifade edeyim: Emmanuelle. Emmanuelle de sizin oyununuza katıldı mı? Onun bikinisini de indirir miydin? O da sen bikinisini

yakaladıktan sonra dipten bozuk para çıkarmak zorunda kalır mıydı?”

Ralph ani bir hareketle ayağa kalktı. Sandalyesi arkaya düştü. Sendeleyerek bir adım attı ve arkasını döndü. O anda tam önümde duruyordu, topu topu yarım metre ötemde. Kalın parmağını bana doğrulttu. Parmağının ucu neredeyse burnuma değiyordu.

Bir yandan korkuyordum. Bana bir şey yapmasından korkuyordum. Öte yandan da hiç umurumda değildi. Artık hiçbir şey umurumda değildi. Ralph sarhoştı. Beni tek vuruşta bayıltabilirdi ve sonrasını pek hissetmezdim.

“Bu ne biliyor musun?” dedi; yüzümde birkaç tükürük damlası hissettim. “Kendine sorman gerek, buradaki asıl pislik kim. Böyle bir oyundan hemen pis şeyler aklına gelen sensin. Ben değil. Kızının işine geldiğinde nasıl masum kızı oynadığını görüyorum. Ne zaman babasına gelip ağlaştığını. Ama erkeklere nasıl davranması gerektiğini şimdiden gayet iyi biliyor, Marc. Bunu kendi gözlerimle gördüm. Nasıl cilve yapıp, dalış tahtasındaki koket adımlarıyla etrafındakileri azdırdığını. Gülücükleriyle. Nasıl da kırıtıyor! Demek istediğim, kumsaldaki mekânda tam olarak ne olduğunu kim biliyor? Kim bilir fotomodel ayaklarıyla kimi ayartmıştır? Belki de babasının gözü kör, ama her erkek senin küçük sevimli kızın geçince kafasını çeviriyor. Belki de bunu hiç görmek istemiyorsun. Belki de onun hep küçük kızın olarak kalmasını istiyorsun. Ama küçük kızın büyüdü bile Marc. Diğerleri kadar pişmiş o da!”

Şimdi sandalyeden kalkma sırası bendeydi. Dışarıdan bakınca sakince. Sessizce, sandalyeyi düşürmeden. Ama içimden her şeye hazırdım. Ralph benden iri ve güçlüydü. Yenik düşerdim. Fakat ona önce zarar verebilirdim. Kalıcı olarak. İyi bir dövüşçü değildim, ama zayıf noktaları herkesten iyi bilirdim. İnsan vücudunun nasıl birkaç basit darbeye harap edilebileceğini bilirdim.

“Ne dedin?” Sesimin de sakın çıkmasına çalışıyordum, ama biraz titriyordu. “Julia’nın kırıtması hakkında ne dedin? Başına gelenin onun suçu olduğunu mu kastediyorsun? Zaten bütün kadınların hep kendi suçudur değil mi? *Kırıtmaları* yüzünden, değil mi?”

Üzerimizde bir pencere açıldı. Yukarı baktığımızda mutfak penceresi olduğunu gördük.

“Biraz daha sessiz konuşmanız mümkün mü?” dedi Judith. “Bir kilometre uzaktan duyuluyor sesiniz.”

Kuzeye doğru ilerliyorduk. Önce kıyı boyunca dar yollar-
dan gittik, sonra anayola ulaştık. Lisa yolcu koltuğunda uy-
kuya dalmıştı. Vücudu emniyet kemerinde gevşekçe asılıy-
dı. Kafası rahatsız bir açıda cama dayalıydı. Caroline ve Ju-
lia da uyuyorlardı, dikiz aynasından görüyordum. Julia'yı
arka koltukta bir uyku tulumunun altına yatırmıştık, başı
Caroline'in kucağındaydı. Onu arabaya taşıırken uyanmıştı,
fakat son iki saattir kesintisiz uyuyordu.

Bu pazar sabahı az trafik vardı. Buna rağmen tek gözle
araba kullanmak bayağı çaba gerektiriyordu. Diğer arabala-
rı görüyordum, fakat ne kadar uzakta olduklarını hesap et-
mek zordu. Bunları hep biliyordum, okumuştum ve üniversi-
tede duymuştum – artık derinliği görmüyordum. Bunun na-
sıl bir şey olduğunu hiç tam olarak hayal edememiştim, ama
işte artık biliyordum. Tek gözünü bir süreliğine kapatmak
gibi değildir. Diğer göz bir süre daha derinliği *hatırlar*, an-
cak yarım günden sonra dünya düz olur. Bir fotoğraftaki gibi
düz. Görüş açısı vardır, ama hareket yoktur. Artık sadece tec-
rübelerine dayanırsın. Arabanın ölçülerini bilirsin. Tecrüben
sana önce küçük, sonra büyük olan bir arabanın büyük olası-
lıkla yaklaştığını söyler.

Artık etraf aydınlanmıştı. Güneş yolun beton levhaları-
nı yakıyordu. Güneş gözlüğümün eksikliğini hissediyordum,
ama takarsam daha da kötü göreceğimden korkuyordum.

Benzin istasyonuna giden sapağa yöneldim. Depoda yeterince benzin vardı, ama mideme bir şeyler girmeliydi. Bir fincan kahve. Ve bir sandviç ya da bir Mars.

Caroline arabayı durdurduğumda uyukluyordu, ama sonra gözlerini açtı. Ona inmesini işaret ettim. Dikkatlice Julia'nın uyku tulumunu çekip yuvarladı, yastık yapıp başının altına koydu.

“Çişim geldi” dedim. “Bir de yiyecek ve içecek bir şeyler alacağım. Sen de ister misin?”

Caroline gözündeki çapakları sildi. Başını salladı.

“Düşündüm de” diye fısıldadım. “Şimdi bir çırpıda eve gidebiliriz, ama belki bu da iyi olmaz. Yani mutlaka bir yerde durmamız gerekecek. Bütün gün böyle devam edemem. Ama bir de düşündüm ki, hemen eve giderek durumu daha da kötüleştirmez miyiz? Bir yerlerde bir otelde kalabiliriz. Deniz kenarında. Ya da dağlarda. Önce *güzel* bir şey yapsak. Sonrası için. Onun sadece kötü şeyleri hatırlamaması için.”

İki saattir oturmuş düşünüyordum. Özellikle kendi gençliğimden bir olayı düşündüm. Daha araba kullanıp kullanamayacağımı sorguladım. Kanımdaki alkol oranı ve uykusuzluktan uğuldayan başımla araba kullanmamın güvenli olup olmadığını. Ailemi korumalıyım. Yoldan çıkmamalıydık. Her an direksiyonun arkasında uykuya dalabilirdim. Belirtileri biliyordum. Gözlerini kırparsın ve bir sonraki an bir şeyler yok olur: tepedeki bir reklam panosu, selvili bir kır evi, dikenli tel parçasının arkasındaki zayıf eşek. Uyumuşsundur. Belki en fazla üç saniye, ama uyumuşsundur. Bir anda reklam panosu ve eşek yok olmuştur. Gazetede ufak bir haber olacaktır bu. İkinci sayfada. *Hollandalı aile (...) korkuluklardan yolun diğer tarafına...*

Yaklaşık on üç yaşımdayken babam bana ilk direksiyon derslerimi vermişti. Önce bir park alanında, sonra da çok geçmeden yolda. Bazı insanlar araba kullanmayı sevmez.

Ben normal koşullarda bundan gerçekten zevk alırım. Bu asla değişmez. Eminim ki benim araba kullanma sevgimin temeli on üç yaşında atılmıştır.

Bir öğlen Veluwe'de dar ve virajlı bir yolda gidiyorduk. Ben direksiyondaydım, babam yanımda oturuyordu, annem de arkada. Sola doğru keskin bir viraja yaklaşıyorduk. Artık araba kullanmanın benim için tamamen otomatikleştiği aşamadaydım. Konsantrasyonun gevşediği tehlikeli aşama. Karşı yönden benim çok geç gördüğüm bir araba geldi. Direksiyona sert bir darbeye sağa kaçtım. Yoldan çıktık ve yanımız oldukça dik bir şekilde aşağı iniyordu. Arabayı bütün ağaçlardan kurtardım, ama sonunda ahşap bir piknik masasına çarparak durdum. Babam arabadan indi ve zararı inceledi. Sonra benim yerime sürücü koltuğuna geçti ve arabayı yola doğru sürdü.

Böyle devam edeceğini düşündüm, arabayı kullanacağını. Ama durdu ve tekrar indi.

“Şimdi yine sen” dedi.

“Bilmiyorum...” diye mızızlandım. Ellerim ve alnım ıslaktı. Tek bir şeyden emindim, o da artık hiç araba kullanmak istemediğimdi.

“Esas şimdi devam etmelisin” dedi babam. “Yoksa artık hiç cesaret edemezsin.”

İşte bunu düşündüm yazlıktan yola çıktıktan sonraki ilk saatlerde. Julia'yı düşündüm ve yarıda kesilen bir tatilin tehlikelerini. Bu arada yüz kilometreden fazla yol almıştık. Yeterince uzaklaşmıştık, ama eve daha uzun bir yol vardı. Evde insanlar vardı. Sorular soracak arkadaşlar ve aile fertleri. Bu soruları cevaplamak da, geçiştirmek de epey zarar verecekti. Burada sadece dördümüzdük. Belki de bir süre daha dördümüz olarak kalmak daha iyiydi.

“Bilmiyorum” dedi Caroline. Yarı açık araba kapısının yanında duruyor, arka koltukta uyuyan kızımıza bakıyorduk.

Karımın omzuna elimi koydum. Saçını okşadım.

“Ben de bilmiyorum” dedim. “Bu sadece bir fikir. Bir his. Ama doğrusu gerçekten bilmiyorum. O yüzden de sana soruyorum. Sen söyle lütfen.”

İki saat önce, Caroline’i sessizce uyandırmıştım. “Gitmeliyiz” demiştim. “Sana birazdan açıklarım.” Caroline yukarıda Lisa’yı yataktan kaldırmıştı. Stanley ve Emmanuelle’i bırakmıştık uyusunlar. “Çadır bir ara geri gelir” demiştim. “Onu zaten artık kullanmayacağız.” Başka hiç kimseyi de görmemiştik. Herkes uyuyordu. Ralph belki daha uyanıktı, ama o da arabayı çalıştırıp sokağa giden patikadan geçtiğimizde dışarı çıkmamıştı.

Tam sokağa dönecektim ki, dikiz aynamda bir şeyin hareket ettiğini gördüm. Fren yaptım ve tekrar baktım. Judith’in annesi dışarıdaki merdivendeydi. El sallıyordu. Daha doğrusu koluyla durmamızı işaret ediyordu. Biraz sonra aynamda onun merdivenden indiğini gördüm. Onun bir şeyler söylediğini duyduğumu sanıyorum. Sonra gaza bastım ve sokağa çıktım.

Otel, su çarklı bir dağ deresinin kenarındaydı. Aşağısındaki vadide, ağaçların arasında inekler otluyor, boyunlarındaki çingiraklar usul usul şingırdıyordu. Koca yabanarıları çiçekten çiçeğe vızıldıyor, derenin suyu taşların üzerinde hışıldıyordu. Ufuktaki dağ tepelerinde ara sıra beyaz kar birikintileri görünüyordu.

İlk gün Julia odada kaldı. Ara sıra uyanıyor, sadece bir şeyler içmek istiyordu. Aç değildi. Caroline ve ben sırayla yanında duruyorduk. İlk akşam ben Lisa'yla yemek salonundaydım. Ablasına tam olarak ne olduğunu sordu ve ona bunu sonra anlatacağımı söyledim. Kızlar büyüdüğünde bazen olan bir şeydi.

“Regli mi olacak?” diye sordu Lisa.

Bir sonraki sabah zonklayan bir gözle uyandım. Gözkapağımın altında yumurta büyüklüğünde bir şişlik vardı. Gözkapağımın derisi sonuna kadar gerilmişti ve sinek ısırığı rengindeydi. Üzerinde birkaç koyu leke vardı. Kurumuş sarı iltihap kirpiklerime yapışmıştı. Her yeri zonkluyor ve küt küt atıyordu, iltihaplı bir parmak gibi. Zaten öyleydi, biliyordum – bir apseydi. Parmak ucundaki tedavi edilmeyen iltihap kan zehirlenmesine veya parmağı kesilmesine yol açabilirdi. Retinaya baskı çok fazla olunca da yırtılabilirdi. İltihap ve kan, göz küresinin içindeki büyük baskı dolayısıyla çıkış yolu arardı. O zamana kadar göz artık kaybedilmiş sayılabilirdi.

“Birazdan Julia'yı aşağıya götürmelisin” diye fısıldadım

Caroline'e. "Burada olmasını istemiyorum."

Gözümün önünde bir bez tutuyordum ki karım hiçbir şey görmesin.

"Yardım etmemi ister misin?"

Kafamı salladım. "Julia'nın yanında olursan bana daha çok yardım edersin."

Ancak çok sonra –günler sonra– geriye bakınca, Caroline'in onu kalkıp giyinmeye teşvik etmesine Julia'nın itiraz etmemesi, endişe verici gelmişti. "Gelin, aşağıda güzel güzel kahvaltı edeceğiz" dedi neşeli bir sesle iki kızına ve perdeleri açtı. "Muhteşem bir gün."

Hâlâ bez gözümün üzerinde, yatakta yatıyordum. Julia'nın annesinin verdiği kıyafetlerle nasıl banyoya gittiğini gördüm. Biraz sonra duşun şırıltısını duydum. On beş dakika sonra hâlâ şırıldıyordu.

"Julia?" Caroline kapıyı çaldı. "Her şey yolunda mı? Yardımcı olabileceğim bir şey var mı?"

Birbirimize baktık. Caroline'in gözlerindeki panik, şüphesiz onun benim tek gözümünden okuduğu paniğin bire bir kopyasıydı. Lisa bu arada kendi yatağından kalkmış ve benim yanıma uzanmıştı. Onu daha da yanıma yaklaştırıp başını elimle örttüm. Aynı anda dudaklarımla sessizce, "Kapı... Kapıyı dene" kelimelerini şekillendiriyordum.

"Julia?" Caroline tekrar kapıyı çaldı ve kapı kolunu aşağıya itti. Bana baktı ve başını salladı. O anda altdudağı titremeye başladı, gözleri bir anda doldu. "Yapma! Yapma!" diyordu dudaklarım hâlâ sessizce.

"Baba?" dedi Lisa.

"Efendim?"

"Baba birazdan Thomas'ı arayabilir miyim?"

O anda duşun şırıltısı birden kesildi.

"Julia?" Caroline çabucak gözlerindeki yaşları sildi ve tekrar kapıyı çaldı.

“Anne?” Kapı aralandı. Yattığım yerden büyük kızımın yüzünü göremiyordum. “Birazdan hazırım anne” dedi Julia.

Caroline’in makyaj çantasında bir iğne buldum ve onu çakmağımın ateşiyle ısıttım. Lavabonun kenarında her şeyi hazırlamıştım: pamuk, gazlı bez, tentürdiyot ve ağrı kesici bir iğne. Sonuncusu sadece en kötü ihtimale karşıydı. Mümkün olduğu sürece gözü uyuşturmak istemiyordum. Ağrı en iyi rehberdi. Ağrı bana ne kadar derine gidebileceğimi söyleyecekti. İltihap, tepeden tırnağa silahlı bir kaleye benzer. Gerisi, sağlıklı bir vücuttaki düşman kale muhafızına. Ya da daha çok bir terör hücresine... Görece olarak az sayıdaki silahlı savaşçı, büyük bir grup insanı rehin alır. Kadınları ve çocukları. Teröristler üzerlerine el bombaları ve dinamit çubukları asmışlardır, onları saldırı durumunda patlatacaklardır. Sol elimin ortaparmağıyla gözkapagımı biraz yukarıya kaldırdım. Sıcak iğneyle dikkatlice dürttüm. Fazla ileri gidersem kalıcı göz hasarına sebep olabilirdim. Sadece iltihap değil, göz de boşalırdı. Onlarca rehinin ölümüyle sonuçlanan bir kurtarma operasyonu başarısız olarak görülebilir. Henüz iğne pek dirençle karşılaşmamıştı. Acı yoktu. Açık olan gözümle aynada ne kadar derinde olduğumu tahmin etmeye çalışıyordum ki, birden sesler duymaya başladım. İnsan sesleri. Yana baktım. Sesler tuvaletin üstündeki kelebek camdan geliyordu. Buzlu bir kelebek camdı ve açıktı. Lisa’nın sesini tanıdım, ne dediğini anlayamasam da. Muhtemelen odanın hemen altındaki terasta oturuyorlardı. Dikkatlice, gözümün içindeki iğneyi çıkarmadan iki adım attım ve pencereyi kapattım. Aynı anda parmağımda yapışkan bir şeyler hissettim. Lavaboya doğru bir adım attım ve kanı gördüm. Yüzümden akıyordu ve beyaz porselenin üzerine büyük damlalar düşüyordu. İğneyi geri çektim ve gözkapığıma bastırdım. Daha çok kan geldi. Tişörtüme sıçradı. Ayrıca ayakları-

mın üzerine ve aralarından yer fayanslarına da. Ama bir şey daha gördüm. Hardal renginde bir cisim. Tarihi çoktan geçmiş bir hardal. O anda kokuşma da burnuma geldi. Bayat çiçeklerin suyu ile bozulmuş et arası bir koku. Öğürdüm ve biraz sonra yukarı gelen bir dalga safrayı lavaboya, kan ve iltihabın arasına kustum. Bu arada da içimden seviniyordum. Sessizce. Gözkapığıma bastırdım. Ve işte sonunda ağrı geldi. İki türlü ağrı vardır. Daha ileriye gitmemen için seni uyaran ağrı ve rahatlatıcı ağrı. Bu rahatlatıcı ağrıydı. Musluğu açtım. Gözüme bastırdım. Boşalana kadar bastırdım. Bir metre tuvalet kâğıdı kopardım. Ancak gözümün etrafını tamamen temizledikten sonra bakmaya cesaret edebildim. Mucizeden aşağı kalır yanı yoktu. İltihap kalıntıları ve kan pıhtıları arasından gözüm ortaya çıktı. Hasarsız ve berrak, istiriden içinde parlayan bir inci gibi. Bana bakıyordu. Bana minnettar baktığını düşündüm. Beni gördüğüne sevinmişti.

On dakika sonra terastaki aileme katıldım. Örtülü masanın üzerinde bir kap kahve ve bir kap ılık süt duruyordu. İçinde kruvasan ve baget olan bir ekmek sepeti. Küçük paket tereyağı ve marmelatlar. İneklerin çanları tıngırdıyordu. Bir yabanarısı onun ağırlığından eğilen bir çiçeğin içinde kayboldu. Güneş yüzümü ısıtıyordu. Gülümsedim. Uzaktaki dağlara gülümsedim.

“Güne bir yürüyüşle başlayalım mı?” dedim. “Bu dereye nereye doğru akıyor bakalım mı?”

O yürüyüşü yaptık. Julia elinden geleni yaptı. Yamacın yukarısında dere, yüksek köknarlı bir ormanın içinde kayboluyordu. Derenin sığ bir kısmında, taştan taşa atlayarak karşıya geçtik. Sonra bir şelaleye vardık. Lisa yüzmek istedi. Caroline ve ben, ikimiz de Julia'ya baktık.

“Boş verin” diye gülümsedi. “Ben böyle iyiyim.”

Bacakları bükülü, kolları dizlerinin üzerinde, düz bir ka-

yanın üzerinde oturuyordu. Gülümsemesinde doğru olmayan bir şeyler vardı. Elinden geleni yapması da doğru değildi. Sanki *bizim* için yapıyor gibiydi. Tatili daha fazla mahvetmemek için elinden geleni yapıyordu.

“Otele geri dönmeyi tercih etmez misin?” diye sordu Caroline. Bunu tam benim de sormak istediğim anda sordu. Ya da hayır; ben aslında ona “Eve dönmeyi tercih etmez misin?” diye soracaktım.

“Hayır, buna gerek yok” diye cevap verdi.

Caroline derin bir iç çekti ve bana baktı. “Belki de yorgunsun. Belki de biraz dinlenmek istersin.”

“Ben burada iyiyim” dedi Julia. “Bakın nasıl güzel, o ağaçların arasındaki ışık.”

Ağaçları işaret etti, köknarların tepelerini. Dalların arasından süzülen güneş ışıklarına karşı gözlerini kıstı. Lisa bu arada soyunmuş ve kendini suya atmıştı. “Aman, ne soğuk!” diye bağırdı. “Sen de geliyor musun baba? Sen de geliyor musun?”

“Julia?” dedim.

Bana baktı. Tekrar gülümsedi. Bir şey hissettim. Ani bir gevşemeydi, dizlerimde başladı ve yukarıya doğru çıktı, göğüs kafesime ve başıma. Arkaya doğru bir adım attım ve bir taşın üzerine çömeldim.

“Eve gitmek ister misin canım?” diye sordum. “Öyleyse, söyle lütfen. O zaman yarın yola çıkarız.”

Sesimin normal çıktığını düşündüm. En fazla biraz yumuşak, ama bunun fark edildiğini zannetmiyordum.

Julia gözlerini bir kırptı. Gülümsemesi yok olmuştu. Altdudağını ısırırdı.

“Evet” dedi. “Olur mu?”

Ve öyle de yaptık. Erkenden yola çıktık; gece yarısına doğru da evdeydik. Lisa biraz odasında oynadı. Julia duşa girdi –yine on beş dakika kadar– ve sonra da neredeyse hemen uykuya daldı.

Caroline bir şişe şarap açtı. İki kadeh ve yolda bir benzin istasyonundan aldığımız peynirlerle yanıma uzanmaya geldi. Yazlıktan ayrıldığımızdan beri ilk kez baş başaydık.

“Şimdi ne yapıyoruz?” diye sordu.

Yolda, arabada neredeyse hiç konuşmamıştık. Julia daha çok uyumuştı, Lisa da Julia’nın iPod’undan müzik dinlemişti. Düşünmek için yeterince zamanım olmuştu.

“Şimdilik hiçbir şey” dedim. “Bence bu en iyisi.”

“Ama burada bir hastaneye gitmemiz gerekmiyor mu? Ya da her halükârda bir uzmana?”

Caroline bu son kelimeyi üzerine vurgu yapmadan, mümkün olduğu kadar laf arasında söyledi. Benim “uzmanlar” hakkında ne düşündüğümü biliyordu. Benim kısıtlı tıbbi bilgimden şüphe edilmesine karşı, özellikle de kendi karım tarafından, hassas olduğumu da biliyordu.

“Ne, biliyor musun?” dedim. “Şu anda daha fazla muayene edilmesinin ona yararı olacağını düşünmüyorum. Ben baktım, bana bu konuda güvenmelisin. Hasar var, ama kalıcı değil. Psikolojik hasar konusunda şu an söylenecek fazla bir şey yok. Hiçbir şey hatırlamıyor. Hastanede sorular soracaklar. Uzman

her şeyi bilmek isteyecektir. Burada bizim yanımızda. Senin ve benim. Kız kardeşinin. Gerçekten inanıyorum ki genel sakinlik şu an en iyisi. Her şeyi zamana bırakmak.”

“Ama hiçbir şey hatırlamıyor olması normal mi? Demek istediğim, eğer her şeyi hatırlarsa belki acı verir, ama sonuçta bu daha iyi değil mi? Bir şeyin yıllarca bilinçaltında gömülü kalması ne kadar zararlı?”

“Bunu bilmiyoruz. Bunu hiç kimse bilmiyor. Korkunç bir şey yaşayıp, bunu bastırarak normal bir hayat yaşamayı başarmış insanlar var. Ve öte yandan hipnoz altında her türlü acıyı su yüzüne çıkartıp sonra bununla hiç baş edememiş insanlar var.”

“Ama biz bilmek istiyoruz, öyle değil mi? Belki hemen şimdi değil, ama sonuçta bilmek istiyoruz değil mi?”

“Neyi bilmek?” Boş kadehimi tuttum ve doldurdu.

“Kimin yaptığını. Of, düşünmek bile istemiyorum, ama düşündükçe öfkeleniyorum! Böyle bir şeyi yapan pislik türünü! Mutlaka yakalanmalı. Hayatının sonuna kadar içeri tıklılmalı. Onu... Onu...”

“Tabii ki bilmek istiyoruz. Ben de senin kadar bilmek istiyorum. Kastettiğim, sadece bunun verebileceği zarara dikkat etmemiz gerektiği. Her şeyi zorla su yüzüne çıkartmak istersek kızımız bundan, olayları biraz akışına bırakmaktan daha çok zarar görebilir. Şimdilik.”

Dere kenarındaki yürüyüşümüz sırasında bir süre yalnız başıma Julia’ya eşlik etmiştim. Mümkün olduğu kadar laf arasında, havuz kenarındaki o öğleden sonradan bahsetmiştim. Dalış tahtasındaki defileyle Alex ve Thomas tarafından ıslatılmasından, Bayan Islak Tişört yarışmasından. “Mutfak penceresinin önünde duruyordum” demiştim. “Sizi gördüm. Çok güldüm.” Ve Julia dalgın dalgın alnını kırıştırmıştı. Sanki bunu ilk kez duyuyormuş gibi. “Bu ne zamandı?” diye sormuştu.

“Marc...” Caroline kadehini komidinin üzerine koydu ve bileğimden tuttu.

“Efendim?”

“Sence? Sence acaba? Yani kumsaldayken konuşmuştuk hani. Sence Ralph böyle bir şey yapmış olabilir mi?”

Hemen cevap vermedim. Düşünüyormuş gibi yaptım. Derin bir iç çektim ve parmaklarımın boğumlarıyla sol gözümü ovuşturdum. Gözüm artık ağrıyordu, sadece kaşınıyordu.

“Ben de bunu düşündüm” dedim. “Ama pek olası değil. Ben çoğunlukla onunla birlikteydim. Ve onu kaybettiğimde de neredeyse hemen eve dönmüş. Hesap ettim. Ralph’ın o kadar kısa süre içinde diğer kumsala yürüyüp dönmüş olması imkânsız. Ve ayrıca da topallıyordu.”

“Evet, gördüm” dedi Caroline. “Ne oldu?”

“Havaifişeklerle meşguldük. Bir tanesi dalgalara düştü. Yakına. Dehşete kapıldı ve düştü. Bayağı kötü düştü.”

İki gözümü de kapadım. Şarap kadehinin kenarının, Caroline’in dişlerine vurmasını duydum.

“Ama esas, bunu yapabilir mi onu sormuştum” dedi. “Bunu yapabilecek kapasitede olup olmadığını.”

Hiçbir şey söylemedim.

“Marc?”

“Efendim?”

“Sana bir şey sordum.”

“Pardon. Ne sordun?”

“Onun bu kapasitede olup olmadığını sordum. Ralph. Böyle bir şey yapabilecek kapasitede mi?”

Bu sefer sessizlik yaratmadım.

“Şüphesiz” dedim.

Birkaç gün sonra Judith aradı. Cebimden. Nasıl olduğumuzu sordu. Özellikle de Julia’nın nasıl olduğunu. Oturma odasında koltukta oturuyordum. Julia yerde yatmış, bir der-

gi okuyordu. Lisa bir arkadaşındaydı. Caroline alışverişteydi. Ayağa kalktım ve mutfığa doğru yürüdüm. Koşullara rağmen fena gitmediğini söyledim.

“Hep sizi düşünüyorum” dedi Judith. “Ah Marc, sizin adına çok üzülüyorum. Julia adına. Ve olanların burada yaşanmasına. Ralph da harap olmuş durumda. Size en iyi dileklerini yolluyor. Ve Stanley ile Emmanuelle de. Onlar yarın Amerika’ya dönüyorlar.”

Bundan sonra oluşan sessizlikte bir şey duydum, tanıdık bir ses.

“Neredesin?” diye sordum.

“Havuzun kenarındayım. Ayaklarım suda oturuyorum.”

Bir an için gözlerimi kapattım. Sonra mutfak kapısına yürüyüp kenardan baktım. Julia hâlâ yerde karnının üzerinde, dergisine eğilmiş uzanıyordu. Kapıyı aralık kalacak şekilde ittim ve tekrar mutfığa yürüdüm.

“Thomas sürekli Lisa’yı soruyor” dedi Judith. “Onu çok öz-lüyor.”

“Peki.”

“Bende de var. O özlem.”

Hiçbir şey söylemedim. Musluğu açtım, tezgâhtan bir bardak aldım ve suyun altına tuttum.

“Ben de seni öz-lüyorum Marc.”

Okulların tatili bitmeden bir hafta önce muayenehanemi tekrar açtım. Ama ilhamım yok olmuştu. Belki de ilhamım hiç olmamıştı, ama her halükârda şimdi yerinde yeller esiyordu. İnsan vücutlarından iğrenmeme rağmen, işimi hep iyi yapmıştım. Neredeyse hiç şikâyet gelmezdi. Ağır vakaları çok geciktirmeden sevk ederdim. Daha hafifleri hep benden doğru reçeteyi alırlardı. Ama büyük çoğunluğun durumu farklıydı – hiçbir şeyi olmayan insanların. Yaz tatili başlamadan önce, onları halen sabırla dinlerdim. Yirmi dakika boyunca en anlayışlı yüzümü takınırdım. Şimdi ise o yirmi dakikaya bile dayanamıyordum. Daha beş dakikanın sonunda o anlayışlı yüzde çatlaklar belirliyor olsa gerekti, çünkü hastalar beş dakika sonunda birden konuşmaya ara verir oldu, hatta bazen cümlelerin ortasında. “Ne var doktor?” “Hiç, ne olması gerekiyordu?” “Bilmem ki, sanki bana inanmıyormuş gibi bakıyorsunuz.”

Eskiden hastaların yirmi dakika boyunca konuşmalarına izin verirdim. Ondan sonra rahatlamış halde eve giderlerdi. Doktor onlara bir reçete yazmış ve daha sakın yaşamaları gerektiğini vurgulamıştı. “Birazdan asistanıma uğrayın, bir sonraki randevu için” derdim. “Üç hafta sonra iyileşme olup olmadığına bakarız.”

Artık yapamıyordum. Sabrımı yitirmiştim. “Hiçbir şeyiniz yok” dedim üçüncü kez baş dönmelerinden şikâyet etmeye

gelen hastaya. “Hiçbir şey. Bu kadar sağlıklı olduğunuz için şanslısınız.”

“Ama Doktor Bey, sandalyeden aniden kalktığımda...”

“Beni dinlediniz mi? Belli ki dinlemediniz. Yoksa benim hiçbir şeyiniz olmadığını söylediğimi duyardınız. Hiçbir şey! Bana bir iyilik yapın ve eve gidin.”

Birkaç hasta bir daha muayenehaneme gelmedi. Bazen “daha yakınlarda” bir aile hekimi bulduklarına dair bir mektup veya e-posta alıyorduk. Nerede oturduklarını biliyordum. Yalan söylediklerini biliyordum. Ama boş veriyordum. Randevular arasında boşluklar oluşmaya başladı. Gittikçe daha sık, iki randevu arasında yirmi veya kırk dakikalık boşluk oluyordu. Bu boşluklar sırasında dışarıya çıkabilirdim. Etrafta biraz yürüyüp gelebilirdim. Köşedeki kafeden bir espresso ya da bir sandviç alabilirdim. Fakat hep muayenehanemde duruyordum, yalnız başıma, kapım kapalı. Koltuğumda arkama dayanıp gözlerimi kapıyordum. Tamamen hastasız kalmamın kaç ay daha süreceğini hesaplamaya çalışıyordum. Bunun endişelendirici bir düşünce olması gerekiyordu, ama değildi. Normal akışı düşünüyordum. İnsanlar doğardı. İnsanlar ölürdü. Kırsal alandan şehre taşınırdı. Köyler boşalırdı. Önce kasap vazgeçer, sonra da fırıncı dükkânını kapatır. Sahipsiz köpekler terk edilmiş, ışıklandırılmamış sokakları ele geçirir. Sonra da son köy sakinleri ölür. Rüzgârın önü açılır. Gevşemiş depo kapılarının kolları öter. Güneş doğar ve batır, ama ışıkları artık hiçbir şeyi aydınlatmaz ve ısıtmaz.

Nadiren, zihnimin açık olduğu anlarda, maddi sonuçları düşünürdüm. Çok uzun boylu değil, çünkü çözüm belliydi. İyi bir muhitte, gelecek vaat eden bir aile hekimi muayenehanesi için çok para isteyebilirdiniz. Genç, işe yeni başlayan aile hekimleri benimki gibi bir muayenehane için ölürlerdi. Astronomik rakamlar ödenirdi, çoğunlukla dendiği gibi el altından. Hava parası. Resmi olarak izin yoktu, ama herkes bu-

nun böyle işlediğini bilirdi. Bir ilan verirdim. Genç, yeni mezun, astronomik rakamı söylediğimde âdet yerini bulsun diye kuşkulu bir surat takınacaktı. Ama gözleri yalan söylemeyecekti. Ağzı sulanmış bakış, her şeyi ele verecekti. “Hızlı karar vermen gerek” diyecektim. “Herkes burada çalışmaya başlamak için can atıyor.”

“Artık çok da fazla beklememeliyim” diye düşünürdüm zihnimin açık olduğu bu anlarda. Az hastası olan bir muayenehane altın madeniydi. Hiç hastası olmayan bir muayenehane ise değildi. Hesaplamıştım. Satıştan sonra ailemiz üç-dört sene rahat geçinirdi. Sonra da başımızın çaresine bakardık. Rahat bir iş belki. İşyeri hekimi. Ya da tamamen başka bir şey. Radikal bir değişiklik. Kanarya Adaları’ndan birinde otel doktoru. Denizkestanesine basan turistler. Güneş yanıkları. Çok fazla ısıtılmış zeytinyağı yüzünden boşalan bağırsaklar. Belki de bu radikal değişiklik Julia’ya da iyi gelirdi. Kendi ortamından uzakta. Yeni bir başlangıç. Zihnimin açık olduğu anlarda böyle düşünüyordum. Bazen böyle bir an, bir sonraki hasta muayenehaneme girdiğinde bitmemiş oluyordu.

“Neden öyle düşünüyorsun?” diye sordum, AIDS’e yakalandığını düşünen homoseksüel bir TV komedyenine. Sonra hikâyeler başladı, duymak istemediğim partilerin tasvirleri. Bir kumsalı düşünmeye çalıştım. Altın sarısı bir kumsal ve masmavi bir deniz. Oteldeki muayene saatimden sonra kumsaldan denize yürüyecektim. Bu arada komedyene, “Ağzına mı boşaldı?” diye sordum. “Ve geçenlerde dışçıye mi gittin? İltihaplı diş eti durumunda, sperm yoluyla kana karışabilir.” Bu arada belime kadar mavi denizin içindeydim. Dalıştan biraz önceki an. Vücudun alt kısmı soğumuştur, üst kısmı hâlâ sıcak. Komedyenin ağzına bakıp, dudaklarının arasında bir alet hayal etmeye çalıştım. Nedense bu solgun bir aletti, pırasa gibiydi ve tamamen ağzının içindeydi. Komedi-

yen pırasayı emiyordu, alay ederek ona dişlerini geçiriyordu. “Kahretsin, geliyorum!” diye inliyordu aletin sahibi. Barajın duvarları açılıyordu. İlk sperm dalgası komedyenin damağına püskürdü. Bir sonraki dalgalar kanayan diş etlerine geldi. Ölümcül bir iğneden daha etkiliydi. Başın dalganın altında kaybolunca biraz üşürsün. Başın su altında. Fakat sonra yine su üstüne çıkarsın. Saçın ıslak şeritler halinde başından sarkar. Tuz gözlerini yakar. Üstdudağının üzerindeki sümüğü yalarsın, yosun ve istiridye tadı gelir. Biraz önce durduğun kumsala bakarsın. Arınma ilk aklına gelen kelimedir. Komedyen şişmancadır, fakat bir ay kadar sonra kimse onu tanıyamaz. Bir deri, bir kemiktir. Bunu tanımlayacak daha iyi bir kelime yoktur. AIDS bir vücudu içeriden yıkar. İnşaat duvarının içine matkap sokar. Kaldırım ustalarının tramvay raylarını asfalttan ayırmak için kullandığı türden bir matkap. İnşaat çatlamaya başlar. Üç kat yukarıda sıvada patlaklar ve çatlaklar oluşur. Tavandan boya ve kireçler dökülür. Tıpkı bir depremdeki gibidir. Bazen büyük binalar çamur kulübelerden daha önce yıkılır. Komedyenin hiç şansı yoktu. Dişini iyi fırçalamalıydı. Zamanında dişçiye gitmeliydi. Şimdi ise diş etlerine çarpan sperm dalgası ölüm fermanıydı.

Hâlâ dinliyormuş gibi yapıyordum, sanki reçete defterime not alıyormuş gibi. Ama bu arada, komedyenin başının arkasındaki duvarda asılı olan saate bakıyordum. Hastanın yanında kol saatime bakmak zorunda kalmayayım diye oraya astığım saat. Daha ne kadar vardı? Daha dört dakika bile geçmemişti. Ve daha şimdiden, artık bir şey daha duymak istemiyordum. Bir detayı daha. Komedyenin muayenehanemi terk etmesini istiyordum. Çabuk ölmesini. Tercihen bir daha hiç bana uğramadan. Hayvanlar ölmek için sessiz bir yer ararlar. Bir kedi kendini mutfak tezgâhının altındaki temizlik maddelerinin arasına saklar. Sekiz ay kadar sonra onun ölüm ilanını okuyacaktım. *Bir sayfa dolusu* ölüm ilanı onun

durumunda daha olasıydı. Nehrin kıvrımındaki mezarlıkta bin kişiden kalabalık bir cenaze. Konuşmalar. Müzik. TV’de anma programı. Yayına eklenmiş, en iyi şovunun tekrarı. Bir konuşma programında birkaç yavşak hatıra. Ondan sonra ise kaçınılmaz sessizlik devreye girecekti.

Gülümsedim. Rahatlatan bir gülümseme. “Ah, o kadar hızlı ilerlemez” dedim. “Bulaşma şansı nispeten az. Ve ayrıca artık AIDS ilaçları gittikçe gelişmiş ve etkililer. Anal penetrasyon da oldu mu?”

Bu soruyu mümkün olduğu kadar *rahat* bir şekilde sordum. Önyargıları olmayan bir aile hekimi olarak. Bir aile hekimi önyargılardan uzak durmalıdır. Ben de önyargılardan uzak dururum. Bundan eminim. Ama onlardan uzak durmak, onları tamamen aklından çıkardığın anlamına gelmez. Anal penetrasyonda doku sonuna kadar gerilir. Kanamalar istisnadan çok kaidedir. Hiç kimse anal penetrasyondan hamile kalmamıştır. Bu bir önyargı değildir. Bunlar gerçeklerdir. Biyolojide her şeyin bir amacı ve bir işlevi vardır. Eğer amaç penisimizi bir başkasının kıcına sokmak olsaydı, o zaman açıklık daha büyük olurdu. Ya da farklı bir şekilde söylemek gerekirse, girişin bu kadar dar olması bizi oraya girmememiz konusunda uyarır. Aynı alevlerin sıcaklığının bizi elimizi üstünde fazla uzun tutmamamız için uyardığı gibi. Ölüme mahkûm olan komedyene baktım. Onu muayene edebilirdim. Şişmiş bezler gibi bir şey uydurabilirdim. Kasığındaki bezler hakikaten biraz şişmiş gibi görünüyor, ama bu henüz bir şey ifade etmek zorunda değil. Bir yandan onu rahatlatıcı bir haber kisvesi altında, bir panik duygusuyla eve göndermek istiyordum. Öte yandan bugün mümkün olduğu kadar az şey görmek istiyordum. Çıplak ten istemiyordum. Saçlı popo ya da –kim bilir– belki de tıraş edilmiş bir penis de. Dediğim gibi önyargım yok, ama bazı durumlarda empati sonuna kadar zorlanır. Masamın çekmecesinden kan tah-

lili için bir form çıkardım ve rastgele işaretlemeye başladım. Kolesterol. Şeker. Karaciğer. Kol saatime baktım. Saate hastamın üzerindeki duvar saatinden de bakabilirdim, ama kol saatime bakmakla bir sinyal veriyordum. Bakım sona ermişti. “Eğer şimdi hemen laboratuvara giderseniz, birkaç gün sonra daha fazla bilgimiz olur” dedim. Ayağa kalktım. Eli mi uzattım. Formu uzattım. Hasta üç dakika sonra dışarıya çıkmıştı. Koltuğuma çöktüm ve gözlerimi kapadım. Kumsalı tekrar gözümün önüne getirmeye çalıştım. Mavi, arındırıcı deniz. Ama o anda muayenehanemin kapısı çalındı. Asistanım kapıdan kafasını uzatıyordu. “Ne dediniz?” diye sordu. “Niye?” dedim. “Deminki hastaya” dedi. “Buradan ağlayarak ayrıldı. Bir daha hiç gelmeyeceğini söyledi. Dedi ki, ona demişsiniz ki onu şeyine... Yani... Pardon... Sadece onun söylediklerini tekrarlıyorum.”

Asistanımın gözlerinin içine baktım, bakışlarını kilitledim. “Tam olarak ne söyledi Liesbeth?”

Asistanımın yüzü kızardı. “Dedi ki... Dedi ki onu şeyine, yani... Oraya... Onu oraya sokabilirsin. O kadar terbiyesiz geldi ki! Kalakaldım.”

Derin bir nefes aldım. “Liesbeth. Adam büyük ihtimalle AIDS. Bunu kendine bulaştırmış, çünkü birinin spermlerini, kanayan diş etlerinin üzerine boşaltmasına izin vermiş. Eğer biri motoruna kasksız binip ağaca çarparsa, ona bunun kendi suçu olduğunu söyleriz. Kim korunmadan başkasının aletini ağzına sokarsa, benden kasksız motora binen şoförden fazla anlayış beklemesin. Bana kalırsa onu kendisi kışına sokabilir. Ne diyorum? O bunu zaten yapıyor!”

Judith'i tekrar aramadım. O aradı.

“Çadırınız hâlâ bizde duruyor” dedi.

Onu bahçede yakabileceğini söylemek istedim, bir daha asla kamp yapmayacağımızı.

“Zamanım olduğunda alırım” dedim.

Hattın öbür ucunda sessizlik oldu. Sonra Julia'nın nasıl olduğunu sordu. Tam olarak ne olduğunu bilmiyorum, ama sanki sesinde bir ilgisizlik duydum gibime geldi, bir alışıl-gelmişlik, sanki sormak *zorundaymış* gibi. Onu bu doğrultuda cevapladım – mümkün olduğu kadar kısa. Ve gerçekten de daha fazla soru sormadı. Tekrar bir sessizlik çöktü. Onun beni özlediğini söylemesini bekliyordum. Beni görmek istediğini. Ama bunu yapmadı.

“Ralph tatilin son haftalarında bayağı keyifsizdi” dedi. “Ve hâlâ daha öyle. Neyi olduğunu soruyorum, ama hep geçiştiriyor. Biraz endişeleniyorum Marc. Düşündüm de belki sen ona bir bakabilirsin. O farkına varmadan. Çünkü doktora zaten hiç gitmek istemiyor.”

Artık yazlıktan ayrılalı asırlar geçmiş gibi geliyordu. Julia halen normalden sessizdi. Günde iki üç kez duş alıyordu, nadiren on beş dakikadan kısa. Bedenen güzel iyileşmişti; kendim muayene ederek görmüştüm, ona bunu rahatsız edici bulup bulmadığını tekrar tekrar sorduktan sonra. Babası yerine bir başka “tarafsız” doktor tarafından muayene edilmeyi

tercih edip etmediğini. Fakat o aksine, başka doktor istemediğini söylemişti.

Caroline ve ben durumunu birkaç ay gözlemek üzerinde anlaşmıştık. Ve ancak ondan sonra, iyileşme görmezsek dışarıdan yardım isteyecektik. Okulu da şimdilik bilgilendirmeyecektik.

“O zaman bir gelsin” dedim, buna gerçekten hevesli olmasam da. Keyifsiz bir Ralph’ı gözümün önüne getirmeye çalışıyordum. Bir an için Alex hakkında da bir şey sormak istedim, onun da keyifsiz olup olmadığını, ama neredeyse hemencek bundan vazgeçtim.

“Düşündüm de, acaba çadırı almaya gelsen de, laf arasında bir şeyi olup olmadığını sorsan?” dedi Judith.

“Tamam, o da olur.”

Judith’in derin bir nefes aldığını duydum.

“Seni tekrar görmek hoş olur” dedi. “*Benim* hoşuma gider seni tekrar görmek.”

Benim de o an, “Ben de” demem beklenirdi. Ama bunu inandırıcı bir şekilde söylemek için büyük çaba sarfetmem gerekecekti.

Gözlerimi kapadım. Judith’i kumsalda hayal etmeye çalıştım ve bunu başaramayınca onu havuzun oradaki duştayken düşündüm – nasıl ıslak saçlarını arkaya attığını ve gözlerini güneşe karşı kapadığını.

“Ben de” dedim.

Birkaç hafta sonra, birden annesi aradı. Judith’in annesini o sabah yazlıktan ayrılırken merdivenden inerken gördükten sonra hiç görmemiş ve onunla hiç konuşmamıştım. Hatta onu bir kez bile aklımdan geçirmemiştım, bundan neredeyse kesinlikle emindim.

Bizim nasıl olduğumuzu sordu. Özellikle de Julia’nın. Ona anlattım. Ona her şeyi anlatmadım. Mesela, Julia’nın hâlâ o

malum geceye dair hiçbir şey hatırlamadığını anlatmadım. Ama zaten bunu hiç sormamıştı. Sorularına sadece asgari cevaplar vererek, konuşmayı mümkün olduğu kadar kısa tutmaya çalışıyordum.

“İşte böyle” dedim ~~bitirme~~ niyetiyle. “Bununla yaşamaya çalışıyoruz mümkün olduğunca. Julia bununla yaşamaya çalışmak zorunda.”

Kendi konuşmamı duyuyordum. Ağzımdan cümleler çıkıyordu, ama benim değildiler. Kopuk cümlelerdi. Sadece arkâ arkaya sıralıyordum onları. Veda edeceğini sandım ama dedi ki: “Bir şey daha var Marc.”

Beni boş aralarımdan birinde aramıştı. Bir hasta gitmişti; bir sonraki daha gelmemişti. Bilmiyorum, sesinin tonundan mı kaynaklandı, yoksa bu konuşma sırasında ilk kez bana adımla hitap etmesinden mi, ama o an masamdan ayağa kalkıp muayenehanemin aralık olan kapısına doğru yürüdüm. Aralıktan bir baktım ve asistanımın masasının başında oturduğunu gördüm. Sistemle ilgili bir kart doldurmakla meşguldü. Yavaşça kapıyı kapattım.

“Buyrun?” dedim.

“Şu ki... Bunu nasıl söylemeliyim, hatta acaba söylemeli miyim bilmiyorum” dedi Judith’in annesi. “Ama bu bayağı bir süredir aklımda. O akşamdan beri aslında.”

Sadece bir ses çıkardım. Hattın diğer ucundaki kişiye onu hâlâ dinlediğinizi belirtmek için çıkardığınız türden bir ses.

“Şimdiye kadar tereddüt ettim, çünkü yanlış sonuçlar çıkarılmasını istemedim” diye devam etti. “Ve umuyorum ki sen de bunu yapmazsın. Öte yandan bunu daha fazla kendime saklamayı da sorumsuzca buldum.”

Başımı salladım ve aynı anda onun beni görmediğinin farkına varınca, tekrar o sesi çıkardım.

“O havaifişek akşamı, siz kumsala gittiğinizde, ben erken yattım. Bir süre okudum, sonra da ışığı kapadım. Ancak çok

sonra tekrar uyandım. Saati tam olarak bilmiyorum, ama kalkmam gerekti. Bunu gece yarısı sıkça yapıyorum.” Kısa bir süre sessizlik oldu, sonra dedi ki: “Bütün ışıklar kapalıydı, o yüzden karının sizin çadıra, Emmanuelle’in de aşağıdaki daireye gittiğini farz ettim. Banyodaki tuvalete gittim. Daha yeni oturmuştum ki, aşağıda bir araba sesi duydum. Patikaya sürüp sonra duran bir araba. Kapısının kapandığını duydum ve biri yukarıya çıktı. Neden olduğunu tam bilmiyorum ama hızla toparlandım, ışığı kapattım ve tekrar odama döndüm. Biri içeri girdi. Doğrudan banyoya giden biri. Benim odam banyonun hemen yanında olduğu için, çamaşır makinesinin kapısının açılıp hemen tekrar kapandığını duydum. Ondan sonra çamaşır makinesi çalıştı. Ve sonra da duşun sesini duydum.”

Ralph. İlk olarak Ralph eve gitmişti. Tek başına. Kendi arabasıyla. Ailesini arkada bırakarak. Buraya kadar Judith’in annesinin hikâyesi gerçeklerle örtüşüyordu.

“Bir süre sonra mutfaktan sesler geldi. Biraz daha bekledim ve sonra kalktım. Mutfakta Ralph duruyordu. Tezgâha dayanmış bira içiyordu. Saçı daha ıslaktı. Beni gördüğünde açıkça ürktü. Tuvalete gitmem gerektiğini söyledim, biraz önce gitmiş olmama rağmen. Ama o bunu bilmiyordu.”

Kumsalda Ralph’ın dişlerine margarita bardağı çarpmıştı. Kan akmıştı. Norveçli kız da sonra birkaç kez suratına vurmuştu. Belki de kan giysilerine de gelmişti.

“Banyoda, çamaşır makinesi dönüyordu” diye devam etti Judith’in annesi. “Penceresinden içinde tam olarak ne olduğuna bakmaya çalıştım, fakat çok fazla köpük vardı. İyi göremiyordum. Ama biliyorum ki bu garibime gitti. Yani eve geliyor-sun ve belki temiz kıyafetler giymek istiyorsun da, o zaman kirli kıyafetlerini çamaşır sepetine atarsın, değil mi? O zaman hemen onları yıkamazsın, değil mi? Gecenin yarısında?”

Ralph Meier bir sabah muayenehanemde belirlediğinde ekimin neredeyse ortasıydı. Her zamanki gibi habersiz gelmişti. “Müsait misin?” diye sormadı. “Oturabilir miyim?” diye sormadı. Karşımdaki sandalyeye yerleşti ve elini saçlarında gezdirdi.

“Ben... Ben seninle konuşmalıyım” dedi.

Nefesimi tuttum. Kalbimin nasıl çarpmaya başladığını duydum. Mümkün müydü? İki ay belirsizlikten sonra şimdi itiraf etmeye gelmiş olabilir miydi? Böyle bir itirafa nasıl tepki vereceğimi bilmiyordum. Acaba onu yakasından tutup masamın üzerine doğru çeker miydim? Acaba bağırır mıydım, yüzüne tükürür müydüm? Asistanım telaşlanırdı. Yoksa hemen polisi mi arardı? Sakin de kalabilirdim. Dedikleri gibi buz gibi sakın. Onu aldatabilirdim. Ya da itiraf beni duygusal olarak hiç etkilememiş gibi yapabilirdim. Sonra da ona ölümcül bir iğne yapabilirdim.

“Sizin nasıl gidiyor her şey?”

Bu, on üç yaşındaki bir kıza tecavüzünü itiraf etmek üzere olan birinden beklediğin soru değildi. Ama yine de temkinli davrandım. Belki de o beni aldatmaya çalışıyordu.

“Yolunda” dedim.

“Sevindim.” Tekrar elini saçlarında gezdirdi. Bir an için beni duyup duymadığını merak ettim. Sonra dedi ki: “Sizin bu olayla başa çıkma şeklinize büyük hayranlık duyuyorum.

Judith bana anlattı. Judith bana ne kadar güçlü olduğunu anlattı.”

Ona dik dik bakıyordum. Aynı zamanda da böyle bakmaya çalışıyordum. Yüzümdeki şaşkınlığı okumasını istemiyordum.

“Çok can sıkıcı bir şeyle karşı karşıyayım, tamamen gizli olarak tedavi edilmesi gereken” dedi. “O yüzden de sana geldim.”

Kendimi artık dik dik bakmamaya zorladım. İyi kötü mümkün olduğunca ilgili bir yüz ifadesi takınmaya çalıştım.

“Burada konuşulan her şey, bu dört duvar arasında kalır” dedim muayenehanemin duvarlarını işaret ederken. Kalbim hâlâ çarpıyordu. Gülümseyerek kalp atışlarını sakınleştirebilirdim, biliyordum.

“Özellikle de Judith’in öğrenmemesi önemli” dedi. “Yani aslında o beni sana gelmeye zorladı, ama eğer ciddi bir şeyse onun duymasını istemiyorum.”

Başımı salladım.

“Bende bir şey var” dedi. “Bende bir şey olduğundan korkuyorum. Belki de çok saçma, ama Judith hemen kötü hastalık diye panik oluyor hep. Boş yere.”

“Keyifsiz” demişti Judith. *“Ralph tatilin son iki haftasında bayağı keyifsizdi.”*

“Geldiğin iyi olmuş” dedim. “Çoğu zaman yersiz alarmdır, ama tedbirli davranmakta yarar var. Nedir tam olarak belirtiler? Ne hissediyorsun?”

“Her şeyden önce sürekli yorgunum. Aslında yazdan beri. Ve isteksiz. Canım hiçbir şey istemiyor. Kendimi hiç böyle hissetmemiştim. Ama tamam, ‘Belki de son zamanlarda çok fazla iş üstlendim’ diye düşündüm. Fakat bir iki haftadır bu çıktı...” Sandalyesinden kalktı; önceden uyarmaksızın kemerini çözdü ve pantolonunu dizine kadar indirdi. “Bu...” İşaret etti, ama işaret etmese de gözden kaçırmak imkânsızdı. “Üç

gün önce bunun yarısı kadardı. Sepsert ve üstüne bastırınca acıyor.”

Baktım. Mesleğimden anlarım. Tek bakışla bile, aslında yanılmanın mümkün olmadığını anlamıştım.

Ralph Meier aslında bu hafta hastaneye gitmeliydi. Hatta tercihen bugün öğleden sonra. Belki de çok geçti bile, ama ne kadar erken müdahale edilirse, o kadar fazla şansı olurdu.

Koltuğumdan kalktım.

“Şu yan tarafa geçelim...” dedim.

“Bu nedir Marc? Bu benim düşündüğüm şey mi?”

“Gel buraya lütfen. Önce daha iyi bakmak istiyorum.”

Pantolonunu poposunun biraz altına kadar yarı kaldırdı ve muayenehanemin yanındaki küçük odaya doğru sendeledi. Ondan muayene masasına geçmesini rica ettim.

Parmak ucumu şişkinliğin üzerine dikkatlice koydum ve yavaşça bastırdım. Hiç kımıldamadı ve gerçekten de söylediği gibiydi: sepsert.

“Hassas mı?”

“Böyle yavaşça bastırınca değil, ama eğer sıkarsan yıldızları görmeye başlıyorum.”

“O zaman öyle yapmayalım. Ve zaten buna hiç gerek yok. Bu tür vakaların yüzde doksan dokuzu yağ tabakalarıdır. Derinin altında çıkan bir tür yabani ot. Hücreler üşüşür. Rahatsız eder, ama endişe edecek bir şey yoktur.”

“Yani değil... Düşündüğüm şey değil mi?”

“Dinle Ralph. Yüzde yüz güvence hiçbir zaman yoktur. Ama o kalan yüzde birden de kurtulmak isteriz.”

“Ne yapacaksın?”

Artık bana bakmıyordu. Lastik eldivenleri giyen ellerime bakıyordu. Bir parça pamuğun üzerine yerleştirdiğim bıçağa, muayene masasının üzerindeki çıplak üst bacaklarına.

“Çok ufak bir parçasını alacağım” dedim. “Sonra biyopsi için yollayacağım. Birkaç hafta sonra daha fazla bilgimiz olur.”

Orayı ve etrafındaki birkaç santimetrelik bölgeyi dezenfekte ettim. Sonra da bıçağı batırdım. Kestim. Önce yüzeysel, sonra daha derinden. Ralph bir ses çıkardı ve nefes almaya çalıştı.

“Şu an rahatsızlık veriyor” dedim. “Ama birazdan geçecek.”

Neredeyse hiç kan yoktu. Bu, benim ilk teşhisimi doğru-luyordu. Sağlıklı dokuya ulaşana kadar ittirdim. Sağlıklı dokuyu keserek bağlantıyı sağladım. Şişliğin içindeki hücreler kana karışıp bütün vücuda yayılacaktı. *Ekim...* Bu kelimeyi hep sevmişimdir. Çok anlamlı bir kelime dedikleri gibi. O anda bir şey ekiyordum. Bir şey dikiyordum. Yakın gelecekte tohumlar filizlenecekti. Vücudun başka yerlerinde. Çıplak gözle görülemeyecek yerlerinde.

Göstermelik bir parça dokuyu cam kabın kenarına koydum ve bıçağın ucuyla dibe doğru ittim. Göstermelik bir etiketin üzerine bir şeyler yazıp kabın üzerine yapıştırdım. Yaranın üzerine bir gazlı bez kapattım ve iki bantla yapıştırdım.

“Pantolonunu tekrar giyebilirsin” dedim. “Sana bir reçete yazacağım. Zamanında sana yazdığım haplar için. Bazen uzun bir tatilden sonra tekrar işe başlamak hepimiz için yorucudur.”

Muayenehanemin kapısında elimi uzattım.

“Ah evet” dedi Ralph. “Neredeyse unutuyordum. Çadırınız. Judith sizin çadırınızı yanıma verdi. Arabamda duruyor. Benimle gelir misin?”

Açık bagajın yanında duruyorduk. Ben kollarımda çadırımızla.

“Yakında çekimlerim var” dedi Ralph. “Stanley ile bahsettiğimiz diziyi hatırlıyor musun? *Augustus*? Ona şimdi başlayacaklar.”

“Stanley nasıl?”

Benim sorumu duymamış gibiydi. Tam burnunun üzerin-

de, kaşlarının arasında bir kırısklık belirmişti. Kafasını kısaca salladı.

“Gidebilir miyim yani?” diye sordu. “İki ay boyunca çekim olacak. İşi yarıda bırakmam gerekirse, bu herkes için felaket olur.”

“Tabii ki” dedim. “Hiç endişelenme. Çoğu zaman hiçbir şey yoktur. Tahlillerin sonucunu bekleriz. Ondan sonra yeterince zaman olur.”

Arabası köşede kaybolana kadar bekledim. Caddenin ortasında bir çöp konteyneri vardı. Çadırımızı oraya tikiştirdim ve muayenehaneme doğru yürüdüm.

Bekleme odası boştu. Muayene odasında cam kabı ışığa doğru tuttum. Gözlerimi sıktım, birkaç saniye boyunca içeriğini inceledim ve sonra muayene masasının yanındaki çöp kutusuna attım.

Hızlı ilerleyeceğini düşünmüştüm, fakat öyle olmadı. Ralph, *Augustus*'un çekimleri için İtalya'ya gitti ve iki ay sonra tekrar döndü. Ancak ondan sonra aradı beni biyopsi sonuçlarını sormak için.

“Hastaneden hiçbir şey duymadım” dedim. “Bu yüzden hiçbir şey bulamadıklarını farz ediyorum.”

“Ama yine de haber vermezler miydi?”

“Çoğunlukla evet. Yarın emin olmak için tekrar ararım. Bunun dışında nasıl hissediyorsun?”

“İyi. Hâlâ çoğunlukla yorgunum, ama şu senin mucize haplardan alıyorum. İyi geliyor.”

“Yarın seni arayacağım Ralph.”

Hâlâ yorgun olması beni rahatlattı. Ona amfetamini yorgunluk belirtilerini bastırmak için yazmıştım ki hastalık rahat rahat bütün vücuduna yayılabilsin. Ama normalden uzun sürüyordu. Kendimden şüphe duymaya başladım. Doktor olarak becerimden. Belki de hakikaten yanlış görmüştüm.

Bir sonraki gün onu aradım, fakat telefona Judith çıktı.

“Sonuç için mi?” diye sordu hemen.

Bir an için ne cevap vereceğimi bilemedim. “Düşündüm ki...” diye başladım.

“Evet, Ralph sana ciddi bir şeyse bana söylememeni tembih etmiş. Ama onu o zaman o kadar rahatlatmışsın ki, bana

hemen anlattı. Senin bir şey olmadığını söylediğini. Bu doğru, değil mi Marc?”

“Ona *muhtemelen* bir şey yoktur demiştim. Fakat tamamen emin olmak için hastaneye bir şeyler de yollamıştım.”

“Ee?”

Gözlerimi kapattım. “Bugün sonuçlar hakkında aradım. Endişe edecek hiçbir şey yok.”

“Gerçekten mi? Yani bir şey varsa gerçekten bilmek istiyorum Marc.”

“Hayır, bir şey yok. Bir şeyler olduğunu düşünmene sebep olan bir şey var mı?”

“Hâlâ sıkça yorgun. Ve her zamanki kadar çok yemesine rağmen kilo verdi. Ve içmesine rağmen.”

“Bacağından bir parça aldım. Orada görünen bir şey var mı? O yerde?”

“Hayır. Şişkinlik hâlâ duruyor, ama büyümüyor. Tabii her gün *bakmıyorum*. Ama bazen dokunuyorum. Öylesine geçerken, anlıyor musun? Hiç fark etmesin diye. Öyle umuyorum en azından, fark etmediğini.”

Kilo vermesi iyi haberdi. Ve şişkinliğin büyümemiş olması da hastalığın gidişatıyla uyumluydu. Düşman ordusu, bir kale muhafızını alt etmişti. Saldırıları oradan koordine edilecekti. Başlarda sadece küçük komando eylemleri. Hatların arkasında gizli operasyonlar. Haritaya iğne batırmalar. Arazi keşfedilir. *Düzeltilir*. Ana kuvvetler artık pek kaydadeğer dirençle karşılaşmayacaktır.

“Muhtemelen sadece yağ tabakası” dedim. “Onu rahatsız etmedikçe başka bir zararı olmaz. Ama eğer isterse alabilirim de.”

“Bu, daha çok hastanelik bir şey değil mi?”

“Hastanede sıra vardır. Bu, ufak bir operasyon. Ben yaparsam istediği zaman gelebilir. Hatta bana kalsa randevu almasına bile gerek yok.”

Lisa bazen Thomas'ı soruyordu. Julia hiç Alex'i sormuyordu.

"Tabii ki onu arayabilirsin" demiştik Lisa'ya. "O zaman sor bakalım, Thomas buraya oynamaya gelir mi?"

Ama okul yılı ilerledikçe giderek daha az sormaya başladı. Okuldan kız ve erkek arkadaşları tatil arkadaşını arka plana attı.

Julia'nın durumu ise farklıydı. Kanımızca, şimdilik bir süre oğlanlarla hiç ilgilenmek istemiyordu. Özellikle de ona geçen yaz tatilini hatırlatacak bir oğlanla hiç mi hiç. Bu açıdan "hatırlamak" kelimesi pek yerinde değildi. Julia yaza dair bazı şeyleri hatırlıyordu, ama her şeyi değil. Muhtemelen Alex'i de hatırlıyordu. Ama nereye kadar? Hangi ana kadar? Ona bunu sormuyorduk. Bunu böyle bırakmak bize daha iyi gibi geliyordu.

Ralph tekrar gelmedi. Anlaşılan yeterince rahatlamıştı ve "yağ tabakası"nı aldırma işini rafa kaldırmıştı. Bu aslında elverişliydi. Belki de hastalığın daha fazla zamana ihtiyacı vardı.

Yeni yılın başında tekrar bir gala davetiyesi aldık. Bu sefer Çehov'un *Martı*'sıydı. Gitmedik. Pasif bir cesaret kırma politikası izliyorduk. Bizimle Meier ailesi arasındaki mesafeyi mümkün olduğu kadar açıyorduk. Burada bilinçli olarak "biz" diyorum – Caroline de benim gibi düşünüyordu.

Dışarıda bir yemek sırasındaydı. *Martı*'nın galasının davetiyesinin posta kutusuna düşmesinden birkaç gün sonra. Uzun süre sonra tekrar birlikte dışarıda yemeğe çıkmıştık. İkinci şişe şarapta fırsatı yakaladım.

"Biliyor musun neden o galaya gitmek istemiyorum?" diye sordum Caroline'e.

"Çünkü tiyatro senin kalbini sıkıştırıyor" diye güldü karım ve kadehini benimkine tokuşturdu.

"Hayır, bu başka bir şey. Bunu önce sana anlatmak istemedim. Kendiliğinden biter zannettim. Ama böyle olmadı. Hâlâ devam ediyor."

Doğruydu. Judith beni birkaç kez daha aramaya çalışmıştı, fakat ne zaman onun adını cebimin ekranında görsem, aramayı reddediyordum. Telesekretere mesaj bıraktığında aramıyordum. Asistanıma talimat vermiştim ki muayenehaneyi arayıp bana ulaşmayı denediğinde, telefonu bana bağlamasın. Bunu hakikaten de birkaç kez yapmıştı. Asistanım bir hastayla meşgul olduğumu söylemişti. Onu sonra arayacağımı. Ama sonra aramamıştım.

Birkaç kere de evden denemişti. İki sefer de Caroline çıkmıştı telefona. Karımın verdiği cevaplardan Judith olduğunu duyuyordum. “Hayır, idare ediyor... Son zamanlarda daha iyi...” “*Ben yokum!*” diye işaret ediyordum Caroline’e ve konuşma bitene kadar da mümkün olduğu kadar sessiz duruyordum.

“Galaya gitmek istemiyorum, çünkü orada Judith’le karşılaşmak da istemiyorum” dedim. “Bilmiyorum sen fark ettin mi, ama o kadın benden bir şey istiyor. Daha o zaman da, yazlıkta. Bir şey denedi... Benden bariz hoşlanıyordu. Normal hoşlanmaktan daha çok hoşlanmayı kastediyorum.”

Karıma baktım. Bu itirafa şaşırmış gibi gözükmüyordu. Tersine. Daha ziyade eğlenmiş gibiydi. Dudaklarında bir gülümseme belirmişti.

“Neye gülüyorsun?” dedim. “Fark etmiş miydin peki? Judith benim peşimdeydi, yemin ederim.”

“Marc... Gülesim var. Sana. Beni yanlış anlama, seninle dalga geçmek değil amacım, ama bana kalırsa, sen çok çabuk bir kadının senden hoşlandığını düşünüyorsun. Sana biraz cilve yaparsa veya hizmet ederse tamam. Benim de dikkatimi çekti yazlıkta, ama bence Judith bunu bütün erkeklerle yapan bir tip. Biraz güvensiz, bütün erkeklerin hoşuna gitmeye çalışan bir tip.”

İnkâr etmeyeceğim, Caroline’in tepkisi beni öncelikle hayal kırıklığına uğrattı. Her şey ona masum bir flört gibi gel-

mişti. Hiçbir şeyin farkına varmamıştı. “Bu kadar da basitmiş demek” diye düşündüm.

“Beni düzenli olarak cepten arıyor, Caroline. Beni özlediğini söylüyor. Beni yine görmek istediğini.”

Caroline gülererek başını salladı ve şarabından büyük bir yudum aldı.

“Aman Marc, o sadece biraz ilgi isteyen bir kadın. Yanımda Ralph gibi dangalak bir kabadayı olsaydı ben de böyle olurum. Olay bu. İlgi. Doktorun ilgisi. Belki de bunu istiyordur. Belki de senin tarafından *muayene edilmek* istiyordur.”

“Caroline...”

“Üzgünüm seni rüyandan uyandırdığım için, ama bunu sen istedin. Bu Judith bütün erkeklere böyle yapıyor. Stanley’ye nasıl davrandığını da gördüm. Biraz kıkırdama, biraz ellerini saçlarında gezdirme, sözde düşüncelere dalmış ayaklarında dalış tahtasının üzerinde oturma – bütün bilindik kadın numaraları. Senin bunlara bu kadar çabuk kanman beni şaşırttı doğrusu. Bu arada, onda senden daha çok başarı yakaladı.”

Gözlerimi ona diktim.

“Niye bakıyorsun? Of Marc, bazen çok saf oluyorsun! Bütün kadınların etrafında döndüğünü sanıyorsun, ama Judith gibi biri ne yaptığını gayet iyi bilir. Bunu sana bir keresinde anlatmak istedim, ama sonra yine unuttum. Şimdi sen konuyu açtın. Her neyse, olay bir öğlen havuz başında oldu. Siz köye inmiştiniz. Ralph, sen ve çocuklar. Emmanuelle kendini iyi hissetmiyordu ve perdeleri kapatmış içeride yatıyordu. Hep bir şeyler olduğu fark ediliyordu, ikisi arasında bir elektrik. Bir noktada yukarıya içecek bir şeyler almaya çıktım. Ve mutfak penceresinden baktığımda onları gördüm. Judith şezlongunda yatıyordu ve Stanley üzerine eğilmişti. Yüzünden başladı ve sonra vücudunun her yerini yaladı, Marc. Yani gerçekten her yerini. Dışarıdaki merdivenden inerken bariz duyulacak şe-

kilde bardakları salladım. Tekrar derli toplu kendi şezlonglarında uzanmışlardı. Ama gördüm. Stanley'nin mayosunu gördüm. Sanırım sana ne gördüğümü açıklamama gerek yok. Ve hakikaten hemen sonrasında da suya girdi.”

Martı'nın galasından yaklaşık bir ay sonra, gazetenin sanat sayfasında ufak bir haber okudum:

Martı oyununun gösterimleri,
başrol oyuncusunun hastalığı nedeniyle iptal

Haber on satırdan fazla değildi. “(...) Ralph Meier (...) bir sonraki duyuruya kadar iptal.” Hangi hastalık olduğu belirtilmiyordu. Telefon elimde duruyordum, ama sonra beklemenin daha iyi olacağına karar verdim.

Judith bir sonraki gün aradı.

“Geçen hafta hastaneye yattı” dedi. Hastanenin adını söyledi. Biyopsiyi yolladığım *–yollamadığım–* hastaneydi.

Cep telefonumu kulağıma yapıştırdım. Muayenehanemdeki çalışma masamın üzerinde oturuyordum. Bir sonraki hasta *–hatta günün son hastasıydı–* bir saat sonra gelecekti. Bu sefer ekranda onun adını görünce hemen açtım.

Birkaç genel soru sordum. Belirtiler hakkında. Muhtemel tedavi hakkında. Cevapları önceki teşhisimi doğruluyordu. Ralph'ın vücudu uzun süre direnmişti *–normalden uzun–* ama artık durduramıyordu. Hastalık birkaç evreyi atlamıştı. Daha tedavinin başarılı olma şansı olan evreleri. Siperleri düşündüm. Sıra sıra birbiriyle bağlantılı olan siperler, birer birer yıkılan. Judith biyopsiyi sormadığı için ben günde me getirdim.

“Bu garip” dedim. “O zaman hiçbir şey bulunmamıştı.”

“Marc?”

“Efendim?”

“Sen nasılsın?”

Masamın karşısındaki saate bir göz attım. Bir sonraki hastama hâlâ elli dokuz dakika vardı. “İdare eder” dedim.

Hattın diğer ucunda iç çektiğini duyuyordum. “Beni bir daha aramadın. Sana mesaj bırakınca bana geri dönmüyorsun.”

Kısa bir sessizlik yarattım. Bu sessizlikte biyopsiyi düşündüm, içinde Ralph’ın üst bacağından kanlı et parçası olan, çöp kutusuna attığım cam kabı.

“Bayağı meşguldüm” dedim. “Ve bir de tabii Julia’nın bütün sıkıntısı. Hayatımızı tekrar biraz rayına oturtmaya çalışıyoruz, ama bu o kadar da kolay değil.”

Bu kelimeleri birbiri ardına dizip cümleler kuran gerçekten ben miydim? Muayenehamende tek başıma oturuyor olmam ve Judith’in yüzümü görmüyor olması işi az çok kolaylaştırıyordu. Odaklanmak için bir de gözlerimi kapatıyordum.

“Seni tekrar görmek hoşuma gider” dedim.

Kontağımız yeniden böyle başladı. Caroline’e gerçeği söylüyordum. “Judith Meier’la bir kahve içeceğim” diyordum. “Ralph’ın hastalığı onu bayağı sarsmış.” İlk başta kafelerde buluşuyorduk, sonraları daha çok onun evinde. Artık pek fazla hastam kalmamıştı, arada kolay kolay bir saat veya daha fazla kaçabiliyordum. Ya da randevularımın bitmesini bekliyordum. Alex ve Thomas daha okulda oluyordu. Hiç güzelleme yapmak istemiyorum. Genellikle hızlı oluyordu, hatta çoğu zaman yatak odasına bile varamıyorduk. Sonrasında bazen Ralph’ı hastanede ziyarete gidiyorduk. İlk ameliyat istenilen sonucu vermemişti, ikincisi “Çok az iyileşme umudu vaat ediyordu” tedavi eden uzmanlara göre. Alternatif tedaviler öneriliyordu. Daha ağır tedaviler. Bunlar için hastanede mi kalmak istiyordu, yoksa her gün ev ile hastane arasında gidip gelmek mi istiyordu kendi seçebilirdi.

“Belki de evde olmayı tercih edersin” dedi Judith. “Seni her gün arabayla getirebilirim.”

Bunu söylerken bana bakmıyordu. Yatağın yanındaki bir sandalyede oturuyordu, eli örtünün üzerinde, kocasının elinin yakınındaydı.

“Bir yandan evde kendini daha rahat hissedersin” dedim. “Ama çok ağır olabilir. Özellikle de geceleri. Hastanede her şey el altında.”

Bir ara çözüme karar verildi. Ralph hafta sonları eve gidecekti ve hafta içleri hastanede kalacaktı. Haftada bir ila iki kez Judith’in evinde kahve içmeye devam ettim.

Bilmiyorum, Ralph’ın genel afallamış halinden miydi, ameliyattan mı, ilaçlardan mı yoksa genellikle son derece tatsız olan tedavilerden mi, ama benim geçen seneki muayenemi hiç gündeme getirmedi. Ziyaretlerimizden birinde, Caroline hastanenin büfesinden birkaç dergi almak için odadan çıktığında fırsatı yakaladım.

“Böyle bir hastalığın ilerleyiş şekli garip” dedim. “Bir yağ tabakasını incelettiriyorsun ve hiçbir şeyin çıkmıyor, fakat birkaç ay sonra işler tersine dönüyor.”

Sandalyemi Ralph’ın yatağına yaklaştırmıştım, ama yine de neden bahsettiğimi anlamadığı izlenimine kapıldım.

“Bir keresinde kalp krizi geçirdiğini düşünen bir hastam vardı” dedim. “Panik halinde muayenehaneme geldi. Bütün belirtilerle. Göğsünde ağrı, kuru ağız, terli avuçlar. Nabzını ölçtüğümde iki yüzü geçiyordu. Stetoskopla dinledim. ‘Dün fondü yemiş olabilir misiniz?’ diye sordum. Hasta bana şaşkınlıktan fal taşı gibi açılmış gözlerle baktı. ‘Bunu nasıl bildiniz doktor?’ diye sordu. ‘Ve muhtemelen onun yanında da bayağı bir beyaz şarap içtiniz?’ dedim bir de. Sonra da ona açıkladım. Sıcak erimiş peynir, buz gibi beyaz şarap. Midenin altında pıhtılaşp sindirilemeyen sert bir topağa dönüşür. Çoğunlukla daha gece yarısı acil servise giderler, ama bu hasta sabah dokuzda benim kapıma gelmişti.”

Ralph bir an için gözlerini kapamıştı, ama sonra yine açtı.

“Ama esas olay şimdi başlıyor” dedim. “Hastayı eve yolladım. Tabii tamamen rahatlamış bir şekilde. Ve iki hafta sonra hakikaten kalp krizinden öldü. Tamamen şans eseri! Bunu eğer bir senaryoda kullansan, bir kitap veya filmde, kimse inanmaz. Ama bu gerçektir. Fondü ve kalp krizinin birbiriyle hiç alakası yoktu.”

“Buna şanssızlık diyoruz” dedi Ralph ve hafifçe gülümse-di. Örtülerin altındaki vücudunun şekline baktım. Hâlâ aynı vücuttu, ama yer yer biraz sarkmış gibi gözüküyordu. Daha çok bir parti balonuna benziyordu, doğum gününün ertesi yarını sönmüş bir balon.

“Hakikaten” dedim. “Kötü bir şanssızlık.”

Bu arada Julia biraz daha iyiydi. En azından bizim izlenimimiz buydu. Gittikçe daha sık arkadaşlarını eve getirir oldu, masada bazen biz sormadan okulda olan şeyleri anlatıyordu ve artık gülüyordu. Hâlâ tereddütlü bir gülüştü, fakat yine de gülüyordu. Bazı günler de tersine yine uzun uzun, tek başına odasında kalıyordu.

“Yaşının gereği ne de olsa” dedim.

“Bana kalırsa, bu aslında en zor kısmı” dedi Caroline. “Bunu hiçbir zaman bilemeyeceğiz. Ne yaşından dolayı ve ne diğer... diğerinden dolayı.”

Bazen Julia’nın yüzünü inceliyordum, onun beni görmediğini düşündüğüm zamanlarda. Gözlerini. Bakışlarını. Daha bir sene öncesine göre *farklıydı*. Daha üzgün değil de, daha ciddi. Daha içedönük, dedikleri gibi. Caroline haklıydı. Ben de bilmiyordum; acaba bu onun olgunlaşmasından mı kaynaklanıyordu, yoksa –o hatırlamadığı– kumsaldaki olaylardan mı?

O yaz tatilinde Amerika'ya gittik. “*Değişiklik olsun*” diye düşündük. Deniz (veya havuz) tatilinden farklı olsun. Tatilden ziyade seyahat. Dikkat çekici bir sürü şey, yeni izlenimler ve çok az düşünecek (endişelenecek, uykusuz kalacak) zaman olacak bir seyahat.

Bir seyahat Julia'yı belki iyileştirmezdi, ama iyileştirici bir etkisi olurdu. Böyle düşünüyorduk. Temizleyici. Arındırıcı. Belki de seyahatten sonra yeni bir sayfa açılabilirdi.

Chicago'dan başladık. Asansörle Sears Kulesi'nin en üst katına çıkıp şehre ve Michigan Gölü'ne baktık. Çift katlı otobüsle bir tur yaptık. Starbucks'ta kahvaltı ettik. Akşamları Julia'nın en sevdiği yemeklerin olduğu restoranlarda yedik. İtalyan. Makarna. Ama masada da iPod'unun beyaz kulaklıkları kulağındaydı. Kendini etrafına tamamen kapatmıyordu. Ravioli önüne konulup garson üzerine rendelenmiş peynir döktüğünde minnettar bir şekilde gülümsüyordu. Başını Caroline'in omzuna dayayıp, annesinin alt kolunu okşuyordu. Sadece pek konuşmuyordu. Bazen iPod'unda çalan bir şarkıyı mırıldanıyordu. Normalde olsa bir şey söylerdik. “Şimdi yemekteyiz Julia. Birazdan tekrar müzik dinleyebilirsin.” Ama bir şey söylemiyorduk. “Ne istiyorsa onu yapmalı” diye düşünüyorduk. “Belli ki yeni bir sayfa açmak için henüz çok erken.”

Kiralık arabamız Chevrolet Malibu ile batıya doğru gittik. Etrafın gittikçe çoraklaştığını ve boşaldığını gördük. Lisa

ilk kovboyu ve bizonu gördüğünde arka koltuktan heyecanlı çığlıklar attı. İletişim kurmak için bağırmanın gerekiyordu. “Bak Julia” diye bağırıyorduk. “O çıplak kayanın üstünde. Bir akbaba.” O zaman tek kulaklığını çıkarıyordu. “Ne dedin?” “Bir akbaba. Orada. Hayır, gitmiş bile.” Badlands Milli Parkı’nda, çingiraklıyılan olabileceğine dair uyarıcı tabelalar gördük. Rushmore Dağı’nda kayalıklara yontulmuş dört Amerikan başkanının suratlarının resmini çektik. Yani Lisa resimleri çekti, çünkü kamerayı ona vermiştik. Ben hiç fotoğraf çekecek kadar sabırlı olmadım. Caroline çocuklar küçükken fotoğraf çekerti, ama o da sonradan bırakmıştı. Lisa’nın gerçekten hoşuna gidiyordu, daha dokuz yaşında başlamıştı. İlk başlarda tatillerde özellikle kelebeklerin ve çiçeklerin resimlerini çekerti, ama sonradan ailemiz de resimlere gittikçe daha çok dahil olmaya başladı.

Julia elinden geleni yapıyordu. Her resim için yüzüne bir gülümseme konduruyordu. Adeta hüzünlü olduğu için suçlu hissediyormuş gibi. Birkaç günlüğüne bir ahşap kulübe tuttuğumuz Custer Milli Parkı’nda resmen özür diledi. “Kusura bakmayın” dedi. “Sanırım pek eğlenceli değilim.” Kulübenin dışında oturuyorduk, bifteklerin ve hamburgerlerin cızırdadığı mangalın yanındaki piknik masasında. “Saçmalama Julia” dedi Caroline. “Sen en tatlı ve güzel kızımızsın. Sen canın ne istiyorsa onu yap. Tatilin amacı bu.”

Lisa mangalın yanında durmuş, etleri çeviriyordu. “Peki ben?” diye seslendi. “Ben de en tatlı ve en güzel miyim?”

“Tabii ki” dedi Caroline. “Sen de. İkiniz de. İkiniz beraber, benim sahip olduğum en güzel şeylersiniz.”

Karıma baktım. Altdudağını ısırdı ve gözlerini ovuşturdu. Biraz sonra ayağa kalktı. “İçeride daha şarap var mı diye bakacağım” dedi.

“Burada daha şarap var anne!” diye seslendi Lisa. “Masa’nın üstünde duruyor işte!”

Deadwood'da Jakes'te yedik, Kevin Costner'ın restoranı. Bütün yemek boyunca bir köşede bir piyanist çalıyordu. Bu yüzden sohbet etmek neredeyse imkânsızdı. Julia'nın kulaklıkları kulağındaydı. Yemeğinden iki lokma aldı ve tabağını ittirdi. Cody'de bir rodeoya gittik. Yellowstone Milli Parkı'nda daha çok bizonlar ve geyikler gördük. Birçok arabanın, dar bir yolun kenarında durduğu bir yerde, arabadan indik. Dürbünü olan insanlar derenin diğer yanındaki bir tepeyi gösteriyorlardı. "Bir ayı" dedi bir adam. "Ama biraz önce ağaçların arkasında kayboldu." Old Faithful'da park ettik, her eli dakikada bir beyaz köpüklü suyunu havaya fişkırtan geyzerde. "Oooooo!" diye seslendi Lisa bu gerçekleştiğinde. Julia gülümsedi ve başını iPod'unda çalan müzikle birlikte oynattı.

Güneye doğru yöneldik. İlk Kızılderilileri gördük. Monument Valley'yi gezdik ve neredeyse ıssız bir park yerinde durduk. Amerikan bayrağının asılı olduğu, gümüş rengi bir karavanda Kızılderili hediyelik eşyaları satılıyordu. "Dışarıya çıkıp bir bakmak istemiyor musun?" diye sordu Caroline arka koltukta oturan Julia'ya. Ama Julia başını salladı ve gözlerini ovuşturdu. "Ben de sizin yanınızda oturayım mı?" diye sordu Caroline.

Kayenta'da Navajo Kızılderililerinin yaşadığı alanda hiçbir yerde alkol satılmadığını öğrendik. Yemeğin yanında da yoktu, süpermarkette de. "Sanki İran" dedi Caroline ve kolasından bir yudum aldı. "Amerika'nın ortasında."

Grand Canyon'daki ilk manzara noktasında, Julia ağlamaya başladı. O anda onunla baş başaydım. Caroline ve Lisa az önce tuğladan tuvalet binasına girmişlerdi. Kenarda duruyorduk, çit olmayan mükemmel bir noktada, büyük turist gruplarından uzakta. "Şuraya bak" dedim ve bir yırtıcı kuşu gösterdim. Muhtemelen kartal olan kuş, kanatlarını oynatmadan sessizce, hepi topu beş metre ötemizden teğet geçti. "Arabaya geri dönmek ister misin?" diye sordum. Yana bak-

tım ve ancak o zaman Julia'nın kulaklıklarını çıkarmış olduğunu gördüm. Ses çıkarmıyordu, gözyaşları gözlerinden yanaklarına doğru akıyordu.

“Artık her şeyin ne kadar güzel olduğunu göremiyorum” dedi.

Sırtımdan doğru soğuk bir titreme geldiğini hissettim. Ona doğru bir adım attım ve elimi ona uzattım. Bunu çok dikkatli yaptım, sadece onun bileğini tutmayı denedim. Yaklaşık sekiz ay önce onu en son muayene ettiğimden beri, benimle her tür fiziksel temastan mümkün olduğu kadar kaçınıyordu. Bir süre sonra kendiliğinden geçeceğini sanmıştım ama geçmedi. Ona elimi her uzattığımda hemen benden uzaklaşıyordu. Bu seyahat boyunca henüz tek bir kez bile birbirimize dokunmamıştık. “Buna mecbur değilsin” dedim. “Güzel bulmaya mecbur değilsin.”

Elini tuttum. Bir an için öyle durduk. Sonra aşağıya doğru baktı, babasının elini tutan eline ve sallayarak elini ondan kurtardı. Arkasını döndü ve patikadan tuvalet binasında doğru yürüdü. O anda Caroline ile Lisa dışarı çıkıyordu. Annesini gördüğünde Julia adımlarını hızlandırdı. Son kısmı koştu. Sonra kendini Caroline'in kollarına attı.

O gece Williams'ta kalıyorduk, meşhur *Route 66* üzerindeki kasabalardan biriydi. Bir Meksika restoranının terasında yedik. Caroline ve ben margarita içtik. Başlangıçlar sırasında gitarlı bir kovboy geldi. Kovboy ilk şarkısını söylemeye başladığında Julia'ya baktım. Julia'nın *enchilada*'sı daha dokunulmamış, tabağında duruyordu. Kulaklıklarını çıkarmış kovboya bakıyordu. Gözlerinde bu öğlen Grand Canyon'a baktıkları ifadeyi gördüm.

Otel bir tren yolunun kenarındaydı. Karanlıkta uyanık yattarken, her yarım saatte bir geçen yük trenlerini dinliyordum. Daha uzaklardayken geldiklerini duyuyordunuz. Önce düdük öttürüyorlardı. Ağlamaklı bir sest, bir baykuşun veya

gece kaybolmuş bir hayvanın seslenmesi gibi. Sonu gelmez yük trenleriydi bunlar. Vagonları saymaya çalışıyordum, fakat bir sonraki her trenin yarısında saymayı unutuyordum. Grand Canyon'ı ve şarkı söyleyen kovboyu düşünüyordum. Julia'nın ağlamasını ve az önce Meksika restoranında gözlemindeki ifadeyi.

"Marc?" Caroline'in elini boynumda hissettim. "Ne oldu?"

"Hâlâ uyanık mısın? Tekrar uyumaya çalış."

Caroline'in eli o an yüzüme ulaşmış, parmakları yanaklarımı yokluyordu. "Marc, ne oldu?"

Sesimin normal çıkması için önce boğazımı temizledim. "Hiçbir şey yok. Yatmış, trenleri dinliyorum. Dinle, bak yine geliyor bir tane..."

Caroline arkamdan bana yaslandı. Bir kolunu başımın altına koydu ve diğer koluyla göğsümü sardı. "Üzülmemelisin. Yani tabii ki üzülebilirsin. Ben de üzgünüm. Ama gördün mü, artık iPod hep kulaklarında değil. Artık etrafına bakmaya başladı. Biraz önce restoranda. Bir şeyler gerçekten değişiyor Marc."

"*Buna hiç inanmıyorum*" demek istedim. Ama bunu yapmadım. Bir süre için kıpırdamadan yattım ve vagonları saydım. "Sanırım şimdi artık uyuyabilirim" dedim.

Las Vegas'ta gündüzleri daha çok Hotel Tropicana'nın havuzlarından birinin şezlonglarında uzandık. Caroline ve ben biraz daha margarita içtik. *Happy hour* denilen zamanda bazen arka arkaya dört tane ısmarlıyorduk. Oyun makinelerine birkaç bozuk dolar atıyorduk. Akşamları kumarhanelerin önünden geçen ışıklandırılmış caddelerde geziniyorduk. Bellagio Otelinin önünde müzik eşliğinde su balesi yapan fiskekiyelere bakıyorduk. O vakitte margaritalar mideye inmiş oluyordu. Kafamdaki zonklamaları dinlerken, artık yanımdaki büyük kızıma bakmaya cesaret edemiyordum. Caroline Julia'nın elini tutuyordu. Lisa fiskiyenin her hareketinde,

“Oo!” ve “Aa!” deyip fotoğraf çekiyordu. Hepimiz için bir büfeden buz ve kola aldım, ama dilimin kuruluğu koladan sonra da geçmemişti.

“Belki de başka bir şeyler yapmalıyız” dedi Caroline yatakta yatarken. Kızların bizimkinin yanında kendi odaları vardı. Televizyonda bir poker turnuvasına bakıyordum.

“Ne gibi?” dedim ve minibardan aldığım bir küçük kutu Budweiser’ı tek dikişte içtim.

“Sakin bir şeyler” dedi Caroline. “Belki de bu seyahati yanlış düşündük. Belki de onun için birden çok fazla yeni izlenim oldu.”

Birdenbire gözlerimin battığını hissettim. “Lanet olsun” dedim.

“Marc! Bütün gün içmek dışında bir şey düşünemiyor musun? Kızımız söz konusu. Onun üzüntüsü. Bizimkisi değil.”

“Ne?” dedim, planladığımdan çok daha yüksek sesle. Yüzümdeki gözyaşlarını sildim. “Kim içiyor burada? Sen de margaritaları içmeyi çok iyi biliyorsun. Hem de hiç kaldırmazken. Hem de hiç! Kendini bir görmelisin. Ve duymalısın! O yapmacık neşeli ton. Bu öğleden sonra yine şezlongunda oturup kıkırdarken patlamış mısır kabını düşürünce Lisa bana göz kırptı. Yani Julia hiçbir şey söylemiyor ama, onun için annesini bütün gün körkütük sarhoş görmenin hoş bir görüntü olduğunu mu sanıyorsun?”

“Ben mi? Körkütük sarhoş mu? Marc, sen gerçekten ne söylediğini bilmiyorsun. Julia yeterince büyük, annesinin birkaç kadeh içtikten sonra bazen neşelendiğini tabii ki anlıyor. Yoksa zaten bütün gün benim yanımda durup benim elimi tutmazdı. Senin durumun ise farklı. Sen içince kişiliğin değişiyor. O zaman da senden gerçekten korkuyor.”

Akciğerlerimdeki havanın yok olduğunu hissediyordum, adeta göğüs kafesim bir seferde vakumla emiliyormuş gibi. “Eğer benden korkuyorsa bunun sorumlusu sensin!” Ya-

taktan kalktım ve boş bira kutusunu duvara fırlattım. “Çünkü onun için iyi anneyi oynamak dışında bir şey düşünemiyorsun. Tecavüze uğramış kızına tamamen anlayış gösteren iyi anne. Geçen yaz eve kaçta gelmesi gerektiği konusunda ki sonsuz dırdırın yüzünden sana tahammül edemediğini sen de benim kadar iyi biliyorsun. Beni her zaman senden daha çok sevdiğini biliyorsun. Kahretsin, bu davranışların midemi bulandırıyor. Bazen zavallı tecavüze uğramış kızıcığına karşın tekrar annecik oynamanın seni kalben mutlu ettiğini düşünüyorum. Ama o artık ufak bir kız değil Caroline. Ona yardımcı olmuyorsun annecik oynayarak. Onu sadece kendi batığında daha derinlere sürüklüyorsun!”

Duvara vuruluyordu. İkimiz de aynı anda ellerimizi ağzımıza götürdük ve birbirimize korkuyla baktık.

Lisa’nın “Susun!” diye seslendiğini duyduk. “Böyle uyumamız mümkün değil.”

Son hafta, Pasifik kıyısındaki Santa Barbara’nın banliyösü La Goleta’da bir daire kiraladık. İskelede ıstakoz yedik. Lisa tahta masalara konup yemek kalıntılarını arsızca kappan dev martı ve albatrosların fotoğrafını çekti. Mağazaları gezdik. Julia bir bluz aldı. Sonra birkaç çift Nike aldı. Annesinin elinden tutup bilmem kaçınıcı butiğe girdiğinde, bazen dışarıda bekliyordum.

Ara sıra da gülüyordu. Gittikçe daha sık. Artık gerçek gülme idi bunlar. Dairemizde uzun uzun aynanın önünde durup bize yeni aldıklarını gösteriyordu. “Peki, gerçekten güzel duruyor mu?” diye soruyordu. “Omuzları biraz fazla dar değil mi?”

Lisa, Julia’nın dairenin balkonunda yeni giysilerinden biriyle poz verirken fotoğrafını çekti. Bir bacağını kaldırmış topuğuyla küpeşteye dayanıyordu. Yeni güneş gözlüğünü takıp saçının arkasına doğru koydu. Lisa çömelmiş, kamerayı sol gözüne yapıştırmıştı. “Şimdi de güneşe doğru bak” dedi. “Ve

şimdi de yine bana doğru bak... Evet öyle... O bakış... Öyle bakmaya devam et.”

Tatilin sonuna yaklaşırken, kumsala yakın, palmiyeler ve kaktüsler ekili bir verandada tekrar Meksika yemeği yedik.

“Margarita ahır mısın?” diye sordum Caroline’e.

“Bir tane olabilir” diye cevap verdi karım ve bana göz kırptı.

Sonra şehrin ana caddesinde bir geçit töreni gerçekleşti. Kızlarımız daha iyi görebilmek için kalabalığa karışırken biz biraz arkada, kaldırımda kaldık, onları tek saniye bile gözden kaçırmadan.

“Evet, hakikaten yanlış düşünmüşüz” dedim.

Karım başını yana eğip omzuma yasladı. Onun sıcaklığını yanağımda hissettim.

“Evet” dedi.

Eve döndükten birkaç hafta sonra bir pazar günü, Lisa'nın Amerika'da çektiği fotoğraflara baktım. İlk önce kameradakileri dizüstü bilgisayarımın sabit diskine aktardım. Sondan başa doğru ilerliyordum, önce en son çekilen fotoğraflar, derken yavaş yavaş seyahatimizin başına doğru.

İtiraf etmeliyim ki tersine ilerlemem sebepsiz değildi. Bir şeylerden korkuyordum. Kendime itiraf edemesem de, ilk başlardaki fotoğraflardan korkuyordum. Daha doğrusu, Julia Grand Canyon'da ağladığı zaman çekilen fotoğraflardan.

Las Vegas'ın Strip'indeki ışıklandırılmış kumarhanelerin fotoğraflarını hızlıca geçtim. Bir fotoğrafta Williams'taki Meksika restoranında şarkı söyleyen kovboy vardı. Caroline ve benim margaritalarımızı pipetlerle içerken, fotoğrafçıya neşeyle el salladığımız fotoğraflar vardı. Bir sonraki fotoğrafta Julia doğrudan kameraya bakıyordu. Görmekten korktuğum şeyi gördüm. Ama bir şey daha gördüm. Yazlıktaki olaylardan önce Julia daha farklı bakıyordu. Masum. *"Zarar görmemiş"* diye kendimi hemen düzelttim. Kızımın zarar görmüş bakışına öylece bakıp, hiçbir şey düşünmemeye çalışıyordum. Bir şey düşündüğüm anda kaybolacağımı biliyordum.

Gözlerimi kapattım ve parmak uçlarımla gözkapaklarıma bastırdım. Yarım dakika, belki daha uzun. Sonra yine gözlerimi açtım. Tekrar baktım. Ve o an başka bir şey gördüm. Bunu görmemek imkânsızdı.

Julia zaten hep güzel bir kızdı. Masum, güzel bir kızdı gerçekten; bazı yetişkin erkeklerin ona bakmak için kafasını çevirdiği bir kız. Ama Meksika restoranının terasında masum olmaktan çok uzak bakıyordu. Kızımın gözlerinde gördüğüm, hüznünlü bir bakış bile değildi. Ciddi bir bakıştı. Julia şimdi on dört yaşındaydı. Artık kameraya bir kız olarak bakmıyordu, genç bir kadın olarak bakıyordu. Gözleri bir şeyler görmüş bir genç kadın. Bir şeyler *bilen*. Bu, onu güzelleştirmişti. Sıradan güzel bir kızdan, göz kamaştırıcı bir güzele dönüşmüştü.

Daha geriye doğru tıkladım. Kaktüslü, boş, kurak yerler gördüm. Benzin istasyonları ve Burger Kingler. Sonu gelmez yük trenleri. Caroline, Julia ve benim Grand Canyon'daki manzara noktasındaki piknik masasında bir fotoğrafımız vardı. Bunun Julia ağlamadan biraz önce çekilmiş olması lazımdı. "*Artık her şeyin ne kadar güzel olduğunu göremiyorum*" demişti. Ama yüzünde Williams'taki terasta nihai şeklini alan değişikliğin ilk izlerini gördüm. Biraz daha geride, Rushmore Dağı'nda kayalıklara yontulmuş başkanların önünde poz verirken kameraya adeta bir şeyler arar gibi bakmıştı. "Belki de kendini arıyordu" diye düşündüm şimdi.

Fotoğraf serisi Chicago'nun gökdelenleriyle son buluyordu – Sears Kulesi'nden Michigan Gölü manzarası. En azından orası gibi geldi bana. Ama fazlası da vardı. Schiphol'deki kalkış zamanlarını gösteren ekranın bizim gideceğimiz yere odaklanmış (KL 0611 – CHICAGO – 11.35 – C14) fotoğrafından sonra birden bir çiçek resmi belirdi. Belirsiz bir çiçektir, hemen adını çıkarabildiğim bir çiçek değildi. Çok yakından çekilmişti. Bilgisayar ekranının altında bunun altmış dokuzuncu fotoğraf olduğunu gördüm. Başa gidene kadar daha altmış sekiz fotoğraf vardı... Tekrar tıkladım – beyaz bir duvarın üstünde bir kelebek ve ardından bir ineğin portresi. Kahverengi bir ineği, burnunda bakırdan kalın bir halka olan.

Daha geriye doğru tıklamadan biliyordum. Nefes alışım-
dan hissediyordum. Binden fazla resimlik hafızası olan bir
kameraydı. Lisa, Amerika'da en az üç yüz fotoğraf çekmişti.
Ve bir önceki tatilimizde de altmış dokuz. Yazlıkta. Ve belli ki
iki yaz tatilinin arasındaki bütün bir yıldan tek bir fotoğraf
bile yoktu.

Birkaç kare sonra kendi suratımı gördüm, kahvaltı ma-
sasında. Dağdaki oteldeki kahvaltı masası. O sabah aynada
kendi ameliyat ettiğim yarı açık, kanı çekilmiş gözüm. Kısa
bir an için, daha geriye tıklayıp tıklamama konusunda tered-
düt ettim. Bunlar hiç görmek istemediğim fotoğraflardı. Ya
da daha doğrusunu söylemek gerekirse *varlığını inkâr etti-
ğim* fotoğraflar. Onlara bakmayı hiç istemezdim – daha son-
ra ne olacağını bildiğin için asla sıradan olmayacak, sıradan
tatil fotoğrafları. *Gamsız* tatil fotoğrafları, dendiği gibi henüz
havada daha hiç bulut yokken. On üç yaşındaki kızın bir ha-
vuzda şişme yeşil bir timsahın üzerinde. *Gülen* kızın, o za-
manlar hâlâ gülen.

Ama Amerika'daki fotoğraflarda gördüklerimden ötürü, ar-
tık her şey farklıydı. Şimdi kendi gözlerimle de bunun doğru
olup olmadığını görmek istiyordum. Acaba Julia bir sene ön-
ce bir kızdı da, artık değil miydi?

Gittikçe daha geriye doğru tıklıyordum. Julia'yı Alex'le bir
şezlongda takılırken gördüm. İkisi de Julia'nın iPod'unun be-
yaz kulaklıklarından birini takmıştı. Ralph'ın bir balığı par-
çalara ayırmasını gördüm. Ralph, Alex ve Thomas pinpon
masasında. Julia ve Alex o uzak kumsallardan birinde, bel-
lerine kadar denizde, Julia kameraya el sallıyor, Alex'in ko-
lu onun belinde. Bir havlunun üzerinde yüzüstü yatmış uyu-
yan Caroline. Bardaklarla dolu bir tepsi ve bir sürahi kırmı-
zı meyve suyuyla poz veren Judith. Kendimi de gördüm. Diz-
lerimin üzerine çökmüş, kumda bir kanal açıyordum. Fotoğ-
rafçıya bakmıyordum bile; o kadar işimle meşguldüm. Son-

ra havuzdaki ıslatmacanın fotoğrafları geldi –Bayan Islak Tişört yarışmasının olduğu öğleden sonra. Julia’nın dalış tahatasında olduğu fotoğraflara daha uzun baktım. Görmüş geçirmiş bir fotomodel pozu takınmıştı ve hortumdan gelen su karnına sıçrarken kısıtılmış gözlerle kameraya bakıyordu. Hakikaten “görmüş geçirmiş” doğru tanımlamaydı. Profesyonel. Ama bu ezberlenmiş bir profesyonellikti. Bir sene önce, dergilerdeki modelleri sadece çok iyi taklit ediyordu. Bir sene sonra artık hiçbir şey yapmıyordu. Fazladan hiçbir şey.

Bir sonraki fotoğrafta kalbim birdenbire çarpmaya başladı. Mutfak penceresinin orada, Judith’in yanında duruyordum. Fotoğrafçıya değil, birbirimize bakıyorduk. Arka planda belli belirsiz bir üçüncü kişi gözüküyordu. Judith’in anesi. Bir beş saniye boyunca işaretparmağım silme düğmesinin üzerinde havada durdu. Sonra bunun iyi bir fikir olmadığına karar verdim. Kim bilir bu fotoğrafları kimler görmüştü. Her halükârda Lisa görmüştü, hatta belki de bunları Julia’yla paylaştığı bilgisayara bile aktarmıştı. Silinmiş bir fotoğraf, muhtemelen aslında çok da fazla bir şey görünmeyen bir fotoğraftan daha çok ilgi çekerdi. Tekrar iyice baktım. Mesafe çok büyüktü. Judith’le benim birbirimize *nasıl* baktığımız belli değildi.

Ağaçtan düşmüş kuşun, karton kutusunda bir fotoğraf vardı. Tamamen köşeye sinmişti, su kabı ile bezin yanına. Bu bir fotoğraftı; görüntü donuktu ama neredeyse kuşun titrediğini *görüyordum*. Sonra anlaşılan gece çadırda çekilmiş fotoğraflar geliyordu, Caroline ve ben uyurken. Muhtemelen bir cep fenerinden gelen ışıktaki Julia parmaklarıyla çadır bezinin üstünde gölgeden şekiller yapıyordu. Bir tavşan. Bir yılan. O ana kadar kendimi tutmayı iyi becermişim, ama birden gözlerimin nemlendiğini hissettim. Hızlıca tıklamaya devam ettim.

Havuzda çekilmiş biraz daha fotoğraf. Julia bacaklarını bükmüş şezlongda. Julia havuzun kenarında. Bir karede bi-

kiniliydi, bir sonrakinde bir havluyu tek omzunun üzerine sarmıştı, sanki havlu değil de bir kıyafetmiş gibi (bir ceket, bir şal). Bu tür fotoğraflardan birkaç tane vardı. Neye baktığımı anlamam biraz zamanımı aldı.

Julia poz veriyordu. Farklı kıyafetlerle poz veriyordu ya da en azından farklı kıyafetlerle poz veriyormuş gibi yapıyordu. Ama hiçbir fotoğrafta kameraya bakmıyordu. Fotoğrafçıya. Lisa'ya.

Julia başka bir yere bakıyordu. Fotoğrafın kadrajının dışında kalan birine.

Artık hızlı hızlı geriye doğru tıklıyordum. Son üç fotoğrafta, poz verdiği kişi de görüntüdeydi. Julia havuzun oradaki duşun altında dururken, o onun için çömelmişti. Bir bacağına kaldırmış, açık bir poz veriyordu. Güneş gözlüğünü ıslak saçlarına takmış, önünde çömelmiş fotoğrafçıya cüretkâr bir şekilde bakıyordu. Fotoğrafçı ise kamerasını yüzüne yapıştırmıştı, bir sonraki iki fotoğrafta olduğu gibi.

Stanley Forbes, kızımı duşun altında fotoğraflarken geniş geniş gülümsüyordu. Sonraki iki fotoğrafta sadece aşırı odaklanmış bir biçimde bakıyordu. Bir tanesinde Julia bikinisinin üstünü indirmiş; sözde utanmış ve ellerini göğüslerinin önüne kapamıştı. Bir başkasında sigara içiyor, dumanını fotoğrafçının yüzüne doğru üflüyordu.

“Lisa, biraz gelebilir misin?”

Küçük kızım bizim odamızdaki yatağın üzerinde bir *South Park* DVD'si seyrediyordu. Susmamı işaret ediyordu, ama sonra yüzümü gördü. Kumandayla görüntüyü duraklattı ve yataktan kalktı.

“Siz burada ne yapıyordunuz?” diye sordum, havuzun oradaki fotoğrafların üzerinden birer birer geçerken. Panik olmuş gibi görünmemek için elimden geleni yapıyordum, ama kendi kalp atışlarımı neredeyse duyabiliyordum.

“Bu Stanley” dedi Lisa.

“Evet, görüyorum. Ama siz ne yapıyordunuz? O ne yapıyordu?”

“Julia’nın fotoğraflarını çekiyordu. Ona kolaylıkla fotomodel olabileceğini söylüyordu. Onun bir dizi fotoğrafını çekip, sonra Amerika’da göstereceğini söyledi. *Vogue*’a demişti sanırım. Benim de fotoğraflarımı çekti.”

Zor nefes alıyordum.

“Ne diyorsun Lisa?”

“Baba ne oldu? Neden öyle bakıyorsun? O benim de bir dolu fotoğrafımı çekti. Moda dergilerinin gittikçe daha çok böyle güzel genç kızlar istediğini söyledi. Emmanuelle’in de böyle başladığını söyledi. İlk olarak onun bir sürü fotoğrafını çektiğini ve ondan sonra meşhur olduğunu.”

“Lisa bana bir bak. Ve şimdi bana yalan söyleme. Nasıl fotoğraflarınızı çekti? Ne tür fotoğraflar?”

“Baba böyle garip davranma. Julia ve ben, Stanley ile Facebook’ta arkadaşız. Ona son fotoğrafları da yolladık. O istedi bunu.”

“Dur bir dakika. Son fotoğraflar mı? Hangi son fotoğraflar?”

“Amerika’dakiler baba. Bize sürekli yeni fotoğraflarımız olup olmadığını soruyor. O yüzden tatil fotoğraflarını ona da yolladık. Tabii ki bizim olduğumuz fotoğrafları. Yani çoğunlukla Julia var, çoğunu ben çektiğim için. Stanley çok meşhur, baba. Biraz sabredersek ikimizin de fotomodel olabileceğini söylüyor. Amerika’da baba. *Amerika’da!*”

Bekledim. Ama çok fazla beklemedim. California'yla saat farkının dokuz saat olduğunu biliyordum. Stanley bana zamanında, yazlıkta numarasını vermişti. Eğer yolum Santa Barbara'nın yakınlarına düşerse kendisini aramamı söylemişti. Birkaç ay önce hakikaten Santa Barbara'nın yakınlarındaydım. Ama o zaman olanlar olmuştu. Julia için de, hepimiz için de film yapımcısıyla iletişim kurmamak bana daha iyi bir fikir gibi gelmişti.

Hollanda saatiyle akşam beşte numarasını çevirdim. Şaşırtmak açısından, Stanley Forbes'u yatağından kaldırmak en iyisiydi.

"Stanley..." Telefonu neredeyse hemen açmıştı ve uykulu olmaktan ne yazık ki çok uzak olduğunu fark ettim.

"Ben Marc" dedim. "Marc Schlosser."

"Marc! Neredesin? Görüşmeyeli çok zaman oldu! Buralarda mısın? Geliyor musun?"

"Fotoğrafları biliyorum Stanley. Kızlarımın çektiğin fotoğraflarını."

Birkaç saniye boyunca sessizlik oldu. Kıtalararası telefon konuşmalarında yaşanan normal sessizliklerden bir nebze daha fazla.

"Ya ne kötü" dedi. "Size sürpriz yapmak istiyorlardı. Özellikle de Julia."

Bunun üzerine ben bir saniye daha uzun sessiz kaldım.

“Marc? Hâlâ orada mısın? Dinle beni, mademki zaten biliyorsun, web siteme bakmalısın. Oraya birkaçını seçip koydum. Havuzun orada çektiğim seriden birkaçını.”

“Seni aslında başka bir şey için arıyorum Stanley. Seni arıyorum, çünkü yaz ortası festivali gecesinde nerede olduğunu bilmek istiyorum. Ralph o kızları tartaklamaya çalıştıktan sonra. Seni sonra bir daha görmedim. Ancak çok sonra, yazlığa geri döndüğünde. O gece kumsalda biraz daha dolandın mı Stanley? Yoksa fotomodellerinden birini mi aramaya gittin?”

Çok hızlı gidiyordum, çok geç fark ettim. Onu böyle doğrudan suçlamamalıyım. Onu fark etmeden kısıvrak yakalamalıyım. Stanley Forbes muğlak fotomodel kariyeri vaatleriyle genç kızların fotoğraflarını çeken yetişkin bir adamdı – “Pis, yaşlı bir adamdı” dediğimi duydum kafamda. Sadece bunun yüzünden, bugün yakalanıp yıllarca hapse konabilirdi.

“Marc lütfen!” dedi. “Benim hakkımda gerçekten böyle bir şey düşünebildiğine inanamıyorum!”

Sessiz kaldım. Ağzından baklayı çıkarmasını bekliyordum. “Belki de bu konuşmayı kaydetmeliyim” diye düşündüm o an.

“Dinle Marc. Anlıyorum, Julia’ya olanlar yüzünden kafan karışık. Ama artık her şey iyi olacak. Julia ve Lisa bana son fotoğrafları yolladılar. Amerika’daki. İkisini de burada bir ajansa yazdırdım bile. Kesinlikle ilgi gösterdiler, ama yeni fotoğraflara, özellikle de Julia’nınkilere tamamen deli oldular. Aralarında birkaç tanesi... Onları gördüğünü varsayıyorum. Julia bir yerde bir restoranın terasında oturuyor. Gözlerindeki o bakış... Havuzdaki fotoğraflarda bir şeyler eksikti. Ama oradaki bakışı... Ve Grand Canyon’daki diğer fotoğrafı. Bakıyor... Nasıl söylesem... Baktığı gibi bakıyor, Marc. Ona birkaç gün önce yazdım. Aslında yeni bir fotoğraf çekimi için buraya gelmeli. Hollanda’da da yapabilirim, ama esas olay ışık. Bu-

radaki ışık farklı. Bunu bir stüdyoda asla yakalayamam. Bana kalırsa size sormaya cesaret edemiyor. Sizin ona izin vermeyeceğinizden korkuyor. Ama benimle emin ellerde, Marc. Ya da siz de birlikte gelin. Sen ya da Caroline. Ya da ikiniz de. Benim buradaki evim yeterince büyük. Tam Pasifik kıyısında değil, ama dalgaların sesi duyuluyor. Ve bir havuzum var. Bu arada bu yaz niye gelmediniz? Buraya yakınmışsınız, kızlarının yolladığı fotoğraflarda gördüm. Santa Barbara'daki geçit töreni var ya? Emmanuelle ve ben de oradaydık.”

Stanley'ye o gece, gece yarısı ile sabahın ikisi arasında tam olarak nerede olduğunu tekrar sormak istedim, ama birden artık buna inancımı kaybettim. Stanley, Grand Canyon'daki ve Williams'taki Meksika restoranının terasındaki fotoğraflardan bahsetmişti. Benimle aynı şeyi görmüştü.

“Peki Lisa?” diye sorduğumu duydum.

“A, evet tabii, Lisa. Tabii ki Lisa'yı da getirirsiniz. Ama aramızda kalsın, onun daha bir yıl kadar beklemesi gerek. O farklı. Daha gerçekten çok küçük. Farklı bir durum diyelim biz.”

Stanley'nin web sitesindeki fotoğraflara teker teker baktım. Büyük kızımın fotoğraflarına. Güzel fotoğraflardı. Özellikle de Julia'nın güneş gözlüğü saçında, düşün altında durduğu... Islak saçının üzerinden sıçrayan damlalarda ufak bir gökkuşağı gözüküyordu.

Başka fotoğraflar da vardı. Sadece Julia'nın değil, başka kızların da. Stanley seriye *Genç Modeller* başlığını vermişti. Jakuzide bir kızın fotoğrafı vardı, dışarıda, arkada palmiyelerin ve kaktüslerin olduğu bir bahçede. Jakuzinin kenarında bir şişe şampanya ve iki kadeh duruyordu. Suda, kızın gövdesini sadece kısmen örten köpükler yüzüyordu. Kız doğrudan kameraya bakıyordu. Bu fotoğraf, ancak fotoğrafçı da jakuzideyse bu açıdan çekilebilirdi.

Emmanuelle'i ancak tekrar bakınca tanıyabildim. Daha genç bir Emmanuelle. Her halükârda şimdikinden genç. "En fazla on beş" diye tahmin ettim.

Web sitesinde daha başka fotoğraf serileri de vardı. Başlıkları *Çöller*, *Su* ve *Seyahatler* olan seriler. Birkaç deve ve piramit resmini tıkladım ve sonra da bir seri günbatımını. *Seyahatler* serisi yerlere ve yıllara ayrılmıştı. Geçen sene yaz tatilini geçirdiğimiz kıyı şeridinin ismini taşıyan bir fotoğraf serisi de vardı. Daha önceden görmüş olduğum birtakım fotoğrafları geçtim – Stanley'nin zamanında bana kamerasının ekranından gösterdiği etraftaki manastır ve şatolar. Bir du-

varda veya bir heykelde poz veren Emmanuelle. Bazı fotoğraflar yeniydi –bir balık pazarında tezgâhtaki ıstakozlar, vatozlar ve karidesler; kumda midyeler ve denizanaları; ekmek kırıntılı bir beyaz masa örtüsü– ve birden kendimi gördüm. Sadece kendimi değil, hepimiz vardık; yazlığın bahçesinde zengince donatılmış bir masada Ralph, Judith, Caroline, Emmanuelle, Alex, Thomas, Judith’in annesi, Julia, Lisa ve ben, fotoğrafçıya bakıyor ve kadehlerimizi havaya kaldırıyorduk.

Yazlığın içinde ve çevresinde çekilmiş başka fotoğraflar da vardı. Terasta kılıçbalığını parçalara ayıran Ralph, karton kutudaki kuşa eğilen Lisa, havuzun kenarındaki şezlongda yatan Judith ve bahçede tanımadığım bir adam. Şort ve kol-suz tişörtlü bir adam. Kollarını birbirine kavuşturmuş sırtarak kameraya bakıyordu. Bu tanımadığım adam, bir sonraki fotoğrafta bahçe hortumunu yukarıya doğru kaldırıyordu ve hortumun suyunu havaya doğru fişkırtıyordu. Ve sonra aynı adamın iki kızımın arasında durduğu bir fotoğraf geliyordu – kollarını kızlarımın omuzlarına dolamıştı ve kameraya geniş geniş gülüyordu. Ancak bu fotoğrafta adamın ne kadar kısa olduğu gözüküyordu. Julia’dan bile birkaç santim kısaydı.

İlk fotoğrafa geri tıkladım. Bu pazar öğleden sonrasında, Lisa’ya ikinci kez seslendim.

“Bu, suyu yapmaya gelen adam” dedi Lisa.

Birlikte fotoğraflara baktık. Üçünde de pazusundaki dövme açıkça görülüyordu –pençelerinde damlayan bir kırmızı kalp tutan bir kartal.

“Çok sevimliydi” dedi Lisa. “Bizimle şakalaştı. Ne kadar kısa olduğu konusunda. Habire Julia’nın yanında durup, gülererek kafasını sallıyordu. Onu pek iyi anlayamıyorduk, ama Hollandalı kızlar hakkında bir şeyler söylüyordu. Onların erkeklerden çok daha uzun olduklarını.”

Geriye döndüm. Cuma sabahı Caroline ve ben kiralama

şirketine gitmiştik. Gişenin arkasındaki kız, tamirciyi o öğleden sonra yollamaya çalışacağını söylemişti. Aynı zamanda adamın kız arkadaşı da olan çirkin kız. Daha sonra Caroline ve ben alışverişe gitmiştik. Hemen yazlığa geri dönmek istemediğimiz için oyalanmıştık. Pazar boyunca dolaşmıştık ve ondan önce de bir yerlerde öğle yemeği yemiştik. Döndüğümüzde suyun düzelip düzelmediğini hatırlamıyordum; ama cumartesi günü oğlanlar kızları dalış tahtasında ıslatmıştı; her halükârda o zaman akıyordu.

Cumartesi akşamını düşündüm. Kumsaldaki geceyi. Restoranın tuvaletinde tamirciyle karşılaşmıştım. Onun terli kolundaki dövmeyle hatırladım. Diğer kolunda bir yara vardı. Üç kırmızı çizgi... Çirkin kız arkadaşı, terasta oturup ağlamıştı. Belki de yeni kavga etmişlerdi. Belki de ona neden bu kadar geciktiği konusunda yalan söylemişti. Kim bilir, belki de kız kokusundan anlamıştı. Belki o da kolundaki yarayı görmüştü. Ve sonuçta kendisi de kadın olduğu için, bunun sadece bir kadının tırnakları tarafından açılmış bir yara olduğunu hemen fark etmişti.

“Bir kızın” diye düzelttim kendimi.

Bunu takip eden pazartesi sabahı, komedyen yine bekleme odasında oturuyordu. Bir sene önce onu kıcıma sokmamı buyuran ve bir daha asla geri gelmeyeceğini söyleyen komedyen. Asistanımın o günkü hastaların isimlerini not ettiği listeyi iyi incelememiştım ya da doğrusunu söylemek gerekirse, aylardır o listeye önceden bakmıyordum. Dedikleri gibi “iş şanssa bırakıyordum”.

“Bir süre başka bir aile hekimine gittim” dedi muayenehanemde karşıma oturduğu zaman. “Ama onu, nasıl söylesem, biraz fazla neşeli buldum. Her halükârda senden daha neşeli.”

Onun yuvarlak, fena olmayan yüzüne baktım. Sağlıklı gözüküyordu. Anlaşılan kaptığı AIDS, o kadar çabuk ilerlememişti.

“Yani memnun oldum... senin...”

“Bir şey daha vardı” diye sözümü kesti. “Davranışlarında, bende bütün alarm çanlarının çalmasına neden olan bir şey. Bilmiyorum bilir misin, ama bazı insanlar, homoseksüellere karşı hoşgörölü olduklarını göstermek için ellerinden geleni yaparlar. Çok *normal* bulduklarını göstermek için. Oysa durum böyle değildir. Yani o kadar normalse, bunu ebeveynlerime söylemeye cesaret etmem beş seneyi bulmazdı, değil mi? Yeni aile hekimimde beni kızdıran şey bu oldu. Bir keresinde hiç yoktan Onur Yürüyüşü’nden söz açtı, bunun bu şehirde mümkün olmasının ne kadar muhteşem olduğundan. Hal-

buki bir homoseksüel olarak gerçekten itici bulduğum bir şey varsa, o da kıçlarında sadece bir iple bir tekne üzerinde dans eden, şişirilmiş erkek vücutlarıdır. Ama bazı insanlar, *hoşgörülü* insanlar, senin buna bir homoseksüel olarak tahammül edemediğini hiç akıl etmezler.”

Hiçbir şey söylemedim. Sadece başımı salladım ve yüzüme bir gülümseme kondurdum. Karşımdaki saat şimdiden beş dakika geçtiğini gösteriyordu, ama önemli değildi. Zamanım vardı.

“Bak” diye devam etti komedyen. “Tabii ki artık eşit haklara sahip olmamız güzel. Kâğıt üzerinde. Ama bu yüzden homoseksüellerden *hoşlanman* da gerekmez. İnsanlar bu hatayı sık sık yapar. Ayrımcılık yapmaktan korkarlar. O yüzden de tekerlekli sandalyedeki engelli bir şaka yapınca yüksek sesle gülerler. Şaka iyi değildir, ayrıca hani neredeyse anlaşılmazdır. Engellinin tedavi edilemeyen, ilerleyen bir hastalığı vardır. Kendi şakasına güldüğünde çenesinden salyalar damlar. Ama biz onunla birlikte güleriz. Neydi Marc? Bir oğlun, bir kızın mı vardı?”

“İki kız.”

“Peki, kızlarından birinin ya da ikisinin de lezbiyen olduğu ortaya çıkarsa hoşuna gider mi?”

“Mutlu olmalarını umarım.”

“Marc lütfen! Bana böyle klişelerle gelme. Tekrar sana gelmemin esas nedeni bu. Sen asla saklamadın. Nefretini. Ya da belki ‘nefret’ fazla abartılı bir terim. Ama ne dediğimi anlıyorsun. Haklıyım, değil mi?”

Tekrar gülümsedim. Bu seferki gerçek bir gülümsemeydi.

“Gördün mü?” dedi komedyen. “Biliyordum. Ama nasıl oluyor da ben seninle, kendimi homolardan *hoşlanmak* için ellerinden geleni yapan insanların yanında olduğundan çok daha iyi ve rahat hissediyorum?”

“Belki sen de onlardan hoşlanmıyorsundur” dedim.

Komedyen sesli sesli gülmeye başladı, sonra yine ciddileşti.

“Hoşlanmak burada anahtar kelime” dedi. “Ebeveynimin bunu kabul etmesi bayağı çaba gerektirdi. Erkek arkadaşımı kabul etmeleri. Dediğin gibi, her şeyden önce mutlu olmamı ummaları için. Ama aslında *hoşlanmıyorlar*. Hiçbir ebeveyn *hoşlanmaz*. Hiçbir babanın veya bir annenin, oğullarının veya kızlarının eşcinsel olduğunu duyduklarında, bundan çok *hoşlandıklarını* söylediklerini duydun mu? Oğullarının veya kızlarının, Tanrı’ya şükür *heteroseksüel* olmadıkları için mutlu veya rahatlamış olduklarını söylediklerini? Yani, ben bir komedyenim, programlarımda hep işin bu boyutunu da işlemeye çalıştım. Yoksa kendimi ciddiye almazdım. Yani ciddi dediğim... Ne dediğimi anlıyorsun.”

“Evet” dedim. “Tamamen anlıyorum. Senin için başka ne yapabilirim?”

Derin bir iç çekti. “Prostat” dedi. “Son zamanlarda damlıyor, güçlü bir akış değil. Düşündüm... Yani evet, ne düşündüğümü biliyorsun.”

Muayene masamdaki komedyenin kıllı poposuna baktım. Elimde değildi. Medikal biyoloji hocamın sözlerini düşündüm. “Tek bir kez söylüyorum” demişti Aaron Herzl. “Eğer Tanrı bir erkeğin uzvunu anüse sokmasını isteseydi, o açıklığı daha büyük yapardı. Burada özellikle ‘Tanrı’ diyorum, ama ‘biyoloji’ de diyebilirdim. Her şeyin arkasında bir fikir vardır. Bir plan. Yemememiz gereken şeyler kötü kokar veya tatları kötüdür. Ayrıca acı diye bir şey vardır. Acı yüzünden, bir dolmakalemi göz küremize sokmamızın iyi bir fikir olmadığını biliriz. Vücut yorulur ve dinlenmemizi söyler. Kalp artık kaldıramaz. Kalp ancak belirli bir miktar oksijeni vücudun her köşesine pompalayabilir.” Bu noktada Profesör Herzl gözlüğünü çıkarmış, bir dakika boyunca konuşmadan bakışlarını amfide gezdirmişti. “Burada ahlaki bir yargıda

bulunmak istemiyorum” diye devam etmişti. “Herkes özgürce istediğini yapmalı, ama ereksiyondan büyümüş bir penisi anüs deliğine sokmak acıdır. ‘Yapma’ der acı. ‘Çok geç olmadan onu çıkar.’ Vücut acıyı dinlemeye eğilimlidir. Bu biyolojidir. Yedinci kattan aşağıya atlamayız, *eğer* o vücudu yok etmek istemiyorsak.”

Hayli ansızın olmuştu. Belli ki bunu bastırmıştım ya da sadece unutmuştum, ama birden Aaron Herzl’in bundan sonra ne dediğini hatırladım. Önce gözlerimin yaşardığını hissettirdi, sonra da –engel olunacak gibi değildi– altdudağım titremeye başladı.

“Küçük bir çocukta her şey küçüktür. Her şey. Bu da biyolojidir. Küçük kızlar hamile kalamaz. Bu açıdan, kırkının üzerindeki kadınlarla tam tersine aynıdırlar. ‘Uzak dur’ der biyoloji. Henüz cinsel olgunluğa ulaşmamış bir kızla cinsel ilişkiye girmenin biyolojik olarak hiçbir anlamı yoktur. Burada da açıklık fazla küçüktür. Kızlık zarı vardır. Biyolojinin bize hediye ettiği en güzel şeylerden biridir. Neredeyse Tanrı’nın varlığına inandırır.” Amfiden kıkır kıkır gülme sesleri geliyordu, büyük çoğunluk kıkır kıkır gülüyordu, küçük bir azınlık gülmüyordu. “Burada tekrar büyük, kalınlaşmış bir penis görüntüsünü gözünüzün önüne getirmenizi istiyorum. Ereksiyon halindeki erkek cinsel organı. Böyle bir penisi, daha tam büyümemiş bir kızın çok küçük yaratılmış deliğine sokmaya çalışırsan her şeyden önce acır. ‘Yapma’ der acı. ‘Yapma’ der muhtemelen kız da. Bizim toplumumuzda küçük kızlara penetre etmeyi deneyen adamların içeriye atılması kararlaştırılmıştır. Bu alandaki ahlaki kurallarmız o kadar baskındır ki, çocuk tecavüzcülerinin hayatları hapishanenin içinde bile emniyette değildir. Hırsızlar ve katiller kendilerini çocuk tecavüzcülerinden *daha iyi* hissederek. Ve haklıdırlar. İlkel tepki verirler. Ashında hepimizin tepki vermesi gerektiği gibi tepki verirler. Hepimizin, bir za-

manlar, çok eskiden, tepki verdiğimiz gibi, biyolojinin Ceza Kanunu'ndan daha baskın olduğu zamanlarda. *Defol! Defol-sun o pislikler! O hatalı ürünleri yok edin!*"

O an amfide ölüm sessizliği olmuştu. Deyimdeki gibi sinek uçsa duyulurdu. İnsan için iyi olandan daha uzun nefesi ni tutarsın.

"Burada bu ahlaki ikileme çözüm üretmek istemiyorum" demişti Herzl. "Sadece sizin, zamanınızın ahlaki kurallarını, hiç düşünmeden tek doğru ahlaki kural olarak kabul etmemenizi sağlamak istiyorum. O yüzden de, son olarak önümüzdeki hafta için, hakkında düşünmek üzere basit bir örnek vereceğim."

Bu arada muayene masamın önünde çok uzun durmuştum. Komedyen tarafından mantıklı olarak görülebilecekten daha fazla zaman geçmişti. Ellerimi yıkamıştım. Lastik eldivenleri giymiştim. Bir şeyler olmalıydı. Muayene. Anüs deliğinden prostata dokunma. Ama artık düşünce akışımı durduramıyordum, önce düşünmeye devam etmeliydim. Sonuna kadar. Derin bir nefes aldım. Zaman kazanmak için kılıcı poponun bir tarafına elimi koydum ve derin bir nefes aldım.

"Bir çocuğu cinsel olarak zorlamaya çalışan yetişkin adamları anormal olarak görürüz" demişti Profesör Aaron Herzl. "Özürü olan biri. Tedavi edilmesi gereken bir hasta. İkilem burada başlıyor, bir sonraki haftanın sorusu bu. Burada *hangi* tedavi gereklidir? Detaylara girmeden önce kendinize şu soruyu sormanızı istiyorum: İstatiksel olarak, burada bulunanların yüzde doksan biri karşı cinsle ilgilidir, yüzde dokuzunda kendi cinsiyle. Yüzde birden azı ise çocukları cinsel olarak çekici bulur; o yüzden bu öğleden sonra burada böyle birinin olmadığını varsayabilirim çok şükür." Amfiden gülüşler – kulağa rahatlamış gibi gelmek için elinden geleni yapan gergin gülüşler... "Gelin her şeyi bir kereliğine tersine döndürelim. Bu örneği iyi anlayabilmek için, kendi sağlıklı cin-

sel tercihimizin yasak olduğunu hayal etmeye çalışalım. Karşı cinsten biriyle cinsel ilişkiye girdikten sonra yakalandığımızı. Birkaç seneliğine bir hapishaneye veya bir kliniğe kapatıldığımızı. Ve kapatıldığımız bu süre boyunca bir psikolog veya psikiyatrla görüşmeler yaptığımızı. Bu psikolog veya psikiyatrlı iyileşmeye çalışacağımıza ikna etmemiz gerek. Sonunda da bu kişiyi *artık* iyileştirmemize inandırmamız gerek ki, psikolog toplum için artık tehlikeli olmadığımızı dair bir rapor yazsın. Erkek olarak kadınlara ilgi duymamayı öğrendiğimizi, kadın olarak da erkeklere. Ama bu arada biz işin esasını biliriz. Böyle bir şeyin hiçbir zamam mümkün olmadığını. İyileştirilemeyeceğimizi. Biz sadece mümkün olduğu kadar çabuk dışarı çıkmak isteriz ki tekrar kadınlara ve erkeklere saldıralım.”

Elimi komedyenin poposunun üzerinde birkaç santim kaydırdım. Sanki bir şey *yapacakmış* gibi. Bundan sonra dersin, artık çok iyi hatırlamadığım bir kısmı geldi, ama şüphesiz çocuk tecavüzcülerinin “iyileşmesi” hakkındaydı. Sadece sonundaki bir tencere midyeyi hâlâ hatırlıyordum.

“Bir tencere midye düşünün” demişti Herzl. “Masada senin için lezzetli bir tencere midye duruyor. Sağlıklı midyeler. Güzel midyeler. Ama aslında açılmamış midyeleri yemememiz gerektiğini öğrenmişizdir. Bunun bizi hasta edeceğini. Bir sonraki haftanın ödevini düşünürken midyeleri aklınızda tutun. Midyeler hastadır. Hatta bazıları ölmüştür. Bu midyeyi yine de şiddetle açıp yiyecek miyiz? Midyeye iki sene boyunca bir hapishane psikoloğuyula görüşmeler yaptırtıp, sonra da hapishane psikoloğu bizi onun artık yenilebilir olduğuna ikna ettikten sonra onu yine ağzımıza atacak mıyız? Yoksa onu çöpe mi atacağız? Gelecek hafta görüşmek üzere.”

Komedyen muayene masasında yatışını değiştirdi. Başını biraz kaldırdı ve yarı döndü. Bana baktı. Gözlerindeki korkmuş bakışı gördüm.

“Marc” dedi. “Ne oldu?”

Sırıtmaya çalıştım, ama bir yerlerim acıyordu. Çenemin arkasından, kuru bir tık sesi geldi. “Ne olması gerekiyor?” diye sordum.

Ama artık kendimi kandıramazdım. Onun kıllı arkasına bakmıştım. Kıllı bir erkek poposunun bana göre olmadığını biliyordum. Böyle bir kışın hakikaten bana sağlıklı bir iğrenme duygusu aşıladığını – önünden öğürerek ittiğin bir tabak pis veya bozulmuş yemek. *Yeme!* Ben “normal”dim. Ben kadınları düşünüyordum. Sadece Caroline veya Judith’i değil, bütün kadınları. Bu biyolojydi, Profesör Herzl bize öğretmişti. Kadınlara bakmayan bir erkek, aynı anda gazına ve frenine basılan araba gibidir. Böyle bir araba önce yanmış lastik kokar, sonunda ise ya durur ya yanar. Biyoloji bize mümkün olduğu kadar fazla kadını döllememizi emreder. Otuz sene önce Aaron Herzl’in dersinde yaptığım zihinsel sıçramanın aynısını yaptım. Kendimi bir gün iyileştirebilir miydim? Kendi sağlıklı eğilimlerim toplum tarafından hasta olarak yaftalarinsa, bir hapishane psikoloğunu artık “iyileştigiime” ikna edebilir miydim? Sanırım evet. Fakat serbest bırakıldığımda, yirmi dört saat içinde tekrar eski alışkanlığıma geri dönerdim.

Küçük kızlara ilgi duyan erkeklerden daha ahlaklı olduğumu iddia etmiyorum. Bütün erkekler küçük kızlara ilgi duyar. Bu da biyolojidir. O kızlara neslin devamı açısından bakarız: Acaba yakın gelecekte neslin devamını sağlayabilecek durumdalar mı?

Ama bu ilgiyi uygulamaya geçirmek başka bir adımdır. Biyolojinin uyarı sistemleri vardır. Küçük kızlarda, bütün ışıklar kırmızıyı gösterir. *Yapma! Uzak dur!* Buna rağmen devam edenler bir şeyleri bozar.

“Sanırım en iyisi oturman olacak” dedim komedyene.

Yerinden kalktı, bacakları kenardan sarkacak şekilde ma-

saya oturdu, pantolonunun cebinden beyaz bir mendil çıkardı ve bana verdi.

“Al” dedi. “Temiz” diye ekledi göz kırparak.

“Kusura bakma” dedim. Burnumu sümkürmeye çalıştım, ama burnum zaten tamamen boştu. “İstersen başka bir sefer... Olmazsa sana acil servis için bir kâğıt vereyim.”

“Tabii ki bana hiçbir şey anlatmak zorunda değilsin” dedi. “Ama eğer istersen zamanım var.”

Kollarını açtı. Onun yuvarlak ve açık yüzüne baktım. Ona anlattım. Ona her şeyi anlattım. Sadece birkaç şeyi atladım. Geleceği göz önüne alarak. Özellikle de gelecek için planlarımı.

“Ve hâlâ kimin olabileceği hakkında hiçbir fikrin yok mu?” diye sordu bitirince.

“Hayır.”

“Kahretsin. Böyle bir şey yapanı insan...”

Cümlesini bitirmedi, ama bitirmesi gerekmiyordu. Midye dolu tencereyi düşündüm, açılmayan midyeleri.

Ölümcül kokteylin bulunduğu likör kadehi, yatağının yanındaki tekerlekli masaya konmuştu. Masada bunun dışında yarısı yenmiş, kaşığı hâlâ içinde duran bir kâse meyveli yoğurt, o günün gazetesi ve son haftalarda okuduğu William Shakespeare'in biyografisi duruyordu. Kitabın arasından kitap ayracı gözüktüyordu, daha yarısını bile geçmemişti. Judith ve iki oğlundan bir süre odadan çıkmalarını rica etmişti.

Gittiklerinde beni göz kırparak yanına çağırdı.

"Marc" dedi; elimi tuttu, örtüsünün üzerine doğru çekti ve diğer elini de elimin üzerine koydu.

"Sana üzgün olduğumu söylemek istiyorum" dedi. "Ben yapmamalıydım... Ben asla..." Bir an sustu. "Özür dilerim. Bunu söylemek istedim sana."

Hem zayıflamış hem de şişmiş yüzüne bakıyordum. Beni o an hâlâ gören, fakat en fazla bir saat içinde artık hiçbir şey görmeyecek gözlerine.

"Şimdi nasıl... o?" diye sordu.

Omuzlarımı silktim.

"Marc" dedi. Elinin elimin üzerindeki baskısını hissediyordum. Daha sıkıca tutmak istiyordu, ama o an artık hakikaten ne kadar az gücü kaldığını hissettim. "Ona söyler misin... Benim adıma... Ona benim sana demin söylediklerimi söyler misin?"

Bakışımı kaçırdım. Hiç çaba göstermeden elimi onun iki elinin arasından çektim.

“Hayır” dedim.

Derin bir iç çekti, bir an gözlerini kapadı ve sonra yine açtı.

“Marc, uzun süre bunu sana anlatıp anlatmamakta tereddüt ettim. Düşündüm ki, belki de ben bunu kendisinden duymak istediğin son kişiyim.”

Ona baktım. “Neden bahsediyorsun?”

“Kızından Marc. Julia’dan.”

Elimde olmadan, önce kapıya, sonra da yatağının yanındaki likör kadehine bir bakış attım. Ralph nereye baktığımı gördü.

“Sonunda bilmen gerektiğine karar verdim. Belki de hayli geç oldu, ama ben de o kadar uzun süredir bilmiyorum. Tam olarak birkaç haftadır.”

Yarım saniye boyunca Judith hakkında bir şey söyleyecek sandım –ikimizi bildiğini mesela, Judith’in ona her şeyi itiraf ettiğini, ama şimdi bize çok mutluluklar dilediğini. Hemen sonrasında fark ettim ki gerçekten açıkça *kızından* demişti. *Julia’dan*.

“Alex bana yemin ettirdi çenemi tutmam için. Benim artık olmayacağımı bildiği için bana anlattı. İçini dökmesi gerekiyordu, daha fazla içinde tutarsa delireceğini söyledi. Annesi hiçbir şey bilmiyor. Sadece o biliyor. Ve Julia.”

Kumsaldaki geceyi düşündüm. Judith ve bana diğer kumsaldaki mekânın yakınlarında rastladığındaki davranışlarını. “Bir şeyler saklıyor” diye düşünmüştüm daha o zamandan. “Her şeyi anlatmadı.”

“Hani çatıdaki deponun tıkanıklığını açmak için birkaç kere gelen tamirciyi hatırlıyor musun? Hani sular akmadığında?”

Muhtemelen bir an gözlerimi kırpmıştım ya da gözlerimde anlamayan bir bakış belirmişti, çünkü Ralph dedi ki: “O tamirci. Kiralama şirketinden. Kısa adam. Yirmilerinin sonunda, otuzlarının başında...”

“Evet, hatırladım şimdi... Bir tamirci... Su için. Ne olmuş ona?”

Ralph zorlanarak akciğerlerini doldurdu. Çıkan ses, boşalan bir şişmiş yatak sesine benziyordu. “Julia o akşam orada onunla sözleşmiş” dedi. “Tamirciyle. Bilmiyorum tam olarak ne zaman sözleştiler, anlaşılan uğradığı zamanlardan birinde. Ya da kim bilir, bir kere köyde veya kumsalda. Neyse, o yaz ortası festivalinin gecesini, o diğer kumsaldaki mekânda sözleşmişler. Alex onu vazgeçirmeye çalışmış, adama güvenmemiş. Yani Alex için onunla yetinmemesi zaten yeterince kötüymüş. Alex’e onu fazla bebeksi bulduğunu, gerçek adamları daha çekici bulduğunu söylemiş. İşte, o akşam... O gece... Alex sonunda yine de onunla birlikte gitmiş. Adama güvenmediği için, bunu söylemiştim zaten. Ve işte o zaman olanlar olmuş. O adam Alex’i tehdit etmiş Marc. Eğer ebeveynine tek bir şey anlatırsa ona bir şey yapmakla tehdit etmiş. Ah, ben bunu o zaman bileydin... O pis herif olayları tekrar anlata-mazdı bile!”

“Ama... Ama Julia nasıl...”

“Bekle biraz, bitirmedim. Julia, Alex’le hiçbir şey anlatmaması konusunda sözleşmiş. Ya da aslında hiçbir şey söylemeyeceğine yemin ettirmiş. O zaman, kumsaldayken. Olan olduktan sonra.”

“Ama ben onu buldum... Onu bulduğumda...”

“Ölesiye utanmış, hepsinin kendi suçu olduğunu düşünmüş. Caroline ve senin onun aptallık ettiğini düşüneceğinizi ve ona bir daha asla güvenmeyeceğinizi düşünmüş. Onu artık hiçbir yere yalnız göndermeyeceğinizi. O yüzden de bilinçsizmiş gibi davranmayı düşünmüş. Size hiçbir şeyi hatırlamadığını söylemeyi.”

Yarım saat sonra Judith ve ben koridorda duruyorduk. Alex ve Thomas hastanenin kafeteryasına gitmişlerdi. Ju-

dith biraz önce benim yanlarında olmamdan ne kadar memnun olduğunu söylemişti. Ve ben de Ralph'ın "güzel gittiğini" söylemiştim.

Sonra Doktor Maasland, dokunun hastaneye hiç gelmediği hikâyesine başlamıştı. Judith'ten otopsi yapmak için izin istemişti.

"Bu dikkat çekici doğrusu" dedi Judith, Doktor Maasland ayrıldıktan sonra. "Gerçekten hatırlamıyor musun o zaman nasıl olduğunu? Ben senin, hastanenin ciddi bir şey olmadığını söylediğini hatırlıyorum."

"Gerçekten garip" dedim. "Bu burnu büyük herif, şimdi sanki *ben* kaybetmişim gibi davranıyor. Halbuki belki onlar daha iyi dikkat etmeliydi."

"Ama biraz önce hatırlamadığını söyledin. Neden öyle dedin Marc? Hiç anlayamıyorum. Ben de başka bir şey olduğunu düşündüm. Ralph ve senin aranda bir şey. Bu arada demin seninle ne konuşması gerekiyormuş? O da bununla mı ilgiliydi?"

"Beni iyi dinle Judith" dedim. "Sanırım ikimiz için de bir süre birbirimizi görmememiz iyi olacak. Ve belki de sadece bir süre değil. Daha uzun bir süreden bahsediyorum. Sana buraya kadar destek oldum, ama şimdi kendi hayatımdaki şeyleri biraz düzene sokmam gerek. Çok şey oldu. Senin hakkında en ufak bir fikrin olmayan şeyler. Şu an seni bir süre kaldıramayacağım."

İki gün sonra Doktor Maasland'dan bir telefon aldım. Randevumun ortasındaydım. Aşırı kırmızı şarap tüketiminden dolayı gerçek yaşından yirmi yaş daha yaşlı gösteren –hatta son kitabının arkasındaki fotoşoplu fotoğrafında bile on sekiz yaş daha yaşlı gösteren– bir kadın yazar.

“Biraz sonra arayabilir miyim?” dedim. “Burada bir hastayla birlikteyim.”

“Korkarım hayır Doktor Schlosser. Bu o kadar vahim bir vaka.”

Son senelerde yazarın yüzündeki yaşlanma gittikçe hızlanmıştı. Kırmızı şarap cildi alttan kurutur. Tıpkı azalan kaynak su seviyesi gibidir. Nem, deri yüzeyinin altına çekilir. Deri susuz kalır. Hayat ölür. Hayvanlar daha çok su olan bir bölge arar. Bitkiler yıpranır ve ölür. Güneş ve rüzgâra yol açılır. Toprakta çatlamalar oluşur. Erozyon. Sürüklenen kumlar yüzeyi daha da aşındırır.

“Bu arada dokuyu bulabildiniz mi?” diye sordum Doktor Maasland’a. “Size o zaman yolladığım dokuyu. Böyle bir şeyin kaybolması dikkat çekici.”

Hattın diğer ucunda bir iç çekiş duyuldu. Uzman doktorların aile hekimlerine karmaşık bir şey anlatmaları gerekince yaptıkları türden bir iç çekiş. Basit bir aile hekiminin seviyesini aşan bir şey.

“Daha ona vakit bulamadık, ama burada esas sorun bu de-

gil. Dün Bay Meier'ın vücuduna otopsi yaptık ve bunun sonucunda, birinin ve bunun siz olduğunu varsaymak zorundayız Doktor Schlosser, Bay Meier'ın üst bacağından doku aldığı görüldü...”

“Hep bunu söylüyorum zaten.”

“Benim konuşmama izin verirsiniz Doktor Schlosser. Olay şu ki, *çok fazla* doku alınmış. Çok büyük bir bölgeden. Halbuki her doktor, en küçük ciddi bir hastalık şüphesinde, en iyisinin ilk etapta hiçbir şey almamak olduğunu bilir. Önce alyuvar değerlerine bakılmalıdır; ancak bundan sonra biyopsi yapılabilir. Bu ilk sene öğrenilen ana tıp bilgisidir Doktor Schlosser.”

“Bir yağ birikmesiyle karşı karşıya olduğumu sandım” dedim. “Bay Meier'ın yeme alışkanlıklarını göz önüne alınca gayet olasıydı.”

“Sizin derin kesme şeklinizden dolayı muhtemelen hücreler kan dolaşımına karıştı. O andan itibaren de Bay Meier'ın artık hiç şansı yoktu. Bu yüzden de bunu derhal ilgili kurumlara bildirdim. Normalde haftalar ya da aylar sürer bu, ama bu vakanın vahametini ve hastanemizin itibarının söz konusu olduğunu göz önünde bulundurarak çok kısa vadede yer açtılar.”

“Yer?”

“Tıbbi Disiplin Kurulu'nda. Önümüzdeki hafta salı günü saat dokuzda oraya bekleniyorsunuz.”

Sabırsızlık işaretleri göstermeye başlayan ve sandalyesinde ileri geri hareket eden yazara sııttım.

“Önümüzdeki hafta salı...” dedim. “Ama önümüzdeki cuma cenaze var. Düşündüm ki...”

“Doktor Schlosser, umarım birbirimizi iyi anlayabiliriz. Benim kanaatimce, aile sizin cenazeye gelmenizden hoşlanmayacaktır. Özellikle incelememizin sonuçları hakkında tarafımızdan bilgilendirildikten sonra.”

“Peki bu ne zaman? Her şey bu kadar hızlı ilerlemek zorunda mı? Henüz daha kesin bir yargı verilmedi ki, öyle değil mi? Hatta öyle bile olsa... Belki de Tıbbi Disiplin Kurulu önce sakın sakın incelemek ister.”

Aynı anda çok fazla soru sorduğumu fark ettim. *Gergin* insanlar aynı anda çok fazla soru sorarlar. Oysa ben gergin değilim, diye kendimi kandırıyordum. Yalnız bir hastanın yanında asla “Tıbbi Disiplin Kurulu” lafını telaffuz etmemeliydim.

Hattın diğer ucunda tekrar derin bir çekme duyuldu.

“Bulgularımızı hep postayla göndeririz. Bu aslen sizin için yapabileceğim tek şey. Aileyi bilgilendirmeye mecburuz, ama bunu postayla yaparak kuralları yerine getirmiş oluruz, söz konusu doktor da bir gün mühlet kazanır. Bunu meslektaşlararası yardım olarak gör Marc.”

“Ben Herzl.”

İnsanın sesi yaşlanmaz. Eğer hemen adını söylemeseydi de, eski medikal biyoloji hocamın sesini binlerce ses arasından çıkartabilirdim.

“Profesör Herzl” dedim. “Nasılsınız?”

“Sanırım bunu benim sana sormam daha iyi olur Marc. Yalnız mısın? Rahat konuşabilir misin?”

Gerçekten de muayenehanemdeki çalışma masamda yalnız başıma oturuyordum. Bekleme odası alışıldan kalabalıktı. Tamı tamına dört hasta onları içeri çağırmamı bekliyordu, ama henüz hastaları canım istemediği için onları biraz bekletiyordum.

“Yalnızım” dedim.

“Güzel. Hemen konuya girip havadan sudan konuşmaları atlayacağım için kusura bakma Marc. Önerim, önce senin beni dinlemen ve ancak sözlerim bittikten sonra soru sorman. Aynı eskiden derste olduğu gibi. Bu senin için sorun olur mu?”

“Hayır.”

“Güzel. Dinle. Üniversiteden atıldığımdan beri her türlü işte çalıştım, ama senin kafanı bunlarla şişirmeyeceğim. Hollanda komünist bir ülke. Gözden düşen tuvaletleri temizleyebilir. Benim durumunda olay bu kadar ileri gitmedi, fakat yıllarca çalışmamam gereken yerlerde çalıştım. Neyse, bu arada benim o zamanki fikirlerim olağanlaştı, ama düşün-

me ki kimse gelip benden özür diledi. Fakat son beş on yılda, doğrusunu söylemek gerekirse, bana daha çok uyan işler geldi. Mesela, bir iki yıldır serbest çalışan olarak Tıbbi Disiplin Kurulu'na danışmanlık yapıyorum.”

Bu noktada Aaron Herzl kısa bir süre sustu, ama kendimi tuttum ve soru sormadım. Fakat telefonu kulağıma daha sıkıca yapıştırdım.

“Güzel” dedi Herzl. “Ben sadece tavsiye veriyorum, karar verme yetkim yok. Bazen başkalarının görmediği şeyleri görüyorum. Birkaç gün önce senin vakan masama geldi Marc. Hemen ismini tanıdım. Aile hekimi. Okumaya devam etmem beni hep üzmüştür, kesinlikle gerekli kapasiten vardı. Yarın sabah saat dokuz. Karar anı. Senin vakanı en küçük detayına kadar inceledim. Her gün eski öğrencilerimden biri Disiplin Kurulu'na çıkmıyor. Ve şimdi sana ‘en küçük detayına kadar’ diyorum, oysa bu gerekli bile değildi. Aslında hemen anladım. İyi dinle Marc. Şimdi sana birkaç soru soracağım. En iyisi bunları sadece ‘Evet’ veya ‘Hayır’ ile cevapla-man. Bunların hepsi kayıt dışı kalacak. Sana ancak bana dürüst olursan yardım edebilirim. Bunun dışında her şeyi bilmemem, benim açımdan da önemli. Umarım bunu anlayışla karşılayabilirsin.”

“Evet” dedim. O anda asistanım kafasını muayenehanemin kapısından uzattı. Sorgulayan bir yüz ifadesi takındı ve arkasını gösterdi, bekleme odasının bulunduğu yeri. Ses çıkarmadım, kelimeleri dudagımla şekillendirdim. “Git!” kelimelerini hemen ilk defasında dudaklarımdan okudu ve sonra kafası tekrar kapının arkasında kayboldu.

Herzl'in o an tekrar “Güzel” diyeceğini düşündüm, fakat bunu yapmadı ya da bunu kaçırmış olabilirdim.

“Biyopsi için doku alma işlemi asla bir aile hekimi tarafından yapılmaz Marc. Bunu sana söylememe gerek yok. Ve özellikle de hayati tehlikesi olan bir hastalık şüphesi oldu-

ğunda. Açıkçası burada tıbbi hatadan bile bahsetmiyoruz. Daha ziyade akıl tutulmasından bahsediyoruz. Bir aile hekimi doğum lekesini yakabilir. Bir yağ tabakasını alabilir. Fakat ciddi bir şey olabileceği konusunda en küçük bir şüphesi varsa, doğum lekesine ve yağ tabakasına dokunmaz. Burada bu olmamış. Üstüne üstlük doku, hayati tehlikesi olan bir hastalık söz konusuysa, bu hastalığın yayılmasını sadece hızlandıracak şekilde derinden alınmış. Buraya kadar doğru mu Marc?”

“Evet.”

“Sonra da doku hiçbir zaman hastaneye ulaşmamış. Tabii ki kaybolmuş olabilir. Ama senin yollamayı *unutmuş* olman da mümkün. Dikkat et Marc. Sadece evet veya hayır. Unuttun mu?”

“Evet.”

Profesör Herzl’in derin bir iç çektiğini duydum. Rahatlamış bir iç çekme gibi geldi bana. Sonra da kâğıtları karıştırdığını duydum.

“Bana bu kadar dürüst davrandığın için memnunum Marc. Şimdi gelelim hastaya. Ölen hastaya... Ralph Meier. Bir aktör. Onun adını daha önce hiç duymamıştım, ama bu bir şey ifade etmiyor. Ben çoğunlukla evdeyim. Okurum veya müzik dinlerim. Ama neyse, sadede gelelim. Özellikle bu hastayı kaybetmek istemen için bir neden var mıydı? Ve bundan kastım, onun senin değil de, başka bir aile hekiminin kapısını çalması değil. Hayır, kastım tamamen kaybetmek. *Yeryüzünden kaybolmak* anlamında. Şu anda olduğu gibi, bir mezarda. Aklındaki düşünce bu muydu Marc?”

“Evet.”

“Öyle bir şey oldu ki, Ralph Meier senin gözünde artık yaşamamalıydı. Olabilir. Hepimiz bazen başkası hakkında böyle şeyler düşünüyoruz. Hepimiz sonuçta insanız. Senin de belki sebeplerin vardı. Sana şimdi soracağım şeyin, yarın Disip-

lin Kurulu'nun bu vakayı ne şekilde ele alacağıyla aslında hiç alakası yok. Bu sadece benim kendi ilgim. Sana duyduğum ilgi, ama ayrıca insan türüne duyduğum ilgi. Doğal olarak cevap vermemek tamamen hakkın. Özel hayatını didiklemedim. Bir karın ve büyüme çağında iki kızın olduğundan öteye gidemedim. Sorum çok basit. Ralph Meier'ın ölümü ailenle mi ilgili Marc?"

Tereddüt ettim. "Evet" dedim sonra, ama Aaron Herzl benim tereddüdümü duymuş olmalıydı.

"Tekrar ediyorum. Eğer cevap vermek istemiyorsan verme" dedi. "Seni suçlamam. Demek ailenle ilgili bir şey. Karınla mı?"

O an tekrar tereddüt ettim. Bir yanım konuşmayı burada bitirmek istiyordu, ama bir yanım da artık sadece "Evet" ve "Hayır" ile cevap vermek istemiyordu. Bu tarafım eski medikal biyoloji hocama her şeyi anlatmak istiyordu.

"Hayır" dedim. "Bu demek oluyor ki, başlarda... Hayır, pek değil."

"Fazla akıllıymış gibi görünmek istemiyorum Marc, ama bu bana fazla olası gelmedi. Tahminim kızlarından birisi olduğuydu. Kaç yaşındalar şimdi? On dört ve on iki sanırım. Bu doğru mu?"

"Evet." Aaron Herzl'e her şeyi anlatmak isterdim, ama buna gerek bile yoktu. Zaten biliyordu.

"Marc" dedi. "Şu an belki de senin için iyi olacağından fazlasını açık etmek istiyorsun, anlıyorum. İkimiz için de iyi olacağından fazlasını. Ama sadece gerçeklerle yetinmeliyiz. O yüzden de tekrar, sadece 'Evet' ve 'Hayır' ile cevap vermeni vurguluyorum. Bir keresinde, Disiplin Kurulu'yla sadece dolaylı olarak ilgili bir vaka geldi. On iki yaşında bir kıza tacizde bulunan yetişkin bir adam. Ve bunun kızın 'hoşuna' gittiğini iddia ediyordu. Bunu hepsi iddia eder. Biz tıp insanları tabii ki böyle olmadığını biliriz. Bu bir sakatlıktır. Sakat

bir ürün piyasadan kaldırılır. En azından bunu yapmamız gerekir. Ama neyse, konudan sapıyorum. Böyle bir şey miydi Marc? Sadece evet veya hayır.”

“Evet.”

“O zaman yapılması gerekeni yapmışsın” dedi. “Her babanın yapması gerekeni yapmışsın.”

“Evet” dedim tekrardan, halbuki Herzl bana soru sormamıştı.

“Olay şu ki, ben bunu bu şekilde Disiplin Kurulu’na satamam” diye devam etti. “Onlar sağlıklı güdüler olan babalar istemezler. *Ihmale* yönlendirmeye çalışabilirim. Ama her şey fazla açık gözüküyor. Bunun sonu birkaç ay uzaklaştırma olmayacak Marc. Daha ziyade meslektan tamamen men edilme olacak. Onunla da kalırsa tabii. Ve bahsettiğim de kovuşturma. Bunu ailenin yapmak istemezsin. Bunu hele kızına kesin yapmak istemezsin.”

“Peki ne?” diye sordum. “Peki ne yapmalıyım?”

Profesör Herzl derin bir iç çekti.

“İlk olarak yarın sabah gelmemelisin” dedi. “Bu olayı sadece kötüleştirir. Şahsen sana tamamen ortadan kaybolmanı tavsiye ederim. Tam anlamıyla. Yurtdışına. Ben olsam buna bugün karar verirdim Marc. Ailenle konuş. Git. Başka bir yerde yeniden başla. Eğer referansa ihtiyacın olursa benimle irtibata geç. Sana yardım edebilirim. Ama gerçekten şu an senin için yapabileceğim tek şey bu.”

Bağlantı kesildikten sonra bir süre kararsızca masamda oturdum. Asistanımdan hastaları eve yollamasını isteyebildim. Düşünmek için zamana ihtiyacım vardı. Öte yandan yok yere sonsuz saçmalıkları dinlerken de düşünebilirdim. Hatta çoğunlukla daha iyi düşünürdüm.

Dahili telefona bastım.

“Liesbeth, ilk hastayı yolla” dedim. “Hazırım.”

“Normal davranmaya devam et” diyerek kendimi kandırıyordum. Her şey mümkün olduğu kadar normal görünmeliydi. Duvardaki saate baktım. Onu on geçiyordu. Daha zamanım vardı.

Ama o anda, daha ilk hastam yerine yeni oturmuşken muayenehanemin kapısında büyük bir kargaşa koptu. Asistanımın, “Doktor!” diyen sesini duydum. “Doktor!” Şiddetle yere atılan bir sandalye gürültüsünü andıran bir ses geldi ve arkasından başka bir ses duydum.

“Neredesin pis herif?” diye bağırıyordu Judith Meier. “Cesaretin varsa suratını göster!”

Dosyayı karıştırdım. Bir şeyler arıyormuş gibi yaptım. Ralph Meier'in dosyası değildi. Dolaptan çıkardığım, rastgele herhangi bir hastanın dosyasıydı – ne fazla kalın, ne fazla ince. Ralph Meier'in dosyası yoktu.

“İşte burada” dedim. “Ralph geçen sene ekim başı bana geldi. O zaman senin bilmeni istemiyordu. Senin boş yere endişelenmenden korkuyordu.”

Ona bir baktım. Judith hemen bakışını kaçırdı. Homurdanıyordu ve parmaklarıyla sandalyesinin koluna vuruyordu.

“İlk etapta ben de hiçbir şey olmadığını düşündüm” diye devam ettim. “Çoğu durumda hiçbir şey yoktur. Tamam, yorgun olduğunu söyledi. Ama bunun başka nedenleri de olabilir. Çok çalışıyordu. Hep çok çalışıyordu.”

“Marc lafı uzatmayı ve özür dilemeyi bırak. O durağı çoktan geçtik. Doktor Maasland beni uzun uzun bilgilendirdi. Böyle bir müdahaleyi hiç yapmamalıydın. Hiçbir koşulda. Ayrıca Disiplin Kurulu'nun bilmediği bir şey de, senin ona verdiğin şey yüzünden belirtilerin bastırılmış olması. İlk başta o haplardan içtiğini bilmiyordum. Bir keresinde tesadüfen bavalunun bir cebinde buldum. O zaman bana her şeyi itiraf etti. O hapları kimden aldığını da.”

“Judith, *yorgundu*. Çok yorgundu. İki ay çekimi vardı. Ona vücudunu fazla zorlamaması gerektiğini söyledim. Bunun sadece o iki ay için olduğunu.”

Kendimi duruma hâkim hissediyordum. Sakin. Kendimi tekrar *tamamen kontrol altına* almıştım, dedikleri gibi. Tek başına “vücudunu fazla zorlamaması gerektiği” gibi –normalde hiç ağzıma almayacağım– bir tanımlamayı kullanmam bile, buna yine inandığımı gösteriyordu. Duvardaki saate baktım. On beş dakikadır burada oturuyorduk. Bekleme odasından belli belirsiz sesler duymuştum, sonra da muayenehanenin kapısının kapandığını. Artık ses yoktu. Herkes gitmişti.

“Neden şimdi birden Judith?” dedim. “Neden şimdi buraya gelip beni hastalarımın ve asistanımın yanında katil yapıyorsun? Geçen cuma cenazede, Maasland’ın söylediği saçma yalanlar yüzünden kafanın karıştığını sanmıştım. Ama şimdi sanki onlara inanıyormuşsun gibi görünüyor. Ve ayrıca açık olmam gerekirse, son aylarda hiç Ralph yüzünden üzülmüymüş gibi gözükmüyordun. En azından sana kahve içmeye geldiğim zamanlarda, hiç şikâyet ettiğini duymadım.”

O anda Judith ağlamaya başladı. Derin bir iç çektim. Buna hiç zamanım yoktu. Yukarı çıkmak istiyordum. Caroline’le ne yapacağımızı konuşmam lazımdı. Birkaç gün sonra sonbahar tatili başlıyordu ve dördümüz Los Angeles’a uçacaktık. Caroline ile birkaç gün daha önce yola çıkabilir miyiz diye konuşacaktım, tabii ki Aaron Herzl’le yaptığım konuşmadan bahsetmeden.

“Beni artık kaldıramayacağını söyledin Marc!” diye ağladı Judith. “Birbirimizi artık görmememiz gerektiğini. Bunlar kelimesi kelimesine senin sözlerindi. ‘Çok şey oldu. Şu an seni bir süre kaldıramayacağım.’ Duyduğuma inanamadım! Nasıl bu kadar katı olabildin? Ralph daha sadece yarım saat önce ölmüştü.”

Gözlerimi ona diktim. İyi duymuş muydum? Hep, birinin ne eksikliği olduğunu bir dakikadan kısa sürede anlayacağımı düşünürdüm, ama en uçuk fantezilerimde bile bunun mümkün olabileceğini düşünmezdim. Onun suratına bak-

tım. Üzerinden gözyaşlarının akmasının yanı sıra, her şeyden önce bir memnuniyetsizlik okunuyordu suratından. Derin bir memnuniyetsizlik, doğduğu andan itibaren başlayan türden. Hiçbir şey bu memnuniyetsizliği gidermeye yardımcı olamazdı. Pahalı espresso makineleri, ilgi, tadilat... Kısa bir süre için memnuniyetsizlik arka plana gider, ama bu tıpkı, duvar kâğıdının üstüne çıkan sızıntı gibidir – üzerini yeni duvar kâğıdıyla kapatabilirsiniz, ama bir süre sonra kahverengi lekeler tekrar kendilerini gösterir.

Yapacak pek fazla bir şey yoktu. Bir süre ilaçlarla bastırabilirdiniz, mutluluk hapi denilen şeylerle, ama sonuçta tekrar daha beter olmuş şekilde geri gelirdi.

Sadece bir iğneyle memnuniyetsizliği Judith'in yüzünden silebileceğimi biliyordum. Temelli olarak.

Ralph kumsalda tencereyi havaya uçurduğunda verdiği tepkiyi düşündüm. Genel olarak yüksek sesli patlamalar konusunda mızızlanmasını. Kiralama şirketinden depozito-yu alamayabilecekleri konusunda endişelenmesini. Ve sonra Caroline'in bana anlattığı şeyi düşündüm. Havuzda, Stanley ve Judith hakkında. *"Onu tamamen yaladı"* demişti Caroline. *"Ve yani gerçekten her yerini."*

O an ne yapmam gerektiğini biliyordum. Sandalyemden kalktım ve masamın diğer tarafına yürüdüm. Ellerimi Judith'in omuzlarına koydum. Sonra da eğildim ki yüzüm onun yüzüne değsin.

Sıcaklık bekledim. Islak, ama sıcak bir yüz. Ama gözyaşları soğuktu.

"Benim sevgili Judith'im" dedim.

Havuzun orada oturuyorduk. Sadece Julia ve ben. Caroline, Lisa'yla Santa Barbara'da alışverişe çıkmıştı. Stanley'nin Hollywood'da bir yerlerde, yeni bir proje hakkında toplantısı vardı. Emmanuelle öğle uykusu için yukarıya çıkmıştı.

Julia bir palmye ağacının altındaki şişme yatakta yüzüstü yatıyordu. Ben bir şezlonga oturmuş, içeriden getirdiğim dergileri karıştırıyordum. En son *Vogue*, *Vanity Fair* ve *Ocean Drive*. Stanley'nin dediği gibi hakikaten uzaktan denizi duyuyordun. Ve ara sıra da bir tren, düdüğünü öttürüyordu. Stanley'nin evi ile deniz arasında bariyersiz geçitli tek yönlü bir tren yolu vardı. Trenlerin düdükleri bir sene önce Williams'taki otelden duyulanlardan farklıydı. Ama benim farklı dinliyor olmam da mümkündü.

Julia'ya baktım. Belki uyuyordu. Belki de uyumuyordu. Şişme yatağın başucunda iPod'u duruyordu, ama kulaklıkları takılı değildi. Hollanda'da sonbahardı. Burada ise güneşte çok sıcak olduğu için gölgede oturman gerekiyordu. Tıbbi Disiplin Kurulu'nun en azından o salı günü neden gelmediğini sormak için telefon etmesini beklerdim. Fakat hiç ses çıkmadı. Sonraki günler de çıkmadı. Cuma günü kendim aradım. Telefona bir sekreter çıktı ve ele alınan bütün vakaların "sonbahar tatilinden sonraya ertelendiğini" söyledi. Tekrar ismimi sordu. "Doktor Schlosser" dedi. "Evet, işte burada. Siz bilgisayarımda kırmızı bir okla işaretlisiniz. Bu demek olu-

yor ki, sizin vakanız öncelikli olarak ele alınacak. Ama karar yine de, ancak sonbahar tatilinden bir hafta sonra çıkar. En geç o haftanın sonunda haber alırsınız.”

Bir sonraki gün sonbahar tatili başladı ve dördümüz Los Angeles’a uçtuk. Stanley bizi almaya gelmeyi teklif etmişti, ama ben bunun gerekli olmadığını söylemiştim. Kiralık arabamızla iki saatten az sürede Highway 1’den Santa Barbara’ya gittik.

İlk günlerde neredeyse hiçbir şey yapmadık. Havuzun etrafında takıldık ve alışveriş caddesini gezdik. Yine iskelede istakoz yedik.

“Bir teorim var” dedi Stanley üçüncü günde. “Üzerinde uzun süre düşündüm. Aslında... Çok da uzun değil.”

Kumsalda bir balık restoranında oturuyorduk. Güneş yeni batmıştı. Caroline, Emmanuelle, Julia ve Lisa kumsalda biraz yürümeye çıkmışlardı. Stanley soğutucudan beyaz şarap şişesini aldı ve kadehlerimizi tekrar doldurdu.

“Yaz ortası festivali” diye devam etti. “Geçen sene. Biz kumsalda o kızlarlaydık. Ralph Norveçli kızı tekmelemeye çalıştı. Sonra birbirimizi birkaç saat görmedik. Bu arada senin kızına... İşte ne oluyorsa oluyor. Sen ‘Bir artı bir eşittir iki’ diye düşünüyorsun. Yaz tatilinden kısa süre sonra Ralph hastalanıyor. Ölümüne hasta. Bir sene sonra ölüyor. Ben doktor değilim. Bunun teknik olarak nasıl olabileceğini bilmiyorum, ama belki bunu sen bana açıklayabilirsin.”

Hiçbir şey söylemedim. Sadece gülümsedim ve şarabımdan bir yudum daha aldım.

“Sana önce başka bir şey anlatacağım Marc. Biz geçen sene *Augustus*’u çektik bildiğin gibi. Emmanuelle’e de ufak bir rol vermiştim. Ama bir gün Emmanuelle bana geldi ve o rolü artık istemediğini söyledi. Ralph’ın ona karşı davranışlarına dayanamadığını söyledi. Ona bakma şekline. Çekimler sırasında ve dışında. Sonra Ralph ile konuştum. Onu açıkça yap-

tıklarını durdurması konusunda uyardım. Adeta hepsi bir şakaymış gibi yaptı, Emmanuelle *abartıyormuş* gibi, ama yine de durdurdu. Emmanuelle'e çekimlerden sonra o adamı bir daha asla görmeyeceğimize yemin etmem gerekti."

Çekici geliyordu. Stanley'ye her şeyi olmasa da her halükârda bir şeyler anlatmak çekici geliyordu. Neredeyse bir şişe şarabı bitirmiştım. "Güzel bir hikâye" diye düşündüm. Bundan güzel bir hikâye çıkarabilirdim.

"Ralph tamamen deliydi" dedi Stanley. "Kadınlara davranışları. Yani bunu sen ve ben gördük. Doğrusu, onun artık olmamasına o kadar üzülüyorum. Sadece merak ediyorum. Sırf teknik olarak. Bu arada teknik olarak imkânsız geliyor... Julia ile... Onun dizine tekmeyi geçirdikten sonra neredeyse yürüyemiyordu, hatırlıyor musun? Ama olay bu değil. Olay senin onun muhtemel bir suçlu olduğunu *düşünmen*. O yüzden bir şey yaptın. Belki de daha o akşam..."

"*Neredeyse doğru*" demek istedim. Oysa başka bir şey söyledim.

"Kendin bir şeyler uydur" dedim.

Tam bir saniye boyunca Stanley bana dik dik baktı. Sonra gözlerinde bir şeyler parıldamaya başladı. Sonra da kahkahalara boğuldu.

"Çok iyi Marc! Hayır, gerçekten çok iyi. Daha fazla bir şey söylemene de gerek yok. Sanırım böylece sorumu yeterince cevapladın. Yeterinden fazla."

O öğleden sonra, Stanley'nin geçen sene yaz tatili boyunca çektiği fotoğraflara baktık. Mümkün olduğu kadar laf arasında sormuştum. Web sitesinde gördüklerim dışında başka fotoğrafları olup olmadığını.

Stanley'nin masasında oturuyorduk. Dışarıdan gelen parlak ışığa karşı jaluzileri kapatmıştı ve bilgisayarının ekranındaki fotoğrafları tıklıyordu.

Caroline ve Emmanuelle havuzda kalmıştı. Lisa ve Julia, Stanley'nin sağında, masasına dayanmış duruyorlardı. Ben onun solunda bir taburede oturuyordum.

O kadar fazla yeni fotoğraf yoktu. Tamircinin fotoğrafları geldiğinde göz ucuyla Julia'ya baktım. Tek yeni fotoğraf vardı: Julia ve tamirci karşı karşıya duruyordu ve Julia elini onun kafasına koymuş, boy farkını gösteriyordu. İkisi de gülüyordu.

Julia'nın yana bakacağı anı bekliyordum. Bana. Daha haftalar önce, doğru anı beklemeyi tasarlamıştım. Fakat zaman geçtikçe o doğru an hakkında tereddüt ediyordum.

Şimdi yana bakarsa, karşılıklı bilecektik. Bana kalsa bu yeterli olacaktı.

Oysa o yana bakmadı. Sadece biraz kıkırdadı ve Stanley'yi bir sonraki fotoğrafa geçmeye zorladı.

"Bakın!" diye seslendi birden Lisa. "İşte o eşek!"

Üçümüz de ona baktık.

"Kampingdeki eşek!" dedi Lisa. "O zavallı eşek, baba!"

Ekrana biraz daha yaklaşmak için uzandım. Gerçekten de bir eşek görünüyordu, başını tahta bir çitten uzatan bir eşek.

"O eşeği tanıyor musun Lisa?" dedi Stanley gülerek. "Belki de onu hayvanat bahçesinde gördün. En azından ben o fotoğrafı orada çektim. Orada öyle bir hayvanat bahçesi var, çok sıradan bir hayvanat bahçesi. Ben oradayken siz gideli biraz olmuştu... Aa, ama siz bunu tabii ki biliyorsunuz! O zaman o kuşu da oraya götürmüştünüz. Sen ve baban."

"Ama o zaman eşek daha orada değildi" dedi Lisa.

"Nereden biliyorsun bunun o eşek olduğunu?" diye sordum hemen.

"Bunu görüyorsun işte" dedi Lisa. "Bir de lama vardı. O lamanın da fotoğraflarını çektin mi Stanley?"

Stanley kendini sandalyesinde arkaya bıraktı ve kolunu küçük kızıma doladı.

“Orada bir lamanın fotoğrafını çekmedim canım” dedi.
 “Ama haklısın. Bir de lama vardı sanırım.”

“Baba, sen de giriyor musun?”

Gözlerimi kapatmıştım ve o an yine açtım. Julia orada duruyordu, dalış tahtasının başında. Güneşe karşı bakıyordum ve o yüzden yüzünü o kadar iyi göremiyordum.

“Tamam” dedim.

Stanley onun bir dizi fotoğrafını çekmişti bile. Orada, bahçede. Kumsalda. Bir sonraki gün esas *fotoğraf çekimi* olacaktı. Bir stilist ve bir makyözle. Henüz somut bir şey olmadığını söylemişti Stanley, ama gerçekten büyük ilgi vardı. Birkaç büyük moda ve film dergisinin ismini söyledi. Lisa’nın da fotoğraflarını çekti.

“Sen şimdi kaç yaşındasın?” diye sordu. “On iki mi? Bu mükemmel. Belki biraz daha beklemen gerekebilir, ama yine de bir dergi olabilir ilgilenen. Sen tam aradıkları kişi olabilirsin.”

Amerika’ya geldiğimizden beri tamirciyi düşünmemiştim. En fazla bir organizma olarak düşünmüştüm. Çarpan bir kalp. Tekrar onu düşünmemeyi denedim. Ve başarılı oldum. Kızıma gülümsedim.

“Baba gel o zaman.”

Kalkmayı denedim, ama tekrar kendimi sandalyeme bıraktım. Onun dalış tahtasının ucuna ulaşmasını bekledim.

Yüzünü bana doğru döndürdü. Doğru zamanın çoktan geçtiğine karar vermiştim artık. Doğru zaman geçmişte kalmıştı. Dalış tahtasındaki kızım gelecekti.

Birbirimize baktık. Önce ona bir kıza bakar gibi baktım. Sonra ona bir kadına bakar gibi baktım. O anda kendini aşağıya bıraktı.

İNTİKAM HAKKI NEREDE BAŞLAR?

Aile hekimi Marc Schlosser'ın tıbbi bir hatası yüzünden hastalarından biri olan meşhur aktör Ralph Meier hayatını kaybeder. Dr. Schlosser kendisini Tıbbi Disiplin Kurulu önünde savunmak zorundadır, fakat bu konuda endişeli değildir: "Birkaç ay uzaklaştırma olur en fazla. Biz hepimiz birbirimizi tanırız. Daha fazlası olmaz." Ama bu bir tıbbi hata mıdır? Ne de olsa Ralph, doktorun güzel karısı Caroline'e biraz fazla ilgi göstermiştir. Yoksa bu Meier çiftinin Schlosser ailesini davet ettiği yazlıkta olanlarla mı ilgilidir?

Havuzlu Yazlık'ta ana karakter kimseyi ve hiçbir şeyi atlamadan, hayatının nasıl dönüşü olmayan bir noktaya geldiğini dürüstçe anlatıyor.

Herman Koch'tan intikam hakkı ve sınırları aşmaya dair heyecanlı bir hikâye.

Herman Koch. Hollandalı romancı, öykücü, televizyon yapımcısı, aktör ve köşe yazarı. 1953'te Arnhem'de doğdu, iki yaşındayken ailesiyle Amsterdam'a yerleşti. Montessori Lisesi'nde başladığı ortaöğrenimi disiplinsizliği yüzünden okuldan atılmasıyla yarım kaldı. Yazar olarak çıkışını *De voorbijganger* adlı öykü kitabıyla yaptı. Amsterdam ve Montessori eğitim sistemi konusundaki deneyimlerini aktardığı Salinger tarzı bir itiraf-tirat karışımı olan ilk romanı *Red ons*, Maria Montanelli ile tanındı. Yazarın uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan romanı *Akşam Yemeği*, Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

tavsiye edilen
satış fiyatı

₺ 28

Sertifika no: 11940

ISBN 978-605-09-4042-8

9 786050 940428

DK

DOĞAN
KITAP

